

**UCHWAŁA NR XLIV/367/17
RADY MIEJSKIEJ W ŁAWIE**

z dnia 28 sierpnia 2017 r.

w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 z uwzględnieniem art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073), Rada Miejska w Ławie uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława.

§ 2. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława składa się z następujących części stanowiących załączniki do niniejszej uchwały:

- 1) załącznik nr 1A - tekst I części studium zatytułowany „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława – Część I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Ława”,
- 2) załącznik nr 2A - tekst II części studium zatytułowany „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława – Część II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Ława”,
- 3) załącznik nr 1B - rysunek w skali 1: 5 000 zatytułowany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Ława”,
- 4) załącznik nr 2B - rysunek w skali 1: 5 000 zatytułowany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława – Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Ława”,
- 5) załącznik nr 3 - wykaz uwag złożonych do projektu Studium,
- 6) załącznik nr 4 - lista nieuwzględnionych uwag dotyczących projektu Studium.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ławy.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr LII/536/14 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 1 października 2014 roku w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy w granicach opracowania niniejszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ława.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr Wojciech Szymański

**PRZEDSIĘBIORSTWO
GOSPODARKI GRUNTAMI**

Załącznik Nr 1A do uchwały Nr XLIV/367/17
11-034 STAWOGODA, Pluski, ul. Pluszna 19
Rady Miejskiej w Iławie tel./fax. 0 89 527 33 23
e-mail: pgg@topoz.com.pl, www.topoz.com.pl
z dnia 28 sierpnia 2017 r. konto : PKO BP S.A. O/Olsztyn
14 1440 1228 0000 0000 0401 2941

ROK ZAŁOŻENIA 1988
tekst I części studium zatytułowany „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego miasta Iława – Część I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Iława”

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IŁAWA

CZEŚĆ I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IŁAWA

Tekst ujednolicony

Wprowadzone zmiany wynikające z realizacji uchwały Nr XVIII/170/15 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Iławy uwidoczniiono w tekście czcionką Times New Roman kursywą. Zapisy usuwane oznaczono poprzez przekreślenie tekstu. Treści niezmienione oznaczono czcionką Calibri.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IŁAWA

SKŁAD ZESPOŁU AUTORSKIEGO

mgr inż. Maciej Wronka

mgr inż. Emilia Gałuszka-Wronka

mgr inż. Marta Witkowska

inż. Grzegorz Prusik

Iława, 2017 r.

OPRACOWANIE WYKONANE PRZEZ:

ROK ZAŁOZENIA 1988

**PRZEDSIĘBIORSTWO
GOSPODARKI GRUNTAMI**

11 – 034 STAWIGUDA, Pluski, ul. Pluszna 19

tel./fax. 89 527 33 23

e-mail: pgg@topoz.com.pl, www.topoz.com.pl

konto : Pekao Bank Polska S.A. O/Olsztyn

14 1440 1228 0000 0000 0401 2941

NIP : 739 – 302 – 04 – 62

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	6
1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania terenu oraz ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.....	8
1.1. Położenie miasta	8
1.2. Miasto Ława w Planie Województwa Warmińsko-Mazurskiego.....	10
1.3. Zespół urbanistyczny miasta Ławy.....	10
1.4. Struktura zagospodarowania przestrzennego miasta	11
2. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody, kultury i krajobrazu	18
2.1. Struktura przyrodnicza i stan środowiska naturalnego	18
2.1.1. Ogólna charakterystyka gminy i położenie fizyczno-geograficzne	18
2.1.2. Rzeźba terenu oraz budowa geologiczna i geomorfologia	18
2.1.3. Surowce mineralne.....	20
2.1.4. Gleby.....	20
2.1.5. Wody podziemne i gruntowe	21
2.1.6. Wody powierzchniowe	23
2.1.7. Klimat.....	25
2.1.8. Roślinność.....	25
2.1.9. Świat zwierząt.....	27
2.2. Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona	29
2.3. Antropizacja środowiska przyrodniczego.....	35
3. Stan prawny i struktura użytkowania gruntów.....	45
4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	50
4.1. Rozwój przestrzenny miasta	50
4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego znajdujące się w granicach miasta Ława.....	52
4.3. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków	57
4.4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków	63
4.5. Zabytki archeologiczne.....	63
4.6. Strefy ochrony konserwatorskiej.....	64
5. Uwarunkowania wynikające z jakości i warunków życia mieszkańców	65
5.1. Demografia	65
5.2. Prognoza demograficzna	73
5.3. Rynek pracy	74
5.4. Bezrobocie.....	77
5.5. Źródła utrzymania ludności oraz wykształcenie mieszkańców	78
6. Infrastruktura społeczna.....	80
6.1. Mieszkalnictwo.....	80

6.2. Ochrona zdrowia	81
6.3. Oświata	82
6.4. Kultura i sport	85
7. Budżet i działalność gospodarcza miasta.....	88
7.1. Budżet miasta	88
7.2. Działalność gospodarcza.....	94
8. Potencjał społeczno-gospodarczy ławy na tle ośrodków konkurencyjnych ..	97
9. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	105
9.1. Zagrożenia ze strony środowiska przyrodniczego.....	105
9.2. Pozostałe zagrożenia	105
10. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	106
10.1. Transport drogowy i kolejowy	106
10.1.1. Sieć drogowa	107
10.1.2. Transport kolejowy.....	110
10.2. Trasy rowerowe	111
10.3. System zaopatrzenia w wodę	112
10.4. Sieć kanalizacji sanitarnej.....	112
10.5. Sieć kanalizacji deszczowej	113
10.6. Gospodarka odpadami.....	113
10.7. Gazownictwo.....	115
10.8. Elektroenergetyka	116
10.9. System ciepłowniczy	117
11. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	118
12. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	120
13. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	122
14. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	122
SPIS TABEL.....	123
SPIS RYSUNKÓW.....	124
SPIS WYKRESÓW.....	125

WSTĘP

~~Zmiana Nowa~~ — edycja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Ławy jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy miejskiej, wykonanym zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm. tekst jednolity Dz. U. poz. 1073 z 2017 r.). Granice zmiany studium zostały wskazane w uchwale Nr XVIII/170/15 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, a zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym wskazanym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

~~Prace nad studium prowadzono na podstawie Uchwały Nr V/31/2007 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie przystąpienia do opracowania aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy.~~

Prace nad zmianą studium prowadzono na podstawie Uchwały Nr XVIII/170/15 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy.

Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta w myśl przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej miasta, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W studium w szczególności uwzględniono uwarunkowania wynikające z (art. 10 ust.1):

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,

wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;

- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;

- potrzeb i możliwości rozwoju gminy, *uwzględniających w szczególności:*
 - a) *analizy ekonomiczne,*
 - b) *prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,*
 - c) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,*
 - d) *bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;*
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych *oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;*
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodnościekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- *wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.*

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania terenu oraz ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

1.1. Położenie miasta

Iława jest miastem powiatowym położonym w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego.

Jako element hierarchii sieci osadniczej Iława, wraz z ~~Bartoszczami, Działdowem, Giżyckiem, Kętrzynem, Mrągowem, Ostródą i Szczytnem~~, ze *wszystkimi miastami województwa poza Olsztynem, Elblągiem i Elkiem* zajmuje miejsce ~~subregionalnego~~ *lokalnego* ośrodka rozwoju. Miasto pełni funkcję równoważenia rozwoju na terenie Elbląskiej Strefy Polityki Przestrzennej. Będąc ~~subregionalnym~~ *lokalnym* ośrodkiem rozwoju, skupia wielofunkcyjny potencjał gospodarczy, a także znaczący potencjał usługowy o znaczeniu powiatowym w zakresie: szkolnictwa, ochrony zdrowia, kultury, sportu, handlu, otoczenia biznesu.

Rys. 1. Położenie powiatu iławskiego w województwie warmińsko-mazurskim.

Źródło: <http://www.gminypolskie.pl>

Rys. 2. Powiat iławski - podział na gminy.

Źródło: <http://www.pkw.gov.pl>

Iława, jest piątym co do wielkości miastem województwa warmińsko-mazurskiego, po: Olsztynie, Elblągu, Ełku i Ostródzie. Ludność Iławy liczy 32 308 33 174 mieszkańców, co stanowi 35,9% 35,7% ludności powiatu iławskiego i 2,3 % ludności województwa warmińsko-mazurskiego (dane na rok 2015).

Pod względem geograficznym miasto zlokalizowane jest na południowym brzegu Jezioraka, co jest sprzyjającym czynnikiem rozwoju turystyki. Północna część miasta znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego. W granicach miasta znajdują się również różnej wielkości wyspy, z których największa - Wielka Żuława o pow. 82,4 ha – jest jednocześnie największą wyspą śródlądową w Polsce.

Iława posiada korzystne połączenia komunikacyjne zarówno drogowe, lecz przede wszystkim kolejowe. Szkielet układu komunikacyjnego miasta tworzy droga krajowa nr 16 relacji: Grudziądz - Olsztyn – Augustów, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przyjmująca przebieg: gr. województwa – Kisielice – Iława – Ostróda – Olsztyn – Barczewo – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki

– Orzysz – Elk – gr. województwa, a w odległości około 30 km od Ławy przebiega droga krajowa międzynarodowa nr 7 Żukowo - Gdańsk - Warszawa – Kraków – Chyżne.

Droga krajowa nr 7 na odcinku Gdańsk – Chyżne jest częścią międzynarodowej drogi numer E77 prowadzącej z Rosji, przez Estonię, Litwę, Łotwę, Obwód Kaliningradzki, Polskę, Słowację do stolicy Węgier – Budapesztu. Droga krajowa nr 7 na odcinku Gdańsk – Elbląg stanowi część międzynarodowej drogi nr E28 prowadzącej z Berlina przez Polskę, Obwód Kaliningradzki, Litwę do stolicy Białorusi – Mińska. Ława stanowi także węzeł kolejowy o znaczeniu wojewódzkim, a także krajowym, którego podstawowym elementem jest linia magistralna E-65 relacji: Gdańsk – Ława – Warszawa – Zebrzydowice – Żylna.

Dużą atrakcją turystyczną, a jednocześnie doskonałym rozwiązaniem komunikacyjnym jest droga wodna z Ławy, wiodąca przez Jeziorak, Kanał Elbląski, do Zalewu Wiślanego.

1.2. Miasto Ława w Planie Województwa Warmińsko - Mazurskiego

Ława jako element hierarchii sieci osadniczej zajmuje wraz z ~~Bartoszczycami, Działdowem, Giżyckiem, Kętrzynem, Mrągowem, Ostródą i Szczytnem~~ miejsce subregionalnego ośrodka rozwoju. ~~ze wszystkimi miastami województwa poza Olsztynem, Elblągiem i Elkiem~~ miejsce lokalnego ośrodka rozwoju. Miasto pełni funkcję równoważenia rozwoju na terenie Elbląskiej Strefy Polityki Przestrzennej. Będąc ~~subregionalnym~~ lokalnym ośrodkiem rozwoju, skupia wielofunkcyjny potencjał gospodarczy, a także znaczący potencjał usługowy o znaczeniu powiatowym w zakresie: szkolnictwa, ochrony zdrowia, kultury, sportu, handlu, otoczenia biznesu. Jako miasto powiatowe ze szlakiem wodnym Kanału Ostródzko-Elbląskiego wymaga programów wsparcia w zakresie rozwoju infrastruktury usługowej związanej z zagospodarowaniem turystycznym i wypromowaniem kanału oraz zabezpieczeniem konserwatorskim tego unikalnego zabytku technicznego w skali światowej. Jako powiat z przebiegiem istniejących i projektowanych dróg szybkiego ruchu, wymaga programów wsparcia związanych z realizacją tych dróg.

1.3. Zespół urbanistyczny miasta Ławy

Miasto Ława jest przestrzennie powiązane z otaczającym je obszarem gminy Ława. ~~Na obszarze gminy w bezpośrednim otoczeniu miasta Ławy ukształtowały się ogniska koncentracji i rozwoju funkcji osadniczych tworzących miejski zespół urbanistyczny, który związany jest z aktywnością funkcji gospodarczych miasta.~~

Obszar gminy stanowi dla miasta lokalne otoczenie funkcji miastotwórczych jako ponadlokalnego ośrodka koncentrującego usługi publiczne, działalności gospodarcze, bazę noclegową i rozrząd ruchu turystycznego oraz węzeł komunikacji drogowej i kolejowej.

Biorąc pod uwagę zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława, głównymi ogniwami sieci osadniczej w otoczeniu miasta Ławy są miejscowości Szałkowo, Nowa Wieś, Wikielec, Karaś i Kamień Duży. Wytyczne studium dotyczące kierunku rozwoju tych miejscowości zakładają przede wszystkim rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych w strefie urbanizacyjnej miasta Ława, a także rozwój funkcji wytwórczych i obsługi ruchu turystycznego w otoczeniu węzła dróg krajowych i wojewódzkich ze szlakiem turystyki wodnej na Jezioraku.

Można zatem stwierdzić, że istnieją dwa główne kierunki urbanizacji terenów znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu miasta Ława. Pierwszy z nich to północny wschód (Szałkowo, Kamień Duży, Nowa Wieś), drugi to południowy-zachód (Wikielec, Karaś).

1.4. Struktura zagospodarowania przestrzennego miasta

Struktura obecnego zagospodarowania przestrzennego Ławy wynika zarówno z uwarunkowań historycznych, jak i geograficznych. Ława położona jest na południowym brzegu jeziora Jeziorak, a jej obszar z trzech stron otaczają tereny leśne. Osadnictwo w Ławie rozpoczęło się od półwyspu otoczonego z trzech stron wodą. Brak terenów do zabudowy spowodował przenoszenie się osadnictwa głównie na wschód – ze względu na usytuowanie geograficzne – oraz w późniejszym okresie również w kierunkach: północnym i zachodnim, za sprawą budowy dwóch mostów. Ekspansja demograficzna i terytorialna nastąpiła z chwilą budowy linii kolejowych Toruń-Ostróda (1872 r.) oraz Malbork-Ława (1876 r.), które zapoczątkowały również rozwój terenów przemysłowych.

Pod względem zagospodarowania przestrzennego obszar miasta wyraźnie dzieli się na: część o funkcji centralnej, tereny o funkcji mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, obszary produkcyjno-usługowe.

~~Obszar pierwotnego centrum miasta stanowi peryferia dzisiejszego centrum. Osiedle z tzw. wielkiej płyty, które powstało na fundamentach zniszczonych działaniami wojennymi na początku lat siedemdziesiątych XX wieku, jedynie układem budynków przypomina średniowieczne założenie.~~

Centrum stanowi zwarta tkanka o funkcjach mieszkaniowo – usługowych. Jest to również miejsce koncentracji większości usług publicznych tj. Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, kino, poczta, sąd, szpital, amfiteatr, bank oraz szkoły. Dominujący tu typ zabudowy, to głównie kamienice 2-4 2-5 kondygnacyjne pełniące funkcję mieszkaniową z usługami w dolnych kondygnacjach. W granicach centrum występują też bloki wielorodzinne.

Na południowo-zachód od części centralnej rozciągają się tereny zabudowy mieszkaniowej. Są to w przeważającej części zabudowania jednorodzinne. Występują tu również lokalizacje bloków z wielkiej płyty (4-5 kondygnacyjnych), które stanowią największe skupiska zabudowy wielorodzinnej w mieście.

Część południowo-wschodnia to głównie tereny o funkcji produkcyjnoskładowej, które zlokalizowano w większej części po wschodniej stronie linii kolejowej. Tuż przy samej granicy z miastem znajduje się niewielkie osiedle domów jednorodzinnych zwane osiedlem Lubawskim.

Wschód i północny-wschód to tereny o zróżnicowanej strukturze. Występują tu osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powstałej w latach 1960-1970, jak również tworzone są nowe skupiska zabudowań jednorodzinnych. Znajdują się tu również pojedyncze zabudowania zagrodowe, 2 cmentarze i 5 obszarów ogródków działkowych, a całość wypełniają tereny zielone (łąki, pastwiska i obszary zieleni nieurządzonej).

Zachodni fragment miasta stanowią obszary bardzo atrakcyjne pod względem turystycznym, jednak w znacznej części niezagospodarowane. Znajduje się tu kilka obiektów usług turystycznych i rekreacji (stadion miejski), a także dzielnica dziewiętnastowiecznych kamienic.

Kolejnym terenem niewystarczająco zagospodarowanym, a jednocześnie bardzo atrakcyjnym turystycznie jest obszar wyspy Wielkiej Żuławy. Jest to jedna z największych wysp śródlądowych Europy. Tereny zabudowane na wyspie to ośrodki wypoczynkowo-rekreacyjne. Tereny wyspy w przyszłości powinny stać się centrum turystycznym miasta.

Na terenie miasta wyróżniono następujące główne elementy struktury przestrzennej:

- ❖ **JEDNOSTKA A - strefa ścisłego centrum miasta.** *Strefa obejmuje centralny obszar Iławy wyznaczony przez granice jezior Jeziorak, Mały Jeziorak oraz rzekę Iławkę. Stanowi obszar ukształtowany historycznie obejmujący teren Starego Miasta. Jednostka A charakteryzuje się największym stopniem intensywności zabudowy w mieście. Strefa ścisłego centrum miasta obejmuje swoim zasięgiem tereny usług ogólnomiejskich, mieszkalnictwa wielorodzinnego z usługami o wysokiej intensywności oraz znaczne obszary usługowe. W jednostce A skoncentrowane są miejskie usługi komercyjne, a także tereny usług publicznych z zakresu*

oświaty i administracji, w tym wielkopowierzchniowy obiekt handlowy. Tereny położone nad jeziorem Jeziorak stanowią tereny rozwoju turystyki i rekreacji, stanowiące turystyczną wizytówkę miasta.

- ❖ **JEDNOSTKA B - strefa kontynuacji wielofunkcyjnego rozwoju miasta.** Jednostka obejmująca południowo-zachodni obszar Iławy, oddzielona od ścisłego centrum miasta jeziorem Jeziorak Mały. W znacznym stopniu wyznaczona przez granicę terenów kolejowych. Obejmuje obszary częściowo ukształtowane historycznie. Jednostka B stanowi teren największej koncentracji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej o średniej intensywności w mieście wraz z terenami usługowymi do ich obsługi. Przy skrzyżowaniu ulic Bydgoskiej z ulicą Nowomiejską oraz ulicą Kwidzyńską występują pojedyncze obiekty produkcyjne, stanowiące marginalne obszary funkcji produkcyjnej w jednostce. Południowy obszar jednostki stanowi bufor funkcji zieleni pomiędzy ukształtowaną zabudową miejską a terenami Gminy Iława. Bufor ten obejmuje obszar ogródków działkowych, tereny zieleni naturalnej i zieleni leśnej.

W jednostce zlokalizowane są tereny związane z obsługą miasta z zakresu infrastruktury technicznej.

- ❖ **JEDNOSTKA C - strefa koncentracji funkcji turystyczno - rekreacyjnej.** Najrozleglejsza strefa funkcjonalna miasta, obejmująca jego północno -zachodnie i zachodnie tereny. Strefa o dużym udziale terenów zieleni leśnej, naturalnej i wód powierzchniowych. Strefa obejmuje tereny o funkcji turystycznej, rekreacyjnej i sportowej związanej z obsługą ruchu turystycznego w mieście. Centrum jednostki stanowi wyspa Wielka Żuława przewidziana do możliwie intensywnego zagospodarowania turystycznego z uwzględnieniem ochrony zasobów środowiskowych. Teren funkcji mieszkaniowej w jednostce C tworzy niewielki kompleks zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowany na południowym brzegu jeziora Jeziorak. Zachodnią granicę strefy tworzy rozległy obszar leśny.

- ❖ **JEDNOSTKA D - strefa koncentracji zabudowy mieszkaniowej.** Jednostka położona jest w północnej części miasta, na terenach ograniczonych od strony zachodniej przez jezioro Jeziorak, a od strony wschodniej przez rzekę Tynwałd. Jednostka D zdominowana jest przez formy zabudowy jednorodzinnej, niewielki udział funkcji zabudowy wielorodzinnej występuje w części południowej strefy. Tereny wzdłuż brzegu jeziora Jeziorak stanowią atrakcyjne tereny zieleni, na których możliwy jest rozwój funkcji turystyki, rekreacji i sportu.

- ❖ **JEDNOSTKA E - strefa wielofunkcyjnego rozwoju miasta I.** Jednostka E położona jest w północnej części miasta. Jej zachodnia granica przebiega wzdłuż rzeki Tynwałd, a część południowo - zachodnia otwiera się na dolinę rzeki Iławki. Granica wschodnia jednostki

wyznaczona jest przez przebieg linii kolejowej, zaś od północnego -wschodu strefa graniczy z silnie zurbanizowanymi terenami miejscowości Nowa Wieś, położonej w Gminie Iława. Jednostka E w większości stanowi tereny zainwestowane, kluczowe dla wielofunkcyjnego rozwoju miasta. Przeważającą część jednostki stanowią tereny rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z terenami usługowymi służącymi obsłudze terenów mieszkaniowych. W części północnej przewiduje się koncentrację funkcji produkcyjnych.

- ❖ **JEDNOSTKA F - strefa wielofunkcyjnego rozwoju miasta II.** Jednostka obejmująca południowy i południowo - wschodni obszar Iławy, wyznaczona przez tereny kolejowe przecinające miasto. Jest to najbardziej zróżnicowana funkcjonalnie strefa miasta. Część jednostki związana z Jeziorem Iławskim i rzeką Iławką stanowi atrakcyjne tereny krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystyki, rekreacji i sportu, powiązane z terenami leśnymi sąsiedniej Gminy Iława. Centralna część jednostki F to tereny rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. W części północnej, przy granicy miasta przewiduje się realizację funkcji produkcyjnych wpływających na rozwój gospodarczy miasta. Obszar południowy jednostki stanowi główny obszar miasta w zakresie rozwoju i utrzymania funkcji produkcyjnych oraz dla różnych form działalności gospodarczej. Jednostka obejmuje także tereny komunikacji transportu kolejowego wchodzącego w skład komunikacyjnego węzła integracyjnego.
- ❖ **JEDNOSTKA G - strefa intensywnej zabudowy mieszkaniowo -usługowej.** Jednostka położona w części centralnej Miasta Iławy. Stanowi obszar wysokiej koncentracji usług miejskich oraz terenów funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej. Sąsiaduje ze ścisłym, historycznie ukształtowanym funkcjonalnym centrum miasta oraz atrakcyjnymi terenami krajobrazowymi rzeki Iławki i jeziora Iławskiego Małego. Przeważającą część jednostki stanowią tereny w pełni zainwestowane, jednak możliwe do dalszej adaptacji na funkcje usługowe i mieszkalne.

I – Strefa zabudowy śródmiejskiej

Obszar zlokalizowany w centralnej części miasta, ograniczony z dwóch stron przez elementy środowiska naturalnego: rzekę Iławkę od północy, jeziora Mały Jeziorak i Jeziorak od zachodu. Od strony wschodniej jego granica przebiega wzdłuż ulic Grunwaldzkiej i Wyszyńskiego, natomiast po stronie północnej biegnie wzdłuż ulicy Andersa obejmując także Szpital Powiatowy oraz Szkołę Podstawową nr 2. Występuje tu w przeważającej części zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wraz

zabudową usługową. Jest to również miejsce koncentracji większości usług publicznych tj. Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, kino, poczta, sąd, szpital, amfiteatr, bank, a także 7 szkół (2 – podstawowe, 1 gimnazjum, Zespół Szkół Średnich, Zespół Szkół Zawodowych oraz Filia Szkoły Wyższej im. Włodkowica w Płocku i Szkoła Muzyczna).

Charakterystyczne dla tego obszaru jest zlokalizowanie funkcji mieszkaniowo usługowej wzdłuż głównych ulic (Kościuszki, Królowej Jadwigi, Grunwaldzka), natomiast zabudowy wyłącznie mieszkaniowej na zapleczu tych usług.

Typ zabudowy nie jest jednolity. 4 kondygnacyjne bloki mieszkalne, które powstały w latach siedemdziesiątych XX wieku występują na przemian z XIX wiecznymi kamienicami, które mają od 2 do 4 kondygnacji. Wśród nich są obiekty wpisane do rejestru zabytków, w których obecnie zlokalizowane są jednostki użyteczności publicznej, bądź pełniące funkcje mieszkalne. Obrzeża obszaru zabudowy śródmiejskiej pokrywa miejscowo zabudowa jednorodzinna występująca po wschodniej stronie strefy.

Warto zwrócić uwagę na obszar pierwotnego centrum miasta, które na dzień dzisiejszy stanowi peryferia strefy zabudowy śródmiejskiej. Osiedle z tzw. wielkiej płyty, które powstało na fundamentach, zniszczonych działaniami wojennymi na początku lat siedemdziesiątych XX wieku, jedynie układem budynków przypomina średniowieczne założenie.

~~II – Strefa zabudowy produkcyjno-składowej~~

Dzielnice przemysłowe wydzielono w 1993 roku na obrzeżach miasta, aby zlokalizowane na nich zakłady nie kolidowały z zabudową miejską i funkcjami turystycznymi, a jednocześnie miały możliwość swobodnego rozwoju. Realizacja koncepcji z 1993 roku zakładała również podjęcie działań zmierzających do zmiany lokalizacji zakładów przemysłowych położonych w centrum miasta, które ograniczają rozwój funkcji mieszkaniowo usługowych oraz turystycznych. Największa koncentracja przemysłu występuje przy ulicach: Lubawskiej oraz Kardynała Wyszyńskiego.

❖ ~~IIa~~ – Obszar od strony zachodniej sąsiaduje bezpośrednio ze strefą zabudowy śródmiejskiej.

Znajdują się tutaj ławskie Zakłady Napraw Samochodów, jak również drobne zakłady produkcyjne tj. hurtownie odzieży, składy i magazyny.

❖ ~~IIb~~ – Usytuowana jest tu większość zakładów przemysłowych miasta, jak też różnego rodzaju magazyny i hurtownie. Zlokalizowano tu między innymi: Zakład produkcji nasion, Zakłady

~~drobiarskie oraz Zakłady przemysłu meblowego i Zakłady produkcji odzieżowej. W południowej części terenu znajduje się nieczynne już składowisko odpadów, które w najbliższym czasie poddane ma być rekultywacji.~~

- ~~❖ II c — Obszar usytuowany w południowej części miasta. Zlokalizowano tu tereny Elektrociepłowni, poza tym znajdują się tu Zakłady przemysłu ziemniaczanego.~~

III — Pasma zabudowy mieszkaniowej

~~Obszary położone wzdłuż ciągów komunikacyjnych wychodzących z miasta Ława. Powstaje tu głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, część domów jest jeszcze w budowie, występują także działki niezabudowane.~~

~~Występują również skupiska zabudowy wielorodzinnej, cztero i pięciokondygnacyjnej. Wyróżniono następujące obszary:~~

- ~~❖ IIIa — Obszar położony wzdłuż ciągów komunikacyjnych Dąbrowskiego, Lipowy Dwór, Zalewska~~
- ~~❖ IIIb — Obszar położony wzdłuż ul. Ostródzkiej~~

IV — Obszary usług publicznych o znaczeniu ogólnomiejskim

~~Do tej grupy zaliczono dwa obszary, stanowiące „bieguny” rozwoju zabudowy miejskiej:~~

- ~~❖ IVa — Położony jest w zachodniej części Ławy i obejmuje tereny rekreacyjne (Stadion Miejski), Zespół Szkół Ogólnokształcących oraz dworzec kolejowy Ława Miasto.~~
- ~~❖ IVb — Obszar obejmuje teren dworca głównego i jego otoczenie.~~

V — Obszary dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

~~Jest to znaczący element zagospodarowania przestrzennego miasta, który zaistniał już 1920 roku przy sporządzaniu pierwszych opracowań urbanistycznych nazwanych „planami perspektywicznymi w zakresie rozwoju ogólnej zabudowy miejskiej”. Zaplanowano wtedy między innymi lokalizację osiedla domków jednorodzinnych pomiędzy dworcami kolejowymi (dzisiejsze os. Gajerek).~~

- ~~❖ Va — Sięgające północną granicą jeziora Mały Jeziorak osiedle, to najwcześniej zaplanowany obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Obszar opisany był w „planach~~

perspektywicznych w zakresie rozwoju ogólnej zabudowy miejskiej". Jego położenie ustalono ze względu na korzystną sytuację przestrzenną — lokalizacja pomiędzy dwoma dworcami kolejowymi i w pobliżu centrum. Tereny te udało się w pełni zagospodarować dopiero w latach 1960–1970. Występująca tu zabudowa jest typowa dla tego właśnie okresu.

- ❖ **Vb** — Skupisko zabudowań położone na południu miasta, po wschodniej stronie osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych. Usytuowanie osiedla nastąpiło w latach trzydziestych XX wieku. Wtedy też tereny te w znacznej mierze zagospodarowano. Po wojnie obszar ten został rozbudowany.
- ❖ **Vc** — Osiedle położone jest w południowo-wschodniej części miasta, oddzielone od centralnej części torami kolejowymi oraz terenami produkcyjno-składowymi. Budowa osiedla rozpoczęła się w latach trzydziestych XX wieku. Osiedle, zniszczone w znacznej części podczas II Wojny światowej, rozbudowano dopiero w latach 1960–1970. Na terenie osiedla zlokalizowanych jest kilka niewielkich obiektów handlowych oraz usługowych. Ulice osiedla są utwardzone.

VI — Obszary dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Do największych skupisk zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należą osiedla: Podleśna i XXX-lecia, które powstały w południowo-zachodniej części Ławy, w pobliżu centrum. Sąsiadujące ze sobą osiedla, składają się z 4 kondygnacyjnych bloków mieszkalnych. Zabudowania te powstały w latach sześćdziesiątych XX wieku, wraz z powstaniem spółdzielni mieszkaniowych.

Posiadają własne zaplecze handlowe i kulturalne, a także oświatowe. Zlokalizowano tu kilka obiektów handlowych, Osiedlowy Dom Kultury, szkołę podstawową, gimnazjum, 2 ośrodki zdrowia oraz kościół. Na terenie osiedli występują tereny rekreacyjne (plac zabaw i boiska).

VII — Obszar Wielkiej Żuławy

Położona w północno-zachodniej części miasta, jedna z największych wysp śródlądowych Europy — Wielka Żuława, zajmuje obszar o powierzchni 86,4 ha. W okresie od X do XIII wieku znajdowało się tu grodzisko, dziś zlokalizowano tu 5 stanowisk archeologicznych.

~~Obecnie tereny zabudowane na wyspie to ośrodki wypoczynkowo-rekreacyjne. Jest to teren wciąż niewystarczająco zagospodarowany turystycznie i rekreacyjnie, który w przyszłości powinien stać się centrum turystycznym miasta.~~

~~W zakresie infrastruktury Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Ława przewiduje dwa warianty połączenia miasta z wyspą Wielka Żuława. Pierwszy z nich to połączenie mostowe, natomiast drugi zakłada dwa połączenia promowe. Zaplanowano również połączenie wodno-kanalizacyjne wyspy z miastem.~~

~~Pozostała, nieobjęta strefami, część terenów to głównie niewielkie obszary zabudowy jednorodzinnej zlokalizowane na obrzeżach miasta oraz tereny zieleni urządzonej, nieurządzonej, a także lasy.~~

2. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody, kultury i krajobrazu

2.1. Struktura przyrodnicza i stan środowiska naturalnego

2.1.1. Ogólna charakterystyka gminy i położenie fizyczno - geograficzne

Według podziału administracyjnego Polski miasto Ława leży w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w środkowej części powiatu ławskiego. Natomiast zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski miasto położone jest w południowo-wschodniej części mezoregionu Pojezierza Ławskiego. Ława stanowi siedzibę władz powiatu ławskiego.

2.1.2. Rzeźba terenu oraz budowa geologiczna i geomorfologia

Rzeźba terenu

Najbardziej wyróżniającymi się elementami rzeźby terenu miasta Ławy są formy erozji lodowcowej - rynny polodowcowe, tj.:

- ❖ j. Jeziorak i j. Mały Jeziorak,

- ❖ rzeki Ławki, j. Ławskiego *Małego i j. Ławskiego* (zw. j. Dół),
- ❖ j. Łabędź i wzdłuż kanału Ławskiego,
- ❖ j. Silm i j. Szymbarskiego,
- ~~❖ od południowo-zachodniego krańca j. Jeziorak, wzdłuż południowej granicy miasta w kierunku cieku Struga z odejściem wzdłuż ul. Kolejowej w kierunku ul. Lubawskiej oraz z odejściem w kierunku j. Mułka,~~
- ~~❖ na północ od Osiedla Lubawskiego pomiędzy rynnami rzeki Ławki i j. Dół.~~

Różnice wysokości względnych na zboczach rynien polodowcowych wynoszą do 23 metrów przy maksymalnych spadkach powyżej ~~15%~~ 10%. Pomiędzy rynnami polodowcowymi, w zachodniej, południowej, środkowej i częściowo wschodniej części miasta występują równiny sandrowe o stosunkowo małej różnicy wysokości względnych. Wysoczyzna morenowa występująca w północnej i częściowo wschodniej części miasta ma charakter płaski. Urozmaicenie rzeźby terenu wprowadzają liczne zagłębienia wytopiskowe. Najniższym położonym miejscem jest dno rynny polodowcowej cieku Struga w południowej części miasta o wys. 92 m n.p.m. Natomiast najwyższym położonym jest wzniesienie na Osiedlu Gajerek o wys. 125 m n.p.m.

Geologia

Utworami powierzchniowymi występującymi na obszarze miasta Ławy są:

- ❖ piaski i żwiry sandrowe - zachodnia, południowa, środkowa i wschodnia część miasta,
- ❖ gliny zwałowe - północna część miasta,
- ❖ torfy i namuły - w dnach form dolinnych (ryny polodowcowe), szczególnie jednej biegnącej od j. Łabędź do rz. Ławki, drugiej na południowym - wschodzie miasta, w mniejszym stopniu wzdłuż Ławki i na południu oraz w zagłębieniach wytopiskowych zwłaszcza w północnej i zachodniej części miasta,
- ❖ piaski i żwiry oraz iły i mułki kemu - na wyspie Wielka Żuława.

Utwory czwartorzędowe zalegają na terenie miasta Ławy na głębokości 184-235 m. Poniżej występują utwory trzeciorzędowe. Istniejące tu wcześniej zasoby piasku i żwiru zostały w granicach administracyjnych miasta wyeksploatowane.

Geomorfologia

Rzeźba Ławy jest urozmaicona. Na obszarze miasta wyróżniają się trzy zasadnicze jednostki morfologiczne, tj.:

- ❖ **równina sandrowa** - zabudowana w podłożu z piaskami i żwirami. Na obszarze tym występuje wsiąkanie wody opadowej w podłożu oraz umiarkowany tranzyt wody i materii ku terenom niżej położonym;
- ❖ **wysoczyzna morenowa płaska** - porośnięta roślinnością pól uprawnych. Na obszarze tym występują gleby brunatne właściwe w podłożu z piaskami gliniastymi i glinami lekkimi. Dominuje tu spływ wody opadowej, a jej wsiąkanie oraz tranzyt materii ku terenom niżej położonym jest ograniczony. Występuje tu akumulowanie energii słonecznej głównie w roślinach oraz w glebie;
- ❖ **dna rynien polodowcowych** - na obszarze tym występują liczne jeziora, cieką, zbiorowiska łąkowe i utwory torfowe. Występuje tu wyraźna akumulacja materii (w tym zanieczyszczeń stałych, płynnych i gazowych) z terenów wyżej położonych oraz tranzyt wody i materii zgodnie ze spadkiem cieków. Przewietrzanie tego obszaru jest zmienne - uzależnione od położenia rynny względem przeważających kierunków wiatru i ich domknięcia lub otwarcia od strony nawietrznej.

2.1.3. Surowce mineralne

Na obszarze miasta Ława brak jest udokumentowanych i perspektywicznych złóż kopalin. *Na obszarze miasta zlokalizowane jest tylko jedno złożo kruszywa naturalnego, którego eksploatacja została zaniechana w roku 1995, a złożo zrehabilitowano w kierunku leśnym.*

~~Udokumentowane złoża piaskowców kwarcowych (pow. 14 ha) występują natomiast w sąsiedztwie południowej granicy administracyjnej miasta (w gminie wiejskiej Ława). Złoża te eksploatowane są kosztem zbiorowisk leśnych przez zakład silikatowy „Cegielni Olsztyńskich” S.A.~~

2.1.4. Gleby

W strukturze użytkowej miasta użytki rolne zajmują 743 ha, co stanowi 34% powierzchni ośrodka (wg stanu na 01.01.2016 - 614ha, które stanowi 28% powierzchni). Struktura użytkowania gruntów rolnych przedstawia się w następujący sposób:

- ❖ grunty orne - 482 ha - 65%

- ❖ łąki trwałe - 91 ha - 12%
- ❖ pastwiska trwałe - 161 ha - 22%
- ❖ sady - 9 ha - 1%.

Wg stanu na 01.01.2016 struktura użytkowania gruntów rolnych przedstawiała się następująco:

- ❖ *grunty orne - 384 ha - 62%*
- ❖ *łąki trwałe - 83 ha - 13%*
- ❖ *pastwiska trwałe - 123 ha - 20%*
- ❖ *sady - 2 ha - mniej niż 1%*
- ❖ *grunty rolne zabudowane - 11ha - 2%*
- ❖ *grunty pod stawami - 5ha - 1%*
- ❖ *grunty pod rowami - 6ha - 1%.*

Gleby występujące na obszarze miasta Ława, to głównie gleby brunatne właściwe, kwaśne i wylugowane wytworzone na glinach lekkich, piaskach gliniastych i piaskach słabo gliniastych. Gleby torfowe i mułowo-torfowe występują w formach dolinnych (w tym wzdłuż kanału Ławskiego) i w zagłębieniach.

Mniejszą powierzchnię zajmują gleby bielicowe oraz murszowo-mineralne i murszowate.

Gleby występujące na terenie Ławy, to gleby klas bonitacyjnych:

- ❖ IVa i IVb - gleby o średnim potencjale rolniczym;
- ❖ V i VI - gleby o małym i bardzo małym potencjale rolniczym.

2.1.5. Wody podziemne i gruntowe

Wody podziemne

Całe miasto Ława, z wyjątkiem terenów położonych w części południowej, zlokalizowane jest w obszarze najwyższej ochrony międzymorenowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 210 „Ława”.

Według dokumentacji hydrologicznej, wykonanej w maju 1996 i zatwierdzonej przez Ministra OŚZNiL 25.06.1998 r., wyznaczony został proponowany obszar ochronny GZWP Nr 210 „Ława”. Obszar ochronny ustanawia w drodze rozporządzenia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

W obrębie obszaru ochronnego wyznaczono obszar o zaostrzonych rygorach, tam, gdzie wody podziemne narażone są na bezpośrednie zanieczyszczenie - utwory o dużej przepuszczalności (brak izolacji lub częściowa) i łatwej akumulacji zanieczyszczeń (rynni polodowcowe) - gdzie czas przenikania pionowego zanieczyszczeń nie przekracza 25 lat.

Średnia głębokość stropu warstwy pierwszego poziomu wodonośnego (czwartorzędowego) wynosi 5 - 30 m p.p.t

Ujęcie komunalne w Ławie wykorzystuje wody trzeciorzędowe z warstwą wodonośną na głębokości 230 - 250 m, z 6 studniami o głębokości 301-330 m o wydajności 40 - 120 m³/h oraz 2 czwartorzędowe studnie awaryjne o głębokości 140 m i 124 m o wydajności 120 m³/h i 140 m³/h.

Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadziła pojęcie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), przez które rozumie się określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Jednolite części wód są objęte monitoringiem, prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

Badania jakości wód podziemnych prowadzone są w celu dostarczenia informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, określenia trendów zmian oraz sygnalizacji zagrożeń w skali kraju na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Według podziału Polski na jednolite części wód, miasto Ława położone jest na terenie JCWPd o numerze 40.

Obszar JCWPd 40 obejmuje zlewnie Drwęcy i Osy. Z uwagi na rozległość JCWPd obejmuje różne jednostki morfologiczne i hydrogeologiczne. W związku z czym występowanie wód podziemnych i warunki hydrogeologiczne są także zróżnicowane. System wodonośny jest wielopiętrowy; obok poziomów międzymorenowych obecne są również warstwy wodonośne miocenu, oligocenu i paleocenu. W południowo - zachodniej części obszaru wody podziemne występują również w osadach kredy. Główne obszary zasilania systemu wodonośnego znajdują się w północnej i wschodniej części JCWPd.

Wody gruntowe

Wody gruntowe występują na obszarze miasta miejscami bardzo płytko od kilkudziesięciu centymetrów w lokalnych obniżeniach i wokół wód powierzchniowych do kilku metrów na wysoczyźnie morenowej i równinie sandrowej.

2.1.6. Wody powierzchniowe

Miasto Ława znajduje się w systemie dorzecza Wisły, a w tym w zlewni chronionej rzeki Drwęcy oraz w systemie dorzecza Osy (w tym zlewnia jez. Silm). Granicę między dorzeczami wyznacza dział wodny II rzędu.

W skład dorzecza rzeki Drwęcy wchodzi trzy zlewnie wyznaczone działami III rzędu, tj:

- ❖ zlewnie bezpośrednie jez. Jeziorak i jez. Mały Jeziorak, które są częścią zlewni całkowitej rzeki Ławki,
- ~~❖ zlewnie bezpośrednie j. Łabędź, k. Ławskiego, j. Ławskiego i j. Dół, które są częścią zlewni całkowitej rzeki Ławki,~~
- ~~❖ zlewnie bezpośrednie Rowu Marzyńskiego, j. Mulek i j. Łąka (Lonken lub Łąckie), które są częścią zlewni całkowitej j. Radomno i Strugi.~~
- ❖ zlewnie j. Łabędź, Strugi Tynwałd (zw. k. Tynwałd), j. Ławskiego Małego i j. Ławskiego (zw. j. Dół), które są częścią zlewni rzeki Ławki,
- ❖ zlewnia Strugi Radomno (zw. Rowem Marzyńskim na odcinku w Ławie) wraz ze zlewniami j. Mulek i j. Łąka (Lonken lub Łąckie), które są częścią zlewni j. Radomno.

Wody powierzchniowe w granicach administracyjnych Ławy zajmują ~~15,68%~~ **ponad 16%** powierzchni miasta.

Wody płynące

- ❖ Rzeka Ławka - to główny ciek omawianego obszaru. Jej długość całkowita wynosi 62,4 km, a zlewnia całkowita zajmuje powierzchnię 379,5 km². ~~W granicach administracyjnych miasta znajduje się przy ul. Kościuszki jeden jaz na Ławce bez przepławki dla ryb. Drugi jaz znajduje się w Dziarnówku (gmina wiejska Ława).~~
- ❖ ~~Kanał Ławski - dopływa do rzeki Ławki z jez. Łabędź (gmina wiejska Ława). Wypływ z jeziora i dopływ do Ławki następuje poprzez syfon w granicach administracyjnych miasta.~~

Wody stojące

Jeziorami położonymi całkowicie w granicach administracyjnych miasta są:

- ❖ *Mały Jeziorak* - o pow. 26 ha, głębokości maksymalnej 6,4 m, głębokości średniej 3,4 m oraz objętości wody 890,9 tys. m³,
- ❖ *Ławskie* - położone na wschód od ul. Jagiełły
- ❖ ~~Mulka~~ *Mulek* - o pow. 1,4 ha.

Jeźiorami położonymi częściowo w granicach administracyjnych miasta są:

- ❖ *Jeźiorak* - o pow. całkowitej 3219,4 ha, gł. maksymalnej 12,9 m; w ławie o pow. 272,5 ha, gł. maksymalnej 5,4 m i o szerokości 200 - 800 m; wachania poziomu wody wynoszą 40 cm, stan minimalny poziomu wody 99,22 m n.p.m., maksymalny 99,62 m n.p.m., stan alarmowy 99,72 m n.p.m.; na jeziorze występuje wyspa Wielka Żuława o pow. ~~82,08 ha~~; 82,4 ha;
- ❖ *Dół* - jest to jezioro o pow. 154,5 ha, głębokości średniej 1,1 m i maksymalnej 2,5 m (poza obszarem miejskim).

Wzdłuż zachodniej granicy administracyjnej miasta położone jest j. Silm (w dorzeczu Osy; połączone rowem z j. Szymborskim) o pow. 58,8 ha , gł. średniej 2 m i maks. 3,7 m.

W najbliższym sąsiedztwie miasta, jednak zlokalizowane poza jego granicami administracyjnymi są jeziora:

- ❖ *Łąka* (Lonken lub łąckie) w dorzeczu Drwęcy, o pow. 22,5 ha połączone ciekim Struga z j. Radomno,
- ❖ *Gajerek* o pow. 3,2 ha,
- ❖ *Gajerek Mały*.

Na terenie ławy występują również niewielkie oczka wodne oraz stawy antropogenicznego pochodzenia.

Na podstawie "Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły" określono Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Plan jest podsumowaniem każdego z 6 letnich cykli planistycznych wymaganych Dyrektywą 2000/60/WE tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna (2003-2009; 2009-2015; 2015-2021; 2021-2027) i stanowić powinien podstawę podejmowania wszelkich decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości. Zawiera elementy wymienione w art. 114 Prawa wodnego.

Na terenie miasta ława występują dwie JCWP jeziorne – JCWP Jeźiorak Duży, o kodzie PLLW20116 oraz JCWP ławskie, o kodzie PLLW20129.

Ponadto na terenie miasta ława występuje JCWP rzeczna, o nazwie ławka do wypływu z jeziora ławskiego, której przypisano kod PLRW200025285693.

2.1.7. Klimat

Skutkiem położenia geograficznego miasta Ławy jest specyficzny klimat tych terenów. To właśnie rzeźba terenu, wody powierzchniowe, roślinność i użytkowanie wywierają największy wpływ na kształtowanie się klimatu lokalnego. W związku z powyższym na obszarze miasta panują następujące warunki klimatyczne:

- ❖ średnia roczna temperatura powietrza wynosi 6,8°C; średnia temperatura lipca 17,2°C, a stycznia -3,7°C;
- ❖ średnie dzienne usłonecznienie rzeczywiste w lecie (VI - VIII) wynosi 7 -7,5 godzin, zaś w zimie (XII - II) poniżej 1,3 godziny;
- ❖ średnie roczne opady wynoszą 671 mm; najczęściej opadów występuje w lipcu i sierpniu, najmniej w miesiącach zimowych; średnia liczba dni z opadem całodziennym w lecie wynosi poniżej 4, a w zimie 5 - 10 dni; średnia liczba dni z burzą wynosi 18.
- ❖ średnia liczba dni z mgłą w roku wynosi 50; średnia liczba mgieł w październiku (miesiącu z największą liczbą mgieł) wynosi 10.
- ❖ średnia liczba dni w roku z pokrywą śnieżną wynosi 80, zaś z pokrywą śnieżną o grubości powyżej 10 cm - 35 dni.
- ❖ średnia wilgotność powietrza wynosi 81, 8 %, najniższa w maju, najwyższa w grudniu.
- ❖ średnia prędkość wiatru wynosi 3,3 m/s, największa w styczniu, najmniejsza w sierpniu. Udział wiatrów bardzo silnych powyżej 15 m/s wynosi 0,7 %, a silnych 10 -15 m/s - 2,5 %. Najsilniejsze wiatry występują z południowego wschodu i zachodu, a najsłabsze ze wschodu. Rozkład wiatrów przedstawia się następująco: z południowego zachodu 25,2 %, z południa 21,1 %, z południowego wschodu 10,4 %, z zachodu 7,2 %, z północnego wschodu 6,4 %, z północy 5,5 %, ze wschodu 4,9 %, z północnego zachodu 3,3 %, cisze 16 %.

2.1.8. Roślinność

W roku 2007 Ogólna powierzchnia gruntów leśnych na terenie miasta Ława wynosi 305,8 ha, w tym:

- ❖ Własność Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) - 262,1 ha - 86%,
- ❖ Własność gminy (lasy komunalne) - 32,4 ha - 11 %,
- ❖ Grunty leśne prywatne - 9,9 ha - 3 %.
- ❖ Na obszarze miasta Ława ogólna powierzchnia terenów zielonych wynosi 141,0 ha.

Wg stanu na 01.01.2016 ogólna powierzchnia gruntów leśnych wynosiła 311 ha, w tym:

- ❖ Własność Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) - 268 ha - 86%,
- ❖ Własność gminy (lasy komunalne) - 38 ha - 12 %,
- ❖ Grunty leśne prywatne - 5 ha - 2 %.

Na obszarze miasta Ława ogólna powierzchnia terenów zielonych będących własnością gminy wynosi 141,0 ha.

Tabela 1. Zestawienie gruntów komunalnych miasta Ławy (stan na dzień 30.06.2007r.).

Tereny zielone		Powierzchnia [ha]	
		30.06.2007	01.01.2016
1.	Lasy	32,4	37,52
2.	Tereny zieleni	26,3	36,52
3.	Ogrody działkowe	82,3	82,57
4.	Park miejski	0,6	-
RAZEM		141,6	156,8

Pozostałe zbiorowiska roślinności występującej na obszarze miasta Ława, to:

- ❖ zbiorowiska zaroślowe i szuwarowe - występują w rynnach polodowcowych oraz w zagłębieniach wytopiskowych, wzdłuż jezior i cieków; są to:
 - mokradła z łąkami wilgotnymi, z glebami torfowymi i mułowo-torfowymi - tereny te stanowią ważne korytarze, ciągi i węzły ekologiczne o dużym potencjale retencji wody oraz o dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym;
 - ciągi drzew krzewów, grupy drzew - na terenie miasta występują w sposób rozproszony, zwłaszcza wzdłuż cieków i dróg;
 - roślinność niewielkich parków, skwerów i ciągów parkowo-spacerowych;
 - tereny zieleni osiedlowej i zieleńce,
 - roślinność towarzysząca wodom powierzchniowym;
 - roślinność towarzysząca strefom źródłiskowym cieków - występuje w sąsiedztwie działów wodnych.
- ❖ zbiorowiska roślinności spontanicznej, seminaturalnej i naturalnej, tj.:
 - roślinność ruderalna z licznie występującymi chwastami,
 - roślinność łąk suchych i świeżych oraz muraw,
 - roślinność łąk wilgotnych,
 - roślinność szuwarowa z zaroślami,

- zadrzewienia,
- zbiorowiska leśne - nizinny las grądowy, kwaśna buczyna niżowa, ols porzeczkowy, ols torfowy, łąg jesionowo- olchowy, brzezina bagienna, pomorski bór mieszany, bór mieszany wilgotny, północnopolski bór mieszany świeży, bór bagienny; w typie siedliska - las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży, las wilgotny, ols, bór mieszany świeży, bór bagienny.

Obszarowi zurbanizowanemu Ławy towarzyszy roślinność urządzona i towarzysząca zabudowie, tj.:

- ❖ roślinność parków, skwerów i ciągów parkowo-spacerowych,
- ❖ roślinność cmentarzy,
- ❖ roślinność zmienna pól uprawnych,
- ❖ roślinność ogrodów działkowych i sadów.

Roślinność towarzyszy zabudowie rekreacyjnej, jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej, a także terenom głównych ulic, placów i zespołów garażowych, terenom kolejowym, terenom ferm hodowlanych i ogrodnictw oraz terenom zabudowy przemysłowo-składowej i obsługi miasta.

2.1.9. Świat zwierząt

Obszary sąsiadujące z terenami zurbanizowanymi zamieszkałe są przez liczną zwierzyinę.

- ❖ ~~ssaki – dziki królik, zając szarak, wiewiórka, nornica ruda, karczownik ziemnowodny, polnik północny, polnik bury, polnik zwyczajny, mysz, popielica, jeż, kret, lis, borsuk, kuna, tchórz zwyczajny, gronostaj, łasica łaska, dzik, łos, sarna, jelen europejski oraz gatunki nietoperzy, jenot, piżmak, bóbr i wydra, a sporadycznie daniel, wilk i ryś;~~
- ❖ ~~ptaki – kania czarna, kania ruda, orzeł bielik, rybołów, orlik krzykliwy i bocian czarny. Przez obszar Ławy przebiega główny szlak przelotowy północnych populacji gęsi;~~
- ❖ ~~gady – jaszczurka zwinka i żyworódka, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny i gniewosz plamisty;~~
- ❖ ~~płazy – na szczególną uwagę zasługują występujące tu: rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny i ropucha szara;~~
- ❖ ~~ryby – sandacz, szczupak, węgorz, karaś, leszcz, sum, płoć, karp, lin, wzdreaga, krąp, okoń, ukleja, amur i inne. Gdyby nie stan czystości rzeki Ławki i j. Dół oraz istnienie jazów w Ławie i Dziarnówku, to w wodach Ławki pojawiłyby się ryby łososiowate z rzeki Drwęcy, szczególnie pstrąg i lipień.~~

~~W najbliższych okolicach miasta zaobserwowano występowanie chronionych gatunków zwierząt, tj.:~~

~~❖ Ssaki:~~

~~— objęte ścisłą ochroną gatunkową: popielica, jeż, kret, gronostaj, łasica łaska, gatunki nietoperzy, wilk;~~

~~— objęte częściową ochroną gatunkową bóbr i wydra;~~

~~❖ Ptaki — kania czarna, kania ruda, orzeł bielik, rybołów, orlik krzykliwy i bocian czarny;~~

~~❖ Gady — wszystkie gatunki gadów występujące na omawianych terenach są chronione.~~

W obrębie terenów przyrodniczych na zewnątrz terenów zurbanizowanych oraz wokół miasta Iławy stwierdzono występowanie następujących gatunki ssaków, z których część objęta jest ochroną ścisłą (ś) i częściową (cz): dziki królik, zając szarak, wiewiórka (ś), orzesznica (ś), smużka leśna (ś), darniówka zwyczajna, nornik zwyczajny, nornica ruda, karczownik ziemnowodny (cz, z wyjątkiem wybranych terenów), polnik północny, polnik bury, polnik zwyczajny, rzesorek rzeczek (ś), ryjówka aksamitna (ś), ryjówka mała (ś), szczur wędrowny, badylarka (cz), mysz domowa, mysz polna, mysz leśna, mysz zaroślowa (cz), popielica (ś), jeż wschodni (ś), kret (cz, z wyjątkiem wybranych terenów), norka amerykańska, lis, borsuk, kuna leśna, kuna domowa, tchórz zwyczajny, jenot, piżmak, gronostaj (ś), łasica łaska (ś), bóbr (cz), wydra (cz, z wyjątkiem wybranych terenów), dzik, sarna, jeleń europejski,łoś (całoroczny okres ochronny), daniel, wilk (ś) oraz gatunki nietoperzy (ś), w tym nocek Natterera (ś), nocek rudy (ś), mroczek pozłocisty (ś), mroczek późny (ś), karlik mały (ś), karlik większy (ś), borowiec wielki (ś), borowiaczek (ś) i gacek brunatny (ś). Sporadycznie może pojawić się również ryś (ś).

W północnej, północno-zachodniej i północno-wschodniej części miasta Iławy występują rewiry następujących rzadkich, chronionych gatunków ptaków z Załącznika Nr 1 Dyrektywy Ptasiej: kania czarna, kania ruda, orzeł bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny, trzmielojad, błotniak stawowy, dzięcioł średni.

Podczas migracji jesiennych w południowej części jez. Jeziorak zaobserwowano następujące gatunki ptaków: perkoz dwuczuby, kormoran, czapla siwa, łabędź niemy, kaczka krzyżówka, krakwa, cyraneczka, cyranka, głowienka, gągoł, łyska, mewa śmieszka, mewa srebrzysta i mewa pospolita. Przez obszar Iławy przebiega główny szlak przelotowy północnych populacji gęsi.

Wśród gadów chronionych w granicach miasta i wokół Iławy występują następujące gatunki: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny i gniewosz plamisty. Sporadycznie od strony rzeki Drwęcy może pojawić się żółw błotny.

Wśród płazów chronionych w granicach miasta i wokół Iławy występują: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, ropucha zielona, ropucha

paskówka, rzekotka drzewna, żaba śmieszka, żaba wodna, żaba trawna, żaba jeziorowa, żaba moczarowa.

Ryby reprezentowane są przez następujące gatunki: sandacz, szczupak, węgorz, karaś, leszcz, sum, płoć, karp, lin, wzdręga, krąp, okoń, ukleja, amur i inne.

Zgodnie z pozyskaną informacją od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, na obszarze miasta nie występują strefy ochronne ptaków. W promieniu 5 kilometrów od granic administracyjnych (a lokalnie nie więcej jak 1 km) zlokalizowane są strefy ochronne gatunków ptaków drapieżnych - bielika, kani czarnej, kani rdzawej. Łącznie wydzielono 7 takich stref ochronnych.

2.2. Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona

Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego

Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego (pow. 25 045 ha) z otuliną (~~pow. 18 038 ha~~) (pow. 16 419,1ha)- utworzony został w 1993 r. Granica parku i otuliny obejmuje północną część miasta Ława. Celem Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych Pojezierza Ławskiego, zachowanie różnorodności biologicznej ekosystemów. Park i jego otulina położone są w granicach dwóch województw: warmińsko-mazurskiego i pomorskiego. Obejmuje fragmenty gmin: Starego Dzierzgonia, Susza, Ławy, Miasta i Gminy Zalewo i miasta Ławy.

Park chroni najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowo tereny Pojezierza Ławskiego. Granica parku obejmuje najbardziej urozmaicone krajobrazowo tereny z dużym udziałem zwartych kompleksów leśnych i silnie rozwiniętą siecią hydrograficzną.

Flora parku charakteryzuje się wysoką różnorodnością. Całkowitej ochronie podlega 29 gatunków, m.in.: wawrzynek wilczyko, wroniec widlasty, widłak goździsty, goździk pyszny, grzybień biały i północny, grąźel żółty, rosziczka okrągłolistna oraz szereg storczyków np.: kukułka plamista, kukułka krwista, kruszczyk szerokolistny. Najcenniejszymi wśród zbiorowisk leśnych są zespoły uzależnione od wysokiego poziomu wód gruntowych.

Przedstawicielami fauny są liczne kręgowce:

- ❖ 11 gatunków płazów (wszystkie chronione),
- ❖ 5 gatunków chronionych gadów (żmija, zaskroniec, padalec, jaszczurka zwinka, żyworódka),
- ❖ 135 lęgowych gatunków ptaków (116 chronionych);
- ❖ 32 gatunki ssaków, w tym 5 chronionych.

Na obszarze parku występują 3 rezerваты przyrody ("Jezioro Czerwica", "Jezioro Gaudy", "Jasne"), a kolejne 3 są planowane ("Rezerwat przyrody Buczyna na Łaniochu", "Rezerwat przyrody Piotrkowskie Bagno", "Rezerwat przyrody Witoszewskie Grądy"). Ponadto zlokalizowanych jest tu 58 pomników przyrody ożywionej.

Ogólne zasady ochrony parków krajobrazowych zawarte zostały w „*Ustawie o ochronie przyrody*” z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami *tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 2134*). Natomiast szczegółowe zapisy dotyczące ochrony Parku Krajobrazowego Pojezierza Ławskiego i jego otuliny określa plan ochrony, zatwierdzony Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 37 z dnia 27 września 2005 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Ławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urzędowy Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 140, poz. 1649).

Obszar Chronionego Krajobrazu (OCHK)

Przez teren miasta Ława przebiegają granice 2 obszarów chronionego krajobrazu, tj.:

- ❖ OCHK Pojezierza Ławskiego (granica zbliżona do granicy otuliny PKPI),
- ❖ OCHK Doliny Dolnej Drwęcy (wzdłuż Ławki i wokół jez. Dół),

Powołanie OCHK nie wyklucza działalności człowieka na obszarze chronionym, jednakże musi być ona uwarunkowana potrzebami przyrody. OCHK może objąć swym zasięgiem inne formy ochrony przyrody, np. użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych i in.

Zgodnie z art. 23.1 *Ustawy o ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami *tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 2134*) OCHK „obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.”

Szczegółowe zapisy dotyczące ochrony obszarów chronionego krajobrazu określone są Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 31 z dnia 23 kwietnia 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego (część A i część B) - Dz. Urzędowy Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 71 z dn. 07.05.2008r., poz. 1357 oraz w odniesieniu do OCHK Doliny Dolnej Drwęcy - Uchwała nr XVIII/437/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy.

Na obszarze Obszaru Chronionego Krajobrazu wprowadzone są następujące zakazy:

- ❖ zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- ❖ realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- ❖ likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych
- ❖ i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony
- ❖ przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- ❖ wydobywania docelów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości,
- ❖ w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- ❖ wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- ❖ dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- ❖ likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno błotnych;
- ❖ lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Natura 2000

Północna część miasta znajduje się w obszarze europejskiej sieci Natura 2000 - „Lasy Iławskie” na podstawie Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej. Obszar został powołany rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. Nr 229 poz.2313 ze zm.).

Kolejnym terenem wyznaczonym w obszarach Natura 2000 jest obszar siedliskowy - PLH280053 „Ostoja Iławska”. Na terenie miasta Iława zlokalizowany jest niewielki fragment tego terenu przy jeziorze Jeziorak - jego południowy brzeg. Są to ogólnie tereny leśne.

Obszar Natura 2000 utworzona na mocy DECYZJA KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669)(2011/64/UE) - Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 33 str. 146, 2011-02-08.

W 2015 r. opublikowano Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Iławska PLH280053. Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. na fragmencie obszaru NATURA 2000 położonym w granicach administracyjnych miasta Iława zinwentaryzowano siedliska podlegające ochronie.

Ogólnoeuropejska sieć ekologiczna Natura 2000 stanowi jednolity system ochrony przyrody. Na sieć składają się większe i mniejsze obszary wyznaczone na podstawie aktów prawnych Unii Europejskiej. Państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są do zachowania, utrzymania i odtwarzania siedlisk przez utrzymywanie, zagospodarowywanie, odtwarzanie i tworzenie biotopów, oraz unikanie zanieczyszczenia i pogarszania stanu siedlisk w obszarach chronionych i poza nimi. Wybór form i metod ochrony pozostaje w gestii krajów członkowskich.

Obszary „Natura 2000” mogą obejmować istniejące już formy ochrony przyrody, np. parki narodowe czy rezerваты, lub też obszary użytkowane gospodarczo, dotąd nie chronione. Wyznaczane w ramach sieci Natura 2000 obszary OSO oraz SOO nie są terenami ścisłej ochrony przyrody i nie posiadają charakteru rezerwatu czy parku narodowego. Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami - tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 2134) na obszarach tych zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczony został obszar Natura 2000. Działania ochronne powinny mieć na celu zachowanie w należyłym stanie zasobów przyrody, przy czym przepisy unijne nie precyzują sposobów, w jaki efekt ochrony ma być osiągnięty. Podstawową zasadą obowiązującą na obszarach objętych siecią Natura 2000 powinno być zachowanie równowagi pomiędzy ochroną przyrody a gospodarką. Dodatkowo na Obszarach Specjalnej Ochrony szczególnej ochronie podlega przestrzeń życiowa ptaków.

"ZIELONE PŁUCA POLSKI"

Obszar miasta Ława znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Obszar ten objął teren Polski północno - wschodniej o nieskażonej przyrodzie i bogatych walorach krajobrazowych. Głównym celem porozumienia, w sprawie ochrony „ZPP” jest naturalna potrzeba ochrony dziedzictwa przyrodniczego i integracja środowiska z rozwojem gospodarczym i postępowaniem cywilizacyjnym.

Istotą porozumienia „Zielone Płuca Polski” jest przyjęcie idei i zasad ekorozwoju jako podstawowego kierunku bytu gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Rozwój społeczno-gospodarczy realizowany ma być (jest) w zrównoważeniu z rozbudowywanym, regionalnym systemem ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych o randze europejskiej. Zgodnie z dokumentem „Porozumienia w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego bioróżnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej” (2004) główne cele zrównoważonego rozwoju obszaru to:

- ❖ ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,*
- ❖ wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,*
- ❖ pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,*
- ❖ wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone Płuca Polski w przestrzeni europejskiej,*
- ❖ doskonalenie i promocję produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,*
- ❖ uwzględnienie arealu i funkcji Zielonych Płuc Polski w polityce przestrzennej i regionalnej Państwa,*
- ❖ podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca Polski wśród mieszkańców regionu, Polski i Europy.*

ECONET

Miasto Ława znajduje się w zachodniomazurskim obszarze węzłowym o znaczeniu międzynarodowym w sieci ekologicznej ECONET - Polska. W hierarchii sieci ekologicznej jest to obszar o randze najwyższej.

Ochrona gatunkowa

Na zachód od wyspy Wielka Żuława występuje ochrona strefowa dla rzadkich ptaków drapieżnych.

Na podstawie art. 45 *Ustawy o ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami *tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 2134*) ochrona gatunkowa „ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.”

Ochrona gatunkowa regulowana jest wyżej wspomnianą ustawą oraz następującymi rozporządzeniami:

- ❖ *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016r., poz. 2183),*
- ❖ *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409),*
- ❖ *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408).*

Lasy ochronne

Na obszarze miasta Ława część kompleksów leśnych stanowią lasy, które Zarządzeniem nr 76 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21.05.2007 r. uznane zostały za ochronne. Za lasy ochronne uznane zostały z racji tego, iż:

- ❖ pełnią funkcje wodochronne,
- ❖ znajdują się w granicach administracyjnych miast.

Łączna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 182,2333 ha.

Strefa ochronna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych

Na podstawie dokumentacji hydrologicznej, wykonanej w maju 1996 i zatwierdzonej przez Ministra OŚZNiL 25.06.1998 r., dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 210 „Ława” zaproponowano obszar ochronny, który w drodze rozporządzenia ustanawia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Strefy ochronne ujęć wody

Dla 8 studni ujęcia komunalnego wód podziemnych ustanowiono decyzją Starosty Ławskiego OŚR.6226/2/2003 z dnia 9.05.2003 r. strefy ochrony bezpośredniej.

Korytarze ekologiczne

Rzeka Ławka oraz jeziora występujące na obszarze miasta Ława: Jeziorak Mały, Jeziorak, Ławskie i Dół tworzą korytarze i ciągi ekologiczne, które ze względu na ich znaczenie klimatyczne, hydrologiczne i biologiczne należy zachować.

2.3. Antropizacja środowiska przyrodniczego

Degradacja powierzchni ziemi i gleb

Podstawowym zagrożeniem dla powierzchni ziemi są wszelkiego rodzaju zadania inwestycyjne typu: rozbudowa terenów mieszkaniowych, komunikacyjnych i inwestycyjnych, eksploatacja kopalni, które będą oddziaływać na powierzchnię ziemi w fazie realizacji.

Na stan środowiska naturalnego, w tym powierzchnię ziemi ma wpływ również lokalizacja i prowadzenie działalności gospodarczej, w szczególności uciążliwa i zagrażająca jest działalność związana z gospodarowaniem odpadami.

Na degradację powierzchni ziemi w mieście Ława wpływ mają:

- ~~❖ nieczynne, miejskie składowisko odpadów przy ul. Komunalnej pow. 9,4 ha z dotychczasowym nagromadzeniem odpadów około 260 000 Mg;~~
- ~~❖ dzikie składowiska i zaśmiecenia w rozproszeniu w różnych miejscach, szczególnie widoczne na obrzeżach miasta,~~
- ~~❖ 2 wyrobiska poeksploatacyjne w południowej i wschodniej części miasta,~~
- ~~❖ kilkanaście terenów ze zdegradowaną powierzchnią ziemi najczęściej bez darni, podlegające erozji wodnej i wietrznej,~~
- ~~❖ udokumentowane złoża piasków kwarcowych o pow. 14 ha i wysokości stoków 20 m, eksploatowane kosztem zbiorowisk leśnych przez zakład silikatowy „Cegielni Olsztyńskich” w sąsiedztwie południowej granicy administracyjnej miasta (w gminie wiejskiej Ława).~~

Zanieczyszczenia powietrza

Miasto Iława znajduje się w warmińsko-mazurskiej strefie badania oceny jakości powietrza atmosferycznego. W roku 2014 na terenie miasta były prowadzone badania monitoringowe jakości powietrza, w zakresie pyłu PM 10 oraz WWA (punkt przy ul. Andersa).

Analiza danych za 2014 rok pozwala wnioskować, że jakość powietrza w województwie jest na ogół dobra. Zanieczyszczenia gazowe takie jak: SO₂, NO₂, benzen i CO w szczególności charakteryzują się niskimi notowanymi wartościami stężeń w stosunku do poziomów dopuszczalnych. Jedyne minimalne zagrożenie wystąpienia przekroczeń może dotyczyć NO₂, z uwagi na rozwijający się transport kołowy. Lokalnie mogą występować sytuacje niekorzystne dla zdrowia mieszkańców, np. w miejscu o zwiększonej emisji spalin samochodowych, zanieczyszczeń przemysłowych, zanieczyszczeń powstających przy niepełnym spalaniu paliw stałych. Niekorzystną dla zdrowia jakość powietrza może potęgować ciasna zabudowa miejska. Znacznie lepsze warunki zdrowotne pod względem jakości powietrza są na obszarach zaopatrywanych w energię cieplną z centralnych ciepłowni lub zmodernizowanych kotłowni lokalnych, z dala od tras komunikacyjnych.

Na terenie miasta tzw. niska emisja, czyli pochodząca z zabudowy mieszkaniowej, jest dominującym problemem w szczególności na terenie osiedli domów jednorodzinnych „Gajerek”, „Lubawskie”, „Lipowy Dwór” oraz „Ostródzkie”. Budynki wielorodzinne oraz około 140 budynków jednorodzinnych podłączonych jest jak dotąd do sieci ciepłowniczej. W obszarach zwartej zabudowy obszarów centralnych jednostki występuje jednak zjawisko kumulacji zanieczyszczeń, przede wszystkim komunikacyjnych. Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń jest tam utrudniony poprzez duże zagęszczenie ruchu samochodowego i brak prawidłowego przewietrzania. Na stan jakości powietrza oprócz emisji liniowej i powierzchniowej ma również wpływ emisja punktowa, pochodząca z prowadzonej działalności gospodarczej.

*Należy mieć na uwadze fakt, iż dla strefy warmińsko-mazurskiej obowiązuje program ochrony powietrza opracowany ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀.
[Dane: Program Ochrony Środowiska miasta Iława]*

~~❖ Dane zamieszczone w „Raporcie o stanie środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2005 roku” przedstawiają stopień zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu, dwutlenkiem siarki oraz pyłem zawieszonym.~~

Tabela 2. Stopień zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu, dwutlenkiem siarki oraz pyłem zawieszonym.

	Stężenie średnie [ug]					
	NO ₂		SO ₂		PM10	
	roczne	najwyższe 24 godzinne	roczne	najwyższe 24 godzinne	roczne	najwyższe 24 godzinne
2003	29	57	2	17	13	89
2004	23	48	2	13	8	70
2005	26	52	1	9	10	62

Źródło: Raport o stanie środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2005 roku

❖ Źródłami zanieczyszczeń powietrza w Ławie są:

1) kotłownie węglowe – „Energetyka Ciepła”

- a) kotłownia K 1, ul. Wojska Polskiego 23 opalana miałem węglowym o mocy znamionowej 42 MW i przewidywanej 39 MW w 2006 r., maksymalna moc chwilowa zanotowana w grudniu 2002 r. wynosiła 36 MW, posiada urządzenia odpylające oraz instalacje odsiarczania i odazotowania spalin; emisja zanieczyszczeń w okresie styczeń – marzec i kwiecień – czerwiec 2003 r. wyniosła odpowiednio: dwutlenek siarki 94 t i 25 t, dwutlenek azotu 27 t i 6 t, tlenek węgla 15 t i 2 t, pył 36 t i 4 t; kotłownia przystosowana do współspalania miału węglowego i biomasy (zrębki, trociny i odpady drewna), maksymalna ilość dodatku biomasy do 50 %;
- b) kotłownia K 2, ul. Ostródzka 54 opalana miałem węglowym o mocy 4,2 MWt, posiada urządzenia odpylające; emisja zanieczyszczeń w okresie styczeń – marzec 2003 r. wyniosła: dwutlenek siarki 5 t, dwutlenek azotu 2 t, tlenek węgla 8,5 t, pył 6 t; kotłownia przystosowana do współspalania miału węglowego i biomasy (zrębki, trociny i odpady drewna); maksymalna ilość dodatku biomasy do 50 %;

2) emitory technologiczne i kotłownie zabudowy produkcyjnej, składowej i usługowej, m.in.

- a) Ławskie Zakłady Naprawy Samochodów, ul. Grunwaldzka 13 posiadają emitory technologiczne, które wprowadzają do powietrza 34 związki chemiczne; w 2000 r. stwierdzono przekroczenie emisji acetonu i węglowodorów aromatycznych na emitorze malarni silników WM; w okresie 1998 – 2003 podjęto działania zmierzające do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza;
- b) „EKODROB”, ul. Składowa 8, kotłownia opalana olejem opałowym lekkim; w 2002 r. emisja zanieczyszczeń wyniosła, dwutlenek siarki 7 t, dwutlenek azotu 6 t, tlenek węgla 1 t, pył 2 t;

- ~~c) IPB, ul. Lubawska 3, kotłownia węglowa o mocy 1,59 MW; planowana budowa kotłowni gazowej;~~
- ~~d) „Rolimpex-Nasiona”, ul. Wyszyńskiego 51, emitory technologiczne;~~
- ~~e) „Dekort”, ul. Produkcyjna 12, kotłownia opalana drewnem i trocinami o mocy 0,9 MW, dodatkowo emitory technologiczne;~~
- ~~j) Zakład Taboru (PKP), dwie kotłownie o mocy > 0,5 MW (cztery < 0,5 MW);~~
- ~~k) Szpital Powiatowy, spalarnia odpadów medycznych, kotłownia opalana gazem i olejem opałowym o mocy 1,4 MW;~~
- ~~l) kurniki Lipowy Dwór;~~
- ~~3) osiedla domów jednorodzinnych—zła jakość większości palenisk połączona ze spalaniem paliw stałych i odpadów;~~
- ~~4) wysypisko odpadów przy ul. Komunalnej—pyły, zanieczyszczenia chemiczne i mikrobiologiczne powietrza;~~
- ~~5) pojazdy samochodowe, szczególnie poruszające się wzdłuż ulic ruchu tranzytowego (droga krajowa nr 16 i drogi wojewódzkie nr 521 i 536) oraz wzdłuż ulic wzmożonego ruchu wewnętrznego;~~
- ~~6) Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego „Ława”—nieczynny osadnik, przepompownia, rezerwowe pola filtracyjne nad j. Dół;~~
- ~~7) miejska oczyszczalnia ścieków w Dziarnach (wiejska gmina Ława)—zanieczyszczenia chemiczne i mikrobiologiczne powietrza; ustanowiona została strefa ochronna wokół oczyszczalni decyzją Wojewody Olsztyńskiego OS.I.7623/7/92/95/96 z dnia 6.12.1996 r.~~
- ~~8) stacje benzynowe;~~
- ~~9) zabudowa w poprzek ciągów przewietrzających (szczelin wentylacyjnych z § 38 ust. 5 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy), m.in. między ulicami Andersa i Wyszyńskiego.~~

Hałas

Najbardziej uciążliwymi emitorami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny w mieście Ława są: trasy komunikacyjne i zakłady produkcyjne. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku uzależnione są od źródła hałasu, pory dnia oraz przeznaczenia terenu.

Na drodze wojewódzkiej nr 536 (od km 0+000 do km 2+571) prowadzone były badania akustyczne, których wyniki wskazały zachowanie normy w porze dziennej, natomiast w porze nocnej przekroczenie tej normy o 1 dB.

Główny ruch samochodowy skupiony jest w ciągu drogi krajowej nr 16 oraz na drogach wojewódzkich nr 536 (ulice Grunwaldzka - Wyszyńskiego - Lubawska) oraz droga nr 521 (ulica bez nazwy). Na terenie miasta zlokalizowane są drogi powiatowe posiadające nawierzchnię bitumiczną. Stan nawierzchni dróg powiatowych jest różny, od złego przez średni i dobry. System dróg powiatowych uzupełniony jest drogami gminnymi. Na lokalną ludność może oddziaływać również hałas pochodzenia kolejowego. Przez miasto przechodzą trasy linii kolejowych relacji Warszawa - Gdańsk, Toruń - Olsztyn oraz Płock - Gdańsk. Hałas może być uciążliwy dla mieszkańców ulic - Mickiewicza, Nowomiejskiej, Jagielly i Stacyjnej. Dla tego terenu nie opracowano jednak map akustycznych. Zakończona została modernizacja trasy kolejowej Warszawa - Gdynia, a w mieście zainstalowano ekrany dźwiękochłonne.

[Dane: Program Ochrony Środowiska miasta Ława]

❖ Źródłami hałasu na obszarze miasta Ława są:

1) ~~pojazdy samochodowe, w tym ciężkie i autobusy poruszające się:~~

- ~~— w ciągu drogi krajowej nr 16 (ul. Niepodległości, ul. Konstytucji 3 Maja, ul. Sienkiewicza, ul. Kościuszki—Ostródzka, wylot na Grudziądz),~~
- ~~— w ciągu drogi wojewódzkiej nr 536 (ul. Lubawskiej, ul. Wyszyńskiego—Grunwaldzka),~~
- ~~— w ciągu drogi wojewódzkiej nr 521 (wylot na Malbork),~~
- ~~— wzdłuż ulic wzmożonego ruchu wewnętrznego (ul. Biskupska, ul. Dąbrowskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. Andersa, ul. Sobieskiego, część ul. Królowej Jadwigi od ul. Kościuszki do ul. Sobieskiego, ul. Ogrodowa, część ul. 1 Maja, część ul. Skłodowskiej i część ul. Smolki),~~

2) ~~pociągi poruszające się wzdłuż magistrali kolejowej Warszawa—Gdynia, w mniejszym stopniu wzdłuż linii kolejowej do Olsztyna i Torunia; hałas szczególnie uciążliwy dla mieszkańców ulic Mickiewicza, Nowomiejskiej, Jagielly i Stacyjnej,~~

3) ~~w sąsiedztwie obiektów produkcyjnych i składowych m.in.:~~

- ~~— Ławskie Zakłady Naprawy Samochodów — w 1999 r. i 2000 r. stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu (WIOŚ); konflikt z otaczającą zakład zabudową mieszkaniową,~~
- ~~— Zakład Produkcji Odzieży „Exellent” — w 1999 r. 2001 r. stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu (WIOŚ),~~
- ~~— Zakład Pomocniczy przy Zakładzie Karnym — w 2000 r. stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu (WIOŚ),~~
- ~~— Przedsiębiorstwo Produkcyjne „Dekort”,~~
- ~~— zakłady stolarskie.~~

— Poza granicą administracyjną Ławy źródłem hałasu (związanym z funkcjonowaniem miasta) jest miejska oczyszczalnia ścieków w Dziarnach (gmina wiejska Ława).

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych

❖— Badania czystości wód powierzchniowych wykazały co następuje:

— **j. Jeziorak** — III klasa czystości w 2000 r. (WIOŚ) ze względu na znaczne ilości związków fosforu i azotu oraz wysoką zawartość substancji organicznych, w okresie letnim — masowy rozwój sinic, stan sanitarny w II klasie czystości; badania kąpieliska miejskiego przy ul. Chodkiewicza (20.08.2003 r., PSSE) wskazały na zbyt małą przezroczystość wody i zbyt mały % nasycenia tlenem rozpuszczonym;

— **j. Jeziorak Mały** — III klasa czystości w 2000 r. (WIOŚ) ze względu na wysoką zawartość substancji organicznych i wysokie wartości azotu ogólnego, stan sanitarny w II klasie czystości; w porównaniu z badaniami z 1989 r. stwierdzono w 2000 r. poprawę stanu sanitarnego (z III na II klasę czystości) i właściwości fizyko-chemicznych jeziora (z nie odpowiadających normom na III klasę czystości);

— **j. Dół** — III klasa czystości w 2002 r. (WIOŚ) ze względu na znaczne ilości związków fosforu i azotu oraz wysoką zawartość substancji organicznych, stan sanitarny w II klasie czystości; w porównaniu z badaniami z 1996 r. stwierdzono w 2002 r. wyraźną poprawę stanu czystości jeziora, szczególnie jego właściwości fizyko-chemicznych i biologicznych (z nie odpowiadających normom na III klasę czystości);

— **rzeka Ławka** powyżej j. Dół wody nadmiernie zanieczyszczone nie odpowiadały normom w 2002 r. (WIOŚ) w okresie letnim ze względu na stan sanitarny i zawartość tlenu rozpuszczonego; poniżej j. Dół (wiejska gmina Ława) II klasa czystości, stan sanitarny w I klasie czystości.

> Wszystkie jeziora w granicach administracyjnych miasta są jeziorami silnie zeutrofizowanymi.

❖— Od momentu uruchomienia w 1991 r. miejskiej, mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Dziarnach, stan gospodarki ściekowej uległ znacznej poprawie. Wcześniej bowiem większość ścieków trafiała bezpośrednio lub po słabym podczyszczaniu do wód powierzchniowych. Do roku 1984 r. wszystkie ścieki technologiczne z Zakładów Przemysłu Ziemniaczanego zrzucane były na pola filtracyjne, skąd następowało ich przemieszczanie do j. Dół. Obecnie następuje stopniowa poprawa stanu czystości szczególnie j. Jeziorak Mały, j. Dół i rzeki Ławki w związku ze znacznym zmniejszeniem ilości zrzucanych ścieków.

❖ Jakość wód podziemnych na obszarze miasta Ława przedstawia się następująco:

- wody podziemne z poziomu trzeciorzędu (głębokość stropu warstwy wodonośnej 230 m) — badania monitoringowe, przeprowadzone w 2000 r. i 2001 r. (WIOŚ, 2002) wykazały, iż są to wody klasy średniej (klasa II) przy dużej zawartości wodorowęglanów, azotu amonowego i strontu (woda o niskiej jakości — klasa III); większość zanieczyszczeń wód podziemnych głębszych poziomów wodonośnych ma charakter naturalny,
- w wodzie z poziomu trzeciorzędowego części studni ujęcia wód podziemnych w Ławie (ul. Wodna) stwierdzono ponadnormatywną zawartość żelaza (2003, PSSE). Oddanie do użytku w 2000 r. stacji uzdatniania wody spowodowało, że woda podawana do sieci wodociągowej spełniła obowiązujące normy. Jednak przewymiarowanie sieci wodociągowej sprawiło wtórne zanieczyszczenie wody pitnej, szczególnie odczuwalne przez mieszkańców Osiedla Lipowy Dwór, gdzie dochodziła woda ze zwiększoną mętnością i ponadnormatywną zawartością żelaza,
- wyniki badań prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarно — Epidemiologiczną (2003 r.) wykazały, iż w wodzie z ujęcia i wodociągu lokalnego (Ośrodek Wypoczynkowy) na wyspie Wielka Żuława występuje ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu oraz niewłaściwa barwa i mętność. Woda była warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi w terminie do 31.05.2004 r.

❖ Przyczynami zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych są:

- infiltracja zanieczyszczeń obszaru nieczynnego już składowiska odpadów w przepuszczalne podłoże i w wody podziemne pierwszego poziomu wodonośnego, w kierunku j. Mułka i Rowu Marzyńskiego.
Wody gruntowe wokół składowiska są zanieczyszczone bakteriologicznie i chemicznie,
- zrzuty ścieków technologicznych przez Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego na tereny leśne (tzw. oczyszczalnia leśna) w okolicach Smolnik (7 km od zakładu, wiejska gmina Ława) w ilości do 780000 m³/rok (ograniczenie oczyszczalni leśnej do 510000 m³/rok), średnio 4500 m³/dobę w czasie trwania kampanii, co powoduje przenawożenie siedliska i potencjalne zagrożenie dla czystości Drwęcy, oddalonej o 1 km; w przypadku wystąpienia mrozów (10°C) lub poważnej awarii urządzeń oczyszczalni leśnej, ścieki technologiczne odprowadzane są na pola filtracyjne (65 ha całość, 35 ha bezpośrednie oddziaływanie ścieków) nad j. Dół w ilości do 105 000 m³/rok, co stanowi potencjalne źródło skażenia wód jeziora,

- zrzucanie przez Zakład Taboru (PKP) słabo podczyszczonych ścieków technologicznych i socjalnych z dużym udziałem substancji ropopochodnych do rowu i następnie do j. Łąka w zlewni chronionej rzeki Drwęcy w ilości 46 150 m³/dobę. Drugi zrzut ścieków socjalno-bytowych w ilości 14 m³/dobę następuje do stawu bezodpływowego; zakład nie posiada pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków,
- zrzuty wód deszczowych z terenów produkcyjnych i komunikacyjnych bez separatorów (bez podczyszczania) do rzeki Ławki, j. Jeziorak Mały, j. Jeziorak, j. Mułek, stawów na południu miasta, Rowu Murzyńskiego oraz rowów zlewni kanału Ławskiego,
- spływ biogenów z ogrodów działkowych znajdujących się na stokach rynien połodowcowych w kierunku stawów i ujęć wód podziemnych w południowej części miasta oraz w kierunku rzeki Ławki i j. Jeziorak,
- tereny bez kanalizacji i nieszczelne szamba (zwłaszcza ul. Lipowa, część ul. Lipowy Dwór, ul. Zalewska, ul. Grudziądzka i wyspa Wielka Żuława zabudowa nie podłączona na „końcówkach” sieci kanalizacyjnej),
- zrzuty zanieczyszczeń ropopochodnych i ścieków z jachtów i innych jednostek pływających, szczególnie w 2 portach na j. Jeziorak (punkt zlewny na fekalia z jednostek pływających uruchomiono w porcie przy ul. Konstytucji 3 Maja),
- ograniczenie naturalnego odpływu wody z doliny (między ul. Biskupską a Wojska Polskiego i Kolejową) do Rowu Murzyńskiego przy Zakładzie Przemysłu Ziemniaczanego „Ława,
- zrzuty zużytego oleju silnikowego do kanalizacji deszczowej (m.in. w południowo-zachodniej części miasta—zrzut z ul. Smolki w kierunku stawu),
- grodzenie nieruchomości przyległych do wód powierzchniowych (rzeka Ławka, j. Jeziorak).

Promieniowanie i pole elektromagnetyczne

- ❖ Źródłami promieniowania elektromagnetycznego na terenie Ławy są:
 - napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 kV przechodzące przez Ławę (wschodnia, południowo-zachodnia i południowa część miasta) - pas terenu do około 40m po obu stronach linii 29 m (2x14,5 m od każdego z przewodów) + odległość między przewodami jednej linii gdzie natężenie pola elektrycznego może być większe od 1 kV/m (na wysokości 1,8 m nad ziemią),
 - GPZ Ława 110/15 kV,
 - w mniejszym stopniu napowietrzne linie 15 kV i lokalne transformatory,

- stacje bazowe telefonii komórkowej.

❖ *Stacje bazowe telefonii komórkowych i anteny nadawcze.*

W praktyce, w otoczeniu anten stacji bazowych GSM, pola o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują w odległości do 25 metrów od anten na wysokości zainstalowania tych anten. Ponieważ anteny są instalowane na dachach wysokich budynków lub na specjalnych wieżach, nie stwarzają one zagrożenia dla mieszkańców. Według analizy rozkładu pól elektromagnetycznych, obszar przekroczeń dopuszczalnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego o gęstości mocy 0,1 W/m² (szkodliwego dla zdrowia ludzi), występować będzie na znacznych wysokościach: powyżej 20 m n.p.t. i maksymalnym zasięgu do 71 m od anten, a więc w miejscach niedostępnych dla ludzi.

Degradacja roślinności i jej zagrożenia

- ❖ ~~Przejawami zagrożeń i degradacji roślinności na obszarze miasta Ława są:~~
 - ~~— postępująca eutrofizacja jezior,~~
 - ~~— miejskie składowisko odpadów, dzikie składowiska i zaśmiecenia,~~
 - ~~— wyrobiska i tereny ze zdegradowaną powierzchnią ziemi,~~
 - ~~— wypalanie łąk,~~
 - ~~— zaprzestanie użytkowania części łąk i pastwisk,~~
 - ~~— przekształcenie części łąk i pastwisk na uprawy,~~
 - ~~— nasadzenia gatunków szybko rosnących obcych siedliskowo,~~
 - ~~— presja rekreacyjna,~~
 - ~~— groźba nieruchomości przyległych do wód powierzchniowych (rzeka Ławka, jez. Jeziorak).~~

Zagrożenia dla świata zwierząt

- ❖ ~~Zagrożeniami dla świata zwierząt, wynikającymi z działalności ludzkiej, są:~~
 - ~~— postępująca eutrofizacja jezior,~~
 - ~~— hałas komunikacyjny i wzmożony ruch pojazdów i pociągów, przecinający główne szlaki przemieszczania się zwierząt – zachodnia część miasta,~~
 - ~~— brak przepławki dla ryb na rzece Ławce przy jazie przy ul. Kościuszki (dodatkowo 50 m dalej brak przepływu wody w kanale młyńskim; pod ul. Kościuszki przebiega w poprzek kanału sieć infrastruktury technicznej), co uniemożliwia przemieszczanie się ryb w górę rzeki w kierunku j.~~

Jeziorak i utrudnia przemieszczanie się ssaków pływających — wydry i bobra; brak przepławki również na ławce w Dziarnówku (gmina wiejska Ława),

— dewastacja i utrata tarlisk ryb,

— kłusownictwo,

— rekreacja,

— wygradzenia do linii brzegowej i w głąb jezior, szczególnie wzdłuż wschodniego brzegu j. Jeziorak północna część miasta,

— wygradzenia do linii brzegowej rzeki Ławki.

Dewastacja krajobrazu

❖ Dewastacja krajobrazu obszaru miasta Ława przejawia się:

- na terenie nieczynnego miejskiego składowiska odpadów,
- na terenie wyrobiska i terenów z zdegradowaną powierzchnią ziemi,
- na obszarze części zabudowy produkcyjnej i składowej,
- na obszarze części zabudowy wielorodzinnej z płaskimi dachami,
- napowietrznymi liniami wysokiego napięcia 110 kV i w mniejszym stopniu 15kV,
- wygradzeniami do linii brzegowej i w głąb jezior, szczególnie wzdłuż wschodniego brzegu j. Jeziorak - północna część miasta,
- grozzeniem nieruchomości przyległych do rzeki Ławki.

Zagrożenie powodziowe

Miasto nie jest zagrożone ani podtopieniami naturalnymi ani powodzią. Potencjalnymi obszarami zagrożenia powodzią są przede wszystkim tereny zalewowe rzeki Ławki (szczególnie między j. Jeziorak i jazem przy ul. Kościuszki) i Strugi Tynwald. [Dane: Program Ochrony Środowiska miasta Ława]

❖ ~~Potencjalne zagrożenie powodziowe na obszarze miasta Ława występuje przede wszystkim na terenach zalewowych rzeki Ławki (szczególnie między j. Jeziorak i jazem przy ul. Kościuszki, stan alarmowy 99,72 m n.p.m.) i kanału Ławskiego.~~

3. Stan prawny i struktura użytkowania gruntów

Stan prawny gruntów występujących w granicach administracyjnych miasta Ława prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Studium władania

Wyszczególnienie	Rok 2007		Rok 2016	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Grunty SP z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste	672	31	657	30
Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	247	11	222	10
Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych, i innych państwowych osób prawnych	0	0	0	0
Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem oddanych w użytkowanie wieczyste	529	24	521	24
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste	157	7	131	6
Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych, oraz grunty, których właściciele są nieznanymi	1	0,05	2	0
Grunty osób fizycznych	460	21	498	23
Grunty spółdzielni	25	1	26	1
Grunty kościołów związków wyznaniowych	3	0,1	3	0
Wspólnoty gruntowe	0	0	0	0
Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów oddanych w użytkowanie	51	2	52	2
Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0	0	0
Grunty województw z wyłączeniem oddanych w użytkowanie	10	0,5	10	0
Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0	0	0
Grunty będące przedmiotem własności i władania osób innych niż wymienione wyżej	33	2	66	3
RAZEM:	2188	100	2188	100

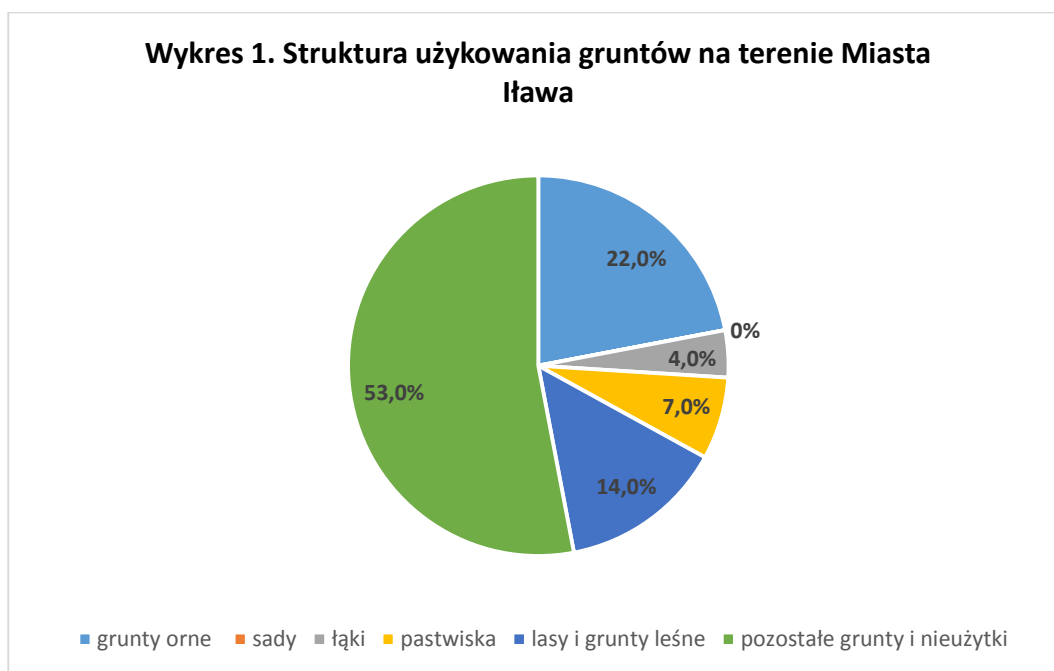
Źródło: Informacje z Urzędu Miasta Ława.

Podsumowując powyższe zestawienie, największą powierzchnię w granicach administracyjnych miasta Ława zajmują grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste - 672 ha, co stanowi 31% powierzchni miasta. Na drugim pod względem wielkości powierzchni miejscu

znajdują się grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem oddanych w użytkowanie wieczyste - 529 ha (24%) oraz grunty osób fizycznych - 460 ha (21%). Najmniejszą powierzchnię stanowią grunty będące własnością samorządowych osób prawnych - 1 ha (0,05%), grunty kościołów związków wyznaniowych - 3 ha (0,1%) i grunty województw z wyłączeniem oddanych w użytkowanie 10 ha - (0,5%). Na terenie miasta nie występują grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych, i innych państwowych osób prawnych, wspólnot gruntowych, powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste, województw przekazane w użytkowanie wieczyste.

Porównując dane z roku 2016 należy zauważyć, że struktura władania gruntów nieznacznie się zmieniła. Zmniejszyła się powierzchnia gruntów będących własnością Skarbu Państwa oraz gmin i związków międzygminnych. Wzrosła natomiast powierzchnia gruntów będących własnością osób fizycznych oraz powiatów. Zmiany w pozostałych jednostkach są na tyle niewielkie, że nie wpływają na procentowy udział w powierzchni całego miasta.

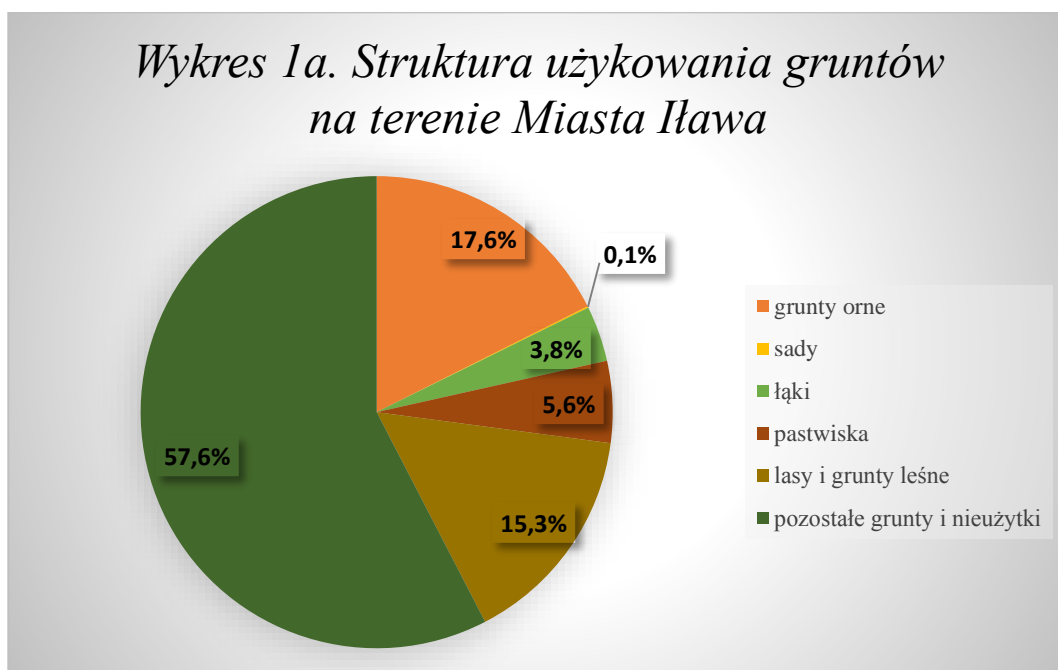

Źródło danych : GUS

Z powyższego zestawienia wynika, że największą powierzchnię zajmują grunty nierolnicze i nieleśne. Znaczną część obejmują grunty orne - 22% oraz lasy i grunty leśne - 14% powierzchni miasta. Biorąc pod uwagę powyższe dane oraz fakt, że na terenie miasta występują gleby o średnim, małym i bardzo małym potencjale rolniczym, można stwierdzić, że taka sytuacja sprzyja dążeniu miasta w kierunku rozwoju gruntów przeznaczonych pod zabudowę.

Wykres 1a. Struktura użytkowania gruntów na terenie Miasta Iława

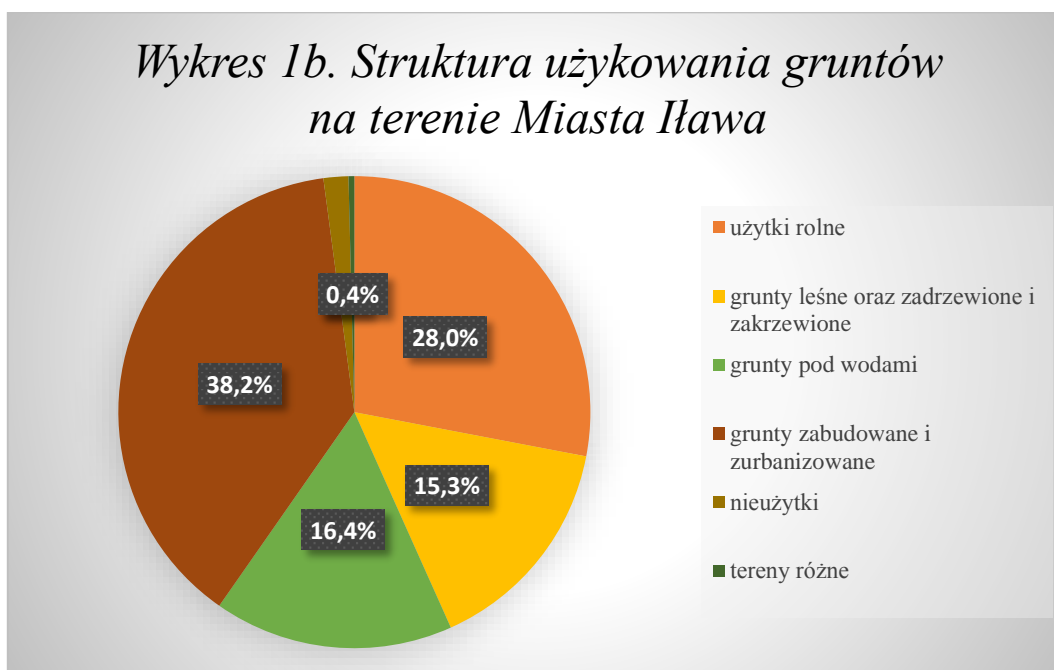

Źródło danych : Urząd Miasta Iławy. Dane z 2016 roku.

W roku 2016 struktura użytkowania gruntów w mieście Iława jest zbliżona do analizowanej przed laty. W dalszym ciągu dominują grunty pozostałe i nieużytki. Ich udział zwiększył się o 53 do prawie 58% powierzchni całego miasta. Wzrost ten odbył się kosztem powierzchni gruntów rolnych - gruntów ornych, których udział w powierzchni ogólnej zmniejszył się z 22% w roku 2006 do 17,6% w roku 2016 i pastwisk, których udział zmniejszył się z 7% do 5,6%.

Wykres 1b. Struktura użytkowania gruntów na terenie Miasta Ława

Źródło danych: Urząd Miasta Ławy. Dane z 2016 roku.

Grunty zabudowane stanowią 38,2% powierzchni Ławy. Prawie 1/3 stanowią wszystkie użytki rolne, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, grunty rolne zabudowane grunty pod stawami i rowami, a także sady. Ze względu na występowanie w granicach administracyjnych miasta jeziora Jeziorak, aż 16,4% powierzchni miasta stanowią grunty pod wodami. Grunty zadrzewione i zakrzewione stanowią 15,3%. Nieużytki i tereny różne stanowią w sumie 2,1% powierzchni ogólnej miasta.

Struktura użytkowania gruntów komunalnych miasta Ławy

Tabela 3. Zestawienie gruntów komunalnych miasta Ławy (stan na dzień 30.06.2007r.)

LP.	GRUNTY	POWIERZCHNIA [ha]	
		30.06.2007r.	31.12.2015 r.
1.	Tereny zieleni	26,2495	36,52
2.	Lasy	32,4337	37,62
3.	Drogi	76,7658	106,82
4.	Ogrody działkowe	82,3197	82,67
5.	Tereny mieszkaniowe	100,462	65,19
6.	Tereny przemysłowe	22,9333	10,56
7.	Tereny zabudowane pozostałe	60,6133	56,89
8.	Tereny mieszkaniowe niezabudowane	28,721	18,01
9.	Tereny użytkowane rolniczo	235,047	211,32
10.	Tereny pozostałe	42,0128	34
11.	Park miejski	0,6225	-
RAZEM		708,18	659,6
12.	Grunty oczyszczalni Dziarny	26,5	26,5
13.	Grunty rekreacyjne Siemiany	0,3032	0,3
OGÓŁEM		734,984	686,4

Źródło:: Informacje z Urzędu Miasta Ława.

W roku 2007 Przeważającą część miasta zajmują grunty użytkowane rolniczo - 32% oraz tereny mieszkaniowe - 14%. Stosunkowo duża powierzchnia zajmowana jest przez ogrody działkowe - 12% oraz drogi - 11 %. Najmniejszy obszar zajmują lasy - 5%, tereny zieleni - 4% oraz tereny przemysłowe - 3%.

W porównaniu z rokiem 2007, w roku 2015 w mieście Ława wzrosła powierzchnia terenów zielonych oraz znacznie wzrosła powierzchnia dróg. Zmniejszyła się powierzchnia gruntów zabudowanych i mieszkaniowych niezabudowanych. Największy udział w gruntach komunalnych mają grunty użytkowane rolniczo. Następne w kolejności są drogi, których powierzchnia w stosunku do roku 2007 wzrosła o 40%.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Rozwój przestrzenny miasta

Miasto założone zostało w 1305 r., jednak najstarsze ślady pobytu grup ludzkich w okolicach Ławy pochodzą ze schyłkowego paleolitu (ok. 10000 p.n.e.). Założenie miasta Ławy wiązało się z postępowaniem planowej akcji kolonizacyjnej prowadzonej przez zakon krzyżacki na terenie krainy zwanej Pomezanią.

Miasto zlokalizowano na półwyspie otoczonym z trzech stron przez wody jeziora Jeziorak, a od północnego wschodu przez strumień Ławkę. Centrum miasta stanowił rynek kształtem zbliżonym do kwadratu z ulicami wybiegającymi po dwie z każdego narożnika. Układ ulic dzielił zabudowę miejską na osiem bloków - dwa z nich (północny i południowy) były większe od reszty i posiadały uliczki gospodarcze. Całość przestrzeni miejskiej otaczały mury obronne, w które od strony południowo-wschodniej w pierwszej połowie XIV w. wkomponowano kościół, przy którym znajdował się dwór krzyżackich administratorów. Funkcję obronną miasta stanowiły fosa i niewielki wał ziemny, który przebiegał wzdłuż dzisiejszej ulicy Jagiellończyka i łączył Ławkę z Małym Jeziorakiem.

Główne arterie wylotowe prowadziły na wschód i na zachód poprzez rynek, z obejściem ratusza. Z miasta prowadziły trzy wyjścia: Brama Lubawska (wschód), Brama Wodna (północny wschód) oraz największa - Brama Prabucka (zachód), która prowadziła w kierunku mostu na Jezioraku, pełniącego zasadniczą rolę komunikacyjną na szlaku wiodącym przez Ławę od strony Lubawy, Susza i Prabut.

W 1540 roku miasto liczyło już ok. 70 domów mieszczkańskich w obrębie murów, 7 domów przymurnych oraz ratusz. Miasto rozwijało się poza murami, szczególnie w kierunku wschodnim, jedynym kierunku nie ograniczonym przez bariery naturalne.

W ciągu XVII wieku wygląd miasta nie uległ znacznym zmianom. Nadal istniały mury obronne. Liczba osób posiadających prawa miejskie nie przekroczyła 400.

W 1706 r. miał miejsce największy pożar w dziejach miasta, w którym zniszczona została znaczna część zabudowy miejskiej m.in. ratusz. Jako, że przyczyną pożaru były słomiane pokrycia dachów, od tamtej pory stosowanie strzech zostało zabronione. W ciągu XVIII wieku nastąpił znaczny przyrost ludności - pod koniec 1795 roku miasto liczyło 1202 mieszkańców. Nastąpił dość intensywny rozwój przedmieść. Zabudowa postępowała głównie w kierunkach północnym oraz zachodnim, a także wspomnianym wcześniej kierunku wschodnim.

Wiek XIX to okres największego rozwoju miasta i wzrostu zaludnienia. Już na początku wieku miasto liczyło 1530 mieszkańców. W latach 1822-1845 rozpoczęło się nabywanie od właścicieli

prywatnych poszczególnych fragmentów akwenu Jezioraka, dążąc do zmonopolizowania zarówno rybołówstwa, jak i przewozów. Od 1860 r. Ława rozwijała żeglugę przez Kanał Ostródzko-Elbląski, która miała sprzyjać rozszerzonej wymianie towarowej.

Bardzo ważnym wydarzeniem było powstanie komunikacji kolejowej relacji Toruń-Ostróda w 1872 roku oraz Malbork-Ława w 1876 roku. Powstanie linii kolejowych spowodowało intensywną industrializację. Powstały między innymi: fabryka budowy maszyn, kolejowa odlewnia żeliwa z urządzeniem parowym, 2 tartaki, fabryka papy, 2 browary oraz fabryka mydła. Rozwinęło się również rzemiosło i założono szkołę rzemieślniczą. W 1899 r. wybudowano gazownię, a w latach 1900-1903 wodociągi, rozpoczynając kanalizowanie miasta.

Do początku stulecia miasto rozwinęło się bowiem jednocześnie w dwóch kierunkach: wschodnim - wzdłuż traktów prowadzących do Lubawy i Ostródy oraz w mniejszym stopniu na północ - przekraczając rzekę Ławkę, co pociągnęło za sobą budowę żelaznego mostu w ciągu ulicy Dąbrowskiego.

Miasto przeniosiło się również na lewy brzeg Jezioraka, a powstanie dworca kolejowego Ława Miasto sprzyjało zabudowie terenów zlokalizowanych na południe od niego.

Początek XX stulecia odznaczał się bardzo wysokim, niemal dwukrotnym przyrostem ludności. Liczba mieszkańców wzrosła z 4126 w 1880 roku do 8073 mieszkańców w 1900 roku, z czego 2400 osób to wojskowi z miejscowego garnizonu (29 % ludności). Fakt ten miał znaczący wpływ na rozwój i ożywienie gospodarcze miasta. Odsetek wojskowych był wysoki w ciągu paru następnych dziesięcioleci, aż do okresu dwudziestolecia międzywojennego, kiedy zaczął spadać. W 1902 roku powstało kolejne połączenie kolejowe Ława-Nowe Miasto. Nastąpił szybszy niż kiedykolwiek dotąd rozwój przestrzenny miasta, zabrakło równocześnie terenów otwartych, nadających się pod zabudowę miejską. Z tych przyczyn rozpoczęto wyrąb znacznej części lasu miejskiego.

W 1920 roku powstały pierwsze opracowania określające politykę przestrzenną miasta, tzw. „plany perspektywiczne w zakresie rozwoju ogólnej zabudowy miejskiej”. Zakładały one rozwój zabudowy miejskiej w trzech kierunkach:

1. Północny: wzdłuż ul. Dąbrowskiego i na zachód od niej - ku brzegom Jezioraka;
2. Na południowy - wschód od dworca kolejowego Ława Miasto: planowano osiedle zlokalizowane między ul. Grudziądzką a linią kolejową;

3. Na zachód i południowy - zachód od dworca kolejowego Ława Główna: planowano zwartą, co najmniej 3 -kondygnacyjną zabudowę mieszkaniową połączoną z usługami i handlem, zlokalizowaną wzdłuż ulic: Dąbrowskiego, Niepodległości, Jagiellończyka, części Kościuszki, Sobieskiego.

Ponadto przewidziano zwartą zabudowę dwukondygnacyjną na obszarze Starego Miasta (z wyjątkiem rynku, gdzie przewidziano zabudowę wyższą). Półzwartą zabudowę zaplanowano na odcinku ul. Kościuszki oraz ulic: Grunwaldzkiej, Sobieskiego, Kopernika, 1 Maja i na południe od nich oraz na zachodnim brzegu Jezioraka - ulice: Mazurska, Plażowa, Sienkiewicza.

Obszary powstania budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego wyznaczono na terenach znajdujących się pomiędzy dworcem głównym i miejskim. Przemysł natomiast miał być lokalizowany w rejonie dworca głównego.

Zieleń miejska miała towarzyszyć od zachodu całemu ciągowi ulicy Wyszyńskiego, otaczać południowy brzeg Jezioraka i przebiegać wzdłuż Ławki oraz wypełniać cały obszar rekreacyjny od dworca Ława-Miasto na północ do ulicy Sienkiewicza.

W granicach miasta wyznaczono też tereny użytkowane rolniczo, które od południowej granicy miasta sięgały aż po Jeziorak (okolice ulic: Działdowskiej, Toruńskiej i Brodnickiej).

Największe zniszczenia miasta przyniosła II Wojna Światowa, wówczas to uległo zniszczeniu około 75% budynków. Do zniszczeń doszło w momencie wymarszu Armii Czerwonej dalej w kierunku zachodnim, już po zdobyciu miasta. Straty spowodowane działaniami wojennymi udało się odbudować w latach 1960-70, kiedy powstało budownictwo wielkopłytowe. Powstały wtedy osiedla domów jednorodzinnych: Lubawskie, Dąbrowskiego, os. przy ul. Kwidzyńskiej oraz osiedla zabudowy wielorodzinnej: Podleśna oraz 30-lecia.

4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego znajdujące się w granicach miasta Ława

1. Układ urbanistyczny Starego Miasta, *decyzja z 30.12.1957r*, nr rejestru A-464;
2. Bryła kościoła p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, wraz z pozostałościami, od strony fasady, oryginalnego ogrodzenia w formie trejażu, ul. Kardynała Wyszyńskiego 2, *decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-16/06 z 28.06.2006r*, nr rejestru A-4475;
3. Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego łącznie z wyposażeniem wnętrza oraz fragmentem murów miejskich, ul. Kościelna 1, *decyzja znak: L.IV-2-40/49 z 16.09.1949r*, nr rejestru A-52;
4. Mury obronne, *decyzja z 7.03.1961r*, nr rejestru A-541;

5. Ratusz, ul. Niepodległości 13, *decyzja znak: PSOZ-IZN-5340/154/94 z 09.11.1994r, nr rejestru A-3762;*
6. Budynek dworca kolejowego, ul. Dworcowa 3, *decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-66-06 z 16.08.2006r, nr rejestru A-4429;*
7. Szkoła, ul. Kościuszki 2, *decyzja znak: KL-5340-133/87 z 18.03.1987r, nr rejestru A-1956;*
8. Dom, ul. Kościuszki 6, *decyzja znak: KL-5340-130/87 z 18.03.1987r, nr rejestru A-1950;*
9. Kamienica wraz z otoczeniem obejmującym działkę, ~~ul. Kościuszki 14~~ *ul. Kościuszki 12, decyzja znak IZAR(JD)-4100/5-64/06 z 17.11.2006r., nr rejestru A-4358;*
10. Dom, ul. Kościuszki 15, *decyzja znak: KL-5400-134/87 z 18.03.1987r., nr rejestru A-1955;*
11. Kamienica z oficyną, ul. Kościuszki 27, *decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-65/06 z 17.11.2006r. nr rejestru A-4356;*
12. Dom, ul. Niepodległości 4B, *decyzja znak: KL-5340-131/87 z 18.03.1987r. nr rejestru A-1931;*
13. Hala miejska, ob. Kinoteatr „Pasja”, ul. Niepodległości 13B, *decyzja znak: SOZ-4627A-IZN-5340-190/2002 z 30.12.2002r., nr rejestru A-4242;*
14. Willa, ul. Sienkiewicza 10 *decyzja znak: KL-5340-132/87 z 18.03.1987r., nr rejestru A-1939;*
15. Stajnia-wozownia, ul. Jana III Sobieskiego 10, *decyzja znak: PSOZ-IZN-5340/234/93 z 11.10.1993r., nr rejestru A-3576;*
16. Budynek produkcyjny gazowni, ob. Cerkiew, ul. Jagiellończyka 18a, *decyzja znak: PSOZ-IZN-5340/269/93 z 02.11.1993r, nr rejestru A-3612;*
17. Wodociągowa wieża ciśnień, ul. 1 Maja, *decyzja znak: KL-5340-135/87 z 18.03.1987r., nr rejestru A-1954;*
18. Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Broniewskiego, *decyzja znak: PSOZ-IZN-5340/661/98 z 28.12.1998r., nr rejestru A-4095;*
19. Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Kolejowa, *decyzja znak: PSOZ-IZN-5340/662/98 z 28.12.1998r, nr rejestru A-4096;*
20. Bryła i elewacje budynku administracyjnego dawnej rzeźni miejskiej, *ul. Dąbrowskiego 11, decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-97/07/08 z 22.02.2008r. nr rejestru A-4500;*
21. Budynek plebanii, ul. Kościelna 1, *decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-93/07/08 z 01.02.2008r, nr rejestru A-4497;*
22. Budynek mieszkalny - kamienica, ul. Niepodległości 4, *decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-94/07/08 z 22.02.2008r, nr rejestru A-4502;*

23. Budynek mieszkalny - willa, ul. Ostródzka 2, decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-96/07/08 z 22.02.2008r, nr rejestru A-4501;
24. Bryła i elewacje budynku administracyjnego stacji uzdatniania wody, ul. Wodna 2, decyzja znak: IZAR(JD)-4100-5-98/07/08 z 04.02.2008r., nr rejestru A-4498;
25. Dawny młyn, obecnie budynek magazynowo - usługowy ul. Sobieskiego 12, decyzja znak: IZAR(JD)-4100/5-95/07/08 z 18.02.2008r. nr rejestru A-4499;
26. Zespół peronów z wiatami i tunelami, ul. Dworcowa 3, data wpisu: 31.08.2011r., nr rejestru A-4578;
27. Zespół młyna wodnego wraz z zabudową w postaci budynku produkcyjnego, budynku mieszkalnego z wyposażeniem technicznym budynku produkcyjnego oraz otoczeniem, ul. Kościuszki 24, data wpisu: 17.07.2012 r., nr rejestru A-4596;
28. Budynek dawnego urzędu prowiantowego, murowany, ul. Wyszyńskiego 31, data wpisu 18.10.2011 r. nr rejestru A-4581.

4.3. ~~Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków~~

- ~~1. Układ urbanistyczny Starego Miasta,~~
- ~~2. Bryła kościoła p.w Niepokalanego Poczęcia NMP, wraz z pozostałościami, od strony fasady, oryginalnego ogrodzenia w formie trejażu, ul. Kardynała Wyszyńskiego 2,~~
- ~~3. Kościół parafialny p.w Przemienienia Pańskiego łącznie z wyposażeniem wnętrza oraz fragmentem murów miejskich, ul. Kościelna 1,~~
- ~~4. Mury obronne,~~
- ~~5. Ratusz, ul. Niepodległości 13,~~
- ~~6. Budynek dworca kolejowego, ul. Dworcowa 3,~~
- ~~7. Szkoła, ul. Kościuszki 2,~~
- ~~8. Dom, ul. Kościuszki 6,~~
- ~~9. Kamienica wraz z otoczeniem obejmującym działkę,~~
- ~~10. Dom, ul. Kościuszki 15,~~
- ~~11. Kamienica z oficyną, ul. Kościuszki 27,~~
- ~~12. Dom, ul. Niepodległości 4B,~~
- ~~13. Hala miejska, ob. Kinoteatr „Pasja”,~~
- ~~14. Willa, ul. Sienkiewicza 10,~~

15. Stajnia – wozownia, ul. Jana III Sobieskiego 10,
 16. Budynek produkcyjny gazowni, ob. Cerkiew, ul. Jagiellończyka 18a,
 17. Wodociągowa wieża ciśnień, ul. 1 Maja,
 18. Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Broniewskiego,
 19. Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Kolejowa.

4.4. Stanowiska archeologiczne

W granicach miasta Ława znajdują się 24 stanowiska archeologiczne o dużej wartości poznawczej, figuruje w bazie AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski) Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie.

Tabela 5. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Ława

L.p.	Nr stanowiska na obszarze	Obszar AZP
1	12	27-52
2	11	27-52
3	10	27-52
4	6	27-52
5	9	27-52
6	8	27-52
7	2	27-52
8	32	27-53
9	18	27-52
10	17	27-52
11	-16	27-52
12	-15	-27-52
13	-14	-27-52
14	1	-27-52
15	20	-27-52
16	19	-27-52
17	3	-28-53
18	4	-28-53
19	2	-28-53
20	1	-28-53
21	39	-28-52
22	34	-28-52
23	35	-28-52
24	36	-28-52

Źródło.: Dane z WUOZ w Olsztynie, Delegatura w Elblągu.

Obszary te pokazano na załączniku graficznym do studium.

4.5. Strefy ochrony konserwatorskiej

W celu ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego ustala się strefy ochrony konserwatorskiej. Obowiązujące miejscowo plany zagospodarowania przestrzennego wprowadzają następująco strefy ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych:

STREFA W – pełnej ochrony archeologicznej, w której obowiązują następujące ustalenia:

- ścisła strefa ochrony archeologicznej (dotyczy grodziska na Wyspie Wielka Żuława),
- całkowity zakaz budowy,
- przeprowadzenie rekultywacji terenu w oparciu o program zatwierdzony przez nadzór konserwatorski,
- prowadzenie wszelkich prac możliwie pod nadzorem archeologicznym.

STREFA B – ochrony konserwatorskiej, w której obowiązują następujące ustalenia:

- obszar ochrony urbanistycznych i architektonicznych wartości historycznych,
- przy realizacji nowej zabudowy obowiązuje nawiązanie do historycznych cech terenu,
- obiekty historyczne objęte pełną ochroną konserwatorską,
- wymagane zachowanie cech historycznych przy remontach i modernizacjach obiektów objętych ochroną,
- wymagana likwidacja obiektów dysharmonizujących,
- wszystkie projekty budowlane wymagają uzgodnień Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

STREFA OW – ochrony archeologicznej, w której obowiązują następujące ustalenia:

- ochrona śladów osadnictwa,
- możliwość działań realizacyjnych po wykonaniu badań archeologicznych wg zaleceń Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

STREFA E – ochrony ekspozycji, w której obowiązują następujące ustalenia:

- strefa ekspozycji utworzona dla ochrony wglądu w obiekty i ich zespoły,
- zakaz realizacji obiektów, które mogą strefę zakłócić,
- wszystkie działania w strefie wymagają uzyskania stanowiska Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

STREFA K – ochrony krajobrazu, w której obowiązują następujące ustalenia:

- strefa ochrony krajobrazu ustalona dla obszaru obecnych cmentarzy,
- wymagana ochrona układu przestrzennego i zieleni,

- ~~zmiany zagospodarowania wymagają uzyskania opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.~~

~~W/w strefy zostały wyznaczone na podstawie przepisów nieobowiązującej obecnie ustawy o ochronie dóbr kultury. W świetle przepisów obecnie obowiązującej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przedmiot w/w stref ochrony konserwatorskiej powinien zostać zrewidowany.~~

4.3. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Poza obiektami wpisanymi do wojewódzkiego rejestru zabytków, w ewidencji zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego ujęte są budynki wymienione w tabeli poniżej.

Tabela 4. Wykaz zabytków nieruchomych na terenie miasta Iława wpisanych do ewidencji zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego.

L.p.	Adres	Obiekt	Datowanie
1.	Andersa 3	zespół budynków koszar Yorkkaserne, obecnie zespół budynków Powiatowego Szpitala im. Władysława Biegańskiego	2. połowa XIX w.
2.	Asnyka	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
3.	Barlickiego 9	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
4.	Barlickiego 9	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
5.	Broniewskiego, nr działki geod. 8-1/24	wieża ciśnień kolejowa II	1871 r.
6.	Broniewskiego 1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
7.	Broniewskiego 1	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
8.	Bulwar Jana Pawła II	część historycznej fosa oraz skwer przed hala miejska	XIV – XIX w.
9.	Bydgoska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
10.	Chełmińska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
11.	Chodkiewicza	budynek kawiarni kąpieliska miejskiego, ob. restauracja i hotel Kormoran	1927 r.
12.	Dąbrowskiego 13	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
13.	Dąbrowskiego 15	budynek lecznicy, murowany	lata 20.-30. XX w.
14.	Dąbrowskiego 18	budynek przepompowni, murowany	1903 r.
15.	Dąbrowskiego 22A	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.

16.	Dworcowa 1A	budynek poczty kolejowej w zespole stacji kolejowej	1905 r.
17.	Dworcowa	budynek strażnicy kolejowej w zespole budynków stacji kolejowej	1905 r.
18.	Gdańska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
19.	Gdańska 12	budynek mieszkalny	początek XX w.
20.	Grunwaldzka 1	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	1914 r.
21.	Grunwaldzka 6	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
22.	Grunwaldzka 8	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
23.	Grunwaldzka 10	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
24.	Grunwaldzka 11	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
25.	Grunwaldzka 13	budynek administracyjny (koszarowiec), murowany	2. połowa XIX w.
26.	Jagiellończyka 1	budynek poczty, murowany	1916 r.
27.	Jagiellończyka 2	stróżówka murowana	1916 r.
28.	Jagiellończyka 18	budynek administracyjny, murowany w zespole gazowni, ob. mieszkalny w zespole sakralnym	1897 – 1898 r.
29.	Jagielly, nr działki geodezyjnej 7-20	wiadukt kolejowy murowany, z umocnieniami w formie dwóch postenstandów	1905 r.
30.	Jagielly 1	budynek mieszkalny wielorodzinny	początek XX w.
31.	Jagielly 2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
32.	Jagielly 2	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
33.	Jagielly 2	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
34.	Jagielly 3	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
35.	Jagielly 5	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
36.	Jagielly 7	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
37.	Jagielly 7	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
38.	Jasielska 1	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
39.	Jasielska 1E	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
40.	Jasielska 2	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
41.	Jasielska 3	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.

42.	Jasielska 4	budynek administracyjny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
43.	Kopernika 9	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
44.	Kościelna	teren cmentarza przykościelnego	XIV w.
45.	Kościelna 1	budynek magazynowy, murowano-drewniany przy murze miejskim	koniec XIX w.
46.	Kościuszki 1	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	początek XX w.
47.	Kościuszki 4	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	początek XX w.
48.	Kościuszki 5	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
49.	Kościuszki 7	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	początek XX w.
50.	Kościuszki 9A	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
51.	Kościuszki 16	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	początek XX w.
52.	Kościuszki 17	kamienica murowana	koniec XIX – początek XX w.
53.	Kościuszki	jaz piętarczy „Łława” na rzece Łławka propozycja	koniec XIX – początek XX w.
54.	Kościuszki 25	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	pierwsze dziesięciolecie XX w.
55.	Kościuszki 29	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
56.	Kościuszki 31	kamienica murowana	początek XX w.
57.	Kościuszki 35	kamienica murowana	początek XX w.
58.	Kresowa	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
59.	Królowej Jadwigi 20	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
60.	Królowej Jadwigi 22	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
61.	Królowej Jadwigi 24	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
62.	Królowej Jadwigi 26	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	początek XX w.
63.	Królowej Jadwigi 28	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	początek XX w.
64.	Królowej Jadwigi 30	kamienica murowana	początek XX w.
65.	1 Maja 3	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
66.	1 Maja 5	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	1929 r.
67.	1 Maja 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
68.	1 Maja 17	budynek mieszkalny, murowany	lata 30. XX w.
69.	1 Maja 19/21	budynek mieszkalny, murowany	lata 30. XX w.
70.	1 Maja 25	budynek mieszkalno-usługowy,	lata 30. XX w.

		<i>murowany</i>	
71.	<i>Maczka</i>	<i>układ zabudowy ulicy</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>
72.	<i>Mazurska 2</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>
73.	<i>Mazurska 4</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>
74.	<i>Mazurska 7</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
75.	<i>Mazurska 10</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>początek XX w.</i>
76.	<i>Mickiewicza 17</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>
77.	<i>Mickiewicza 26</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>początek XX w.</i>
78.	<i>Mickiewicza 34</i>	<i>budynek mieszkalny, murowano-drewniany</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>
79.	<i>Mickiewicza 35</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>koniec XIX – początek XX w.</i>
80.	<i>Mierosławskiego 3</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>początek XX w.</i>
81.	<i>Mierosławskiego 10</i>	<i>historyczna część zespołu szkół technicznych</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>
82.	<i>Mierosławskiego 12/12A</i>	<i>zespół budynków przychodni, murowany</i>	<i>początek XX w.</i>
83.	<i>Niepodległości 4A</i>	<i>oficyna murowana</i>	<i>koniec XIX w.</i>
84.	<i>Niepodległości 5</i>	<i>budynek banku, murowany</i>	<i>lata 20. XX w.</i>
85.	<i>Niepodległości</i>	<i>cmentarz ewangelicki, dawny, ob. park</i>	<i>XVIII – początek XX w.</i>
86.	<i>Niepodległości</i>	<i>rzeźby w parku przy amfiteatrze</i>	<i>XVIII w.</i>
87.	<i>Nowomiejska 1</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>koniec XIX – początek XX w.</i>
88.	<i>Nowomiejska 1</i>	<i>budynek gospodarczy, murowany</i>	<i>koniec XIX – początek XX w.</i>
89.	<i>Nowomiejska 19</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>koniec XIX – początek XX w.</i>
90.	<i>Ostródzka 8</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
91.	<i>Ostródzka 15</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
92.	<i>Ostródzka 25</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
93.	<i>Ostródzka 26</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
94.	<i>Ostródzka 27</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
95.	<i>Ostródzka 28</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
96.	<i>Ostródzka 32</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
97.	<i>Ostródzka 33</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
98.	<i>Ostródzka 34</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
99.	<i>Ostródzka 35</i>	<i>budynek mieszkalny, drewniany</i>	<i>początek XX w.</i>
100.	<i>Ostródzka 40</i>	<i>budynek mieszkalny, murowany</i>	<i>lata 20.-30. XX w.</i>

101.	Ostródzka 43/45	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
102.	Ostródzka 47/49	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
103.	Ostródzka	cmentarz ewangelicki, ob. komunalny	XIX w.
104.	Ostródzka - w kierunku wsi Kamień Duży	aleja przydrożna – część w granicach miasta Ława	początek XX w.
105.	Plażowa 5	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
106.	Plażowa 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
107.	Podleśna	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
108.	Polna 2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.
109.	Polna 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.
110.	Polna 6	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
111.	Polna 23	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
112.	Sienkiewicza	zespół szkół wraz z otoczeniem	lata 20. XX w.
113.	Sienkiewicza 24	budynek przystani, ob. bar Omega	lata 20. XX w.
114.	Sienkiewicza 28	budynek dworu, murowany	koniec XIX – początek XX w.
115.	Skłodowskiej	układ zabudowa ulicy	lata 20. XX w.
116.	Skłodowskiej 11	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
117.	Skłodowskiej 11A	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
118.	Skłodowskiej 13	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
119.	Słoneczna	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
120.	Smolki	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
121.	Smolki 2	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
122.	Smolki 3	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
123.	Smolki 5	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
124.	Smolki 31	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
125.	Sobieskiego	wiadukt kolejowy nad ulica	XIX w.
126.	Stacyjna 2	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
127.	Stacyjna 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
128.	Stacyjna 6	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
129.	Szeroka	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
130.	Toruńska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
131.	Toruńska 12	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	koniec XIX w.

132.	Towarowa 1	magazyn kolejowy, murowany	około 1905 r.
133.	Truskawkowa 1	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
134.	Wąska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
135.	Wąska 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
136.	Wiejska 2A	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
137.	Wodna 2	budynek trafo oraz magazynu w zespole stacji uzdatniania wody	1905 r.
138.	Wodna 2	budynek gospodarczy oraz magazynu w zespole stacji uzdatniania wody	1905 r.
139.	Wojska Polskiego	wiadukt kolejowy nad droga, murowany	koniec XIX w.
140.	Wojska Polskiego 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
141.	Wojska Polskiego 8	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
142.	Wojska Polskiego 24A	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
143.	Wojska Polskiego 35	zespół zabudowy kolejowej (lokomotywnia)	koniec XIX w.
144.	Wojska Polskiego	schron przeciwlotniczy	1938 r.
145.	Wyszyńskiego 1	domek dróżnika, murowany	1905 r.
146.	Wyszyńskiego 2	budynek mieszkalny, murowany (plebania)	lata 30. XX w.
147.	Wyszyńskiego 25/27	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	początek XX w.
148.	Wyszyńskiego 31	spichlerz/magazyn murowany	koniec XIX – początek XX w.
149.	Wyszyńskiego 34	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
150.	Wyszyńskiego 47	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
151.	Wyszyńskiego	cmentarz rzymskokatolicki, ob. komunalny	XIX w.

Źródło: Dane z Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie.

Ponadto w wojewódzkiej ewidencji zabytków ujęte są dwie aleje wzdłuż dróg przebiegających przez teren miasta Iławy.

Tabela 5. Wykaz alei przydrożnych na terenie miasta Iława wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Odcinek
1.	droga wojewódzka 521N	Kwidzyn - Prabuty - Susz - Iława	na całej długości (w granicach miasta)
2.	droga powiatowa 1329N	Boreczno - Urowo - Sąpy - Makowo - Tynwałd - Wola Kamińska - Kamień Duży - Iława	nasadzenie na odcinku Makowo - Iława (w granicach miasta)

Źródło: Dane z Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie

4.4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta Ławy w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Ławy oraz późniejszymi zmianami wprowadzonymi do w/w gminnej ewidencji zabytków, przedmiotowa ewidencja składa się z 213 kart adresowych obiektów stanowiących:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków;
- zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne.

4.5. Zabytki archeologiczne

Na terenie miasta Ławy zlokalizowane są 34 stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji AZP. Dwa ze stanowisk wpisane są do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych.

Tabela 6. Wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie Miasta Ława

Lp.	Obszar AZP	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w wojewódzkim rejestrze	Charakter stanowiska/ Chronologia
1.	27-52	XVI	1		1/ osada, średniowiecze
2.	27-52	XVII	2		1/ osada?, średniowiecze 2/ osada?, okres nowożytny
3.	27-52	XVIII	6		1/ osada?, średniowiecze
4.	27-52	XIX	8		1/ ślad osadnictwa, pradzieje 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 3/ osada?, średniowiecze
5.	27-52	XX	9		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 3/ ślad osadnictwa, średniowiecze
6.	27-52	XXI	10		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, pradzieje
7.	27-52	XXII	11		1/ osada, okres wpływów rzymskich? 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
8.	27-52	XXIII	12		1/ ślad osadnictwa, pradzieje 2/ ślad osadnictwa, średniowiecze
9.	27-52	XXIV	13		1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
10.	27-52	XXV	14		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
11.	27-52	XXXIII	15	C-134	1/ grodzisko, średniowiecze
12.	27-52	XXVI	16		1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 2/ osada?, średniowiecze
13.	27-52	XXVII	17		1/ osada, średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny

14.	27-52	XXVIII	18		osada, pradzieje
15.	27-52	XXIX	19		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
16.	27-52	XXX	20		1/ osada?, wczesne średniowiecze 2/ osada, średniowiecze, 3/ cmentarzysko, późne średniowiecze
17.	27-52	XXXI	31		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
18.	27-52	XXXII	32		1/ osada?, średniowiecze
19.	27-52	XXXIV	67		1/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
20.	27-53	XV	28		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
21.	28-52	II	31		1/ osada?, wczesne średniowiecze (inf. archiwalna)
22.	28-52	III	32		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia (inf. archiwalna)
23.	28-52	IV	33		1/ cmentarzysko, okres wpływów rzymskich (inf. archiwalna)
24.	28-52	V	34		1/ ślad osadnictwa, chronologia starożytna
25.	28-52	VI	35		1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, chronologia, nieokreślona
26.	28-52	VII	36		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
27.	28-52	VIII	37		1/ osada?, średniowiecze
28.	28-52	IX	38		1/ ślad osadnictwa, chronologia starożytna, 2/ ślad osadnictwa, średniowiecze
29.	28-52	I	39	C-161	1/ Osada miejska, od XIV w. Nawarstwienia kulturowe w obrębie starego miasta
30.	28-53	X	1		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
31.	28-53	XI	2		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, średniowiecze 3/ ślad osadnictwa, nowożytność
32.	28-53	XII	3		1/ osada?, średniowiecze
33.	28-53	XIII	4		1/ osada, średniowiecze
34.	28-53	XIV	5		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie

4.6. Strefy ochrony konserwatorskiej

Na obszarze miasta Ława obowiązują następujące strefy ochrony konserwatorskiej układów urbanistycznych oraz ekspozycji:

- strefa „A” – obszar pełnej ochrony konserwatorskiej obejmujący obszar Starego Miasta oraz fosy staromiejskiej z przyległym terenem
- strefa „B” – obszar obejmujący substancję zabytkową pochodzącą z I połowy XX wieku, stanowiącą układy zabudowy śródmiejskiej oraz zespoły zabudowy jednorodzinnej;
- strefa „W” – obszar pełnej ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony obszarów stanowisk archeologicznych;

- d) *Strefa „K” – obszar ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym;*
- e) *Strefa „E” – obszar ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony obszarów ekspozycji stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu lub obiektów zabytkowych.*

5. Uwarunkowania wynikające z jakości i warunków życia mieszkańców

5.1. Demografia

Liczba ludności Ławy wg danych GUS, na dzień 31.XII.2006 r. wynosiła 32 308 mieszkańców, co stanowiło 35,9 % ludności powiatu ławskiego (89 960 mieszk.) i 2,3 % ludności województwa warmińsko - mazurskiego. *Wg. Danych GUS na dzień 20.VI.2016 r. liczba ludności Ławy w roku 2015 wynosiła 33 174 mieszkańców, co stanowiło 35,7% ludności powiatu ławskiego (92 795 mieszkańców).* Ława, jest piątym co do wielkości miastem województwa warmińsko - mazurskiego, po: Olsztynie, Elblągu, Ełku i Ostródzie.

Tabela 7. Sytuacja demograficzna *Miasta Ławy, powiatu ławskiego i województwa warmińsko – mazurskiego w latach 2000, 2003 i 2006 i 2015*

Wyszczególnienie	Lata	Liczba ludności				Współczynnik feminizacji
		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ludność na km ²	
woj. warmińsko - mazurskie	2000	1 428 449	698 199	730 250	59,1	104,6
	2006	1 426 883	695 936	730 947	59,0	105,0
	2015	1 439 675	704 893	734 782	60,0	104,0
powiat ławski	2000	88 662	43 578	45 084	64,0	103,5
	2006	89 960	45 084	45 777	65,0	101,5
	2015	92 795	45 974	46 821	67,0	102,0
<i>Miasto Ława</i>	2000	32 560	15 595	16 965	1488,1	108,8
	2006	32 308	15 345	16 963	1476,6	110,5
	2015	33 174	15 925	17 249	1516,0	108,0

Źródło: GUS

Wskaźnik gęstości zaludnienia Ławy wynosił w 2006 r. 1476,6 osób/km² i był niższy niż średni wskaźnik gęstości zaludnienia w gminach miejskich województwa warmińsko - mazurskiego, który wynosił 1772,4 osób/km². *W roku 2015 wskaźnik ten wynosił 1 516 osób/km² i w dalszym ciągu był niższy niż średni wskaźnik w gminach miejskich województwa warmińsko -mazurskiego, na poziomie 1774 osoby/km².*

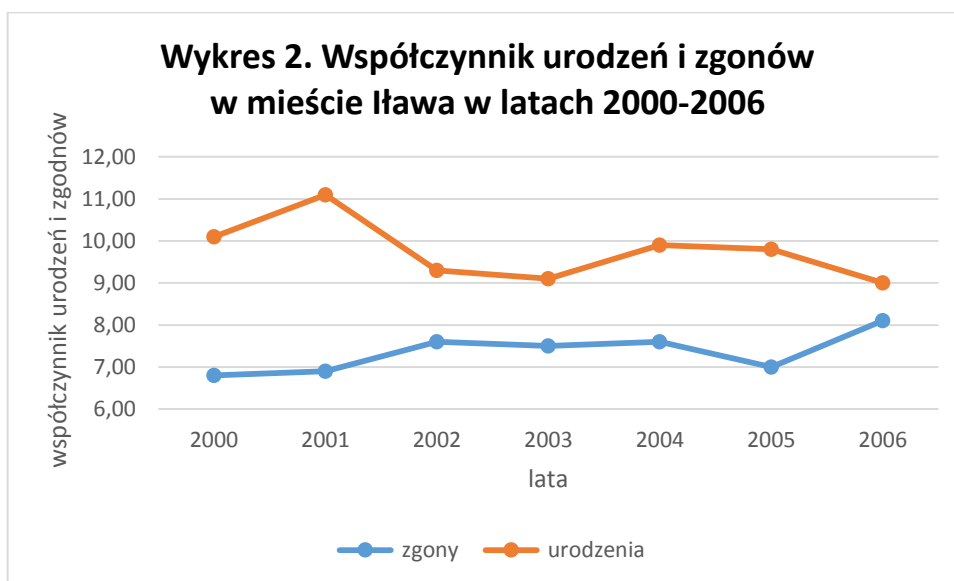

Na przestrzeni lat 2000 - 2006 liczba ludności miasta Ławy nieznacznie spadła. Podobna sytuacja miała miejsce w województwie warmińsko -mazurskim. Jest to trend charakterystyczny dla całego kraju. Odmierna sytuacja miała miejsce na obszarze powiatu ławskiego, gdzie w analizowanym okresie liczba mieszkańców nieznacznie wzrosła. ~~Spadek liczby mieszkańców miasta Ławy niekorzystnie wpływa na rozwój społeczno - gospodarczy regionu.~~

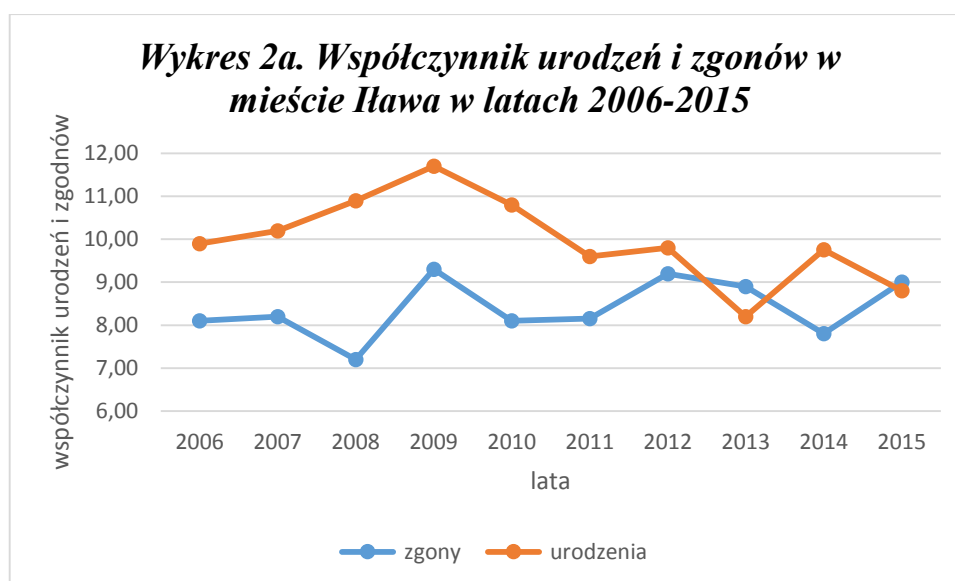
Do roku 2009 liczba ludności zarówno województwa, jak i powiatu oraz miasta Ławy utrzymywała się na stosunkowo niezmiennym poziomie. W 2010 roku zauważalny jest wyraźniejszy wzrost liczby ludności w stosunku do roku 2009. Wzrost ten zauważalny jest na każdym szczeblu. Od roku 2010 utrzymuje się delikatny trend spadkowy liczby ludności, jednak wartość ta w dalszym ciągu jest wyższa niż w roku 2009.

Ława charakteryzuje się wysokim współczynnikiem feminizacji, czyli liczbą kobiet przypadającą na 100 mężczyzn. Jest to sytuacja charakterystyczna dla większości polskich miast, która spowodowana jest większą mobilnością kobiet w wieku produkcyjnym, spowodowaną problemami na rynku pracy dla kobiet na obszarach wiejskich. Współczynnik feminizacji miasta Ławy (110,5) (108 w roku 2015) jest wyraźnie wyższy niż powiatu ławskiego (101,5) (102 w roku 2015) oraz województwa warmińsko - mazurskiego (105,0) (104 w roku 2015). W latach 2000 - ~~2006~~ 2009 współczynnik feminizacji w Ławie wzrósł, *by potem systematycznie spadać*, natomiast w powiecie ławskim ~~w porównywalnym stopniu zmalał~~ utrzymywał się na stałym poziomie do roku 2009, po czym nieznacznie spadł i od roku 2010 ponownie utrzymuje się na stałym poziomie. Zmiany te ukazują nasilający się trend odpływu kobiet z obszarów wiejskich (głównie z obszaru powiatu ławskiego) i napływu do miasta Ławy. Rozwój usług i przemysłu lekkiego w Ławie przyspiesza napływ kobiet do tego miasta.

Miasto Ława od początku XXI wieku charakteryzuje się dodatnim przyrostem naturalnym, który pozytywnie wpływa na rozwój demograficzny miasta. Dopiero w latach 2013 i 2015 odnotowano ujemną wartość przyrostu naturalnego. Zjawisko to było charakterystyczne również na poziomie województwa Warmińsko-Mazurskiego. Liczba urodzeń w latach 2000, 2001 była wyraźnie wyższa niż liczba urodzeń w poszczególnych latach od 2002 roku. Kolejny zauważalny skok pojawił się w roku 2008. Wskaźnik przyrostu naturalnego wynosił odpowiednio: 3,32 na 1000 mieszk. w 2000 r., 4,27 w 2001 r., 1,75 w 2002 r., 1,51 w 2003 r., 2,25 w 2004 r., 2,75 w 2005 r. oraz 1,83 w 2006 r. W najbliższych latach liczba urodzeń będzie wzrastać, co jest bezpośrednio związane jest z zakładaniem rodzin przez ludność urodzoną na początku lat 80-tych XX wieku, czyli ludność ostatniego wyżu demograficznego oraz poprawiającą się sytuacją społeczno-gospodarczą regionu.

Źródło: GUS

Źródło: Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w GUS

Tabela 8. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Ławie w latach 2000 -2006 2015

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
zameldowania	wewnętrzne	332	298	226	258	314	307	311	330	306	301	325	331	314	346	343	315
	zagraniczne	1	5	3	0	7	6	11	31	31	22	22	19	12	7	13	-

wymeldowania	wewnętrzne	338	292	384	375	425	389	447	414	346	373	332	400	331	395	374	319
	zagraniczne	0	15	15	19	28	53	109	59	45	25	25	16	14	69	48	-
saldo migracji	wewnętrzne	-6	6	-158	-117	-111	-82	-136	-84	-40	-72	-7	-69	-17	-49	-31	-4
	zagraniczne	1	-10	-12	-19	-21	-47	-98	-28	-14	-3	-3	3	-2	-62	-35	-

Źródło: GUS

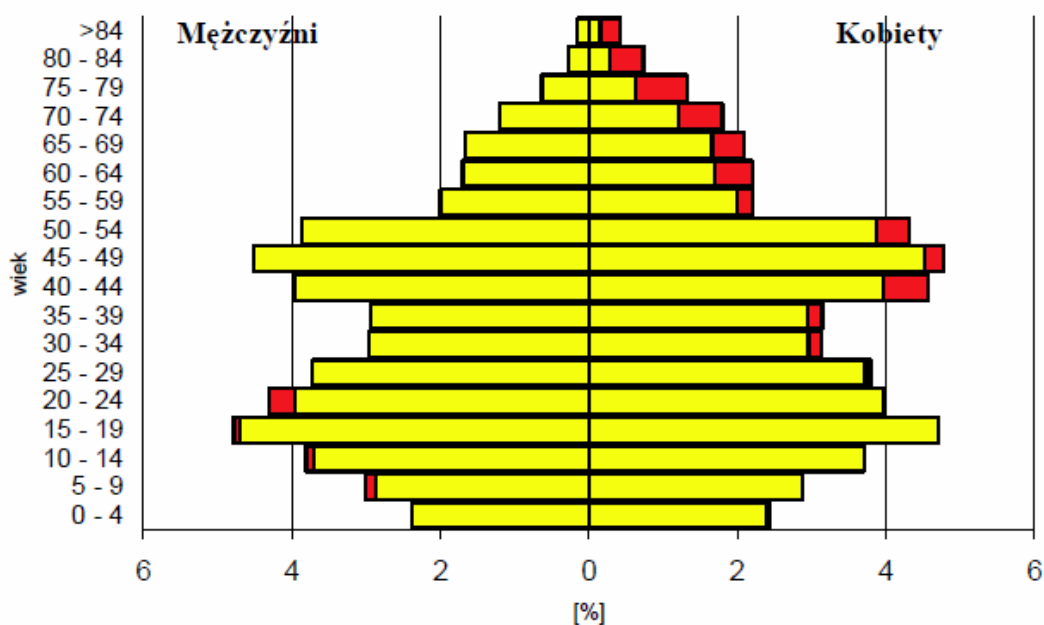
Innym czynnikiem warunkującym rozwój demograficzny miasta jest saldo migracji. W latach 2000 - 2006 w Ławie saldo to uległo dużym zmianom. Od początku roku 2000 do końca roku 2002 obserwowano niewielki odpływ ludności z miasta do innych miejscowości w Polsce. W okresie tym (z wyjątkiem roku 2000) zauważa się, także stały nieduży odpływ ludności z miasta poza granice kraju. Od 2002 roku ujemne saldo migracji wewnętrznych wyraźnie wzrosło, co jest zjawiskiem niekorzystnym. W latach 2004 - 2006 zaobserwowano rosnący odpływ ludności z Ławy poza granice kraju. Stan ten spowodowany jest wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej i wiążącym się z tym otwarciem granic dla pracowników z Polski. Problem emigracji dotyczy całego kraju. Jest on jednak bardzo trudny do uchwycenia przy pomocy tradycyjnych badań statystycznych. Główny Urząd Statystyczny określił liczbę osób, które pracują poza granicami Polski na ok. 2 mln. Wyjazdy takie trwają zwykle od kilku miesięcy do kilku lat, a osoby te wciąż pozostają zameldowane w rodzinnych miejscowościach. Dotyczy to też z pewnością liczby mieszkańców Ławy. Nie istnieją jednak dane statystyczne, które pozwoliłyby na dokładne lub nawet przybliżone określenie tej liczby.

W kolejnych analizowanych latach saldo migracji wewnętrznych było ujemne utrzymywało się na wysokim poziomie. Najświeższe dane GUS z 2015 roku wskazują że saldo migracji wewnętrznych nie jest już takie wysokie, jednak w dalszym ciągu ujemne. Analizując saldo migracji zagranicznych w latach 2007-2014 tylko raz odnotowano dodatnią wartość, w roku 2011. W pozostałych latach saldo migracji zagranicznych było ujemne, jednak wartości te były korzystniejsze w porównaniu z saldem migracji wewnętrznych. W latach 2013 i 2014 odnotowano większe wartości salda migracji zagranicznych. Oznacza to, że wyjazdy do innego miasta przestały być atrakcyjne i więcej osób decyduje się na emigrację poza granice kraju.

Wszystkie wcześniej omówione elementy ruchu naturalnego tworzą strukturę płci i wieku społeczeństwa. Wykonana na podstawie danych GUS piramida płci i wieku dla miasta Ława, doskonale ukazuje formę przejściową struktury wiekowej. Aktualny typ struktury płci i wieku społeczeństwa jest formą pośrednią między kształtem dzwonu i wrzeciona, która wykazuje trend regresywny.

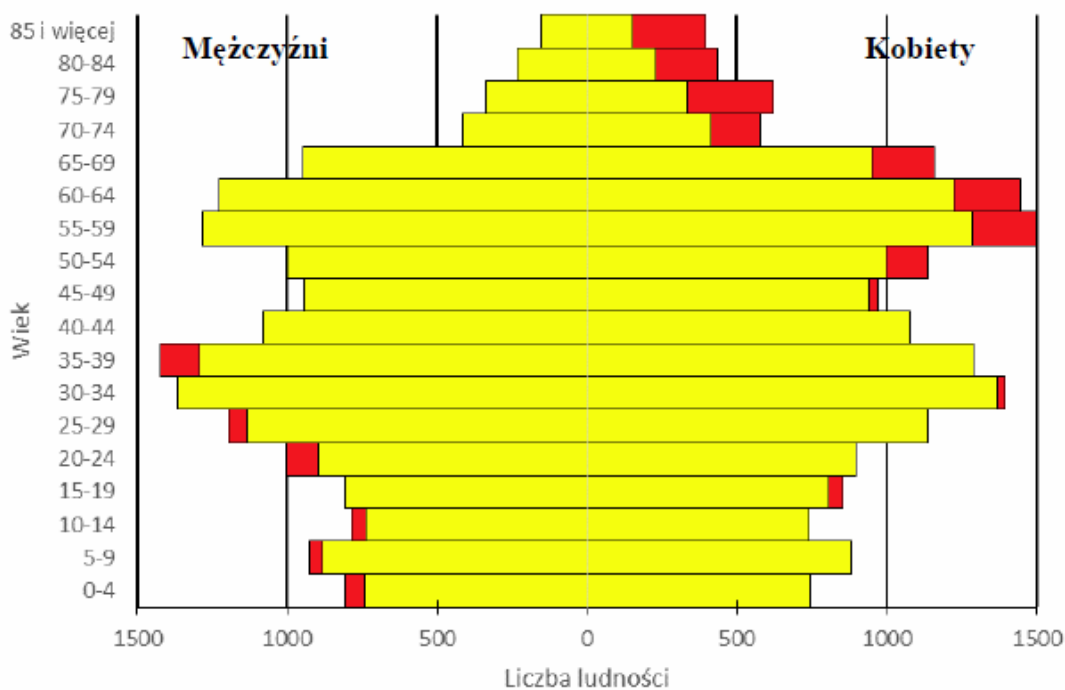

Wykres 3. Struktura płci i wieku ludności Ławy w 2002 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego GUS (2002)

Wykres 3a. Struktura płci i wieku ludności Ławy w 2015 r.

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych w GUS

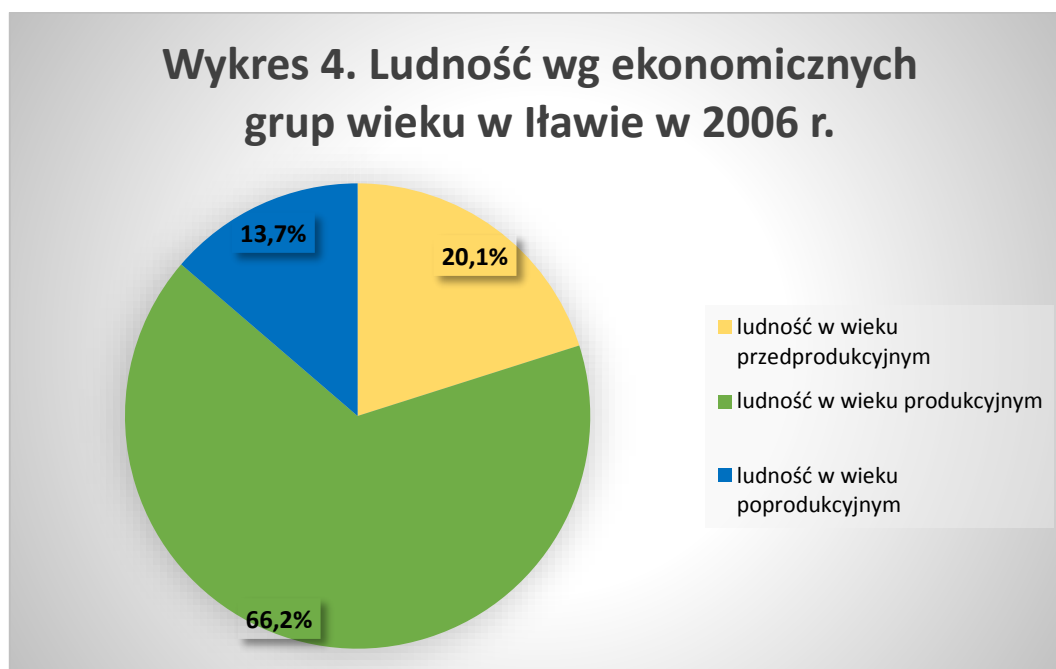

Wykonana na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku piramida płci i wieku dla Ławy wskazuje na następujące cechy:

- dwa silne wybrzuszenia w strukturze wiekowej spowodowane rocznikami wyżu demograficznego przełomu lat 50-tych i 60-tych ubiegłego wieku (40 - 49 lat) oraz lat 80-tych ubiegłego wieku (10 - 19 lat);
- dwie wyrwy w piramidzie wieku czyli roczniki niżu demograficznego z okresu dwóch największych wojen XX wieku: pierwsza obecnie już słabo zauważalna z okresu I - wojny światowej (ludność powyżej 84 roku życia), druga z okresu II wojny światowej (ludność w wieku 55 – 59 lat);
- duża nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn już od 25-tego roku życia (sytuacja nietypowa gdyż średnio w kraju nadwyżka kobiet nad liczbą mężczyzn rozpoczyna się od 40-tego roku życia).

Struktura wieku i płci ludności miasta Ławy w roku 2015 wskazuje, iż:

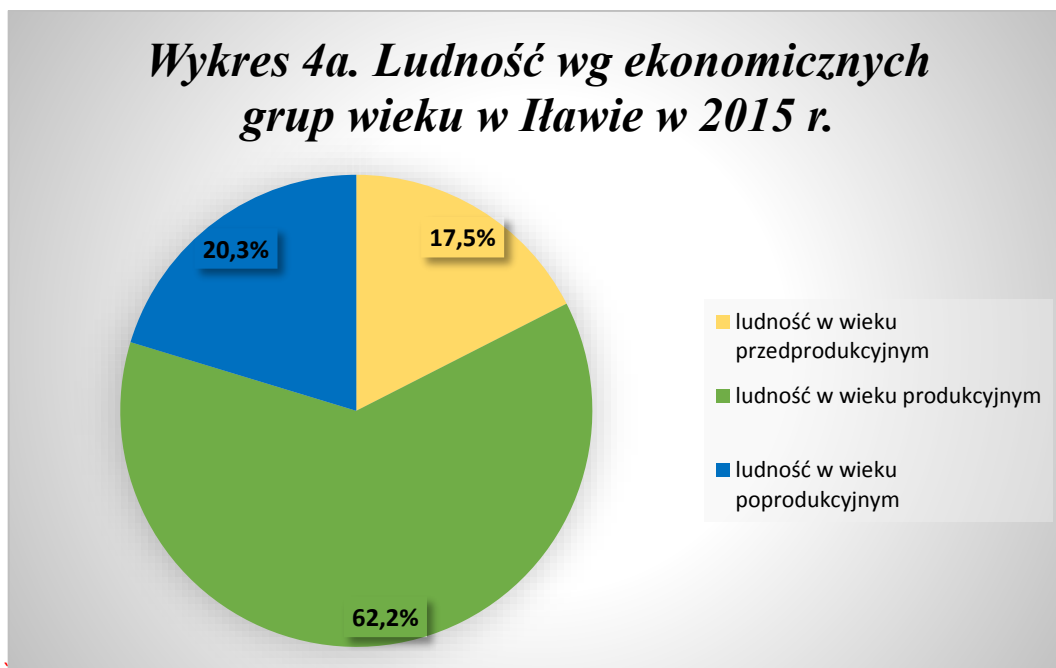
- roczniki wyżu demograficznego lat 50-tych i 60-tych ubiegłego stulecia wchodzą w wiek poprodukcyjny;*
- wyż lat 80-tych ubiegłego stulecia w bardzo małym stopniu przełożył się na zwiększenie liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym;*
- niekorzystnie zmienia się stosunek liczby ludności w wieku produkcyjnym do liczby ludności w wieku poprodukcyjnym;*
- kształt piramidy wieku wskazuje na ustabilizowanie populacji.*

Źródło: GUS

Struktura wiekowa ludności przekłada się na strukturę wieku ekonomicznego ludności. Z analizy danych GUS wynika, że mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowią 66,2% wszystkich Ławian (21 388 osób). Około 13,7 % społeczności stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Jest to wskaźnik bardzo wysoki, który będzie rósł i zrówna się, a nawet przewyższy procent osób w wieku przedprodukcyjnym (obecnie nieco ponad 20%).

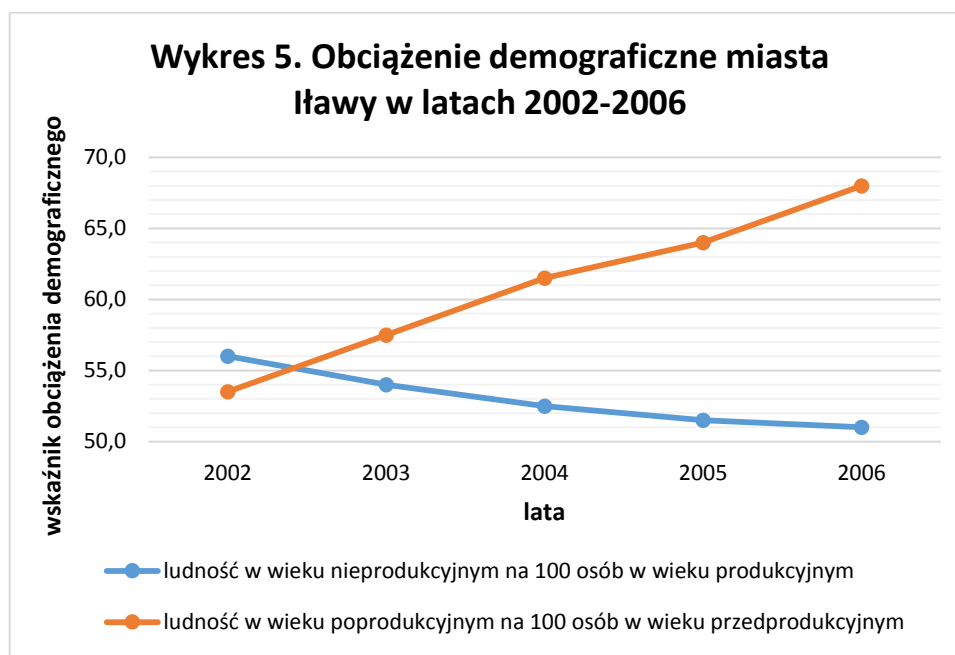
Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych w GUS

W roku 2015 wg. danych GUS liczba mieszkańców Ławy w wieku produkcyjnym stanowiła 62,2% ogółu mieszkańców. W stosunku do roku 2006 zauważony został znaczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym z 13,7% do aż 20,3%. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przewyższyła tym samym mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym stanowiących udział 17,5% ogółu mieszkańców Ławy.

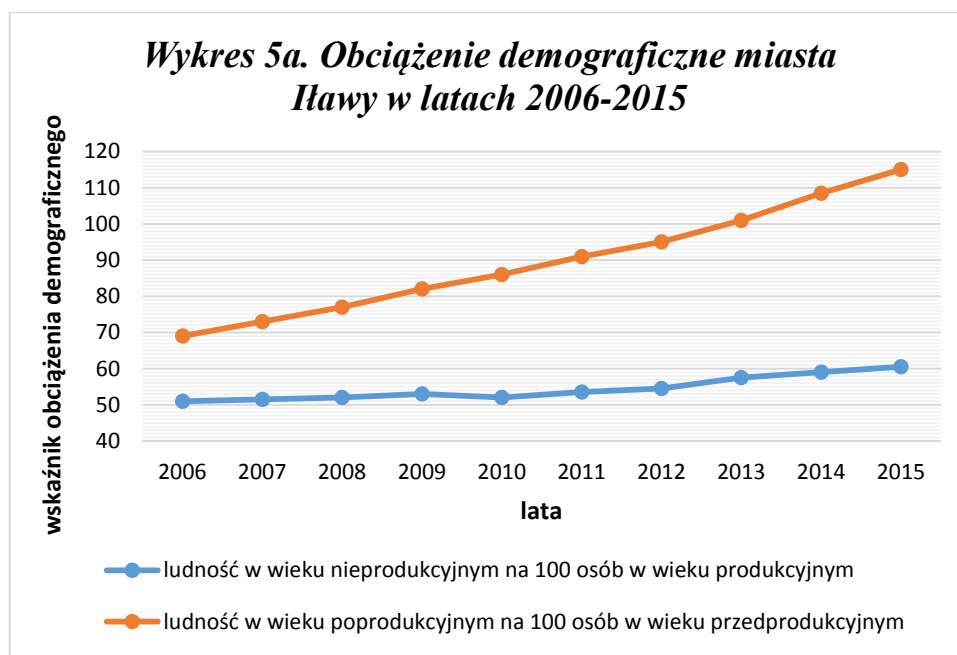
Analizując strukturę wieku ekonomicznego mieszkańców, zauważalny jest proces starzenia się ludności zamieszkującej Ławę. W ciągu zaledwie czterech lat (2002 - 2006) wzrósł od poziomu 53,9 do poziomu 68,4 wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym. Był to przyrost bardzo dynamiczny, świadczący o szybkim starzeniu się społeczeństwa zamieszkującego miasto. Sytuację tę potwierdza przyrost wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającym na 100 osób w wieku produkcyjnym od 19,7 w 2002 roku do 20,8 w 2006 roku. W latach 2006-2015 liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym w dalszym

ciągu rośnie. Wskazuje to na dalsze starzenie się społeczeństwa i liczne problemy z tym związane, m.in. potrzeba zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej czy obciążenie systemu emerytalnego. Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszanie się liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Związane jest to z wchodzeniem w wiek produkcyjny ludności wyżu demograficznego, urodzonej w pierwszej połowie lat 80-tych XX-w. Wskaźnik osób w wieku nieprodukcyjnym wyraźnie spadał od poziomu ponad 55 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2002 roku do ok. 50 osób w roku 2006. Wskaźnik ten spadał, aż do roku 2008, kiedy to trend się odwrócił i liczba mieszkańców Ławy w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym zaczęła rosnąć.

Źródło: GUS

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych w GUS

5.2. Prognoza demograficzna

W założeniach metodycznych prognozy przyjęto:

- powolny spadek dzietności kobiet. W najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności, z obecnej średniej 1,25 dziecka na kobietę do około 1,1 w 2010 r., po czym w latach 2010-2020 można oczekiwać niewielkiego wzrostu dzietności do wartości około 1,2;
- postępujące zwiększenie się odpływu migracyjnego ludności, głównie z miast na wieś, związane ze zjawiskiem suburbanizacji. Niski poziom migracji wewnętrznych ma stopniowo ulegać podniesieniu, czemu sprzyjać powinien wzrost rozwoju gospodarczego związany z wejściem do Unii Europejskiej. W Polsce w najbliższych latach wzrośnie także nieco skala migracji zagranicznych, stąd zwiększy się nieznacznie ujemne saldo migracji, z obecnych kilkunastu tysięcy osób rocznie do 24 tysięcy osób około 2010 r.
- utrzymanie się dotychczasowego trendu spadku umieralności oraz stopniowy wzrost długości życia. Przeciętne trwanie życia ma wzrosnąć z obecnych 74,5 lat (70,4 mężczyźni, 78,8 kobiety) do 78,8 w 2015 roku oraz do 80 lat w 2030 r. (77,6 mężczyźni, 83,3 kobiety).

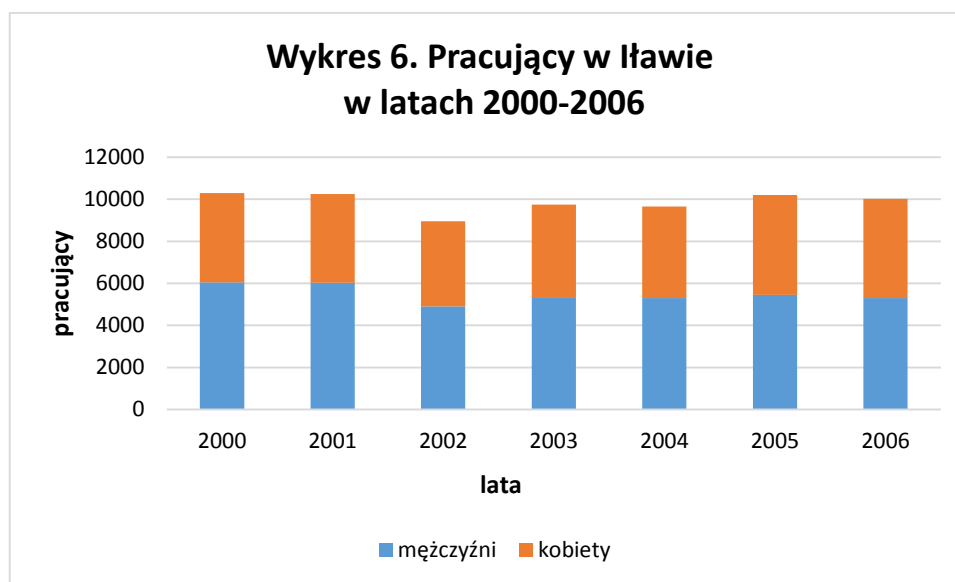

Wynikiem powyższych założeń będzie prognozowane stopniowe zmniejszanie się liczby ludności Polski, w tym także ludności Ławy.

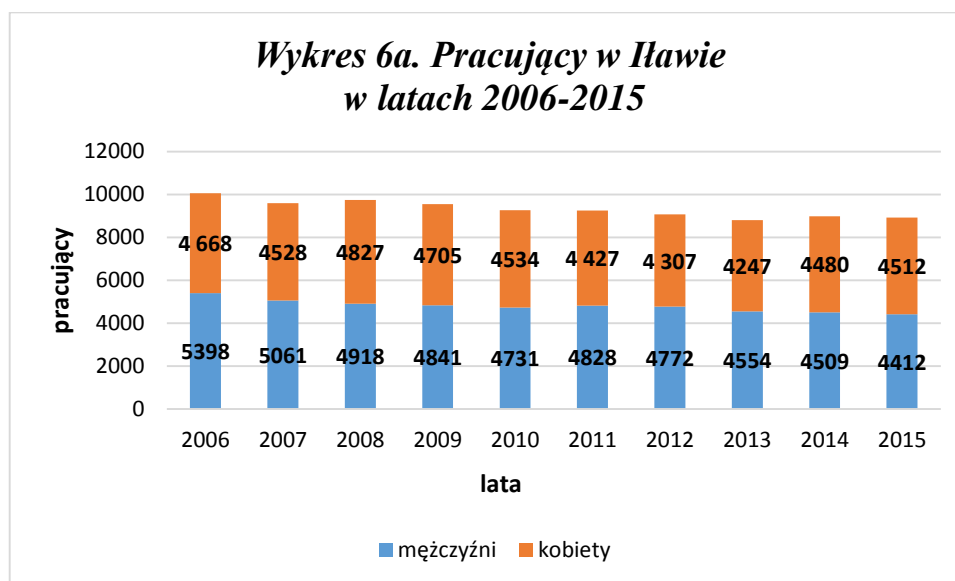
Rozsądna i skuteczna polityka miasta, mająca na celu powstrzymanie migracji ludności z miasta, oraz powstrzymanie ujemnego przyrostu naturalnego może zahamować zjawisko depopulacji. Dalsze starania, szczególnie w zakresie promocji miasta, zapewnienia dobrych warunków życia i pracy może w perspektywie czasu spowodować wzrost liczby mieszkańców. Dlatego prognozowana liczba mieszkańców miasta, ze względu na wiele czynników niezależnych od siebie może zawierać duży margines błędu.

Prognoza liczby mieszkańców oparta na prognozie demograficznej dla miast liczących ponad 50 tysięcy mieszkańców do roku 2030 oraz na średniej zmianie liczby ludności Ławy z ostatnich 5 lat pokazuje ogólny spadek liczby ludności miasta. W roku 2010 Ława będzie liczyła 32 325 mieszkańców, w roku 2020 - 32 000. Po 2030 roku liczba mieszkańców miasta spadnie poniżej 30 tysięcy. Jeżeli Ława stanie się regionalnym ośrodkiem rozwoju miasto nie będzie się dynamicznie depopulować i utrzyma obecną liczbę mieszkańców.

5.3. Rynek pracy

Źródło: GUS

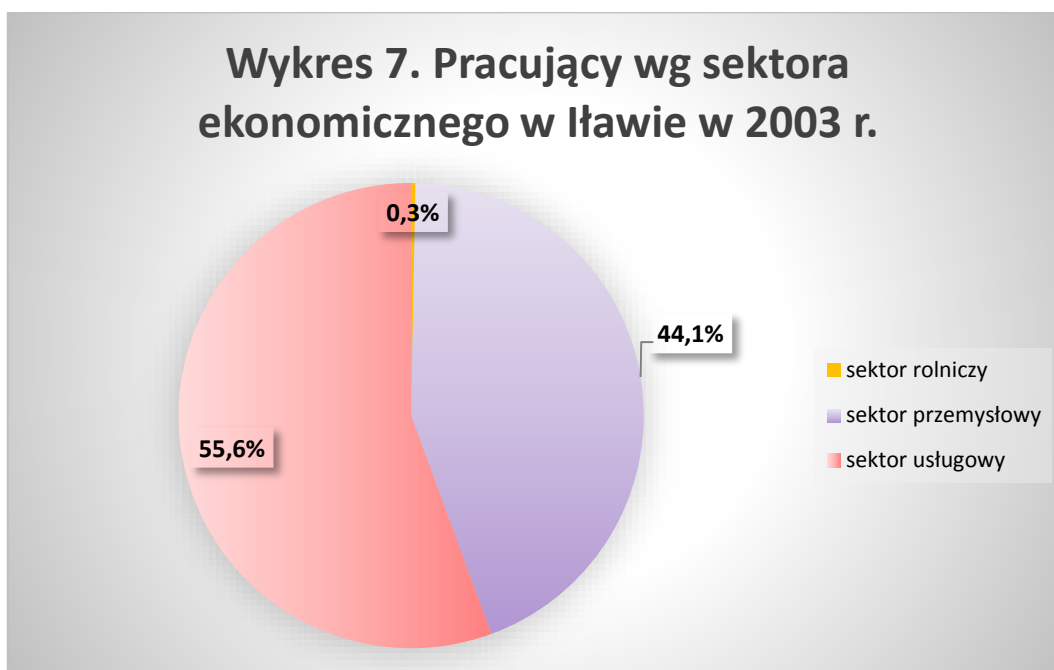

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych w GUS

Liczba osób pracujących w Iławie w latach 2000 - 2002 wyraźnie spadała. Od roku 2003 zauważalny jest niewielki wzrost liczby pracujących. Powodem tego zjawiska jest wejście w wiek produkcyjny ludności wyżu demograficznego początku lat 80-tych XX w. oraz polepszająca się sytuacja na lokalnym rynku pracy. *Od roku 2005 liczba pracujących spada.* Analizując powyższy wykres zauważa się, że od początku XXI w. rośnie liczba pracujących kobiet. Na ogólną liczbę mieszkańców Iławy w wieku produkcyjnym, pracujący stanowili 47,1% w 2006 r. Jest to wynik słaby, aczkolwiek wyższy niż średnio w gminach miejskich województwa warmińsko - mazurskiego, który wyniósł 40,8% w 2006 r. *W roku 2014 liczba pracujących kobiet była nieznacznie niższa w stosunku do liczby pracujących mężczyzn, natomiast w roku 2015 w mieście Iława pracowało o 100 kobiet więcej niż mężczyzn.*

Wykres 7. Pracujący wg sektora ekonomicznego w Ławie w 2003 r.

Źródło: GUS

Większość pracujących zamieszkałych w Ławie zatrudniona jest w sektorze usług.

W III sektorze pracuje aż 55,6% pracującej populacji miasta. Jest to sytuacja charakterystyczna dla większości współczesnych polskich miast. W województwie warmińsko-mazurskim w sektorze usług pracowało 48,6% ogółu pracujących, czyli wyraźnie mniej niż w Ławie. W usługach rynkowych pracuje 55,2% natomiast w usługach nierynkowych 44,8% ogółu zatrudnionych w III sektorze. Zatrudnienie w sektorze usług powinno systematycznie rosnąć. Drugim największym sektorem zatrudnienia jest sektor przemysłowy. W przemyśle w 2003 roku pracowało 4244 osób, co stanowiło 44,1% ogółu zatrudnionych w mieście. Jedynie 0,3% pracujących mieszkańców Ławy czerpało dochody z rolnictwa.

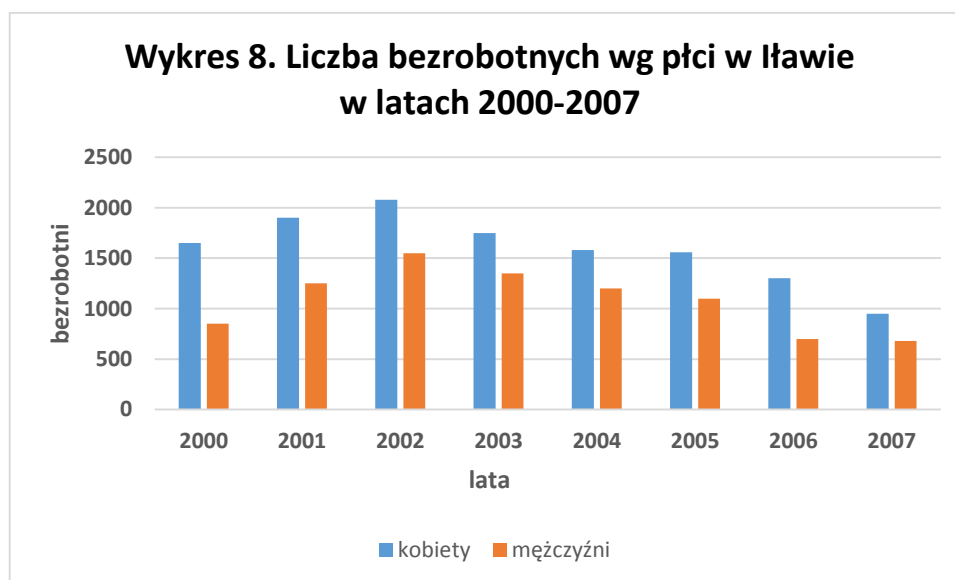
Biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia według sektora własności, to w przypadku miasta Ławy nieznacznie przeważa sektor prywatny. W 2003 roku w sektorze prywatnym pracowało 5110 mieszkańców (53,1%), natomiast w sektorze publicznym zatrudnionych było 4505 osób (46,9%). Od 2000 roku w mieście następują marginalne zmiany. Wzrasta zatrudnienie w sektorze prywatnym, natomiast stopniowo maleje w sektorze publicznym. Ta tendencja, w związku z rozwojem usług rynkowych powinna postępować.

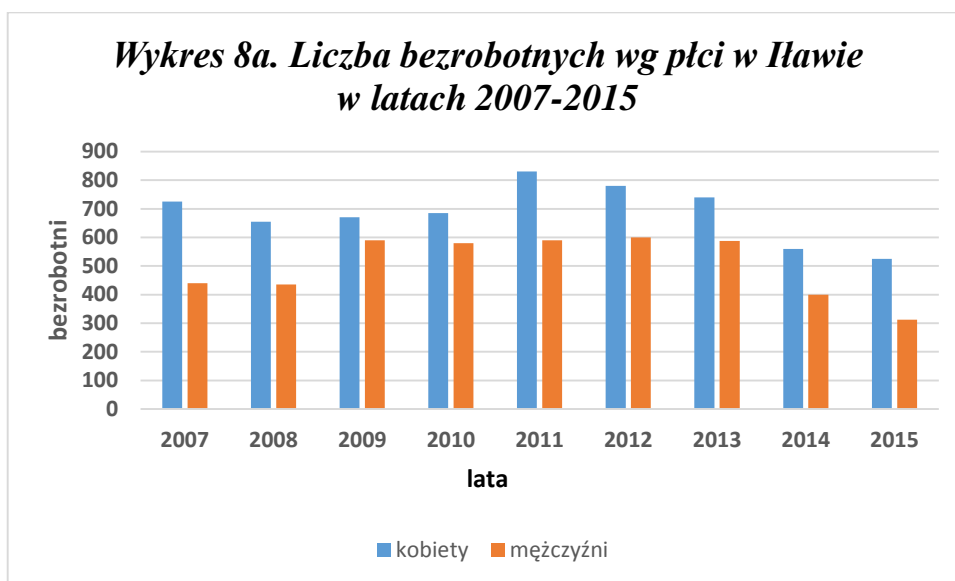
5.4. Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie ławskim na koniec 2006 r. wynosiła 20,1%, (wobec 24,6% na koniec 2004 r.) i była jedną z niższych w województwie warmińsko - mazurskim, którego stopa bezrobocia w tym samym roku wyniosła 15,9%. W roku 2006 w Ławie, na 10066 pracujących przypadało 2085 bezrobotnych, co daje 483 pracujących na 100 bezrobotnych. Dla porównania w 2002 r. przy liczbie 9 615 pracujących bezrobotnych było 3045 (315 pracujących na 100 bezrobotnych). *W roku 2015 stopa bezrobocia w powiecie ławskim spadła do poziomu 7,3% i była niższa zarówno od stopy bezrobocia w województwie, jak i w kraju (7,9%).*

Spadek bezrobocia w Ławie jest zgodny z obserwowaną od 2002 r. tendencją spadku osób pozostających bez pracy, nie tylko w regionie, ale i całym kraju.

Źródło: GUS

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych w GUS

5.5. Źródła utrzymania ludności oraz wykształcenie mieszkańców

Według danych z 2002 r. (na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego, 2002) większość mieszkańców miasta utrzymywała się z pracy najemnej (49,4%). Bardzo wysoki był również odsetek osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania (45,3%). Na własny rachunek pracowało 4,5% mieszkańców miasta. Około 4,5% ogółu ludności zdolnej do pracy utrzymywało się z pracy na własny rachunek. Bardzo niewielki odsetek mieszkańców Ławy pracował w rolnictwie. Było to zaledwie 0,8% czynnych zawodowo mieszkańców. Spośród wszystkich mieszkańców posiadających własne źródło dochodu 51,1% stanowiły kobiety, a 48,9% mężczyźni.

Źródło: GUS

Dość ściśle źródła utrzymania ludności wiążą się z wykształceniem. I tak, w 2002 r. 9,4% aktywnych zawodowo mieszkańców Ławy miało wyższe wykształcenie, 40% średnie (w tym policealne), 22,1% wykształcenie zawodowe, natomiast podstawowe 25,7%. Bez wykształcenia podstawowego było w tym czasie 2,9% mieszkańców.

Tabela 9. Struktura wykształcenia ludności Ławy

Wykształcenie	Liczba osób	Odsetek (w %)
wyższe	2 896	9
średnie	12 259	40
zawodowe	6 772	22
podstawowe	7 876	26
bez wykształcenia	875	3

Źródło: GUS

6. Infrastruktura społeczna

6.1. Mieszkalnictwo

Tabela 10. Sytuacja mieszkaniowa Ławy w 2000 i 2006 r.

Wyszczególnienie	Rok	Mieszkania	Izby	Pow. użytk. mieszkań	Średnia powierzchnia mieszkania	Powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 mieszk.
Ława	2000	10 014	37 076	627 366	62,6	19,3
	2006	10 775	39 504	676 696	62,8	20,3
	2015	12 999	44 999	785 657	60,4	23,7
woj. warmińsko-mazurskie	2000	202 472	713 084	11 156 661	55,1	17,8
	2006	225 269	804 460	13 283 381	59,0	21,2

Źródło: GUS

Na sytuację mieszkaniową oddziałuje wiele czynników, wśród których do najważniejszych zalicza się zasoby mieszkaniowe, powierzchnię użytkową, tempo rozwoju budownictwa mieszkaniowego itp.

Zasoby mieszkaniowe zamieszkane Ławy w 2006 r. wynosiły 10 775 mieszkań, w tym 39 504 izby, o łącznej powierzchni użytkowej 676,7 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 62,8 m² i na jedną osobę przypadało 20,3 m². Jedno mieszkanie zamieszkiwały statystycznie 3 osoby, a na jedną izbę przypadało 1,22 osoby. W latach 2000-2006 zasoby mieszkaniowe zwiększyły się o 761 mieszkań i 2428 izb, a kubatura wzrosła o 49,3 tys. m².

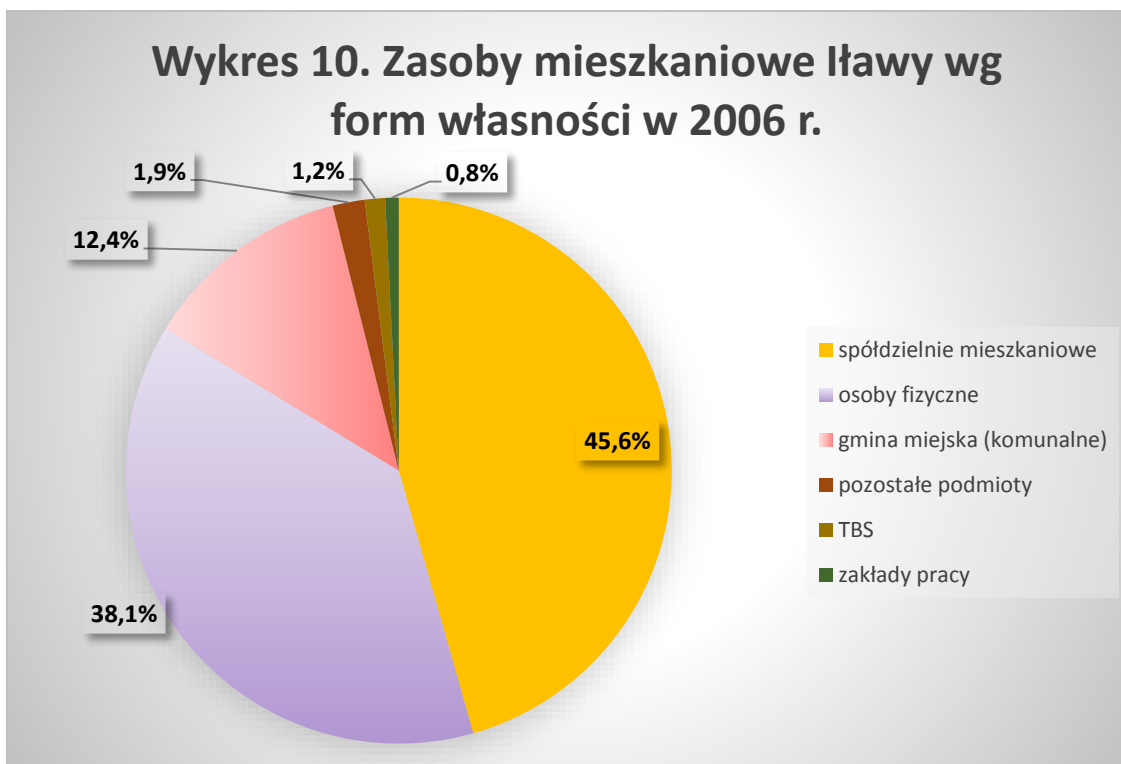
Przeciętna powierzchnia mieszkania zwiększyła się nieznacznie i wynosiła 62,8 m² (wobec 62,6 m² w 2000 r.). Pozostałe wskaźniki także uległy pewnej poprawie, gdyż w 2006 r. na 1 osobę przypadało 20,3 m² (wobec 19,3 m² w 2000 r.). Porównując sytuację mieszkaniową Ławy do sytuacji mieszkaniowej w gminach miejskich województwa warmińsko - mazurskiego zauważa się dużo wyższą średnią powierzchnię mieszkania w Ławie, a co za tym idzie powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca jest w Ławie wyraźnie wyższa niż średnio w gminach miejskich województwa.

Porównując lata 2006 i 2015 w dalszym ciągu można zauważyć wzrost liczby mieszkań i zwiększenie liczby izb. Mimo, iż średnia powierzchnia mieszkania zmalała, powierzchnia mieszkania przypadająca na mieszkańca wzrosła z 20m² w roku 2006 do prawie 24m² w roku 2015.

Wg GUS w Ławie jest 10775 mieszkań, co przy liczbie samodzielnie utrzymujących się rodzin na poziomie ok. 12100 daje niedobór ok. 1300 mieszkań. Najtrudniejsza jest sytuacja młodych rodzin,

z których tylko ok. 1/3 zamieszkuje w samodzielnym lokalu. Osobnym zagadnieniem jest także standard mieszkań, bowiem ok. 1/4 ogółu substancji mieszkaniowej znajduje się w budynkach pięćdziesięcioletnich i starszych, które przy niedostatecznych remontach są w bardzo wysokim stopniu zdekapitalizowane.

Źródło: GUS

Największą ilość mieszkań w roku 2006 posiadały spółdzielnie mieszkaniowe, do których należało 4909 mieszkań, co stanowiło 45,6% ogółu mieszkań. Osoby fizyczne posiadały 4104 mieszkań (38,1%). Gmina Miejska Ława była właścicielem 1331 mieszkań komunalnych, co stanowiło 12,4 % ogółu mieszkań. Innymi właścicielami mieszkań w Ławie były Towarzystwa Budownictwa Społecznego które posiadały 134 mieszkania oraz zakłady pracy do których należało 95 mieszkań. Pozostałe podmioty władały 202 mieszkaniami, co stanowiło niecałe 2 % ogółu mieszkań.

6.2. Ochrona zdrowia

Na terenie Ławy działa 8 zakładów opieki zdrowotnej, w tym 7 niepublicznych i 1 publiczny. Ponadto w Ławie zlokalizowano Powiatowy Szpital im. W. Biegańskiego.

Na terenie miasta znajduje się obecnie 15 aptek. Na 1 aptekę przypada więc 2150 osób (w roku 2015 2212 osób). Dla porównania, w gminach miejskich województwa liczba osób przypadających na 1 aptekę jest nieznacznie wyższa i wynosi 2613 .

W mieście znajdują się również 1 placówka pomocy społecznej i 1 dom pomocy społecznej. Do dyspozycji mają one 33 miejsca, z czego w 2006 roku wykorzystywane były wszystkie. W roku 2015 placówka pomocy społecznej dysponowała 57 miejscami i tak, jak w przypadku roku 2006, tak i w 2015 wykorzystywane były wszystkie miejsca.

6.3. Oświata

Przedszkola i żłobki

Na terenie miasta w 2006 r. działało 5 przedszkoli podporządkowanych samorządowi gminnemu, w których liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiła 846. W porównaniu z rokiem 2000 liczba dzieci wzrosła o 6 osób (z 840), co dodatkowo powiększyło problem już i tak nie wystarczającej ilości miejsc w przedszkolach. Liczba miejsc w przedszkolach jest bowiem szacowana na 775. Nie wystarczająca liczba miejsc w przedszkolach jest podyktowana zamknięciem jednej z placówek, gdyż w roku 2000 ich liczba wynosiła 6.

Wg. danych z Systemu Informacji Oświatowej aktualnych na dzień 31.03.2016 r. w Iławie funkcjonowało 5 publicznych placówek, do których zapisanych było 804 dzieci. Dodatkowo funkcjonowało 7 placówek niepublicznych. Łączna liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych wynosiła 222.

Ponadto w mieście funkcjonował jeden Żłobek publiczny przy przedszkolu. Oraz jeden żłobek niepubliczny.

Przedszkola publiczne funkcjonowały przy ulicach:

- *przedszkole nr 2 - ul. Kasprowicza 3,*
- *przedszkole nr 3 - ul. Kościuszki 22A,*
- *przedszkole nr 4 - ul. Dąbrowskiego 17,*
- *przedszkole nr 5 - ul. Andersa 8A,*
- *przedszkole nr 6 - ul. Wiejska 3.*

Oferta miasta wzbogacona jest o prywatne żłobki i przedszkola, które powstają na osiedlach mieszkaniowych w zależności od potrzeb.

Szkoły podstawowe

Ława posiada 3 szkoły podstawowe podporządkowane samorządowi gminnemu, w których uczyło się w roku 2006 - 2 140 uczniów. W Ławie znajduje się również 1 szkoła specjalna dla dzieci i młodzieży, w której uczy się 98 uczniów.

Tabela 11. Szkoły podstawowe w Ławie, rok 2000 i 2006

Rok	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba uczniów na 1 pomieszczenie
2000	5	2 885	31,5
2006	3	2 238	31,7

Źródło: GUS

W ciągu lat 2000-2006 liczba placówek uległa zmniejszeniu. Wiąże się to zapewne z reformą szkolną i wprowadzeniem w 1999 roku nowej struktury oświaty, uwzględniającej szkoły gimnazjalne. Wg danych z Systemu Informacji Oświatowej aktualnych na dzień 31.03.2016 r. w Ławie funkcjonowały 3 placówki, w których łącznie uczyło się 2316 uczniów.

Szkoły podstawowe funkcjonowały przy ulicach:

- szkoła podstawowa nr 2 - ul. Andersa 7,
- szkoła podstawowa nr 3 - ul. Niepodległości 11A,
- szkoła podstawowa nr 4 - ul. Skłodowskiej 31.

Gimnazja

W Ławie działają 3 gimnazja. Dwa z nich podlegają samorządowi gminnemu jedno zaś samorządowi powiatowemu.

Tabela 12. Gimnazja w Ławie, rok 2000 i 2006

Rok	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba uczniów na 1 pomieszczenie
2000	2	1150	34,8
2006	3	1375	25,5

Źródło: GUS

Obecnie zauważalny jest wzrost liczby młodzieży uczęszczającej do gimnazjum. W ciągu ostatnich 5 lat liczba ta wzrosła o ok. 220 uczniów. Zwiększyła się również liczba szkół gimnazjalnych z 2 do 3. W mieście istnieje ponadto jedno specjalne gimnazjum dla dzieci i młodzieży, w którym uczyło się w 2006 roku 80 uczniów.

Wg danych z Systemu Informacji Oświatowej aktualnych na dzień 31.03.2016 r. w Ławie funkcjonowały 2 placówki publiczne, w których łącznie uczyło się 853 uczniów. Dodatkowo 40 uczniów uczęszczało do niepublicznego gimnazjum dla dorosłych zlokalizowanego przy ul. Grunwaldzkiej 13.

Gimnazja funkcjonowały przy ulicach:

- gimnazjum nr 1 - ul. Kościuszki 2A,
- gimnazjum nr 2 - ul. Wiejska 11.

W przypadku wprowadzenia reformy oświaty mającej na celu zlikwidowanie gimnazjów, istniejące placówki zostaną dostosowane do warunków niezbędnych do nauczania w ramach szkoły podstawowej.

Szkoły średnie i policealne

W Ławie zlokalizowane są 3 zespoły szkół ponadgimnazjalnych:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących
- Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja
- Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 roku

Ponadto w Ławie znajduje się również Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (Warmińsko-Mazurskie Zakłady Doskonalenia Zawodowego).

Uczelnie wyższe

W Ławie znajduje się filia Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, która oferuje swoim studentom następujące kierunki:

- zarządzanie i marketing,
- administracja,

Szkoła przedstawia bogatą ofertę kształcenia dynamicznie dostosowywaną do zmieniających się trendów na rynku pracy i zainteresowań studentów.

6.4. Kultura i sport

Zaspokojenie potrzeb kulturowych i rekreacyjnych mieszkańców miasta Ławy realizowane jest przez trzy jednostki:

- *Ławskie Centrum Kultury,*
- *Centrum Sportu, Rekreacji i Turystyki,*
- *Bibliotekę Miejską.*

W skład bazy materialnej Ławskiego Centrum Kultury wchodzi:

- *Amfiteatr Miejski im. Louisa Armstronga,*
- *budynek domu kultury,*
- *nieruchomość, w której mieści się kinoteatr.*

W ramach działalności Ławskie Centrum Kultury oferuje liczne stałe formy zajęć dedykowane dla dzieci i młodzieży. Wśród oferty znajdują się m. in. zajęcia plastyczne, muzyczne, literackie, fotograficzne czy szkoła tańca. Poza imprezami cyklicznymi, które odbywają się w amfiteatrze głównie w okresie wakacyjnym - od maja do września - Ławskie Centrum Kultury organizuje imprezy okolicznościowe odbywające się przez cały rok. Mieszkańcy Ławy mogą korzystać z wyświetlanych seansów filmowych czy wystawianych sztuk teatralnych.

Centrum Sportu, Rekreacji i Turystyki w swojej bazie materialnej obejmuje:

- *halę sportowo-widowiskową przy ul. Niepodległości 11B,*
- *Stadion Miejski przy ul. Sienkiewicza 1,*
- *korty tenisowe przy ul. Sienkiewicza 1,*
- *Kompleks sportowy ORLIK 2010 na osiedlu Lipowy Dwór (bez Orlika przy Gimnazjum nr 2),*
- *Miasteczko Ruchu Drogowego,*
- *Orlik na Osiedlu Lubawskim,*
- *Statek „ILAVIA”,*
- *bazę wioślarską i treningowy tor wioślarski nad jeziorem Jeziorak,*
- *Centrum turystyczno-rekreacyjne z basenem przy ul. Biskupskiej.*

Podobnie, jak w przypadku Ławskiego Centrum Kultury, tak i przez Centrum Sportu, Rekreacji i Turystyki organizowane są liczne cykliczne i okolicznościowe imprezy mające na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców Ławy, a także przyciągnąć turystów spoza miasta. Centrum nadzoruje funkcjonowanie licznych klubów i stowarzyszeń sportowych, tematycznie dostosowanych do potrzeb mieszkańców miasta.

W ramach Centrum Rekreacyjno-Sportowego, poza basenem, funkcjonuje m.in. siłownia, sauna, kręgielnia. Na basenie organizowane są zajęcia z nauki pływania nie tylko dla dzieci, ale i dla dorosłych.

W mieście funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Jagiellończyka 3 oraz filia biblioteki przy ul. Skłodowskiej-Curie 26.

Poza promowaniem czytelnictwa, w obiektach biblioteki odbywają się zajęcia warsztatowe i spotkania klubów dyskusyjnych. Wg danych GUS na 2015 rok, na 1000 mieszkańców Iławy przypadało 2730 szt. książek. Czytelnikami biblioteki było ok 19% mieszkańców. Wartość ta na przestrzeni lat systematycznie spada (w roku 2000 czytelnikami bibliotek publicznych było ok 29% mieszkańców). Tłumaczenia takiego stanu doszukiwać się można w spadających cenach książek i zwiększającej się dostępności literatury w formie elektronicznej.

~~W roku 2000 na mocy uchwały Rady Miasta powołano Iławskie Centrum Kultury i Sportu, w skład którego weszło Iławskie Centrum Kultury i Centrum Sportu i Rekreacji.~~

~~W skład bazy materialnej ICKiS weszły następujące obiekty:~~

- ~~— Stadion Miejski,~~
- ~~— Amfiteatr Miejski im. Louisa Armstronga,~~
- ~~— Miejska Hala Sportowo – Widowiskowa,~~
- ~~— budynek Biblioteki Miejskiej,~~
- ~~— budynek Domu Kultury,~~
- ~~— nieruchomości, w której mieści się Kinoteatr „Pasja”,~~
- ~~— dwie plaże miejskie (przy ul. Chodkiewicza i ul. Kajki),~~
- ~~— baza postojowa statku „ILAVIA” Ośrodek Doświadczalny Politechniki Gdańskiej.~~

~~Obecnie funkcjonują dwie jednostki: Centrum Sportu i Rekreacji oraz Iławskie Centrum Kultury, których zadania statutowe realizowane są w działach: kultura, sport i biblioteka miejska.~~

~~W sferze kultury w latach 2000 – 2002 działało 14 zespołów artystycznych i kół zainteresowań, które skupiały 422 osoby w 2000 r., 450 w 2001 r. i 430 w 2002 r. Stałe formy pracy to m.in.: sekcja rzeźby, sekcja szachowa, sekcja plastyczna, teatralne, zajęcia tańca towarzyskiego, zespół tańca disco, zespół wokalny, klub modelarski, aerobik, zespoły rockowe, i inne.~~

Wiodącymi imprezami kulturalnymi są:

1. Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Old Jazz Meeting – Złota Tarka”,
2. Festiwal Piosenki Żeglarskiej /Jeziorak Shanties Meeting/,
3. Festiwal Pieśni i Piosenki Religijnej,
4. cykl koncertów „Lato w Ławie”,
5. Jarmark Sztuki Ludowej.

Liczba imprez organizowanych w ciągu roku przez Ławskie Centrum Kultury oraz Centrum Sportu i Rekreacji, wynosiła 117 w 2000 r. (60 486 uczestników), 140 w 2001 r. (89 561 uczestników) i 135 w 2002 r. (81 604 uczestników). Daje to średnio ponad 10 imprez miesięcznie.

W zakresie działalności kulturalnej z Ławskim Centrum Kultury współpracują także różne organizacje i stowarzyszenia: Stowarzyszenie Śpiewacze „CAMERATA”, Młodzieżowa Orkiestra Dęta, Stowarzyszenie Twórców Kultury Regionu Ławskiego, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ławskiej, Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne „Pojezierze”, Spółdzielczy Dom Kultury „Polanka”, Państwowa Szkoła Muzyczna.

Jednym z głównych zadań Centrum Sportu i Rekreacji jest organizacja imprez sportowych. Każdego roku organizowanych lub współorganizowanych jest ok. 160 imprez sportowych. W tej liczbie zawarte są imprezy sportu szkolnego, zawody sportu kwalifikowanego (rangi ogólnopolskiej i międzynarodowej) oraz imprezy rekreacyjne.

Najważniejsze imprezy organizowane w mieście to: Mistrzostwa Świata Modeli Pływających, Mistrzostwa Świata Modeli Redukcyjnych w klasie NS, Regaty Żeglarskie, organizacja turniejów (ogólnopolskich i międzynarodowych) w piłce ręcznej, piłce nożnej, piłce siatkowej, tenisie stołowym, memoriał biegowy im. Antoniego Gierszewskiego, ogólnopolski mityng w skoku wzwyż i inne.

W skład bazy sportowej wchodzi także: korty tenisowe, strzelnica sportowa, 6 boisk osiedlowych, baza przyszkolna (sale gimnastyczne, boiska asfaltowe).

W ramach rozgrywek ligowych w Ławie działają cztery kluby:

- KP Jeziorak piłka nożna IV liga, 5 grup młodzieżowych,
- ITR I liga tenisa stołowego, III liga,
- MKS Zryw Volley – siatkówka dziewcząt w 3 kategoriach młodzieżowych,
- MMKS Ława – piłka ręczna (juniorzy, młodzicy), piłka koszykowa (kadeci),
ponadto działają sekcje lekkiej atletyki i triathlonu.

Na terenie miasta działają dwa punkty biblioteczne. Zbiory biblioteki na koniec 2002 r. wynosiły 93 730 woluminów, 1 868 zbiorów specjalnych. Poza księgozbiorem czytelnicy mieli możliwość skorzystania z ponad 110 tytułów czasopism dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Od 1997 r. biblioteka obsługuje także czytelników niepełnosprawnych (dowożenie książek do domu). W listopadzie 2001 r. pomiędzy Zarządem Powiatu Ławskiego i Zarządem Miasta Ławy zostało podpisane porozumienie w sprawie powierzenia zadań Powiatowej Biblioteki Publicznej dla powiatu ławskiego. Od wejścia w życie porozumienia (grudzień 2001 r.) Biblioteka Miejska pełni funkcję Biblioteki Powiatowej.

Biblioteka Miejska oferuje czytelnikom bogaty księgozbiór o charakterze uniwersalnym, obejmującym beletrystykę polską i obcą; literaturę popularno-naukową; encyklopedie ogólne i specjalistyczne, słowniki, kroniki, informatory, poradniki, atlasy, przewodniki turystyczne, bibliografie.

Popularyzacja czytelnictwa odbywa się także poprzez: spotkania autorskie, wycieczki i lekcje biblioteczne, pogadanki dla dzieci i młodzieży, wystawy książek, konkursy tematyczne.

7. Budżet i działalność gospodarcza miasta

7.1. Budżet miasta

Budżet miasta należy do bardzo ważnych instrumentów kreowania jej polityki rozwoju, ponieważ jest głównym źródłem finansowania usług publicznych oraz inwestycji infrastrukturalnych, należących do ustawowych zadań własnych gminy miejskiej. Są to, bowiem działania tworzące warunki do inwestowania dla podmiotów gospodarczych i funkcji wytwórczych w mieście oraz poprawiające standardy obsługi ludności. Dlatego analiza strukturalna budżetu miasta w istotny sposób dopełnia analitykę struktury gospodarczej Ławy.

- Dochody budżetowe miasta

W zakresie dochodów budżetowych miasta analizie poddano dwa najistotniejsze czynniki, czyli tempo wzrostu dochodów w latach 2000—2006 2000 - 2015 oraz strukturę dochodów w roku 2000-2006-2000 - 2015.

Tabela 13. Tempo zmian dochodów budżetowych Ławy na tle gmin miejskich województwa

Rok	Dochody w PLN	Zmiana w % (+/-)	Dochód na 1 mieszk. w PLN	Zmiana w % (+/-)	Dochód na 1 mieszk. w gminach miejskich województwa w PLN	Zmiana w %
2000	41 802 359,00	-	1285,435	-	1522,2	-
2001	42 158 464,00	0,9	1291,026	0,43	1632,0	7,2
2002	43 278 724,00	2,7	1329,934	3,01	1729,7	6,0
2003	49 178 580,00	13,6	1515,285	13,94	1752,0	1,3
2004	57 018 518,00	15,9	1760,048	16,15	1985,5	13,3
2005	70 657 320,00	23,9	2183,747	24,07	2199,6	10,8
2006	73 160 470,04	3,5	2273,406	4,11	2445,7	11,2
2007	79 441 366,18	8,59	2 456,75	8,06	2 712,26	12,02
2008	76 858 232,33	-3,25	2 375,76	-3,30	2 877,58	6,10
2009	83 662 741,46	8,85	2 586,25	8,86	2 924,07	1,62
2010	105 836 441,67	26,50	3 179,23	22,93	3 224,11	10,26
2011	109 938 736,92	3,88	3 300,77	3,82	3 479,07	7,91
2012	97 943 935,18	-10,91	2 938,52	-10,97	3 571,92	2,67
2013	92 853 226,02	-5,20	2 787,05	-5,15	3 731,68	4,47
2014	101 690 587,95	9,52	3 050,20	9,44	3 960,23	6,12
2015	104 171 090,29	2,44	3 121,23	2,33	4 425,25	11,74

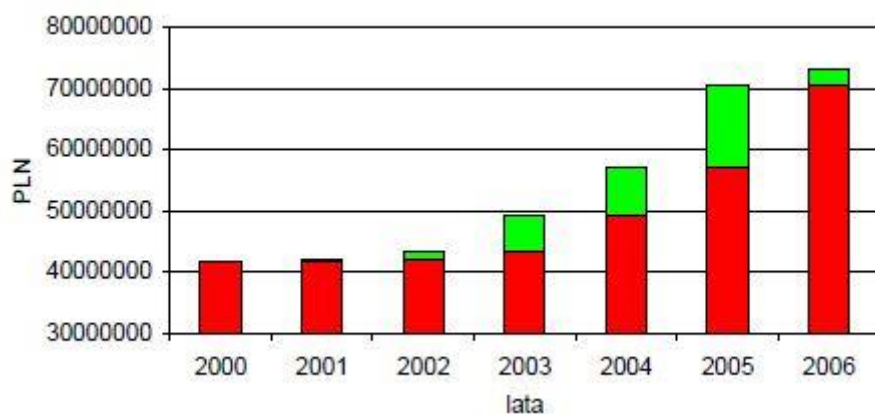
Źródło: GUS

Analiza powyższych danych prowadzi do następujących wniosków:

- w latach 2000 - 2002 tempo wzrostu dochodów budżetowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Ławie było niższe niż średnia dla gmin miejskich województwa;
- w latach 2003 - 2005 tempo wzrostu dochodów budżetowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Ławie dynamicznie wzrosło i było wyraźnie wyższe niż średnia dla gmin miejskich województwa;
- w analizowanym okresie dochody budżetowe Ławy wzrosły o 75,0% ~~149%~~, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca o 76,8% ~~143%~~, podczas gdy w miastach województwa warmińsko - mazurskiego wzrost ten był na poziomie ~~60%~~ 190%;
- *podczas, gdy w całym analizowanym okresie, dochody na mieszkańca w województwie z roku na rok rosły, w Ławie zauważalne były spadki w latach 2008, 2011 i 2012;*
- *w latach 2000-2009 dochody budżetowe rosły z roku na rok, po czym zaczęły spadać. W całym analizowanym okresie najwyższe dochody odnotowano w roku 2011.*

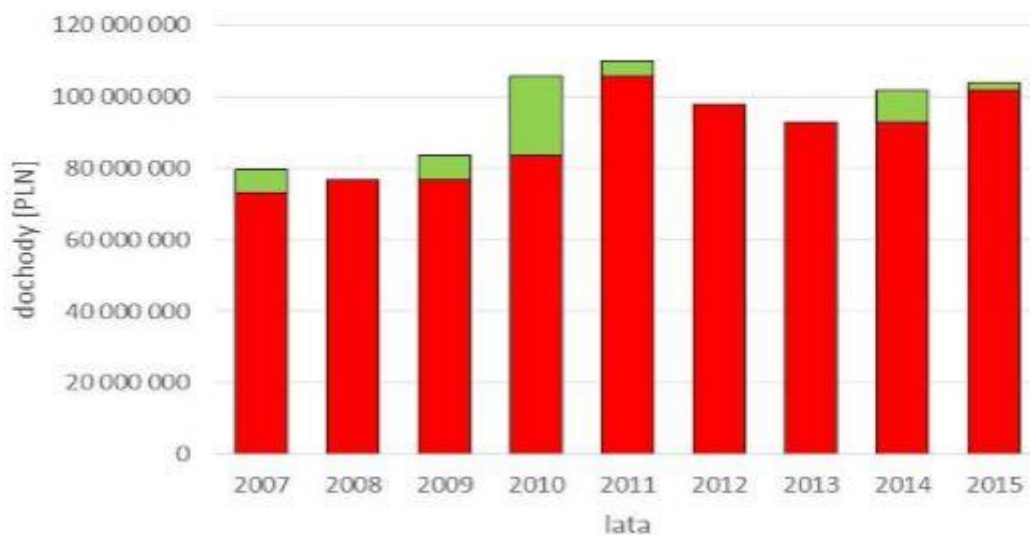

Wykres 11. Wielkość budżetu Iławy oraz jego przyrost w latach 2000 – 2006

Źródło: GUS

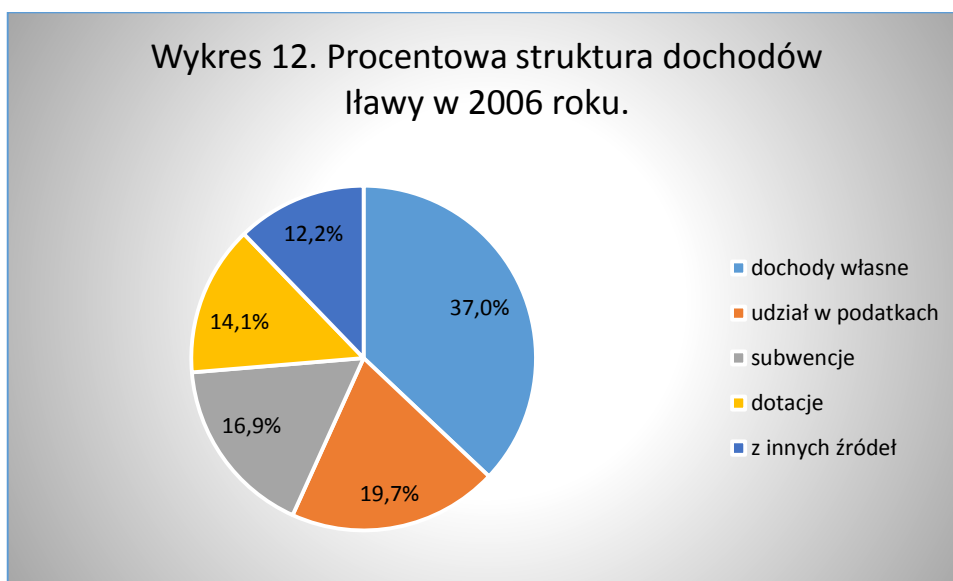
Wykres 11.a. Wielkość budżetu Iławy oraz jego przyrost w latach 2007 – 2015

Źródło: GUS

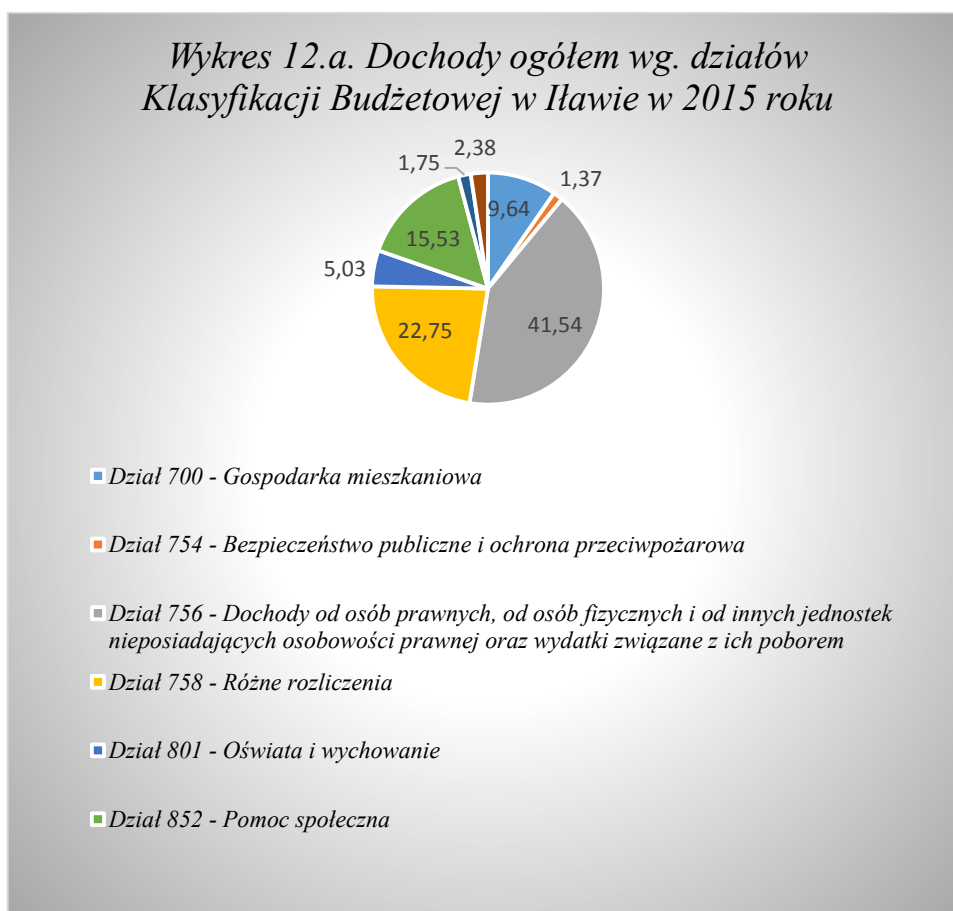

Wykres 12. Procentowa struktura dochodów
Ławy w 2006 roku.

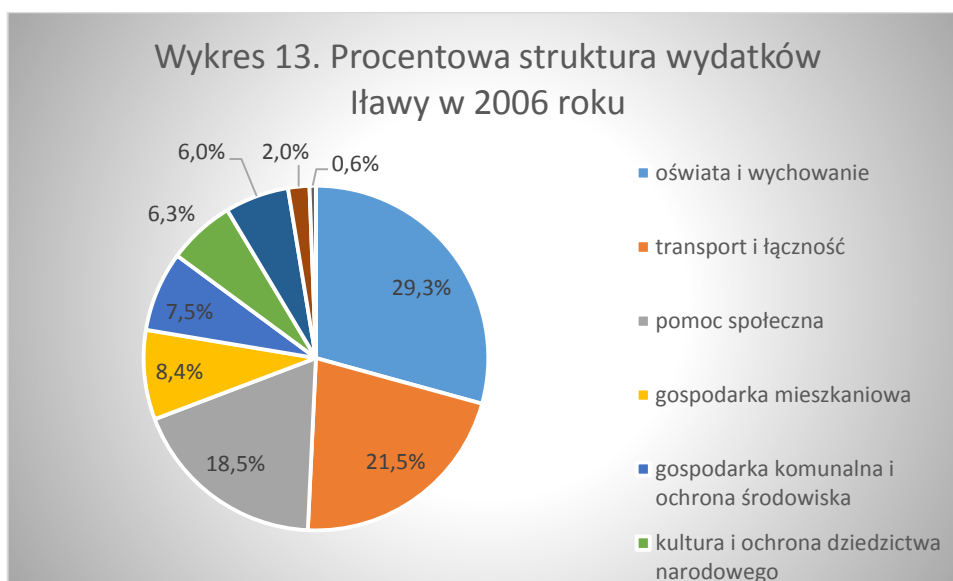

Źródło: GUS

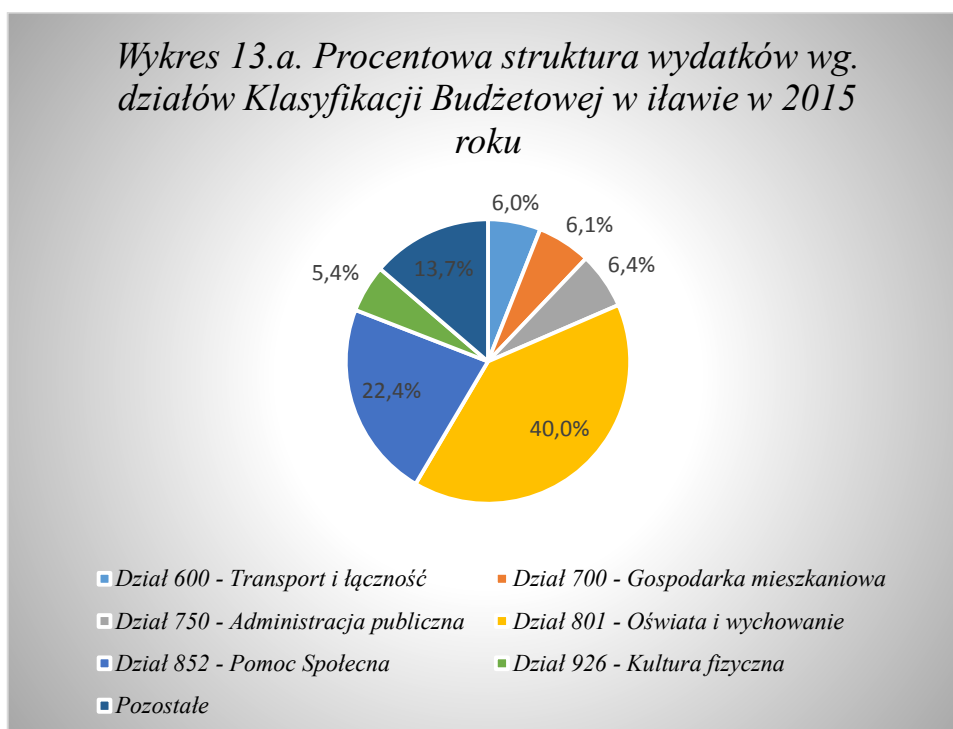
Wykres 12.a. Dochody ogółem wg. działów
Klasyfikacji Budżetowej w Ławie w 2015 roku

Źródło: GUS

Źródło: GUS

Źródło: GUS

Głównym źródłem dochodów miasta Ławy są dochody własne, na które składają się:

- podatek rolny

- podatek od nieruchomości
- podatek od środków transportowych
- opłaty lokalne
- wpływy z opłaty skarbowej
- podatek od czynności cywilnoprawnych
- dochody z majątku gminy
- dochody z majątku gminy wpływy z usług
- wpływy z usług
- Dochody własne były głównym źródłem utrzymania miasta. W roku 2006 ogółem wyniosły one 26 899 852,33 zł, co stanowiło 37,0% wszystkich dochodów miasta. Innym ważnym źródłem przychodów miasta, był udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa. Z tego tytułu miasto uzyskało 14 351 574,71 zł, co stanowiło niecałe 20% ogólnych dochodów. Innym ważnym źródłem utrzymania każdego miasta są subwencje i dotacje. Z subwencji miasto otrzymało 12 314 870 zł, natomiast dzięki dotacjom 10 288 728,59 zł, co stanowiło odpowiednio 16,9% oraz 14,1% udziału w dochodach miasta. Z pozostałych źródeł w 2006 roku miasto Ława uzyskało 8 891 892,41 zł, czyli 12,2% ogólnych dochodów. Do pozostałych źródeł zalicza dofinansowanie z budżetu Unii Europejskiej. Z tego tytułu Ława w 2006 roku uzyskała 1 740 707,09 zł.
- **Wydatki budżetowe miasta**

Analizując strukturę wydatków Ławy zauważa się 3 główne źródła wydatków. Pierwszym z nich jest oświata i wychowanie, która w 2006 roku pochłonęła 22 547 381,92 zł. Na tak dużą kwotę złożyło się: utrzymanie szkół podstawowych (9 356 167,84 zł), utrzymanie gimnazjów (6 504 921,53 zł) oraz utrzymanie przedszkoli przy szkołach podstawowych (5 468 841,69 zł).

Kolejnym dużym źródłem wydatków gminy miejskiej Ława był transport i łączność. Ponad 99% wydatków w tej kategorii przeznaczone było na utrzymanie i rozbudowę dróg gminnych. Na ten cel w roku 2006 wydano 15 676 162,04 zł. Pozostałą kwotę przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych odpowiedzialnych za drogi. Trzecim największym źródłem wydatków była pomoc społeczna, na którą miasto przeznaczyło 14 228 704,15 zł, co stanowiło 18,5% ogólnych wydatków w 2006 roku. Pozostałe ważne źródła wydatków to gospodarka mieszkaniowa (6 462 691,93 zł), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (5 745 684,48 zł), kultura i ochrona dziedzictwa

narodowego (4 839 086,10 zł), administracja publiczna (4 609 155,39 zł), kultura fizyczna (1 540 237,34) oraz ochrona zdrowia (437 975,33 zł).

W roku 2015 w dalszym ciągu najwięcej środków przeznaczonych było na oświatę i wychowanie oraz na pomoc społeczną (łącznie ponad 60% całkowitych wydatków). W porównaniu z rokiem 2006 znacznie spadły wydatki na transport i łączność z ponad 21% do 6%.

7.2. Działalność gospodarcza

Tabela 14. Jednostki zarejestrowane w rejestrze REGON w woj. warmińsko - mazurskim i Ławie w 2006 r. i w 2015 r.

Wyszczególnienie	rok	ogółem		sektor publiczny		sektor prywatny		Liczba podmiotów na 1000 mieszk.
		ilość	zmiana w %	ilość	zmiana w %	ilość	zmiana w %	
woj. warmińsko - mazurskie	2000	102 722	-	5 384	-	97 338	-	71,8
	2006	111 311	8,4	6 681	24,1	104 630	7,5	77,7
	2015	123 875	11,3	5 440	-18,6	117 942	12,7	86,0
Ława	2000	2 620	-	125	-	2 495	-	80,4
	2006	2 772	5,8	139	11,2	2 633	5,5	88,9
	2015	3 149	13,6	120	-13,7	3 021	14,7	94,9

Źródło: GUS

W latach 2000 – 2006 w Ławie wzrosła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. Niestety na tle województwa warmińsko - mazurskiego, rozwój przedsiębiorczości w mieście wypada nieco słabiej. Przyrost w województwie warmińsko - mazurskim wyniósł 8,4% natomiast w Ławie 5,8%. Miasto wypada gorzej przy analizie rozwoju przedsiębiorstw sektora prywatnego stanowiącego znakomitą większość ogółu przedsiębiorstw. W województwie warmińsko – mazurskim przyrost przedsiębiorstw prywatnych w latach 2000 – 2006 wyniósł 7,5%, natomiast w Ławie 5,5%. Innym wskaźnikiem ukazującym rozwój przedsiębiorczości na danym obszarze jest liczba podmiotów na 1000 mieszkańców. Ława ze wskaźnikiem 88,9 przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców wypada dużo lepiej niż województwo warmińsko – mazurskie (77,7). Analiza powyższych danych wskazuje, iż przedsiębiorczość w Ławie rozwija się, ale dużo mniej dynamicznie niż w województwie warmińsko – mazurskim.

Porównując lata 2006 i 2015 zauważyć należy, iż liczba podmiotów zarejestrowanych w Ławie w systemie REGON w dalszym ciągu wzrasta. Pozytywnym jest fakt, iż wskaźniki dla miasta są

korzystniejsze niż wartości podane dla województwa. Również liczba podmiotów przypadających na 1000 mieszkańców dla Ławy jest znacznie wyższa niż wartość dla województwa.

Największy udział w ogólnej liczbie podmiotów działalności gospodarczej miał handel (29,9%) oraz sekcja związana z obsługą nieruchomości (15,4%). Sektory te przeważały nad pozostałymi. Kolejno plasowały się: przetwórstwo przemysłowe (10,0%), budownictwo (8,9%), transport z łącznością (8,8%) oraz sektor pozostałych działalności usługowych (8,8%).

W ciągu sześciu lat (2000 – 2006) nastąpiło kilka zmian w udziale poszczególnych sekcji w ogólnej liczbie działalności gospodarczej. Najsilniejszy wzrost wystąpił w sekcji M (edukacja). Przyrost podmiotów zajmujących się edukacją wyniósł 64,6%. Silne wzmocnienie udziału widoczne jest w sekcjach: O – (pozostała dział. usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna) (26,4%), K – (obsługa nieruchomości) (23,1%) N – (ochrona zdrowia, opieka społeczna) (23,0 %). Spadek liczby podmiotów gospodarczych zanotowały takie sekcje jak: A – (rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo) (-22,6%) E – (zaopatrywanie w źródła energii, gaz i wodę) (- 20,0%), F – (budownictwo) (- 10,5 %), L – (administracja publiczna) (-9,5 %) oraz D – (przetwórstwo przemysłowe) (-6,1 %).

Tabela 15. Działalność gospodarcza w Ławie wg sekcji

Wyszczególnienie wg sekcji	2000		2006		
	liczba	Udział w %	liczba	Udział w %	Zmiana liczby podmiotów w %
A – (rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo)	53	2,0	41	1,5	-22,6
B – (rybactwo)	2	0,1	2	0,1	0,0
C – (górnictwo i kopalnictwo)	0	0,0	2	0,1	-
D – (przetwórstwo przemysłowe)	295	11,3	277	10,0	-6,1
E – (zaopatrywanie w źródła energii, gaz i wodę)	5	0,2	4	0,1	-20,0
F – (budownictwo)	275	10,5	246	8,9	-10,5
G – (handel)	825	31,5	829	29,9	0,5
H – (hotele, restauracje)	54	2,1	57	2,1	5,6
I – (transport, łączność)	242	9,3	245	8,8	1,2
J – (pośrednictwo finansowe)	111	4,2	119	4,3	7,2
K – (obsługa nieruchomości)	347	13,3	427	15,4	23,1
L – (administracja publiczna)	21	0,8	19	0,7	-9,5
M – (edukacja)	54	2,1	89	3,2	64,8
N – (ochrona zdrowia, opieka społeczna)	139	5,3	171	6,2	23,0
O – (pozostała dział. Usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna)	193	7,4	244	8,8	26,4

Źródło: GUS

Tabela 15.a. Działalność gospodarcza w Ławie wg sekcji w latach 2009 i 2015.

Wyszczególnienie wg. sekcji		2009		2015		Zmiana liczby podmiotów [%]
		Liczba	Udział [%]	Liczba	Udział [%]	
Sekcja A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	43	1,4	41	1,3	-4,7
Sekcja B	górnictwo i wydobywanie	1	0,0	3	0,1	200,0
Sekcja C	przetwórstwo przemysłowe	264	8,9	308	9,8	16,7
Sekcja D	wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	0,1	2	0,1	0,0
Sekcja E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11	0,4	8	0,3	-27,3
Sekcja F	budownictwo	330	11,1	336	10,7	1,8
Sekcja G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	790	26,6	740	23,5	-6,3
Sekcja H	transport i gospodarka magazynowa	252	8,5	224	7,1	-11,1
Sekcja I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	59	2,0	74	2,4	25,4
Sekcja J	informacja i komunikacja	54	1,8	76	2,4	40,7
Sekcja K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	107	3,6	85	2,7	-20,6
Sekcja L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	167	5,6	216	6,9	29,3
Sekcja M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	193	6,5	265	8,4	37,3
Sekcja N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	54	1,8	77	2,4	42,6
Sekcja O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19	0,6	17	0,5	-10,5
Sekcja P	edukacja	114	3,8	144	4,6	26,3
Sekcja Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	220	7,4	234	7,4	6,4
Sekcja R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	55	1,9	56	1,8	1,8
Sekcja S	pozostała działalność usługowa					
Sekcja T	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	234	7,9	240	7,6	2,6
Sekcja U	organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0	0	0,0	-

Źródło: GUS

W roku 2009 i 2015 w dalszym ciągu najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w handlu, mimo, iż udział ten z roku na rok maleje. Drugi w kolejności dział, w którym zarejestrowanych było najwięcej podmiotów, to budownictwo, które od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Zauważyć można, iż obsługa nieruchomości, która w roku 2000 i 2006 stanowiła duży udział w ogólnej liczbie podmiotów, w roku 2009 i 2015 została znacznie ograniczona.

8. Potencjał społeczno-gospodarczy Ławy na tle ośrodków konkurencyjnych

Analiza porównawcza Ławy, Ostródy, Brodnicy oraz Kwidzyna została przeprowadzona w celu ukazania potencjału społeczno-demograficznego oraz gospodarczego tych miast, oraz ukazaniu Ławy na tle sąsiadów o podobnej klasie oraz wielkości. Wszystkie analizowane miasta mają porównywalną liczbę mieszkańców, a maksymalne odległości analizowanych miast od Ławy nie przekraczają 100 km. Wszystkie cztery miasta są jednostkami osadniczymi mającymi od 25 do 40 tys. mieszkańców oraz posiadającymi powierzchnię ok. 14 - 25 km². ~~oraz subregionalnymi ośrodkami równoważenia rozwoju. Wszystkie charakteryzowane jednostki są siedzibami powiatów oraz subregionalnymi ośrodkami równoważenia rozwoju.~~

Tabela 16. Sytuacja demograficzna analizowanych miast w 2006 r.

Miasto	Ludność	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (os./km ²)	Współczynnik feminizacji	Przyrost /spadek od roku 200 (%)	Przyrost naturalny (%)*	Migracje (%)*
Kwidzyn	37 681	21,5	1752,6	106,6	-1,0	1,8	-7,3
Brodnica	27 117	23,2	1168,8	109,4	1,0	4,0	-3,7
Ostróda	33 400	14,2	2352,1	111,2	-1,0	1,4	-5,7
Ława	32 181	21,9	1470,8	110,1	-2,2	2,5	-6,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 16 a. Sytuacja demograficzna analizowanych miast w 2015 r.

Miasto	Ludność	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (os./km ²)	Współczynnik feminizacji	Przyrost naturalny (%)*
Kwidzyn	38 650	21,5	1 794	106	-0,6
Brodnica	28 471	23,2	1 230	109	0,8
Ostróda	33 517	14,2	2 369	112	-1,6
Ława	33 174	21,9	1 516	118	-0,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sytuacja demograficzna w analizowanych miastach jest bardzo podobna. Charakterystyczny dla wszystkich miast regionu jest wysoki ujemny wskaźnik salda migracji. Świadczy to o niskiej atrakcyjności regionu i dużym odpływie mieszkańców, co potwierdza fakt, że w ciągu ostatnich sześciu lat miasto straciło ponad 2% mieszkańców. Odpływy migracyjne częściowo rekompensuje dodatni przyrost naturalny, który w 2006 roku osiągnął poziom 2,5%. Podobna sytuacja ma miejsce w Kwidzynie, gdzie przyrost naturalny jest stosunkowo wysoki, ale duża liczba osób wyjeżdża z miasta, co powoduje spadek liczby mieszkańców. Ława wśród badanych miast cechuje się wysokim wskaźnikiem feminizacji, co świadczy o rozwiniętym sektorze usług oraz rozwijającym się przemyśle

włókienniczym w mieście. Najlepiej pod względem demograficznym prezentuje się Brodnica, który ma niskie ujemne saldo migracji oraz najwyższy w regionie przyrost naturalny. Brodnica jako jedyna wśród analizowanych miast odnotowała w ciągu ostatnich sześciu lat przyrost liczby mieszkańców.

W roku 2015 sytuacja demograficzna w analizowanych miastach jest w dalszym ciągu porównywalna. Miasta są do siebie podobne pod względem liczby ludności i powierzchni. Należy zauważyć, że od roku 2006 liczba ludności wzrosła o ok 1000 mieszkańców w każdym z miast, z wyjątkiem Ostródy, w której liczba ludności w roku 2015 niezauważalnie zwiększyła się w stosunku do roku 2006. We wszystkich miastach poza Ławą, współczynnik feminizacji utrzymuje się na niezmiennym poziomie. W Ławie zauważalny jest wzrost i w roku 2015 na 100 mężczyzn przypadło 118 kobiet. Na szczególną uwagę zasługuje zmiana w przyroście naturalnym. Tak, jak w roku 2006 we wszystkich miastach przyrost był dodatni, tak w 2015 dodatni został tylko w Brodnicy.

Tabela 17. Sytuacja mieszkaniowa analizowanych miast w 2006 r.

Miasto	Mieszkania	Izby	Pow. Użytk. mieszkań	Średnia powierzchnia mieszkania*	Powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 mieszk.*
Kwidzyn	12 524	45 654	774 357	61,8	24,1
Brodnica	9 311	33 306	634 401	68,1	16,8
Ostróda	11 691	41 409	687 534	58,8	25,4
Ława	10 775	39 504	676 696	62,8	20,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 17 a. Sytuacja mieszkaniowa analizowanych miast w 2015 r.

Miasto	Mieszkania	Izby	Pow. Użytk. mieszkań	Średnia powierzchnia mieszkania	Powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca
Kwidzyn	13 700	49 965	862 180	62,9	22,3
Brodnica	11 004	41 883	765 189	69,5	26,9
Ostróda	12 953	46 322	791 645	61,1	23,6
Ława	12 299	44 999	785 657	63,9	23,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sytuacja mieszkaniowa Ławy na tle analizowanych miast jest bardzo przeciętna. W roku 2006 największą średnią powierzchnią mieszkania charakteryzowała się Brodnica, gdzie przeciętna powierzchnia wyniosła aż 68,1 m². Niestety na 1 mieszkańca Brodnicy przypadło zaledwie 16,8 m². W odwrotnej sytuacji była Ostróda, która charakteryzowała się najniższą średnią powierzchnią mieszkania (58,8 m²), lecz na 1 mieszkańca przypadło aż 25,4 m², co było najlepszym wynikiem wśród charakteryzowanych miast. Kwidzyn charakteryzował się nieznacznie niższym wskaźnikiem, który wyniósł 24,1 m² na 1 mieszkańca. Dostępność i średnia powierzchnia mieszkań w miastach jest bardzo ważnym wskaźnikiem atrakcyjności i jakości życia ich mieszkańców.

W roku 2015 sytuacja mieszkaniowa Ławy na tle pozostałych miast nie odbiega zbytnio od sytuacji w roku 2006. We wszystkich miastach wszystkie wskaźniki w roku 2015 wzrosły w stosunku do roku 2006. Miastem, w którym na jednego mieszkańca przypada największa powierzchnia mieszkania jest Brodnica, miasto z jednocześnie najmniejszą liczbą ogólną mieszkań. Pod względem średniej powierzchni mieszkania i powierzchni mieszkania przypadającej na jednego mieszkańca Ława plasuje się na drugiej pozycji.

Tabela 18. Szpitale w 2003 r.

Miasto	Szpitale ogółem	Łóżka ogółem*	Leczeni
Kwidzyn	1	136	8 296
Brodnica	1	185	7 827
Ostróda	1	182	10 915
Ława	1	308	11 199

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Od roku 2004 statystyki dotyczące szpitali prowadzone są na poziomie powiatu, stąd też porównanie stanu obecnego ze stanem w roku 2003 nie jest możliwe.

Tabela 18 a. Zakłady opieki zdrowotnej w 2006 r.

Miasto	ZOZ ogółem*	Publiczne ZOZ	Niepubliczne ZOZ
Kwidzyn	11	0	11
Brodnica	9	1	8
Ostróda	8	0	8
Ława	8	1	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 18b. Zakłady opieki zdrowotnej w 2015 r.

Miasto	ZOZ ogółem	
Kwidzyn	19	
Brodnica	21	
Ostróda	19	
Ława	17	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

We wszystkich analizowanych miastach znajdują się szpitale o statusie szpitali powiatowych i zakłady opieki zdrowotnej. Największą pojemnością charakteryzuje się szpital w Ławie, który posiada największą ilość łóżek, natomiast szpital w Kwidzynie posiada ich najmniej, co przekłada się na liczbę leczonych w ciągu roku pacjentów. Ostródzki Powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej pomimo posiadania dużo mniejszej liczby łóżek obsługuje porównywalną liczbę pacjentów, co dużo pojemniejszy szpital

w Ławie. Świadczy to o dużym obciążeniu tej lecznicy. Analizując pozostałe zakłady opieki zdrowotnej należy zauważyć, że większość tego typu instytucji na terenie miasta zostały sprywatyzowanych i otrzymało status niepublicznych. Jest to sytuacja pozytywna, która pozwala rozwijać usługi medyczne na danym obszarze.

Według danych GUS na rok 2015 liczba ZOZ znacznie wzrosła w stosunku do roku 2006. Pomijając Kwidzyn, we wszystkich miastach liczba ZOZ wzrosła ponad dwukrotnie. Świadczy to o próbie zaspokojenia potrzeb związanych z ochroną zdrowia.

Podsumowując ochronę zdrowia w charakteryzowanych miastach należy stwierdzić, że poziom rozwoju infrastruktury związanej z leczeniem społeczeństwa jest w Ławie jest najwyższy wśród analizowanych miast.

Tabela 19. Infrastruktura komunalna

Miasto	Sieć wodociągowa		Sieć kanalizacyjna		Sieć gazowa	
	na 100 km ²	ludność korzystająca (w %)*	na 100 km ²	ludność korzystająca (w %)*	na 100 km ²	ludność korzystająca (w %)*
Kwidzyn	453,1	99,4	383,0	94,5	422,1	91,3
Brodnica	431,1	96,6	514,0	90,1	52,6	0,0
Ostróda	470,7	98,4	535,7	94,0	417,6	91,9
Ława	418,6	97,2	440,6	93,0	343,7	86,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 19 a. Infrastruktura komunalna w roku 2015

Miasto	Sieć wodociągowa		Sieć kanalizacyjna		Sieć gazowa	
	na 100 km ²	ludność korzystająca (w %)*	na 100 km ²	ludność korzystająca (w %)*	na 100 km ²	ludność korzystająca (w %)*
Kwidzyn	571,5	99,0	466,1	94,5	504,3	86,0
Brodnica	462,2	99,9	539,1	98,3	163,5	5,5
Ostróda	506,0	98,6	571,0	94,6	528,1	86,2
Ława	443,8	97,0	410,0	93,9	368,9	79,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Charakteryzując Kwidzyn, Brodnicę, Ostróde i Ławę pod względem infrastruktury technicznej zauważa się, iż w Kwidzynie infrastruktura ta jest najlepiej rozwinięta. Ponad 99% mieszkańców Kwidzyna ma dostęp do wodociągu, prawie 95% mieszkańców korzysta z sieci kanalizacyjnej a ponad 91% korzysta z sieci gazowej. Są to wyniki bardzo dobre, niejednokrotnie lepsze niż w miastach dużo większych niż Kwidzyn. Ostróda oraz Ława wypadają podobnie i charakteryzują się dobrze rozwiniętą infrastrukturą komunalną. Brodnica na tle pozostałych

analizowanych miast wypada bardzo słabo. Miasto to ma najslabiej rozwinięta sieć kanalizacyjną i wodociągową oraz nie posiada rozdzielczej sieci gazowej obsługującej mieszkańców miasta.

Analizując stan infrastruktury komunalnej w roku 2015 należy zauważyć, że długość sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i gazowej systematycznie się zwiększa. Jedynie w Ławie w roku 2015 długość sieci kanalizacji sanitarnej jest mniejsza, niż w roku 2006. Ława jest miastem, w którym najmniejszy udział mieszkańców podłączonych jest do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Nie jest to jednak sytuacja bardzo niekorzystna. Do wodociągu ma dostęp aż 97% mieszkańców, do sieci kanalizacji sanitarnej prawie 94% mieszkańców. Mimo, iż we wszystkich miastach długość sieci gazowej rośnie, procent mieszkańców podłączonych do gazociągu maleje. Wyjątkiem jest Brodnica, w której długość sieci gazowej w stosunku do roku 2006 wzrosła ponad trzykrotnie, a do sieci podłączono 5,5% mieszkańców miasta.

Tabela 20. Budżety analizowanych miast w 2000 i 2006 r.

Miasta	Kwidzyn		Brodnica		Ostróda		Ława	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Wyszczególnienie								
Dochody	53971690	89757466	31452863	57331595	35997028	61609739	41802359	73160470
Na 1 mieszk.*	1990,3	3310,0	834,7	1521,5	1077,8	1844,6	1299,0	2273,4
Wydatki	57655156	87718983	33703928	57934800	37074004	62262103	47438836	81497587
Saldo*	-3683466	2038433	-2251065	-603205	-1076976	-652364	-5636477	-8337117

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując budżet Ławy na tle miast konkurencyjnych zauważalny jest najwyższy wskaźnik dochodów Kwidzyna w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Kwidzyn jako jedyny przekroczył próg 3000 zł na 1 mieszkańca. Druga w klasyfikacji Ława charakteryzowała się wskaźnikiem na poziomie 2273,4 zł na 1 mieszkańca. Najgorzej w klasyfikacji wypadła Brodnica oraz Ostróda. Miasta te w 2006 roku nie przekroczyły progu 2000 zł na 1 mieszkańca. Wszystkie analizowane jednostki osadnicze poza Kwidzynem w 2006 roku wykazywały dziurę budżetową. Kwidzyn w ciągu 6 lat zlikwidował deficyt, który w roku 2000 wynosił – 3683466 zł. W roku 2006 budżet Kwidzyna wykazał zysk na poziomie ok. 2 mln złotych. Taka sytuacja jest dla miasta bardzo korzystna i pozwala na nowe inwestycje. Ława wśród analizowanych miast wykazuje największy deficyt budżetowy, który od 2000 r. zwiększył się o ponad 2,7 mln zł. Ma to związek z zwiększonymi wydatkami na inwestycje miejskie. Jest to jednak sytuacja bardzo niekorzystna.

Tabela 20 a. Budżety analizowanych miast w 2015 r.

Miasta	Kwidzyn	Brodnica	Ostróda	Ława
Dochody	132 938 170,29	100 870 406,60	97 393 940,11	104 171 090,29
Na 1 mieszk.*	3 437,00	3 525,00	2 886,17	3 121,23
Wydatki	129 166 815,58	98 060 646,99	91 715 638,22	97 347 955,44
Saldo*	3 771 354,71	2 809 759,61	5 673 301,89	6 823 134,85

W roku 2015, z czterech miast najwyższe dochody generowane są w Kwidzynie, jednak w przeliczeniu na jednego mieszkańca najlepiej sytuacja kształtuje się w Brodnicy. Jest to bardzo ciekawe, zważywszy na fakt, iż w latach 2000 i 2006 wartość dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Brodnicy była najniższa. Ma to związek nie tyle z nieznacznie zwiększającą się liczbą mieszkańców, co ze znacznym wzrostem dochodów w mieście. W Ławie w roku 2015 odnotowano najwyższe saldo końcowe, jedne z niższych wydatków przy drugich w kolejce dochodach.

We wszystkich analizowanych miastach dochody rosną od roku 2000. W Ławie, podobnie jak w Kwidzynie i Ostródzie, dochody w stosunku do roku 2000 wzrosły ponad dwukrotnie. W Brodnicy dochody wzrosły ponad trzykrotnie.

Tabela 21. Rynek pracy w analizowanych miastach w 2006 r.

Miasto	Ludność	Pracujący na 100 mieszk.*	Bezrobotni na 100 mieszk.*
Kwidzyn	37 681	44,7	5,3
Brodnica	27 117	35,8	7,5
Ostróda	33 400	23,6	7,5
Ława	32 181	31,3	6,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największą liczbą pracujących na 100 mieszkańców charakteryzował się Kwidzyn (44,7). Miasto posiadało też najmniejszą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych (5,3). Brodnica w stosunku do analizowanych miast cechowała się wysokim wskaźnikiem pracujących (35,8). Niestety wskaźnik ukazujący liczbę bezrobotnych przypadających na 100 mieszk. w Brodnicy był na wysokim poziomie (7,5). Ława na tle miast konkurencyjnych charakteryzowała się przeciętnym wskaźnikiem pracujących (31,3) oraz przeciętnym wskaźnikiem bezrobotnych (6,5). W analizie porównawczej rynku pracy najgorzej prezentuje się Ostróda, która posiada bardzo niski wskaźnik pracujących na 100 mieszkańców (23,6) oraz wysoki wskaźnik bezrobotnych (7,5).

Tabela 21 a. Rynek pracy w analizowanych miastach w 2015 r.

<i>Miasto</i>	<i>Ludność</i>	<i>Pracujący na 100 mieszk.*</i>	<i>Bezrobotni na 100 mieszk.*</i>
<i>Kwidzyn</i>	38 650	41,8	2,8
<i>Brodnica</i>	28 471	39,8	4,3
<i>Ostróda</i>	33 517	26,1	3,7
<i>Ława</i>	33 174	26,9	2,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

We wszystkich czterech miastach liczba bezrobotnych w roku 2015 spadła w stosunku do roku 2006. Korzystnym jest najniższe bezrobocie występujące w Ławie. Niestety liczba pracujących przypadających na 100 osób w Ławie również spadła w stosunku do roku 2006 i jest nieznacznie wyższa niż liczba pracujących przypadających na 100 osób w Ostródzie. Najkorzystniej sytuacja wygląda w Kwidzynie, gdzie przy stosunkowo niskim bezrobociu liczba pracujących przypadających na 100 osób jest największa. Drugim w kolejności miastem, w którym liczba pracujących przypadających na 100 osób jest największa, jest Brodnica, jednak tutaj również liczba bezrobotnych przypadających na 100 osób również jest największa.

Tabela 22. Podmioty gospodarcze analizowanych miast w 2006 r.

Miasto	Liczba podmiotów gospodarczych	Ludność	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców*
Ława	2 772	32 181	86,1
Ostróda	3 361	33 400	100,6
Kwidzyn	4 226	37 681	112,2
Brodnica	3 136	27 117	115,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największą liczbą podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców charakteryzowała się Brodnica z wskaźnikiem na poziomie 115,6 natomiast najmniejszym Ława z wskaźnikiem na poziomie 86,1.

Tabela 22 a. Podmioty gospodarcze analizowanych miast w 2015 r.

Miasto	Liczba podmiotów gospodarczych	Ludność	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców*
Ława	3 149	33 174	94,9
Ostróda	3 426	33 517	102,2
Kwidzyn	4 564	38 650	118,1
Brodnica	2 672	28 471	93,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2015 największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych w stosunku do roku 2006 odnotowano w Ławie, przełożyło się to na wzrost liczby podmiotów przypadających na 1000 mieszkańców. Kolejnym miastem z dużą liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych był Kwidzyn, w tym przypadku liczba podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest największa. Jedynym miastem, w którym liczba podmiotów gospodarczych spadła w stosunku do roku 2006 jest Brodnica, która z miasta o największej liczbie podmiotów na 1000 mieszkańców w roku 2006 stała się w roku 2015 miastem o najniższej wartości.

Tabela 23. Podsumowanie

Miasto	Demografia	Mieszkalnictwo	Infrastruktura komunalna	Służba zdrowia	Budżet	Rynek Pracy	Podmioty gospodarcze	Razem
Ława	5	5	6	6	4	5	1	32
Ostróda	4	5	10	3	4	2	2	30
Kwidzyn	3	5	11	5	8	8	3	43
Brodnica	8	5	3	6	4	5	4	35

Źródło: Opracowanie własne

W przyjętej bardzo uproszczonej punktacji (najlepszy wskaźnik w danej kategorii 4 pkt, najgorszy – 1 pkt, przy założeniu wzięcia do badania tylko cech porównywalnych i miarodajnych – oznaczone są w powyższych tabelach symbolem „*”) Kwidzyn otrzymał 43 punkty (na 56), Ława 32 punktów, Brodnica 35 punktów a Ostróda 30 punktów.

Z powyższej analizy wynika, że Kwidzyn posiada przewagę w regionie. Ostróda, Ława oraz Brodnica są ośrodkami o bardzo podobnym potencjale, które silnie ze sobą konkurują.

9. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

9.1. Zagrożenia ze strony środowiska przyrodniczego

Potencjalne zagrożenie powodziowe na obszarze miasta Ława występuje przede wszystkim na terenach zalewowych rzeki Ławki (szczególnie między j. Jeziorak i jazem przy ul. Kościuszki, stan alarmowy 99,72 m n.p.m.) i kanału Ławskiego.

9.2. Pozostałe zagrożenia

~~Program Ochrony Środowiska Miasta Ławy na lata 2004–2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008–2011 Aktualizacja programu Ochrony Środowiska na lata 2016-2019 z prognozą na lata 2020-2023 wymienia ryzyko wystąpienia poważnych awarii dotyczy następujących obiektów i terenów:~~

- ~~❖ Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego – dwutlenek siarki, strefa zagrożenia w razie awarii: 350 m,~~
- ~~❖ Zakłady Drobiarskie „EKODROB” – amoniak, strefa zagrożenia w razie awarii: 200 m,~~
- ~~❖ Ławskie Zakłady Naprawy Samochodów – kwas siarkowy, kwas solny, trójchloroetylen, wodorotlenek sodu, strefa zagrożenia w razie awarii: 90 m,~~
- ~~❖ stacje i bazy paliw z etyliną, olejem napędowym i gazem propan-butan, razem 9 obiektów – zagrożenie wybuchem,~~
- ~~❖ transport cysternami samochodowymi etyliny, oleju napędowego i gazu propan-butan (do stacji paliw), oleju opałowego (do kotłowni), gazu propan-butan w butlach, amoniaku i innych związków toksycznych – wzdłuż dróg: krajowej nr 16, wojewódzkich nr 521 i 536 i dojazdowych do obiektów,~~
- ~~❖ transport kolejowy – m.in. kwasu siarkowego, dwutlenku siarki, kwasu chlorosulfonowego i chloru,~~
- ~~❖ gazociągi średniego ciśnienia ze stacjami redukcyjnymi – potencjalne zagrożenie wybuchem.~~
- ~~❖ ciągi komunikacyjne i stacje paliw – miejsca wypadków drogowych i zagrożeń produktami ropopochodnymi dla gleb i wód.~~
- ~~❖ gazociągi wysokiego ciśnienia – w razie awarii lub innych nieprzewidzianych zdarzeń mogą stać się potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego. Gazociągi stwarzają potencjalne zagrożenie pożarowe i wybuchowe.~~

10. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

10.1. Transport drogowy i kolejowy

Ława stanowi węzeł drogowy i kolejowy o znaczeniu regionalnym, jak i ponadregionalnym. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 16 relacji: Grudziądz - Olsztyn – Augustów, *na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przyjmując przebieg: gr. województwa – Kisielice – Ława – Ostróda – Olsztyn – Barczewo – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki – Orzysz – Elk – gr. województwa*, stanowiąca ważny korytarz transportowy. Zapisy w dokumentach strategicznych postulują podniesienie jej do rangi klasy S na odcinku Ostróda- Augustów. Natomiast od Ostródy, zgodnie z dokumentami strategicznymi, głównym korytarzem drogowym w województwie warmińsko-mazurskim relacji wschód- zachód ma być powiązanie Ostródy z Toruniem drogą krajową nr 15.

~~W programach operacyjnych w perspektywie finansowej 2007-2013 zabezpieczono istotne środki na przebudowę powyższych tras:~~

- ~~— w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko zabezpieczono środki na przebudowę drogi krajowej nr 16 na odcinku Olsztyn – Augustów;~~
- ~~— w Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej zabezpieczono środki na budowę 20 km odcinka obwodnicy Nowego Miast Lubawskiego Lubawy (w ciągu drogi krajowej nr 15 Ostróda – Augustów).~~

Uchwałą Nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025r.)” przyjęto dokument określający cele i priorytety w sektorze infrastruktury dróg krajowych. Wskazuje on również poziom i źródła niezbędnego finansowania oraz listę zadań inwestycyjnych kierowanych do realizacji.

W konsekwencji Ława znajduje się na odcinku drogi krajowej nr 16, którego ranga będzie relatywnie niższa – przewidziana do modernizacji w późniejszych okresach. Jednocześnie należy zauważyć, iż Ława posiada bardzo dobre połączenie z drogą krajową nr 15 poprzez drogę wojewódzką nr 536 relacji Ława Samplawa. Środki finansowe na modernizacji przedmiotowej drogi zostały zabezpieczone w Regionalnym Programie Operacyjnym (RPO Warmia i Mazury). *Droga wojewódzka numer 536 została dostosowana do parametrów wymaganych dla klasy technicznej G.*

Drugą składową głównego układu komunikacyjnego jest linia kolejowa E65, która znajdują się w VI korytarzu transportowym, stanowi równocześnie fragment Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN.

10.1.1. Sieć drogowa

Sieć drogowa miasta Ława mierzy 60,2 km. Układ komunikacyjny Ławy posiada 169 skrzyżowań, a na terenie miasta funkcjonuje 12 znaczących parkingów. Układ drogowy miasta kształtuje się następująco:

Drogi krajowe

Lp.	Nazwa drogi	Nazwa ulic	Numer drogi	Klasa techniczna
1.	Grudziądz- Olsztyn- Augustów	Sienkiewicza- Konstytucji 3 Maja- Niepodległości- Kościuszki - Ostródzka	16	⊖ GP

Drogi wojewódzkie

Lp.	Nazwa drogi	Nazwa ulic	Numer drogi	Klasa techniczna
1.	Kwidzyn –Ława	Grunwaldzka – Wyszyńskiego – Lubawska	521	Z G
2.	Ława - Samplawa	Grunwaldzka – Wyszyńskiego - Lubawska	536	Z G

Drogi powiatowe

Ława – ulice w ciągach dróg powiatowych

Lp.	Nazwa drogi	Nazwa ulic	Numer drogi	Klasa techniczna
1.	Biskupska	Ława- Karaś – gr. woj. (Wonna)	1313 N	Z
2.	Dąbrowskiego	Ława –Boreczno	1329 N	Z
3.	Wojska Polskiego	Ława- Katarzynki – gr. woj. (Radomno)	1333 N	Z
4.	Lipowy Dwór	Lipowy Dwór- Szałkowo- Kamień	1327 N	L

Ława – Ulice powiatowe

Lp.	Nazwa ulicy	Numer drogi	Klasa techniczna
1.	Królowej Jadwigi	2801 N	⊖
2.	Jagiellończyka	2802 N	⊖ Z
3.	Kopernika	2803 N	Z
4.	Andersa	2804 N	⊖ L
5.	Mickiewicza	2805 N	⊖ Z
6.	Narutowicza	2806 N	⊖ Z
7.	Ogrodowa	2807 N	L
8.	1-go Maja	2808 N	Z-L
9.	M.C. Skłodowskiej	2809 N	⊖ L
10.	Smolki	2810 N	Z
11.	Jana III Sobieskiego	2811 N	⊖

12.	Wiejska	2812 N	G
13.	Kwidzyńska	2813 N	G

Pozostałe ulice to drogi gminne dopełniające układ komunikacyjny miasta. Są to przede wszystkim ulice osiedlowe oraz drogi spajające wyżej opisywany układ komunikacyjny.

Drogi gminne

Lp	Ulica	Numer drogi
1	1 Maja	207001
2	Agrestowa	207002
3	Aleja Jana Pawła II	207074
4	Aleja Pojednania	207003
5	Adama Asnyka	207006
6	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	207123
7	Norberta Barlickiego	207008
8	Boczno- Górna	207010
9	Wojciecha Bogusławskiego	207011
10	Brodnicka	207012
11	Władysława Broniewskiego	207013
12	Jana Brzechwy	207014
13	Brzozowa	207015
14	Bydgoska	207017
15	Chelmińska	207019
16	Józefa Chelmońskiego	207020
17	Karola Chodkiewicza	207021
18	Fryderyka Chopina	207022
19	Bolesława Chrobrego	20126
20	Czeresiowa	207023
21	Jaroslawa Dąbrowskiego	207130
22	Długa	207024
23	Dolna	207025
24	Dworcowa	207026
25	Działdowska	207027
26	Elbląska	207028
27	Juliana Fałata	207029
28	Gdańska	207030
29	Aleksandra Gierzyńskiego	207031
30	Gustawa Gizewiusza	207032
31	Gospodarska	207033
32	Mariana Gotowca	207034
33	Górna	207035
34	Artura Grottgera	207036
35	Grudziądzka	207037
36	Kazimierza Jagiellończyka	207124
37	Władysław Jagiełły	207039
38	Michała Kajki	207041
39	Jana Kasprowicza	207125
40	Kętrzyńska	207042
41	Jana Kochanowskiego	207043
42	Kolejowa	207044

43	Komunalna	207045
44	Marii Konopnickiej	207046
45	Mikołaja Kopernika	
46	Wojciecha Kossaka	207047
47	Kościelna	207048
48	Józefa Ignacego Kraszewskiego	207049
49	Kresowa	207050
50	Kręta	207051
51	Królowej Jadwigi	207052
52	Krótką	207053
53	Księżnej Dobrawy	207138
54	Kwiatowa	207054
55	Leśna	207055
56	Ląkowa	207057
57	gen. Stanisława Maczka	207058
58	Kornela Makuszyńskiego	207059
59	Malborska	207060
60	Jacka Malczewskiego	207061
61	Malinowa	207062
62	Jana Matejki	207063
63	Mazurska	207064
64	Ludwika Mierosławskiego	207065
65	Mieszka I	207139
66	Mławska	207066
67	Morełowa	207067
68	Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza	207068
69	Nowa	207069
70	Nowomiejska	207070
71	Obrońców Westerplatte	207071
72	Kazimierza Odnowiciela	207130
73	gen. Leopolda Okulickiego	207127
74	Owocowa	207072
75	Ignacego Paderewskiego	207073
76	Piaskowa	207129
77	Piastowska	207137
78	Piekarska	207075
79	Seweryna Pieniężnego	207076
80	Plac Gdański	207077
81	Plażowa	207078
82	Podleśna	207079
83	Polna	207080
84	Poprzeczna	207081
85	Porzeczkowa	207135

86	Poziomkowa	207083
87	Bolesława Prusa	207085
88	Przemysłowa	207086
89	Radomska	207087
90	Mikołaja Reja	207088
91	Władysława Reymonta	207089
92	Rolna	207090
93	Rzemieślnicza	207091
94	Dr. Teofila Rzepnikowskiego	207092
95	gen. Władysława Sikorskiego	207094
96	Piotra Skargi	
97	Słoneczna	207098
98	Juliusza Słowackiego	207099
99	Franciszka Smolki	207100
100	Jana III Sobieskiego	
101	Ludwika Solskiego	207134
102	Stacyjna	207102
103	mjr. Henryka Sucharskiego	207103
104	Metropolity Andrzeja Szeptyckiego	207128

105	Szeroka	207106
106	Sztumska	207107
107	Bolesława Śmiałego	207140
108	Toruńska	207108
109	Towarowa	207128
110	Truskawkowa	20109
111	Juliana Tuwima	207110
112	Usługowa	207111
113	Melchiora Wańkowicza	207131
114	Warsztatowa	207132
115	Wąska	207133
116	Wiśniowa	207115
117	Wodna	207116
118	Józefa Wybickiego	20717
119	Leona Wyczółkowskiego	207118
120	Stanisława Wyspiańskiego	207119
121	Zielona	207120
123	Marii Zientary- Małewskiej	207121
124	Stefana Żeromskiego	207122

10.1.2. Transport kolejowy

Położenie Ławy jest znaczące w wojewódzkiej sieci kolejowej. Miasto stanowi węzeł połączeń kolejowych o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, co stwarza korzystne warunki dla transportu kolejowego zarówno o funkcji pasażerskiej, jak i towarowej. Najważniejszym elementem komunikacji kolejowej jest linia magistralna Gdańsk – Warszawa wyznaczająca układ nadrzędny w województwie. W Ławie zlokalizowano dwa dworce kolejowe: Ława-Główna, w południowej oraz Ława-Miasto w zachodniej części miasta.

Ławski węzeł kolejowy ma charakter tranzytowy, ponieważ leży na trasach szlaków i jest jednocześnie punktem wyjściowym i końcowym dla kilku szlaków. Dobra kolejowa dostępność komunikacyjna dotyczy połączeń w kierunku Olsztyna, Torunia, Działdowo i Malborka.

Układ kolejowy tworzą:

- linia magistralna nr 9 (E-65) relacji: Gdańsk – Ława – Warszawa – Żylna,
- linia I-rzędna nr 353 relacji: Poznań – Ława – Olsztyn – Korsze – Skandawa,
- linia II-rzędna relacji: Ława – Brodnica (zamknięta w 2000 roku)

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajdują się dwa ośrodki pretendujące do miana węzła kolejowego o znaczeniu krajowym. Są to miasta Ława i Działdowo. Poniżej znajduje się porównanie tych dwóch ośrodków z uwzględnieniem linii kolejowych przez nie przebiegających.

Tabela 23. Zestawienie porównawcze linii kolejowych w miastach Ława i Działdowo.

L.p.	Nazwa linii	Ranga linii	Maksymalna prędkość [km/h]	Ilość torów	Zelektryfikowana	Rodzaje kursów	
ŁAWA							
1.	nr 9 (E-65)	magistralna	120 160	2	tak	- EIP, EIC, IC, EX , TLK, REG; - ekspresowe, - pociągi osobowe; - towarowe	
2.	nr 353	I-rzędna	100 120	2	tak		
3.	nr 251	II-rzędna	linia nieczynna				
DZIAŁDOWO							
1.	nr 9 (E-65)	Magistralna	120 160	2	tak	- EIP, EIC, IC, EX , TLK, REG; - ekspresowe, - pociągi osobowe; - towarowe	
2.	nr 208	II-rzędna	80	1	nie	- pociągi osobowe; - towarowe	
3.	nr 216	I-rzędna	100	1	tak	- IC, TLK, REG; - pociągi osobowe; - towarowe	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKP

Podsumowując powyższą tabelę, zauważalne jest, że przez miasto Łąwa przebiegają jedynie linie dwutorowe i zelektryfikowane, natomiast przez Działdowo przebiega tylko jedna linia dwutorowa. Ponadto przez Ławę biegnie więcej rodzajów kursów niż przez Działdowo (HC). Jedyną słabą stroną Ławy jest zamknięta II-rzędna linia kolejowa nr 251. Jej otwarcie umożliwiłoby bezpośrednie połączenie kolejowe w kierunku Brodnicy.

Podsumowano również ilość bezpośrednich połączeń dobowych pomiędzy porównywanymi ośrodkami, a Olsztynem, Toruniem oraz Malborkiem. Wyraźnie widać, że Łąwa jako węzłowy ośrodek kolejowy wyróżnia się większą ilością połączeń kolejowych niż Działdowo. Ponadto Działdowo, w przeciwieństwie do Ławy, nie posiada bezpośrednich połączeń z Toruniem.

Tabela 24. Bezpośrednie połączenia kolejowe w ciągu doby. Porównanie miast Łąwa i Działdowo.

Kierunek	Rodzaj pociągu		
	osobowe	pośpieszne	ekspresowe
Łąwa			
Olsztyn	10	4 5	-
Toruń	5	2 4	-
Działdowo	5 4	5	3 2
Malbork	5 8	5 4	7 9
Działdowo			
Olsztyn	4	4 6	-
Toruń	-	-	-
Łąwa	5 4	6 5	3 2
Malbork	1	5 4	3 2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKP

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że Łąwa ma większy niż Działdowo potencjał do zostania kolejowym ośrodkiem węzłowym o znaczeniu krajowym. Ranga węzła jako czynnika rozwojowego Ławy wzrosłaby w przypadku realizacji głównego połączenia Olsztyna z Gdańskiem i Warszawą przez Ławę.

10.2. Trasy rowerowe

Według opracowania „Studium tras rowerowych na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego” uwzględniającego projekt Europejskich Tras Rowerowych Polski Północnej, Łąwa jest jednym z miast na Trasie Tysiąca Jezior Polskich. Trasa ta wprowadzona jest na teren Polski w Choszcznie i wiąże Pojezierze Pomorskie z Pojezierzem Mazurskim. Na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego trasa ta prowadzona jest przez Ławę, Ostródę, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Kętrzyn, Węgorzewo, Giżycko, Gołdap w kierunku Litwy i Białorusi.

Ścieżki rowerowe na terenie miasta realizowane są w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy. ~~Obecnie w trakcie budowy jest trasa wzdłuż ulicy Dąbrowskiego, łącząca centrum miasta z Szałkowem.~~

10.3. System zaopatrzenia w wodę

Miasto zasilane jest wodą pitną z pokładów trzeciorzędowych. Ławskie Wodociągi dysponują 6 studniami głębinowymi o głębokości około 300 mb oraz dwiema rezerwowymi o głębokości 100 mb. Liczba studni oraz ich stan znacznie przewyższają obecne potrzeby miasta.

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w Ławie wynosi ~~91,6 km~~ 97,1km. Gęstość sieci wodociągowej wynosi ~~4,2 km na 1 km²~~ 4,5km na 1 km².

Sieć wodociągowa jest w dobrym stanie technicznym, o czym świadczy mała ilość awarii. Odcinki o złym stanie technicznym są sukcesywnie wymieniane. Dotyczy to głównie dróg, które są poszerzane i utwardzane nową nawierzchnią. Odcinki wodociągów o złym stanie występują przy ulicach ~~Niepodległości, Kościuszki~~, 1-go Maja oraz w strefie wiaduktu drogowo-kolejowego (ul. Lubawska).

Z sieci wodociągowej korzysta 31 270 osób, czyli 97% mieszkańców Ławy. A przeciętny mieszkaniec miasta zużywa rocznie ~~37,2 m³~~ około 30m³ wody.

10.4. Sieć kanalizacji sanitarnej

Długość kanalizacji sanitarnej wynosi obecnie 96,4 km. 89,7km. Wszystkie osiedla są skanalizowane. Do pełnego skanalizowania miasta pozostały jeszcze obszary znajdujące się przy ulicach: Kolejowej, ~~Warsztatowej~~, Towarowej, oraz części ulic: ~~Lubawskiej~~, Wojska Polskiego, Lipowy Dwór. Ścieki sanitarne odprowadzane są rurociągami grawitacyjnymi do 7 21 pompowni osiedlowych przy ulicach Dąbrowskiego, Mickiewicza, Biskupskiej, Kwizdyńskiej, Wodnej, Wojska Polskiego, Niepodległości, *Sosnowej, Bulwarze JP II, Królowej Jadwigi, Mieszka I, Barlickiego, Zielonej, Konstytucji 3 Maja, przy bazie wioślarskiej, przy ul. Księżnej Dobrawy, Zalewskiej, Świerkowej, Lipowy Dwór, Sienkiewicza, oraz druga pompownia przy ulicy Mieszka I*, a następnie do pompowni centralnej, skąd tłoczone są do oczyszczalni ścieków w Dziarnach. Główne kolektory są w stanie przyjąć jeszcze znaczne ilości ścieków.

Miasto przyjmuje również ścieki z gminy wiejskiej Ława, tj.: z Karasia i okolic oraz z Szałkowa - rurociągami tłocznymi oraz z pozostałych miejscowości wozami asenizacyjnymi.

Oczyszczalnia ścieków w Dziarnach znajduje się około 5 km na południowy- wschód od miasta. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o dziennej wydajności oczyszczania ponad 20 tys. m³. Część zmodernizowana w 2001 roku może oczyścić 10 tys. m³/dobę, co w porównaniu do bieżącej skali oczyszczania ścieków (średnio poniżej 5 tys. m³/dobę) wskazuje na duże rezerwy w tym zakresie.

Rezerwy te umożliwiają także przyjęcia ścieków z przemysłów wodochłonnych, jeżeli rodzaj tych ścieków będzie dostosowany do technologii oczyszczalni.

Ponadto, w zakresie gospodarki ściekowej, na terenie miasta w 2015r. zewidencjonowano 140 zbiorników bezodpływowych oraz 6 oczyszczalni przydomowych.

10.5. Sieć kanalizacji deszczowej

Sieć kanalizacji deszczowej odprowadza wody opadowe, których największym odbiornikiem są jezioro Jeziorak Mały i rzeka Ławka. Ze względu na ~~wymogi ochrony środowiska na większych dopływach wód deszczowych do jeziora zainstalowano separatory – urządzenia oddzielające związki mineralne i ropopochodne od wód deszczowych.~~

Miejska sieć kanalizacji deszczowej obejmuje 5 zlewni:

- ❖ zlewnia południowa – ~~Strugi Radomno (Rowu Marzyńskiego), jez. Mułek, stawów na południu oraz Strugi – obejmuje 14 wylotów bez separatorów,~~
- ❖ zlewnia j. Mały Jeziorak – ~~obejmuje 6 wylotów z separatorami i 6 wylotów punktowych z ul. Mickiewicza bez separatorów,~~
- ❖ zlewnia rzeki Ławki i j. Ławskiego (Małego) – ~~obejmuje 10 wylotów bez separatorów i 2 z separatorami utrzymywane przez IZNS i IZD „EKODROB”,~~
- ❖ zlewnia j. Jeziorak – ~~obejmuje 5 wylotów bez separatorów i 1 z separatorem,~~
- ❖ zlewnia *Strugi Tynwald* (kanału Ławskiego) – ~~obejmuje 2 wyloty bez separatorów i 3 z separatorami.~~

Należy stwierdzić, że Ława dysponuje dobrym stanem infrastruktury technicznej w zakresie wodno-kanalizacyjnym oraz oczyszczenia ścieków. Infrastruktura ta może być również istotnym czynnikiem rozwoju miasta, gdyż jest przygotowana na obsługę miasta 50-tysięcznego, z całym zapleczem usługowo-przemysłowym. Działania zmierzające do poprawy stanu sieci wodno-kanalizacyjnej obejmują przede wszystkim dokończenie prac na rzecz wyposażenia wszystkich wylotów kanalizacji deszczowej w separatory oraz budowę kolektorów w strefach rozwojowych miasta.

10.6. Gospodarka odpadami

~~Sposób zbiórki w mieście Ława nie odbiega pod względem technicznym (tj. stosowanych pojemników) od standardów przyjętych w Polsce i krajach Unii Europejskiej. W mieście brak jest instalacji do odzysku odpadów z sektora komunalnego, a jedynym sposobem ich unieszkodliwiania jest składowanie.~~

~~Do końca kwietnia 2007 roku odpady gromadzone były na składowisku odpadów komunalnych znajdującym się przy ul. Składowej zajmującym powierzchnię 9,4 ha. Obecnie obszar składowiska przygotowywany jest do rekultywacji, która przewidziana jest na lata 2008-2010.~~

~~Dane z roku 2003 pokazują, że w mieście zebrano 3 650,1 Mg stałych odpadów. Biorąc pod uwagę wskaźniki emisji odpadów przyjęte w krajowym planie gospodarki odpadami oszacowano ilość wytwarzanych odpadów na terenie miasta Łławy. Obliczono, że w roku 2003 na terenie miasta powstało ok. 15,94 tys. Mg odpadów komunalnych.~~

~~W mieście Łława w roku 2003 wytworzono 16 769,85 Mg odpadów przemysłowych, w tym 1 398,304 Mg odpadów niebezpiecznych (8,3 % wszystkich odpadów przemysłowych).~~

~~W roku 2003 na terenie miasta Łława główną masę odpadów z sektora przemysłowego stanowiły odpady z procesów termicznych (ok. 34 %). Następnymi grupami były odpady z rolnictwa (ok. 28 %) oraz odpady z przetwórstwa drewna (ok. 25 %). Pozostałe wymienione powyżej grupy odpadów stanowiły ok. 13 % ogólnej masy wytworzonych na terenie miasta odpadów z sektora przemysłowego.~~

Z dniem 1 lipca 2013 r. miasto Łława przejęło obowiązek gospodarowania odpadami komunalnymi. Miasto odbiera odpady zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i niezamieszkałych. System odbioru odpadów komunalnych na terenie miasta jest szczelny, gdyż nie pojawiają się tzw. dzikie wysypiska śmieci.

~~W celu rozwiązania problemów związanych z gospodarką odpadami, planowane jest stworzenie zakładu unieszkodliwiania odpadów w ramach stworzony został zakład unieszkodliwiania odpadów w ramach Związku Gmin Regionu Ostródzko – Łławskiego Czyste Środowisko, do którego należą: miasto Łława i gmina Łława, miasto Ostróda i gmina Ostróda, miasto i gmina Olsztynek, miasto i gmina Miłomłyn, miasto i gmina Zalewo, miasto i gmina Morąg, miasto i gmina Lubawa, oraz gminy: gmina Dąbrówno, gmina Grunwald, gmina Łukta, gmina Małdyty, gmina Jonkowo, miasto i gmina Miłakowo. Miasto Nowe Miasto Lubawskie, gmina Nowe Miasto Lubawskie, gmina Kurzętnik, gmina Godkowo.~~

Związek Gmin Regionu Ostródzko - Łławskiego „Czyste Środowisko” został wpisany do Rejestru Związków międzygminnych 19 grudnia 1995r. W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin. Powierzchnia ogółem 3756,91km².

~~Obecne rozwiązania mają charakter tymczasowy. Segregowane w Łławie Odpady z Łławy wywożone są na składowisko znajdujące się w miejscowości Rudno k. Ostródy. Tam też, w ramach Związku Gmin Regionu Ostródzko – Łławskiego Czyste Środowisko, zlokalizowany jest będzie zakład~~

unieszkodliwiania odpadów, który będzie oddany do użytku w drugiej połowie roku 2008. (już funkcjonuje).

System gospodarki odpadami na terenie miasta funkcjonuje zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022, przyjętym Uchwałą Nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016r. Według podziału zawartego w niniejszym dokumencie, miasto Iława należy do Zachodniego Regionu gospodarki odpadami. Obsługiwane jest przez Regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) zlokalizowaną w Rudnie, gm. Ostróda.

10.7. Gazownictwo

Długość sieci rozdzielczej w granicach miasta (bez połączeń do prowadzących do budynków i innych obiektów) wynosi obecnie ~~85,6 km~~ 80,7km. Stan techniczny sieci oceniany jest jako dobry. Miasto Iława zasilane jest przez stację redukcyjno-pomiarową I⁰ o przepustowości 3000 m³/h, która zlokalizowana jest w miejscowości Nowa Wieś i łączy gazociąg magistralny wysokiego ciśnienia DN 125 z miejską siecią gazowniczą.

Ponadto na terenie miasta znajdują się stacje redukcyjne II⁰:

- ❖ przy ul. Jagiellończyka o przepustowości – 1500 m³/h
- ❖ przy ul. Wojska Polskiego o przepustowości – 1500 m³/h
- ❖ przy ul. ~~Ostródzkiej~~ Zielonej o przepustowości – 320 m³/h

Pozostałe 4 stacje redukcyjne II⁰ należą do właścicieli prywatnych.

Zużycie gazu w mieście Iława w ostatnich latach spadło. W roku 2000 zużyto 4068 tys. m³ gazu (126,4 m³ na 1 mieszkańca), natomiast w roku 2006 – 3 091,50 tys. m³, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje 96,1 m³.

W roku 2015 zużyto 2436,7 tys. m³ gazu. Jak widać, jego zużycie od roku 2000 systematycznie spada.

W roku 2006 odnotowano 1057 gospodarstw domowych ogrzewanych gazem, co stanowi 17% wszystkich gospodarstw domowych korzystających z gazu sieciowego (6400).

W roku 2015 1298 gospodarstw domowych ogrzewanych było gazem. Z sieci gazowej korzystało 26198 osób.

~~W latach 1992-2002 wzrosła również ilość zużytego gazu od 4,4 tys.m³ do 5,1 tys.m³ (wzrost o około 15%), a liczba odbiorców gazu uległa niewielkim zmianom (ok. 9200-9300 odbiorców; ok. 80%~~

gospodarstw domowych). Wyższe tempo wzrostu ilości zużytego gazu w porównaniu do tempa rozbudowy sieci gazowej i w warunkach stabilności liczby odbiorców wskazuje na wyraźną tendencję do wzrostu zużycia gazu w przeliczeniu na jednego odbiorcę.

Dla istniejących i projektowanych sieci gazowych wyznaczone są strefy kontrolowane, w których nie wolno wznosić obiektów budowlanych, urządzać składów magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego użytkowania. W strefach tych nie mogą również rosnąć drzewa. Wymagania w zakresie stref kontrolowanych zawarte są w przepisach odrębnych.

Odległość obiektów budowlanych od stacji gazowych wysokiego i średniego ciśnienia redukcyjno-pomiarowych powinna być większa od poziomego zasięgu stref zagrożenia wybuchem. Wymagania w zakresie poziomego zasięgu stref zagrożenia wybuchem określają przepisy odrębne.

10.8. Elektroenergetyka

Miasto zasilane jest liniami elektroenergetycznymi o napięciach 15 kV i 0,4 kV z rozdzielni 110/15 kV, zlokalizowanej przy ul. 1. Maja.

Na terenie Iławy nie występują obszary o zaniżonych parametrach napięcia zasilającego, jak również z ograniczeniami mocy. Fragmenty sieci w gorszym stanie technicznym są sukcesywnie poddawane zabiegom modernizacyjnym, podczas których, między innymi, w miejsce przewodów gołych są stosowane przewody izolowane, a w miejsce kabli w izolacji z polietylenu termoplastycznego stosowane są kable w izolacji z polietylenu usieciowanego. Podobnie modernizowane są stacje transformatorowe, gdzie urządzenia wyeksploatowane wymieniane są na urządzenia nowej generacji.

Sieć energetyczną miasta stanowią:

Linie wysokiego napięcia (110kV):

- Iława – Ostróda: długość linii na terenie miasta wynosi 5,2 km,
- Iława – Nowe Miasto: długość linii na terenie miasta wynosi 0,85 km,
- Iława – Susz: długość linii na terenie miasta wynosi 0,85 km,
- Iława – Łasin: długość linii na terenie miasta wynosi 0,85 km.

Linie średniego napięcia (15kV):

Długość linii na terenie miasta około 84 km, w tym około 53km to linie kablowe, pozostałe 31km linie napowietrzne.

Linie niskiego napięcia (0,4kV):

Długość linii na terenie miasta około 185 km (łącznie napowietrzne i kablowe).

Stacja transformatorowa (110/15kV):

Stacja transformatorowa zlokalizowana jest przy ul. 1. Maja.

Stacje transformatorowe (15/0,4kV):

Ilość stacji transformatorowych to łącznie 112, w tym 33 stacje należące do abonentów.

Rozwój sieci i urządzeń energetycznych, tzn. budowa nowych lub przebudowa istniejących sieci oraz stacji transformatorowych, jest uzależniona głównie od zapotrzebowania wynikającego ze szczegółowego zagospodarowania terenów miasta i przyłączaniem do sieci energetycznej nowych podmiotów.

Elementem sprzyjającym dalszemu rozwojowi miasta jest budowa nowego GPZ 110/15 kV, którego lokalizację przewiduje się na terenie bezpośrednio przyległym do wschodniej granicy miasta, ale już poza jego granicami. Budowa stacji jest konieczna, ze względu na chęć wyeliminowania utrudnień w zabezpieczeniu energii elektrycznej dla terenów rozwojowych oraz energochłonnych branż przemysłowych.

10.9. System ciepłowniczy

Z centralnego ogrzewania korzysta 9000 gospodarstw domowych oraz obiekty użyteczności publicznej, co stanowi 80% zapotrzebowania miasta na ciepło. Pozostałe budynki są ogrzewane indywidualnie, przeważnie piecami węglowymi. Ponadto w mieście pracują również lokalne kotłownie zaopatrujące w ciepło większe zakłady przemysłowe, spalając różnego typu opał. Posiadają one charakter energetyczny i przygotowują ciepło dla potrzeb centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej oraz dostarczają ciepło technologiczne. Miasto zaopatrywane jest w ciepło z dwóch źródeł:

- Ciepłownia Nr 1 przy ul. Wojska Polskiego (kotły opalane są mieszaniną miazgi węglowej, odpadów drewnopodobnych i biomasy),
- Ciepłownia Nr 2 przy ul. Ostródzkiej (kotły opalane są biomasą i miazgą węglową)

Sieć ciepłownicza wymaga remontów oraz rozbudowy. W ciągu najbliższych lat planowanych jest wiele inwestycji związanych z rozbudową sieci ciepłowniczej. Do największych z nich należą:

- ~~budowa elektrociepłowni przy Ciepłowni Nr 1,~~
- ~~spięcie sieci magistralnej Ciepłowni nr 1 z Ciepłownią Nr 2~~ lub rozbudowa Ciepłowni Nr 2 o następny kocioł 5-7 MW.

Zrealizowana została inwestycja polegająca na budowie elektrociepłowni przy Ciepłowni Nr 1.

Wymienione inwestycje pozwolą na zrealizowanie planów przyłączenia do Miejskiej Sieci Ciepłowniczej kilkunastu obiektów na terenie Ławy.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło miasta nie ma zagrożeń progowych w sensie technologicznym. Ze względu na wymogi ochrony środowiska, elementem niekorzystnym są kotłownie indywidualne na paliwo stałe, które w okresie grzewczym zwiększają zanieczyszczenie powietrza (głównie niska emisja zanieczyszczeń). Likwidacja nieekologicznych kotłowni w domkach jednorodzinnych powinna zmierzać do ich zastąpienia kotłowniami gazowymi lub olejowymi lub ich włączenia do systemu energetyki ciepłej miasta.

11. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

W celu określenia uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju miasta Ława sporządzono analizę SWOT.

Mocne strony:

- ❖ Przeświadczenie władz miasta o konieczności planowego rozwoju gospodarczego i przestrzennego
- ❖ Przeświadczenie władz samorządowych o konieczności promowania miasta
- ❖ Duże znaczenie miasta jako węzła komunikacyjnego
- ❖ Korzystne położenie geograficzne i ekologiczne
- ❖ Duża atrakcyjność turystyczno-wypoczynkowa miasta
- ❖ Dostępność wolnych terenów pod inwestycje przemysłowe i usługowe (w tym turystyczno-rekreacyjne)
- ❖ Dobre zaopatrzenie miasta w infrastrukturę techniczną
- ❖ Pozytywny wizerunek miasta w kraju i za granicą
- ❖ Promocyjna rola mediów lokalnych

- ~~❖ Duży spadek bezrobocia w latach 2003-2007~~
- ❖ Dobrze rozwinięte szkolnictwo średnie i wyższe

Słabe strony:

- ❖ Odpływ młodej i wykształconej ludności z miasta
- ❖ Mały napływ kapitału krajowego i zagranicznego
- ❖ Brak dużych przedsiębiorstw krajowych i zagranicznych
- ❖ Zbyt monofunkcyjnie rozwijający się przemysł
- ❖ Ruch tranzytowy przebiegający przez śródmieście
- ❖ Skromne zasoby kulturowe
- ❖ Brak zagospodarowania Wyspy Wielka Żuława
- ❖ Brak stałego połączenia z Wyspą Wielka Żuława

Szanse:

- ❖ Możliwość rozwoju turystyki biznesowej i kongresowej (np. na Wielkiej Żuławie)
- ❖ Dostosowanie szkolnictwa do turystyczno-rekreacyjnej funkcji miasta
- ❖ Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, zwłaszcza w zakresie turystyki, hotelarstwa, przemysłu o „czystych technologiach”
- ❖ Rozwój drobnej i średniej przedsiębiorczości
- ❖ Możliwości rozwoju sportów wodnych
- ❖ Budowa obwodnicy dla miasta Ława
- ~~❖ Modernizacja linii kolejowej E-65 z miastem Ława jako znaczącym węzłem kolejowym~~

Zagrożenia:

- ❖ Przedłużające się obciążenie miasta ruchem tranzytowym
- ❖ Ogólna dekoniunktura gospodarcza, prowadząca do upadku przemysłu, dalszego ubożenia społeczeństwa, wzrostu bezrobocia
- ❖ Starzejące się społeczeństwo
- ❖ Narastające utrudnienia w ruchu w związku ze wzrostem liczby pojazdów
- ❖ Pominięcie Ławy jako węzła kolejowego przy modernizacji linii kolejowej E-65
- ❖ Dominacja wielkopowierzchniowych obiektów handlowych na rynku usług
- ❖ Zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane rozwojem terenów nad nimi położonych
- ❖ Powiększanie się ujemnego salda finansów publicznych

12. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

~~Teren miasta Ława dnia 29 grudnia 1999 r. został objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XVII/155/99 Rady Miejskiej w Ławie).~~

Ponadto na terenie miasta Ława obowiązują następujące zmiany w/w miejscowego planu:

- ~~1. Uchwała Nr XLI/461/2002 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 29 sierpnia 2002 roku w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy. Zmiany dotyczą: części podzielonej działki nr 185, znajdującej się w obrębie ulic Kopernika i Jana III Sobieskiego, działki nr 98/1 przy ul. Biskupskiej, części działek nr 236 i 237 przy ul. Mickiewicza oraz działek nr 135 i 136/3 przy ul. Kościuszki;~~
- ~~2. Uchwała Nr IX /91/2003 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy. Zmiany dotyczą: systemu komunikacji drogowej oraz 8 obszarów, których lokalizację określa załącznik graficzny do planu;~~
- ~~3. Uchwała Nr XXV/291/04 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 4 listopada 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego komunikacyjnego węzła integracyjnego w rejonie dworca kolejowego w Ławie. Zmiany dotyczą: obszaru położonego w południowej części miasta, ograniczonego od strony wschodniej: zewnętrzną granicą terenów kolejowych, od strony północnej: zewnętrzną granicą bazy PKS, dalej ul. W. Andersa, od strony zachodniej: zewnętrzną granicą zabudowy jednorodzinnej przy ul. Brzozowej, od strony południowej: górną krawędzią skarpy od ul. Skłodowskiej w kierunku południowym do ul. Wojska Polskiego, dalej po granicy terenów zakładów ziemniaczanych;~~
- ~~4. Uchwała Nr XXV/292/04 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 4 listopada 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy w części dotyczącej terenów rozwojowych miasta. Zmiany dotyczą: obszaru położonego we wschodniej części miasta ograniczonego od strony wschodniej: granicą miasta, od strony południowej i południowo – wschodniej: brzegiem rzeki Ławki i jeziora Dół, od strony zachodniej: ciągiem drogowym z wiaduktem, od strony północnej: drogą lokalną;~~
- ~~5. Uchwała Nr XVI/200/2007 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 07 listopada 2007r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Ława. Zmiany dotyczą: komunikacji: ul. Niepodległości, Kościuszki, Królowej Jadwigi, Jagiellończyka;~~

- ~~6. Uchwała Nr XVII/230/07 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miasta Iława. Zmiany dotyczą: terenu wyznaczonego przez ul. Dąbrowskiego, linią równoległą do ul. Prusa w kierunku Kanału Iławskiego, Kanałem Iławskim, aleją Jana Pawła II i ciągiem pieszym do ulicy Dąbrowskiego i obejmującego teren o powierzchni ok. 46,4ha;~~
- ~~7. Uchwała Nr XVII/231/07 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miasta Iława. Zmiany dotyczą: obszaru położonego u zbiegu ulic Kajki i Sikorskiego, obejmującego teren o powierzchni ok. 0,5ha;~~
- ~~8. Uchwała Nr XVII/233/07 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miasta Iława. Zmiany dotyczą: obszaru ograniczonego ulicami: Wiejską, Kętrzyńską, Nowomiejską i 1-go Maja obejmując obszar o powierzchni terenu ok. 16,2ha;~~
- ~~9. Uchwała Nr XVII/232/07 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miasta Iława. Zmiany dotyczą: obszaru w obrębie „Starego Miasta” obejmującego teren ok. 2,70 ha po byłej kotłowni osiedlowej oraz centralny plac rynkowy.~~

Dla terenu całego miasta opracowany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony uchwałą nr XXII/228/12 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 11 maja 2012 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego poz. 1907 z dnia 21 czerwca 2012 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego całego obszaru miasta Iławy.

Ponadto uchwalone zostały zmiany miejscowego planu:

- Uchwała nr LIII/546/14 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29 października 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Iławy (Dz. Urz. Woj. Warm-Maz poz. 215 ogłoszony 21 stycznia 2015 r.),*
- Uchwała nr XIII/119/15 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Iławy (Dz. Urz. Woj. Warm-Maz poz. 3324 ogłoszony 28 września 2015 r.),*

- *Uchwała Nr XXVIII/254/16 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Iławy w jednostce planistycznej B. (Dz. Urz. Woj. Warm-Maz poz. 4012 ogłoszony 18 października 2016 r.).*

Dnia 14 grudnia 2015 r. podjęta została Uchwała nr XVIII/171/15 Ray Miejskiej w Iławie w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Iławy.

13. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa między innymi Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego *przyjęty Uchwałą Nr VII/164/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 maja 2015r.*, który zakłada:

- Modernizację drogi krajowej nr 16 do parametrów klasy GP, budowa obejść miejscowości miasta Iława,
- ~~Modernizację drogi wojewódzkiej nr 536 Iława – Samplawa,~~
- ~~Modernizację linii magistralnej E-65 Gdańsk – Iława – Warszawa – Zebrzydowice – Żylna~~
- Modernizację I-rzędnej linii Poznań – Skandawa,
- Modernizację dróg układu uzupełniającego do wymaganych klas technicznych,
- Ochronę czystości wód powierzchniowych na obszarze zlewni pojeziernej,
- Poszerzenie rozpoznania dorobku kulturowego na terenie województwa uporządkowanie ewidencji,
- Wzmocnienie potencjału usługowego subregionalnych i ponadlokalnych ośrodków rozwoju w zakresie: edukacji, ochrony zdrowia, kultury, obsługi biznesu.

14. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

W granicach administracyjnych miasta nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi określone zgodnie z przepisami prawa wodnego

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie gruntów komunalnych miasta Ławy.....	26
Tabela 2. Studium władania.....	45
Tabela 3. Zestawienie gruntów komunalnych miasta Ławy	50
Tabela 4. Wykaz zabytków nieruchomych na terenie miasta Ławy wpisanych do ewidencji zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego.....	58
Tabela 5. Wykaz alei przydrożnych na terenie miasta Ławy wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków	63
Tabela 6. Wykaz stanowisk archeologicznych z terenu Miasta Ławy	64
Tabela 7. Sytuacja demograficzna Ławy, powiatu ławskiego i województwa warmińsko – mazurskiego w latach 2000, 2003 i 2006 i 2015.	66
Tabela 8. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Ławie w latach 2000 – 2006 2015	68
Tabela 9. Struktura wykształcenia ludności Ławy	80
Tabela 10. Sytuacja mieszkaniowa Ławy w 2000 i 2006 r.	81
Tabela 11. Szkoły podstawowe w Ławie, rok 2000 i 2006	84
Tabela 12. Gimnazja w Ławie, rok 2000 i 2006	84
Tabela 13. Tempo zmian dochodów budżetowych Ławy na tle gmin miejskich województwa	90
Tabela 14. Jednostki zarejestrowane w rejestrze REGON w woj. warmińsko - mazurskim i Ławie w 2006 r. i w 2015 r.	95
Tabela 15. Działalność gospodarcza w Ławie wg sekcji	96
Tabela 15.a. Działalność gospodarcza w Ławie wg sekcji w latach 2009 i 2015.	97
Tabela 16. Sytuacja demograficzna analizowanych miast w 2006 r.	98
Tabela 16 a. Sytuacja demograficzna analizowanych miast w 2015 r.	98
Tabela 17. Sytuacja mieszkaniowa analizowanych miast w 2006 r.	99
Tabela 17 a. Sytuacja mieszkaniowa analizowanych miast w 2015 r.	99
Tabela 18. Szpitale w 2003 r.	100
Tabela 18 a. Zakłady opieki zdrowotnej w 2006 r.	100
Tabela 18 b. Zakłady opieki zdrowotnej w 2015 r.	100
Tabela 19. Infrastruktura komunalna	101
Tabela 19 a. Infrastruktura komunalna w roku 2015	101

Tabela 20. Budżety analizowanych miast w 2000 i 2006 r.	102
Tabela 20 a. Budżety analizowanych miast w 2015 r.	103
Tabela 21. Rynek pracy w analizowanych miastach w 2006 r.	103
Tabela 21 a. Rynek pracy w analizowanych miastach w 2015 r.	104
Tabela 22. Podmioty gospodarcze analizowanych miast w 2006 r.....	119
Tabela 22 a. Podmioty gospodarcze analizowanych miast w 2015 r.....	105
Tabela 23. Zestawienie porównawcze linii kolejowych w miastach Łąwa i Działdowo.	113
Tabela 24. Bezpośrednie połączenia kolejowe w ciągu doby. Porównanie miast Łąwa i Działdowo.....	114

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Położenie powiatu ławskiego w województwie warmińsko-mazurskim.....	8
Rys. 2. Powiat ławski – podział na gminy.....	45

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w mieście Ławie.....	47
Wykres 1.a. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta Ława w roku 2016...	48
Wykres 1.b. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta Ława w roku 2016...	49
Wykres 2. Współczynnik urodzeń i zgonów w mieście Ława w latach 2000 – 2006...	68
Wykres 2a. Współczynnik urodzeń i zgonów w Ławie w latach 2006 – 2015.....	68
Wykres 3. Struktura płci i wieku ludności Ławy w 2002 r.....	70
Wykres 3a. Struktura płci i wieku ludności Ławy w 2015 r.....	70
Wykres 4. Ludność wg ekonomicznych grup wieku w Ławie w 2006 r.....	71
Wykres 4a. Ludność wg ekonomicznych grup wieku w Ławie w 2015 r.....	72
Wykres 5. Obciążenie demograficzne miasta Ławy w latach 2002 – 2006.....	73
Wykres 5a. Obciążenie demograficzne miasta Ławy w latach 2006 – 2015.....	74
Wykres 6. Pracujący w Ławie w latach 2000 – 2006.....	75
Wykres 6a. Pracujący w Ławie w latach 2006 – 2015.....	76
Wykres 7. Pracujący wg sektora ekonomicznego w Ławie w 2003 r.....	77
Wykres 8. Liczba bezrobotnych wg płci w Ławie w latach 2000 – 2007.....	78
Wykres 8a. Liczba bezrobotnych wg płci w Ławie w latach 2007 – 2015.....	79
Wykres 9. Główne źródła utrzymania mieszkańców Ławy w 2002 r.....	80
Wykres 10. Zasoby mieszkaniowe Ławy wg form własności w 2006 r.....	82
Wykres 11. Wielkość budżetu Ławy oraz jego przyrost w latach 2000 – 2006.....	91
Wykres 11.a. Wielkość budżetu Ławy oraz jego przyrost w latach 2007 – 2015....	91
Wykres 12. Procentowa struktura dochodów Ławy w 2006 roku.....	92
Wykres 12.a. Dochody ogółem wg. działów Klasyfikacji Budżetowej w Ławie w 2015 Roku.....	92
Wykres 13. Procentowa struktura wydatków Ławy w 2006 roku.....	93
Wykres 13.a. Procentowa struktura wydatków wg. działów Klasyfikacji Budżetowej w Ławie w 2015 roku.....	93

**PRZEDSIĘBIORSTWO
GOSPODARKI GRUNTAMI**

Załącznik Nr 2A do uchwały Nr XLIV/367/17
11-034 STAWIECZA, Pluski, ul. Pluszna 19
Rady Miejskiej w Iławie tel./fax. 0 89 527 33 23
e-mail: pgg@topoz.com.pl, www.topoz.com.pl
z dnia 28 sierpnia 2017 r. konto : PKO BP S.A. O/Olsztyn
14 1440 1228 0000 0000 0401 2941

ROK ZAŁOŻENIA: 1988
tekst II część studium zatytułowany „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego miasta Iława – Część
II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Iława”

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IŁAWA

CZĘŚĆ II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IŁAWA

Tekst ujednolicony

Wprowadzone zmiany wynikające z realizacji uchwały Nr XVIII/170/15 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Iławy uwidoczniono w tekście czcionką Times New Roman kursywą. Zapisy usuwane oznaczono poprzez przekreślenie tekstu. Treści niezmienione oznaczono czcionką Calibri.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IŁAWA

SKŁAD ZESPOŁU AUTORSKIEGO

mgr inż. Maciej Wronka

mgr inż. Emilia Galuszka-Wronka

mgr inż. Marta Witkowska

inż. Grzegorz Prusik

Iława, 2017 r.

OPRACOWANIE WYKONANE PRZEZ:

ROK ZAŁOŻENIA 1988

*PRZEDSIĘBIORSTWO
GOSPODARKI GRUNTAMI*

11 – 034 STAWIGUDA, Pluski, ul. Pluszna 19

tel./fax. 89 527 33 23

e-mail: pgg@topoz.com.pl, www.topoz.com.pl

konto : PKO BP S.A. O/Olsztyn

14 1440 1228 0000 0000 0401 2941

NIP : 739 – 302 – 04 – 62

SPIS TREŚCI

1. — Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.....	9
1.1. — Cele i zadania polityki przestrzennej miasta.....	9
1.2. — Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta.....	13
1.3. — Główne kierunki rozwoju przestrzennego miasta.....	13
2. — Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.....	18
2.1. — Tereny zabudowy mieszkaniowej.....	18
2.1.1. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi (I).....	22
2.1.2. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi (II).....	25
2.1.3. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi (III).....	27
2.1.4. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej (IV).....	30
2.2. — Tereny wskazane na cele zabudowy usługowej, w tym turystycznej i rekreacyjnej (V).....	32
2.3. — Tereny wskazane na cele zabudowy produkcyjno-składowo-usługowej (VI).....	34
2.4. — System terenów zieleni.....	42
2.4.1. Tereny publicznej zieleni urządzonej.....	43
2.4.2. Tereny publiczne sportowo-rekreacyjne.....	44
2.4.3. Tereny cmentarzy.....	44
2.4.4. Tereny zieleni nieurządzonej.....	44
2.4.5. Tereny ogrodów działkowych.....	44
2.5. — Tereny wskazane do objęcia zakazem i ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych.....	45
3. — Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	47
3.1. — Obszary objęte prawną ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.....	48
3.2. — Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony.....	54
3.3. — Projektowane formy ochrony przyrody.....	55
4. — Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej.....	59
4.1. — Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego znajdujące się w granicach miasta Iława.....	59
4.2. — Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków.....	61
4.3. — Stanowiska archeologiczne.....	62
5. — Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	72

5.1. Sieć drogowa	73
5.2. Transport kolejowy	75
5.3. System zaopatrzenia w wodę	76
5.4. Sieć kanalizacji sanitarnej.....	77
5.5. Sieć kanalizacji deszczowej	77
5.6. Gospodarka odpadami.....	79
5.7. Gazownictwo.....	81
5.8. Elektroenergetyka.....	81
5.9. System ciepłowniczy	83
6. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	85
7. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	89
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej.....	91
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	92
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	92
10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	92
10.2. Leśna przestrzeń produkcyjna	93
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.....	93
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	94
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady	94
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	95
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	98
16. Obszary problemowe	98
SPIS TABEL	116

SPIS TREŚCI

1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.....	10
1.1.	CELE I ZADANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ MIASTA.....	10
1.2.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA.....	14
1.3.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.....	14
1.4.	GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA.....	14
2.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.....	20
2.1.	TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ.....	21
2.1.1.	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI (MNU).....	25
2.1.2.	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z USŁUGAMI (MWU).....	27
2.1.3.	TERENY ZABUDOWY USŁUG Z ZAKRESU TURYSTYKI, SPORTU I REKREACJI (UT).....	35
2.1.4.	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ (U).....	37
2.1.5.	TERENY ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH (Up).....	38
2.1.6.	TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ (P).....	38
2.1.7.	TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWO- USŁUGOWEJ (PU).....	39
2.1.8.	OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m ²	40
2.1.9.	TERENY ZWIĄZANE Z TECHNICZNĄ OBSŁUGĄ MIASTA (T).....	40
2.1.10.	TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ (MR).....	41
2.2.	TERENY KOMUNIKACYJNE.....	42
2.2.1.	TERENY ZABUDOWY GARAŻOWEJ (KG).....	42
2.2.2.	TERENY PARKINGÓW I POLITYKA PARKINGOWA.....	42
2.2.3.	POZOSTAŁE TERENY KOMUNIKACYJNE.....	43
2.3.	TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ I WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	43
2.3.1.	TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ I REKREACYJNEJ(ZP).....	44
2.3.2.	TERENY ZIELENI NIEURZĄDZONEJ (ZN).....	45
2.3.3.	TERENY CMENTARZY (ZC).....	45
2.3.4.	TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH (ZO).....	45
2.3.5.	TERENY LASÓW (ZL).....	46
2.3.6.	TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	46

2.4.	TERENY WSKAZANE DO OBJĘCIA ZAKAZEM I OGRANICZENIAMI ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.....	46
3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK.....	49
3.1.	OBSZARY OBJĘTE PRAWNĄ OCHRONĄ NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	49
3.2.	ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH.....	59
4.	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	60
4.1.	OBSZARY I OBIEKTY ZABYTKOWE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ.....	65
4.1.1.	ZABYTKI NIERUCHOME WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW.....	65
4.1.2.	ZABYTKI NIERUCHOME UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.....	66
4.1.3.	ZABYTKI NIERUCHOME UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.....	72
4.1.4.	ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE.....	72
4.1.5.	STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ.....	74
4.2.	ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	74
5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	75
5.1.	SIEĆ DROGOWA.....	77
5.2.	TRANSPORT KOLEJOWY.....	78
5.3.	SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ.....	79
5.4.	SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ.....	80
5.5.	SIEĆ KANALIZACJI DESZCZOWEJ.....	81
5.6.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	82
5.7.	GAZOWNICTWO.....	84
5.8.	ELEKTROENERGETYKA.....	85
5.9.	SYSTEM CIEPŁOWNICZY.....	86
5.10.	ENERGETYKA ODNAWIALNA.....	88
5.11.	TELEKOMUNIKACJA.....	88
6.	OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	89
7.	OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW RZĄDOWYCH.....	92

8.	<i>OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....</i>	94
9.	<i>OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....</i>	96
10.	<i>KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....</i>	96
	<i>10.1. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.....</i>	96
	<i>10.2. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.....</i>	97
11.	<i>OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....</i>	97
12.	<i>OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....</i>	98
13.	<i>OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY.....</i>	98
14.	<i>OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.....</i>	99
	<i>14.1. OBSZARY ZDEGRADOWANE.....</i>	99
15.	<i>GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.....</i>	102
16.	<i>OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.....</i>	102
17.	<i>SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.....</i>	103
18.	<i>BILANS TERENÓW.....</i>	111
	<i>18.1 WIELOASPEKTOWA OCENA SYTUACJI MIASTA.....</i>	112
	<i>18.2 SYNTEZA PRZEPROWADZONYCH ANALIZ.....</i>	114
	<i>18.3 OGÓLNE ZAŁOŻENIA.....</i>	115
	<i>18.4 ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ.....</i>	116
	<i>18.5 CHŁONNOŚĆ TERENÓW O WYKSZTAŁCONEJ STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ TERENÓW W GRANICACH OBOWIĄZUJĄCYCH MPZP.....</i>	116
	<i>18.6 PODSUMOWANIE BILANSU.....</i>	117

19.	<i>SPIS TABEL</i>	120
20.	<i>SPIS RYSUNKÓW</i>	120

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Zadaniem Studium jest określenie polityki przestrzennej miasta, w tym identyfikacja ważniejszych walorów środowiska przyrodniczego, problemów zagospodarowania przestrzennego miasta oraz potrzeb rozwojowych użytkowników przestrzeni. W oparciu o analizę wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta, określono kierunki jego rozwoju przestrzennego.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego aktualizuje kierunki zagospodarowania miasta Iława dostosowując je do obecnych potrzeb i wymagań. Zasady nowej polityki przestrzennej mają zapewnić harmonijne zagospodarowanie przestrzenne miasta z uwzględnieniem jego specyfiki oraz zasad zrównoważonego rozwoju.

1.1. CELE I ZADANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ MIASTA

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawione w Studium są wynikiem zarówno uwarunkowań zewnętrznych, jak również wewnętrznych rozwoju miasta. Uwarunkowania te zostały zidentyfikowane w dokumentach strategicznych, programujących rozwój gminy nie tylko aspekcie lokalnym, ale i w aspekcie powiązań z obszarem powiatu, województwa oraz kraju. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Iława uwzględniają uwarunkowania zewnętrzne określone w:

- a) Strategii Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020,
- b) Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko -Mazurskiego,
- c) Programach rządowych: „~~Infrastruktura i Środowisko~~” oraz „~~Rozwój Polski Wschodniej~~”, *Polska Wschodnia na lata 2014-2020 oraz Polska Cyfrowa na lata 2014-2020*,
- d) Regionalnym Programie Operacyjnym ~~Warmia i Mazury na lata 2007-2013~~ *Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020*,
oraz uwarunkowania wewnętrzne określone w:
 - e) ~~Strategii Rozwoju Iławy na lata 2004-2015~~,
 - f) ~~Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Iława~~.
- e) *Zintegrowanej Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Ostródzko - Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego*,
- f) *Lokalnym Programie Rewitalizacji miasta Iława do 2023 roku*,
- g) *Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Iławy*,
- h) *Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko - Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego*.

a) Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego przewiduje modernizację linii kolejowych przebiegających przez Iławę. Strategia przewiduje również rozwój infrastruktury kolejowej poprzez uruchamianie, w miejsce zlikwidowanych, nierentownych linii PKP, linii kolejowych na Warmii i Mazurach, alternatywnych środków transportu typu tramwaje kolejowe, a także tworzenie projektów, programów zarządzania ruchem kolejowym.

b) W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego Iława stanowi element sieci osadniczej o randze subregionalnego ośrodka rozwoju. Jej celem jest równoważenie rozwoju na terenie Elbląskiej Strefy Polityki Przestrzennej.

Głównym kierunkiem rozwoju przestrzennego tej strefy jest wielofunkcyjność oznaczająca równorzędny rozwój funkcji gospodarczych takich jak: rolnictwo, turystyka, uzdrowiska, przemysł, leśnictwo, rybactwo oraz instytucje wspierania przedsiębiorczości. Miasto Iława w tej strukturze zajmuje miejsce subregionalnego ośrodka rozwoju, skupiając wielofunkcyjny potencjał gospodarczy, a także znaczący potencjał usługowy o znaczeniu powiatowym w zakresie: szkolnictwa, ochrony zdrowia, kultury, sportu, handlu, otoczenia biznesu. Jako powiat z przebiegiem istniejących i projektowanych dróg szybkiego ruchu, wymaga programów wsparcia związanych z realizacją tych dróg.

c) Program operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” zawiera zapis o modernizacji linii E 65 na odcinku Warszawa-Gdynia. Projekt ma oddziaływanie w skali ponadregionalnej i krajowej oraz bezpośredni związek z EURO 2012—jego realizacja zapewni sprawne połączenie kolejowe Gdańsk z Warszawą. Na liście indykatywnej znajduje się również modernizacja linii nr 353 Poznań-Iława-Olsztyn-Korsze Skandawa, co umożliwi wygodniejsze połączenie z Iławą z Poznaniem i Olsztynem.

Na liście projektów indywidualnych Programu operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej” znalazły się następujące działania:

- Promocja zrównoważonego rozwoju turystyki 2007–2015 pięciu województw Polski Wschodniej;

- Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej (budowa i oznakowanie ścieżek

Rowerowych o utwardzonej nawierzchni, głównie na terenie miast, które umożliwią bezpieczne przemieszczanie się po mieście oraz połączą miejsca kluczowe z punktu widzenia ruchu rowerowego, a także bezpiecznie wyprowadzą ruch rowerowy poza obszar miejski.

d) Indykatywna lista kluczowych projektów Regionalnego Programu Operacyjnego wymienia następujące projekty:

- Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w ramach którego dla miasta Iławy przewidziana jest przebudowa ciągu dróg wojewódzkich na odcinku: granica województwa—Susz—Iława—Samplawa;
- System odbioru odpadów z łodzi na jeziorach (Strategia budowy ekologicznych mini-przystani żeglarskich wraz z systemem odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach Warmii i Mazur);
- Zintegrowany projekt rozwoju lokalnego pt. Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i pojezierza Iławskiego.

e) Głównymi wytycznymi przedstawionymi w Strategii Rozwoju Iławy są misja i wizja miasta, a także sformułowany w oparciu o nie główny cel strategiczny, realizowany poprzez programy operacyjne.

Misja: „Misją miasta Iławy, czyli celem dążeń iławskiej wspólnoty samorządowej, jest stworzenie środowiska przyjaznego dla swoich mieszkańców oraz podniesienie poziomu ich życia do przeciętnego standardu europejskiego przez zapewnienie stałego zrównoważonego rozwoju opartego na solidnej bazie turystyczno-rekreacyjnej i przemysłu „czystych technologii”.

Wizja: „Iława promieniujący regionalny ośrodek turystyki, rekreacji, przemysłu, czystych technologii, edukacji i ekologii—Warmii i Mazur”.

Główny cel strategiczny: „Zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy, infrastrukturalny i przestrzenny Iławy—podstawą podniesienia jakości życia, warunków pracy i wypoczynku.”

- ❖ Cel strategiczny 1. Przyrost miejsc pracy: Programy operacyjne:
 - 1—Rozwój drobnej i średniej przedsiębiorczości;
 - 2—Budowa wysoko standardowych obiektów turystyczno-rekreacyjnych;
 - 3.—Rozwój przemysłu „czystych technologii” i modernizacja istniejących zakładów.
- ❖ Cel strategiczny 2. Zmiany jakościowe w komunikacji: Programy operacyjne:
 - 1—Realizacja obwodnicy wewnętrznej;
 - 2—Uporządkowanie miejskiego ruchu ulicznego;
 - 3.—Usprawnienie obsługi komunikacji wewnętrznej;

4.—Połączenie miasta z wyspą Wielka Żuława.

❖ ————— Cel strategiczny 3. Wzrost atrakcyjności miasta:

Programy operacyjne:

- 1—Modernizacja architektoniczna istniejących obiektów kulturotwórczych i zabytkowych;
- 2—Uporządkowanie architektoniczne i przestrzenne istniejących zespołów mieszkaniowych;
- 3—Zagospodarowanie turystyczno rekreacyjne wyspy Wielka Żuława oraz wybrzeży Jezioraka i Małego Jezioraka;
- 4.—Kontynuacja budowy ścieżek spacerowych i rowerowych;
- 5—Rozbudowa obiektów sportowo rekreacyjnych i kulturalnych;
- 6—Aktywna promocja miasta.

❖ ————— Cel strategiczny 4. Poprawa warunków mieszkaniowych:

Programy operacyjne:

- 1—Zwiększenie podaży terenów uzbrojonych na cele mieszkaniowe;
- 2—Stała modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych;
- 3—Rozwój budownictwa mieszkaniowego zbiorowego i indywidualnego.

❖ ————— Cel strategiczny 5. Poprawa warunków obsługi i ochrony środowiska miasta:

Programy operacyjne:

- 1—Rozwój budownictwa mieszkaniowego zbiorowego i indywidualnego;
- 2—Unowocześnienie bazy edukacyjnej i informatycznej;
- 3—Poprawa warunków ochrony zdrowia i opieki społecznej;
- 4.—Modernizacja infrastruktury technicznej;
- 5—Poprawa bezpieczeństwa publicznego miasta.

f) Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Iława ze swoimi celami wpisuje się w cele Strategii rozwoju powiatu iławskiego. Jego nadrzędnym celem jest „Spójny rozwój wspólnoty samorządowej poprzez doskonalenie wykonywania zadań publicznych w dziedzinie: współtworzenia warunków do rozwoju gospodarczego, rozwoju osobowości, bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, zdrowia, infrastruktury dla podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców powiatu.

1.2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA

Analiza istniejącego stanu zagospodarowania miasta pozwoliła określić podstawowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów:

- ❖ Przekształcenia struktury urbanistycznej strefy śródmiejskiej w celu koncentracji miastotwórczych inwestycji kapitałowych (głównie usług), w tym usług publicznych,
- ❖ Restrukturyzacja istniejącego zagospodarowania terenu, szczególnie w obszarach przemieszania funkcji produkcyjnych i mieszkaniowych,
- ❖ Rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej,
- ❖ Zagospodarowanie terenów w otoczeniu jeziora Jeziorak oraz powstawanie inwestycji związanych z wodnym ruchem turystycznym, w tym:
 - Powstawanie nowych inwestycji o funkcji usługowej, w tym obiektów hotelowych, gastronomicznych oraz sportowych,
 - Rozwój ponadlokalnych funkcji turystycznych i rekreacyjnych,
- ❖ Zagospodarowanie wyspy Wielka Żuława,
- ❖ Kontynuacja prac nad modernizacją i przebudową układu komunikacyjnego miasta,
- ❖ Wprowadzenie *Rozwój* systemu publicznej zieleni urządzonej, w powiązaniu z istniejącymi i projektowanymi trasami rowerowymi,
- ❖ Modernizacja sieci infrastruktury technicznej oraz przyłączanie nowych terenów inwestycyjnych do systemów infrastrukturalnych.

1.3. ***KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO***

Dla terenu województwa warmińsko-mazurskiego, w tym Miasta Iława, sejmik województwa nie uchwalił dotychczas audytu krajobrazowego, z którego wynikałyby kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.

1.4. ~~1.3.~~ GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA

W wyniku przeprowadzonej analizy uwarunkowań miasta Iława, wyznaczono trzy podstawowe kategorie obszarów polityki przestrzennej miasta. Przy delimitacji tych obszarów, uwzględniono również cele i zadania

polityki przestrzennej zawarte w dokumentach strategicznych, programujących i określających rozwój gminy w aspekcie lokalnym, powiatowym, wojewódzkim oraz krajowym.

❖ **Obszary strukturalnych przekształceń zabudowy**

Obszary obejmują tereny zabudowane wymagające przekształceń struktury przestrzennej. Głównym celem tych działań jest ukształtowanie struktury śródmiejskiej miasta Ławy jako miejsca koncentracji usług publicznych i kapitału twórczych oraz atrakcyjnych przestrzeni publicznych.

❖ **Obszary kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej**

Obszary zabudowane o wykształconej strukturze przestrzennej pozwalające na kontynuację, bądź uzupełnienia istniejącej zabudowy. Głównym celem tych działań jest dopełnienie tych struktur wykorzystujące tereny niezabudowane w ich granicach na funkcje dotychczasowe lub podobne z zachowaniem skali istniejącej zabudowy.

❖ **Obszary rozwoju nowej zabudowy**

Obszary obejmują tereny niezabudowane. Głównym celem działań jest przygotowanie terenów dla rozwoju mieszkalnictwa oraz funkcji gospodarczych.

Uwzględniając uwarunkowania historyczne, ekofizjograficzne, kulturowe, w oparciu o stan zainwestowania w zakresie mieszkalnictwa, usług publicznych i komercyjnych, turystyki i rekreacji, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz w oparciu o uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych, na obszarze opracowania wyodrębniono siedem głównych jednostek urbanistycznych. W granicach jednostek wyznaczono kierunki rozwoju funkcji zagospodarowania oraz określono ogólne zasady i wskaźniki zagospodarowania dla poszczególnych rodzajów zabudowy. Wyznaczono następujące jednostki urbanistyczne na obszarze Miasta Ława:

❖ **JEDNOSTKA A - strefa ścisłego centrum miasta.** *Strefa obejmuje centralny obszar Ławy wyznaczony przez granice jezior Jeziorak, Mały Jeziorak oraz rzekę Ławkę. Stanowi obszar ukształtowany historycznie obejmujący teren Starego Miasta. Jednostka A charakteryzuje się największym stopniem intensywności zabudowy w mieście. Strefa ścisłego centrum miasta obejmuje swoim zasięgiem tereny usług ogólnomiejskich, mieszkalnictwa wielorodzinnego z usługami o wysokiej intensywności oraz znaczne obszary usługowe. W jednostce A skoncentrowane są miejskie usługi komercyjne, a także tereny usług publicznych z zakresu oświaty i administracji, w tym wielkopowierzchniowy obiekt*

handlowy. Tereny położone nad jeziorem Jeziorak stanowią tereny rozwoju turystyki i rekreacji, stanowiące turystyczną wizytówkę miasta. Do głównych celów polityki przestrzennej w tej jednostce należą:

- kreowanie przestrzeni centrum miasta jako miejsca identyfikacji tożsamości miasta w świadomości mieszkańców oraz w odbiorze zewnętrznym,
- estetyzacja przestrzeni publicznych,
- utrzymanie i rozwój koncentracji usług publicznych,
- utrzymanie i rozwój funkcji usług, w tym obiektu wielkopowierzchniowego,
- utrzymanie i rozwój terenów turystyki i rekreacji,
- utrzymanie funkcji mieszkaniowo - usługowej,
- zachowanie i ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego,
- zachowanie i rozwój obszarów zieleni urządzonej,
- budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych,
- podnoszenie atrakcyjności architektury zabudowy i zagospodarowania terenów.

❖ **JEDNOSTKA B - strefa kontynuacji wielofunkcyjnego rozwoju miasta.**

Jednostka obejmująca południowo -zachodni obszar Iławy, oddzielona od ścisłego centrum miasta jeziorem Jeziorak Mały. W znacznym stopniu wyznaczona przez granicę terenów kolejowych. Obejmuje obszary częściowo ukształtowane historycznie. Jednostka B stanowi teren największej koncentracji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej o średniej intensywności w mieście wraz z terenami usługowymi do ich obsługi. Przy skrzyżowaniu ulic Bydgoskiej z ulicą Nowomiejską oraz ulicą Kwidzyńską występują pojedyncze obiekty produkcyjne, stanowiące marginalne obszary funkcji produkcyjnej w jednostce. Południowy obszar jednostki stanowi bufor funkcji zieleni pomiędzy ukształtowaną zabudową miejską a terenami Gminy Iława. Bufor ten obejmuje obszar ogródków działkowych, tereny zieleni naturalnej i zieleni leśnej. W jednostce zlokalizowane są tereny związane z obsługą miasta z zakresu infrastruktury technicznej. Główne cele polityki przestrzennej w jednostce:

- utrzymanie i uzupełnianie funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej,

- *utrzymanie i rozwój funkcji usługowych o znaczeniu ogólnomiejskim z zakresu oświaty, ochrony zdrowia, administracji i kultury,*
- *zachowanie i ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego*
- *podnoszenie standardów technicznych i walorów architektonicznych istniejących budynków,*
- *utrzymanie istniejących parkingów oraz dopuszczenie realizacji parkingów podziemnych,*
- *zachowanie i rozwój terenów zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, zieleni leśnej,*
- *budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych,*

❖ **JEDNOSTKA C - strefa koncentracji funkcji turystyczno- rekreacyjnej.**

Najrozleglejsza strefa funkcjonalna miasta, obejmująca jego północno - zachodnie i zachodnie tereny. Strefa o dużym udziale terenów zieleni leśnej, naturalnej i wód powierzchniowych. Strefa obejmuje tereny o funkcji turystycznej, rekreacyjnej i sportowej związanej z obsługą ruchu turystycznego w mieście. Centrum jednostki stanowi wyspa Wielka Żuława przewidziana do możliwie intensywnego zagospodarowania turystycznego z uwzględnieniem ochrony zasobów środowiskowych. Teren funkcji mieszkaniowej w jednostce C tworzy niewielki kompleks zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowany na południowym brzegu jeziora Jeziorak. Zachodnią granicę strefy tworzy rozległy obszar leśny. Do głównych celów polityki przestrzennej w tej jednostce należą:

- *wprowadzenie różnorodnych form usług turystyki, rekreacji i sportu prowadzących do pełnego wykorzystania potencjału atrakcyjnych terenów wypoczynkowych miasta,*
- *realizacja funkcji turystyki, rekreacji i sportu przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju dla naturalnego środowiska przy jednoczesnym eksponowaniu jego walorów przyrodniczo - krajobrazowych,*
- *utrzymanie funkcji zabudowy mieszkaniowej istniejącej na terenie strefy,*
- *przestrzeganie wysokich standardów architektury projektowanych obiektów i zagospodarowania terenów,*
- *dostosowanie parametrów dla projektowanych obiektów budowlanych w odniesieniu do zieleni krajobrazowej,*
- *zachowanie i rozwój terenów zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, zieleni leśnej,*
- *rozwój sieci ścieżek rowerowych,*
- *rozwój infrastruktury związanej ze sportami wodnymi.*

❖ **JEDNOSTKA D - strefa koncentracji zabudowy mieszkaniowej.** Jednostka położona jest w północnej części miasta, na terenach ograniczonych od strony zachodniej przez jezioro Jeziorak, a od strony wschodniej przez rzekę Tynwałd. Jednostka D ta zdominowana jest przez formy zabudowy jednorodzinnej, niewielki udział funkcji zabudowy wielorodzinnej występuje w części południowej strefy. Tereny wzdłuż brzegu jeziora Jeziorak stanowią atrakcyjne tereny zieleni, na których możliwy jest rozwój funkcji turystyki, rekreacji i sportu. Główne cele polityki przestrzennej w jednostce:

- utrzymanie i rozwój funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- rozwój funkcji nieuciążliwych usług towarzyszących dla funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- przygotowanie terenu pod zainwestowanie, w tym w szczególności uzbrojenie terenu w niezbędną infrastrukturę oraz odpowiednie systemy komunikacyjne,
 - obowiązuje zakaz realizacji nowej zabudowy zagrodowej,
 - rozwój funkcji usług turystyki, rekreacji i sportu wzdłuż brzegu jeziora Jeziorak,
 - zachowanie i rozwój terenów zieleni urządzonej i zieleni nieurządzonej,
 - budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych.

❖ **JEDNOSTKA E - strefa wielofunkcyjnego rozwoju miasta I.** Jednostka E położona jest w północnej części miasta. Jej zachodnia granica przebiega wzdłuż rzeki Tynwałd, a część południowo - zachodnia otwiera się na dolinę rzeki Iławki. Granica wschodnia jednostki wyznaczona jest przez przebieg linii kolejowej, zaś od północnego - wschodu strefa graniczy z silnie zurbanizowanymi terenami miejscowości Nowa Wieś położonej w Gminie Iława. Jednostka E w większości stanowi tereny zainwestowane, kluczowe dla wielofunkcyjnego rozwoju miasta. Przeważającą część jednostki stanowią tereny rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z terenami usługowymi służącymi obsłudze terenów mieszkaniowych. W części północnej przewiduje się koncentrację funkcji produkcyjnych. Do głównych celów polityki przestrzennej w tej jednostce należą:

- przygotowanie terenów pod zainwestowanie,
- rozwój funkcji mieszkaniowej: zabudowy mieszkaniowej jedno - i wielorodzinnej,
- rozwój terenów usługowych dla obsługi terenów mieszkaniowych,

- utrzymanie i rozwój funkcji przemysłowej,
- dążenie do zainwestowania terenów doliny rzeki Iławki w kierunku turystycznym,
- utrzymanie i rozwój terenów zieleni,
- budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych.

❖ **JEDNOSTKA F - strefa wielofunkcyjnego rozwoju miasta II.** Jednostka obejmująca południowy i południowo - wschodni obszar Iławy, wyznaczona przez tereny kolejowe przecinające miasto. Jest to najbardziej zróżnicowana funkcjonalnie strefa miasta. Część jednostki związana z Jeziorem Iławskim i rzeką Iławką stanowi atrakcyjne tereny krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystyki, rekreacji i sportu, powiązane z terenami leśnymi sąsiedniej Gminy Iława. Centralna część jednostki F to tereny rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. W części północnej, przy granicy miasta przewiduje się realizację funkcji produkcyjnych wpływających na rozwój gospodarczy miasta. Obszar południowy jednostki stanowi główny obszar miasta w zakresie rozwoju i utrzymania funkcji produkcyjnych oraz dla różnych form działalności gospodarczej. Jednostka obejmuje także tereny komunikacji transportu kolejowego wchodzącego w skład komunikacyjnego węzła integracyjnego. Główne kierunki polityki przestrzennej w jednostce:

- przygotowanie terenów pod wielofunkcyjne zainwestowanie,
- rozwój funkcji mieszkaniowej: zabudowy mieszkaniowej jedno - i wielorodzinnej,
- rozwój terenów usługowych dla obsługi terenów mieszkaniowych, utrzymanie i rozwój istniejących funkcji zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów przy jednoczesnej intensyfikacji ich wykorzystania,
- koncentracja funkcji usług komercyjnych w sąsiedztwie dworca PKS i dworca PKP,
- realizacja systemu ciągów pieszo-rowerowych od dworca PKP poprzez rzekę Iławkę do osiedla Lipowy Dwór,
- umożliwienie przekształceń części terenów kolejowych, zajętych przez nieczynne torowiska i bocznicę oraz obiekty kolejowe na funkcje produkcyjne i usługowe,
- rozwój funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z funkcją usługową,
- rozwój funkcji turystyki, rekreacji i sportu w sąsiedztwie Jeziora Iławskiego i rzeki Iławki.

❖ **JEDNOSTKA G - strefa intensywnej zabudowy mieszkaniowo - usługowej.**

Jednostka położona w części centralnej Iławy. Stanowi obszar wysokiej koncentracji usług miejskich oraz terenów funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej. Sąsiaduje ze ścisłym, historycznie ukształtowanym funkcjonalnym centrum miasta oraz atrakcyjnymi terenami krajobrazowymi rzeki Iławki i jeziora Iławskiego Małego. Przeważającą część jednostki stanowią tereny w pełni zainwestowane, jednak możliwe do dalszej adaptacji na funkcje usługowe i mieszkalne. Główne kierunki polityki przestrzennej w jednostce:

- *utrzymanie i uzupełnianie funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej,*
- *utrzymanie i rozwój funkcji usługowej,*
- *zachowanie i ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego,*
- *podnoszenie standardów technicznych i walorów architektonicznych istniejących budynków,*
- *realizacja funkcji turystyki, rekreacji i sportu wzdłuż rzeki Iławki,*
- *budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych.*

Przyjmując powyższe działania za podstawę polityki przestrzennej miasta, określono również kierunki i wskaźniki dotyczące sposobu zagospodarowania terenów, w tym ich funkcji. Są one wiążące dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jednak z uwagi na ich kierunkowy charakter muszą one posiadać walor elastyczności w racjonalnych granicach dla prowadzenia polityki przestrzennej.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

2.1. ~~Tereny zabudowy mieszkaniowej~~

~~W obszarach wskazanych pod rozbudowę, zabudowę i zainwestowanie wydziela się:~~

- ~~— Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi;~~
- ~~— Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi;~~
- ~~— Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi;~~
- ~~— Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej.~~

2.1. TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ

Studium wyznacza następujące kategorie terenów przeznaczonych pod zabudowę:

- ❖ *tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU),*
- ❖ *tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami (MWU),*
- ❖ *tereny zabudowy usługowej (U),*
- ❖ *tereny zabudowy usług publicznych (Up)*
- ❖ *obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (Uc),*
- ❖ *tereny zabudowy usługowej w zakresie turystyki, sportu i rekreacji (UT),*
- ❖ *tereny zabudowy przemysłowej (P),*
- ❖ *tereny zabudowy przemysłowo - usługowej (PU),*
- ❖ *tereny związane z techniczną obsługą miasta (T),*
- ❖ *tereny zabudowy zagrodowej (MR).*

OGÓLNE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Utrzymanie oraz rozwój terenów przeznaczonych pod zabudowę powinno odbywać się w powiązaniu z terenami komunikacyjnymi oraz terenami zieleni miejskiej i wód powierzchniowych. Określa się następujące zasady zagospodarowania dla terenów przeznaczonych pod zabudowę:

- *Nakazuje się kształtowanie zabudowy zgodnie z zasadami zagospodarowania i wskaźnikami określonymi dla poszczególnych rodzajów terenów przeznaczonych pod zabudowę.*
- *Zaleca się dążyć do utrzymania zwartości struktury przestrzennej terenów przeznaczonych pod zabudowę poprzez kształtowanie nowych struktur zabudowy równorzędnie z tworzeniem ciągów komunikacyjnych oraz niezbędną infrastrukturą.*
- *Kształtowanie zabudowy w pierwszej kolejności powinno odbywać się na terenach wyposażonych w infrastrukturę przestrzenną oraz odpowiedni system komunikacyjny, a w dalszej kolejności na pozostałych terenach, które w Studium zostały przeznaczone pod zabudowę.*

- *Należy dążyć do kształtowania kwartałów zabudowy jednorodnych funkcjonalnie, w szczególności kwartałów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w których usługi stanowiąc powinny uzupełnienie funkcji podstawowej.*
- *Należy dążyć do koncentracji funkcji usług publicznych w centrum miasta i jego najbliższym sąsiedztwie.*
- *Należy dążyć do wykorzystania potencjału turystycznego i rekreacyjnego miasta, w szczególności przez odpowiednią koncentrację obiektów turystycznych, sportowych i rekreacyjnych wykorzystujących zasoby środowiska naturalnego miasta, zwłaszcza wód powierzchniowych i lasów.*
- *Wykorzystanie inwestycyjnego potencjału miasta wynikającego m. in. z rozbudowy i modernizacji systemów komunikacji kołowej i kolejowej, w szczególności poprzez rozwój funkcji przemysłowej w powiązaniu z tymi systemami.*
- *Należy dążyć do zwiększenia przepustowości głównych arterii miasta oraz dalszego rozwoju systemów komunikacji drogowej w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu obsługi komunikacyjnej terenów przeznaczonych pod zabudowę.*
- *Należy dążyć do funkcjonalnego powiązania terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenie miasta Iława z terenami zabudowy Gminy Iława znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie miasta.*
- *Należy dążyć do ograniczania konfliktów przestrzennych na terenie miasta, także na terenach graniczących z Gminą Iława, w szczególności poprzez ograniczenie lub wykluczenie lokalizacji obiektów zaburzających ład przestrzenny lub dysharmonizujących przestrzeń, zwłaszcza w kwartałach zabudowy mieszkaniowej.*
- *Należy dążyć do ograniczania konfliktów przestrzennych poprzez urządzenie zieleni izolacyjnej w miejscach stykania się funkcji uciążliwych i terenów komunikacyjnych z terenami predysponowanymi do rozwoju zabudowy związanej z mieszkalnictwem.*
- *Należy dążyć do wzbogacania funkcji terenów przeznaczonych pod zabudowę poprzez wykorzystanie naturalnych zasobów środowiska, w szczególności terenów zielonych i wód powierzchniowych.*
- *Należy dążyć do zaspokojenia potrzeb w zakresie ilości miejsc postojowych i parkingowych poprzez racjonalne dysponowanie terenami przeznaczonymi pod zabudowę, w szczególności terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.*

- W ramach wyznaczonych na rysunku Studium terenów przeznaczonych pod zabudowę należy zapewnić odpowiednie skomunikowanie tych terenów poprzez wyznaczenie dróg publicznych, dróg wewnętrznych, ciągów pieszych, ciągów pieszo - jezdnych oraz ścieżek rowerowych w celu stworzenia spójnego systemu terenów zabudowanych.
- Na terenach przeznaczonych pod zabudowę, zabroniona jest lokalizacja nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest obligatoryjne (w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ocen oddziaływania na środowisko) za wyjątkiem terenów związanych z techniczną obsługą miasta, infrastruktury technicznej i dróg. Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być wymagane - chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

2.1.1. ~~Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi (I)~~

Szczegółowe kierunki zagospodarowania dla poszczególnych obszarów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Kierunki zagospodarowania terenów wskazanych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi.

Oznaczenie terenu	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
IA	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi w tym obsługa ruchu turystycznego	Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej: <ul style="list-style-type: none"> — Uzupełnienie i kontynuacja zabudowy istniejącej; — Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe.
IB		Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej: <ul style="list-style-type: none"> — uzupełnianie zabudowy; — kontynuacja zabudowy mieszkaniowej w kierunku wschodnim (na przedłużeniu ulic: Boczo, Górna i Pieniężnego); — Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym

		<p>poddasze użytkowe.</p>
IG		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Uzupełnienie zabudowy; — Kontynuacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym zabudowa zachodniej części obszaru; — Maksymalna wysokość zabudowy do 3 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe.
ID		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Uzupełnienie zabudowy; — Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe.
IE		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Uzupełnienie zabudowy; — Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe.
IF		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; — Przekształcenie terenów ogródków działkowych w tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; — Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej; — Maksymalna wysokość zabudowy do 3 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe.
IG		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; — Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Lokalizacja przystani jachtowej.
IH		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z

		<p>usługami towarzyszącymi;</p> <p>— Wprowadzenie obszarów zieleni urządzonej wzdłuż brzegu rzeki Iławki oraz jeziora Dół;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe;</p> <p>— Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej.</p>
H		<p>Obszar kontynuacji i rozwoju zabudowy istniejącej:</p> <p>— Kontynuacja i uzupełnianie zabudowy;</p> <p>— Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;</p> <p>— Przekształcenie terenów ogródków działkowych w tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;</p> <p>— Lokalizacja przystani jachtowej;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalny wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki ustala się na poziomie 25%;
- ❖ Optymalna powierzchnia działek: 1500 m²;
- ❖ Miejsca parkingowe w granicach przedmiotowych nieruchomości;

2.1.1. TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI (MNU)

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami zlokalizowane na obszarze całego miasta. Część terenów w szczególności zlokalizowanych poza centrum miasta posiada znaczne rezerwy możliwe do uzupełnienia nową zabudową. Zalecany jest rozwój zabudowy w pierwszej kolejności na terenach już uzbrojonych w infrastrukturę jako uzupełnienie lub kontynuacja zabudowy istniejącej. Uruchomienie nowych terenów inwestycyjnych wymaga uprzedniego ich uzbrojenia. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów:

- Należy dążyć do uzupełnienia istniejących kwartałów zabudowy, a w następnej kolejności do realizowania zabudowy na terenach jeszcze niezainwestowanych.
- Należy dążyć do rozwoju zabudowy w formie wolnostojącej, a w sąsiedztwie wykształconych struktur również zabudowy szeregowej i bliźniaczej. Nową zabudowę szeregową dopuszcza się lokalizować w strefach B, D, E, F a zabudowę bliźniaczą w strefach A, B, D, E, F.
- Funkcje usługowe w ramach terenów MNU należy realizować w formie usług nieuciążliwych lub usług publicznych wbudowanych w bryłę budynków mieszkalnych.
- Dopuszcza się wśród kwartałów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizację funkcji usług nieuciążliwych oraz usług publicznych w oddzielnych obiektach pod warunkiem, że obiekty te nie zaburzają kompozycji urbanistycznej.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- intensywność zabudowy: maks. 2,0;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 35%;
- ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 3;
- wysokość zabudowy: do 12 m;
- powierzchnia nowych działek: dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie: szeregowej - min. 120 m² dla pojedynczego segmentu, bliźniaczej - min. 200 m² dla pojedynczego budynku, wolnostojącej - min. 500 m² dla pojedynczego budynku.

~~2.1.2. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi (II)~~

~~Tabela 2 Kierunki zagospodarowania terenów wskazanych na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi.~~

Oznaczenie terenu	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
IIA	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi, w tym obsługa ruchu turystycznego	Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej: <ul style="list-style-type: none"> — Remont i renowacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; — Maksymalna wysokość – do 5 kondygnacji nadziemnych.
II B		Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:

		<ul style="list-style-type: none"> — Przekształcenie w kierunku funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej; — Wprowadzenie zabudowy usługowej oraz urządzeń obsługi ruchu turystycznego; — Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej i sieć wodociągową; — Wprowadzenie zieleni osiedlowej; — Maksymalna wysokość – do 5 kondygnacji nadziemnych.
HC		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; — Wprowadzenie zieleni osiedlowej; — Maksymalna wysokość – do 5 kondygnacji nadziemnych.

Zródło: Opracowanie własne

Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalny wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki ustala się na poziomie 25%;
- ❖ Dla nowych inwestycji proponuje się wprowadzenie wymogu realizacji miejsc postojowych min. 1 miejsca na 1 mieszkanie.

2.1.2 TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z USŁUGAMI (MWU)

Tereny istniejących osiedli zabudowy wielorodzinnej zlokalizowane są głównie w centrum miasta oraz na obrzeżach centrum. Nowe obszary pod zainwestowanie najczęściej wyznaczone zostały w sąsiedztwie istniejących obiektów mieszkalnych wielorodzinnych stanowiąc ich kontynuację. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów:

- *Należy dążyć do uzupełnienia istniejących kwartałów zabudowy, a w następnej kolejności do realizowania zabudowy na terenach jeszcze niezainwestowanych.*
- *Nowa zabudowa gabarytami i formą musi nawiązywać bezpośrednio do sąsiedniej zabudowy w szczególności mieszkaniowej wielorodzinnej.*
- *Kompleksy zabudowy wielorodzinnej należy wzbogacać obiektami sportowo rekreacyjnymi, w szczególności wykorzystującym elementy środowiska naturalnego tj. wody powierzchniowe i obszary zieleni.*

- *Funkcje usługowe w ramach terenów MWU należy realizować w formie usług nieuciążliwych lub usług publicznych wbudowanych w bryłę budynków mieszkalnych. Funkcje usługowe należy lokalizować nie wyżej niż na pierwszej kondygnacji budynku włącznie.*
- *Dopuszcza się wśród kwartałów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej realizację funkcji usług nieuciążliwych oraz usług publicznych w oddzielnych obiektach pod warunkiem, że obiekty te nie zaburzają kompozycji urbanistycznej.*

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 3,0;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 25%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 6;*
- *wysokość zabudowy: do 20 m;*
- *powierzchnia nowych działek: min. 1000 m².*

2.1.3. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi (III)

Tabela 3 Kierunki zagospodarowania terenów wskazanych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi.

Oznaczenie terenu	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
III A	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna z usługami towarzyszącymi w tym obsługa ruchu turystycznego	<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kontynuacja i uzupełnienie zabudowy; — Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej; — Przekształcenie ogrodów działkowych w tereny zabudowy mieszkaniowej; — Wprowadzenie terenów zieleni osiedlowej; — Lokalizacja przystani jachtowych; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym

		<p>poddasze użytkowe;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.</p>
<p>III B</p>		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <p>— Kontynuacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z podstawowymi usługami obsługi mieszkańców;</p> <p>— Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej;</p> <p>— Wprowadzenie zieleni osiedlowej;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.</p>
<p>III C</p>		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <p>— Kontynuacja i uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z podstawowymi usługami obsługi mieszkańców;</p> <p>— Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej;</p> <p>— Wprowadzenie zieleni osiedlowej;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe;</p> <p>— Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.</p>
<p>III D</p>		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z podstawowymi usługami obsługi mieszkańców;</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;</p> <p>— Wprowadzenie obszarów zieleni urządzonej wzdłuż brzegu rzeki Iławki;</p> <p>— Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej;</p>

		<ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzenie zieleni osiedlowej; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.
III E		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kontynuacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; — Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; — Zagospodarowanie terenu zielonego wokół obszaru wody powierzchniowej; — Wprowadzenie terenów zieleni osiedlowej; — Maksymalna wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.
III F		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej; — Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej; — Maksymalna wysokość zabudowy do 3 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy do 5 kondygnacji nadziemnych.

Źródło: Opracowanie własne

Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalny wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki dla zabudowy mieszkaniowej ustala się na poziomie 25%;
- ❖ Dla nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej proponuje się wprowadzenie wymogu realizacji miejsc postojowych min. 2 miejsca na 1 mieszkanie;

- ❖ Dla nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej proponuje się powstawanie miejsc parkingowych w granicach przedmiotowych nieruchomości;
- ❖ Optymalna powierzchnia działek budowlanych: dla zabudowy wolnostojącej intensywnej 400-1000 m², dla zabudowy ekstensywnej 1200-2000 m².

2.1.4. Tereny wskazane na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej (IV)

Tabela 4 Kierunki zagospodarowania terenów wskazanych na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Oznaczenie terenu	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
IVA	Zabudowa mieszkaniowo-usługowa w tym obsługa ruchu turystycznego	<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej; — Przekształcenie ogrodów działkowych w tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej; — Możliwość wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; — Lokalizowanie obiektów o funkcji rekreacyjnej, turystycznej lub sportowej; — Lokalizacja przystani jachtowych; — Wprowadzenie terenów zieleni urządzonej; — Uzupelnienia infrastruktury technicznej (sieć kanalizacyjna i wodociągowa); — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych. <p>W/w rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego dotyczą w części intensywnego sposobu zabudowy, co sytuuje podmiotowy teren w kategorii zwartej zabudowy miasta, w rozumieniu celów i kierunków polityki przestrzennej określonej w studium. Wobec powyższego zakazy lokalizowania obiektów budowlanych (patrz p. 3.1) nie mają tutaj zastosowania.</p>

IVB		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kontynuacja i uzupełnienie istniejącej zabudowy; — Zagospodarowanie terenów rekreacji — Uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej; — Podnoszenie standardów zabudowy i infrastruktury technicznej; — Wprowadzenie przestrzeni publicznej; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.
IVC		<p>Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Przekształcenie stanu istniejącego w kierunku funkcji mieszkaniowej oraz mieszkaniowo-usługowej; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.
IVD		<p>Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Przekształcenie stanu istniejącego w kierunku funkcji mieszkaniowo-usługowej; — Zagospodarowanie zieleni wokół dworca PKP; — Kształtowanie przestrzeni publicznej — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: do 2 kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe; — Maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: do 5 kondygnacji nadziemnych.

Źródło: Opracowanie Własne

Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖—Możliwość lokalizacji usług nieuciążliwych, w tym usług turystycznych oraz usług o znaczeniu publicznym;
- ❖—Dla nowych inwestycji usługowych oraz mieszkaniowo-usługowych proponuje się wprowadzenie wymogu realizacji 25 miejsc postojowych na 1000 m² powierzchni użytkowej;
- ❖—Dla nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej proponuje się wprowadzenie wymogu realizacji miejsc postojowych min. 1 miejsca na 1 mieszkanie;
- ❖—Dla nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej proponuje się powstawanie miejsc parkingowych w granicach działek ewidencyjnych;
- ❖—Minimalny wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ustala się na poziomie 25%;
- ❖—Minimalny wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustala się na poziomie 25%.

2.2 Tereny wskazane na cele zabudowy usługowej, w tym turystycznej i rekreacyjnej (V)

Tabela 5 Kierunki zagospodarowania terenów wskazanych na cele zabudowy usługowej, w tym turystycznej i rekreacyjnej

Oznaczenie terenu	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
VA	Zabudowa usługowa, w tym turystyczna i rekreacyjna	<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Lokalizowanie obiektów o funkcji rekreacyjnej, turystycznej lub sportowej; — Lokalizacji przystani jachtowej. <p>W/w rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego dotyczą w części intensywnego sposobu zabudowy, co sytuuje podmiotowy teren w kategorii zwartej zabudowy miasta, w rozumieniu celów i kierunków polityki przestrzennej określonej w studium. Wobec powyższego zakazy lokalizowania obiektów budowlanych (patrz p. 3.1) nie mają tutaj zastosowania.</p>
VB		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Lokalizacja usług publicznych; — lokalizacja wielkopowierzchniowego

		<p>obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w miejscu oznaczonym na rysunku studium.</p>
VC		<p>Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — przekształcenia w kierunku funkcji usługowej jako dominującej, z funkcją uzupełniającą mieszkaniową; — lokalizacja wielkopowierzchniowego obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w miejscu oznaczonym na rysunku studium
VD		<p>Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — przekształcenia w kierunku funkcji usługowej; — budowa parkingu dla obsługi wyspy Wielka Żuława; — lokalizacja przystani jachtowej.
VE		<p>Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — przekształcenia w kierunku funkcji obsługi ruchu turystycznego — zagospodarowanie obszaru wyspy na usługi turystyczno-wypoczynkowe (w tym turystykę konferencyjną); — dostosowanie intensywności turystycznego zagospodarowania i form wypoczynku do chłonności środowiska; — stałe połączenie wyspy z lądem; — budowę parkingu dla korzystających z usług wyspy. <p>W/w rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego dotyczą w części intensywnego sposobu zabudowy, co sytuuje podmiotowy teren w kategorii zwartej zabudowy miasta, w rozumieniu celów i kierunków polityki przestrzennej określonej w studium. Wobec powyższego zakazy lokalizowania obiektów budowlanych (patrz p. 3.1) nie mają tutaj zastosowania.</p>

Źródło Opracowanie Własne

Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

❖ Dla nowych inwestycji usługowych oraz mieszkaniowo-usługowych proponuje się wprowadzenie wymogu realizacji:

— 25 miejsc postojowych na 1000 m² powierzchni sprzedaży;

~~— 25 miejsc postojowych na 100 użytkowników bazy turystyczno-wypoczynkowej.~~

2.1.3 TERENY ZABUDOWY USŁUG Z ZAKRESU TURYSTYKI, SPORTU I REKREACJI (UT)

Obiekty usług turystycznych, sportu i rekreacji lokalizowane są głównie w sąsiedztwie zbiorników wodnych oraz terenów zielonych. Stanowią zarówno bazę noclegową, jak również zaspokajają potrzeby związane z wypoczynkiem, sportem i rekreacją. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów:

- Należy dążyć do wykorzystania potencjału turystycznego miasta poprzez odpowiednie utrzymanie oraz rozwój zabudowy usług z zakresu turystyki, sportu i rekreacji,
- Obsługa ruchu turystycznego powinna opierać się w szczególności na rozwoju usług hotelarskich, gastronomicznych, informacyjnych, kulturalno- rozrywkowych oraz naukowych,
- W ramach funkcji UT przewiduje się utrzymanie i rozwój obiektów sportowych i rekreacyjnych takich jak: hale sportowe, stadiony sportowe, boiska, pływalnie, lodowiska, korty tenisowe, itp.;
- W ramach funkcji UT dopuszcza się realizację funkcji usług publicznych (oświatowych) wraz z niezbędną infrastrukturą, stanowiących uzupełnienie terenów przeznaczonych na cele sportowo-rekreacyjne (hale sportowe, stadiony sportowe, boiska).

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- intensywność zabudowy: maks. 2,0;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 35%;
- ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 4;
- wysokość zabudowy: do 18 m;
- powierzchnia nowych działek: min. 1500 m².

2.3 Tereny wskazane na cele zabudowy produkcyjno-składowo-usługowej (VI)

~~Tabela 6 Kierunki zagospodarowania terenów wskazanych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi.~~

Oznaczenie terenu	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
VIA	Zabudowa produkcyjno-składowo-usługowa	Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej: — kontynuacja funkcji produkcyjno

		<p>składowej;</p> <p>— rekultywacja — składowiska — odpadów, stworzenie stacji przetłokowej wraz z segregacją odpadów.</p>
VIB		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy o funkcji produkcyjno-składowo-usługowej;</p> <p>— uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej.</p>
VIC		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy o funkcji produkcyjno-składowo-usługowej;</p> <p>— uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej.</p>
VID		<p>Obszar rozwoju nowej zabudowy:</p> <p>— Wprowadzenie zabudowy o funkcji produkcyjno-składowo-usługowej</p> <p>— Możliwość wprowadzenia funkcji produkcyjno-składowo-usługowej z funkcją mieszkaniową związaną z tą produkcją;</p> <p>— minimalna powierzchnia działek o funkcji produkcyjno-składowo-usługowej z domem właściciela: 2400 m², w tym minimum 500 m² na zabudowę jednorodzinną;</p> <p>— uzbrojenie terenu w sieć kanalizacji sanitarnej.</p>
VIE		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <p>— Kontynuacja zabudowy produkcyjno-składowo-usługowej.</p>
VIF		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <p>— Kontynuacja i uzupełnianie zabudowy produkcyjno-składowo-usługowej.</p>
VIG		<p>Obszar strukturalnych przekształceń zabudowy:</p> <p>— przekształcenia w kierunku mieszkaniowo-usługowym.</p>

VIII		<p>Obszar kontynuacji i uzupełnień zabudowy istniejącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kontynuacja funkcji produkcyjno-składowej; — możliwość wprowadzenia funkcji produkcyjno-składowo-usługowej z funkcją mieszkaniową związaną z tą produkcją.
------	--	---

Źródło: Opracowanie własne

Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalny wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki ustala się na poziomie 15%;
- ❖ Dla nowych inwestycji produkcyjno-składowo-usługowych proponuje się wprowadzenie wymogu realizacji:
 - 25 miejsc postojowych na 100 zatrudnionych osób;
 - 25 miejsc postojowych na 1000 m² powierzchni użytkowej.

2.1.4. TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ (U)

Tereny zabudowy usługowej zlokalizowane na obszarze całego miasta. W skład danej funkcji wchodzi zarówno usługi komercyjne jak i usługi o charakterze publicznym. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów:

- Należy dążyć do utrzymania oraz rozwoju zabudowy usługowej dotyczącej zaspokojenia potrzeb życiowych mieszkańców, w szczególności z zakresu handlu, gastronomii, bankowości i finansów, ubezpieczeń, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kultury i rozrywki, turystyki, sportu i rekreacji, łączności, transportu,
- W ramach terenów zabudowy usługowej realizowane będą zarówno funkcje usługowe o charakterze komercyjnym jak i publicznym.
- W ramach istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy usługowej uciążliwości wynikające z prowadzonej działalności należy ograniczyć do granic terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- intensywność zabudowy: maks. 3,0;

- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 15%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 4;*
- *wysokość zabudowy: do 18 m;*
- *powierzchnia nowych działek: min. 800 m².*

2.1.5. TERENY ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH (Up)

Tereny zabudowy usług publicznych zlokalizowane są głównie w centrum miasta. W skład danej funkcji wchodzi zarówno usługi publiczne o znaczeniu lokalnym jak i ponadlokalnym. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów:

- *Należy dążyć do utrzymania usług publicznych o znaczeniu ponadlokalnym (wymiar sprawiedliwości, ochrona zdrowia - szpital powiatowy, administracja -Starostwo Powiatowe, bezpieczeństwo - Komenda Powiatowa Policji i Straży Pożarnej) i lokalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy), a także usług publicznych z zakresu kultury religijnej, kultury, oświaty, sportu i rekreacji oraz opieki i pomocy społecznej i socjalnej.*
- *W ramach funkcji usług publicznych w granicach terenów, jak również w bryłach budynków usług publicznych, dopuszcza się lokalizowanie drobnych usług nieuciążliwych, m.in. z zakresu handlu i gastronomii.*

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 3,0;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 15%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 4;*
- *wysokość zabudowy: do 18 m;*
- *powierzchnia nowych działek: min. 800 m².*

2.1.6. TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ (P)

Obiekty przemysłowe, produkcyjne, składy i magazyny lokalizowane są głównie w bezpośrednim sąsiedztwie i dostępności odpowiednich systemów komunikacji zarówno kołowej, jak i kolejowej. Rozwój

potencjału inwestycyjnego miasta będzie się wiązał z rozwojem danej funkcji. Obiekty w ramach funkcji przemysłowej muszą być lokalizowane w odpowiednich kwartałach zabudowy tworząc dzielnicę przemysłową miasta. Ustala się zasady zagospodarowania terenów:

- Należy dążyć do uzupełnienia istniejących kwartałów zabudowy poprzez zwiększenie intensywności, a w następnej kolejności do realizowania zabudowy na terenach jeszcze niezainwestowanych.
- Należy promować przemysł o ograniczonej uciążliwości, zarówno w zakresie norm hałasu, jak i wpływu na stan powietrza, wody oraz gleby.
- Należy dążyć do ustanowienia odpowiednich połączeń komunikacyjnych, funkcji przemysłowych z ulicami miejskimi, jak również modernizacji ulic miejskich umożliwiających dogodne warunki do transportu.
- W ramach funkcji przemysłowej dopuszcza się lokalizację baz transportowych i przeladunkowych oraz centrów logistycznych,
- W ramach funkcji przemysłowej dopuszcza się lokalizację obiektów administracyjno- biurowych oraz punktów sprzedaży detalicznej związanych z prowadzoną działalnością produkcyjną jako wbudowanych w bryłę budynku produkcyjnego lub stanowiących oddzielny obiekt.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- intensywność zabudowy: maks. 3,0;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 10%;
- ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 4;
- wysokość zabudowy: do 18 m (nie dotyczy obiektów technologicznych i kominów);
- powierzchnia nowych działek: min. 800 m².

2.1.7. TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWO- USŁUGOWEJ (PU)

Funkcje przemysłowo - usługowe skupiać będą w sobie przemysł o niższej intensywności i oddziaływaniu w połączeniu z funkcją usługową. Funkcje te rozmieszczone są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przemysłowych w rejonie miasta, w którym tworzona będzie dzielnica przemysłowa. Funkcja ta stanowić będzie dopełnienie i wzbogacenie funkcji przemysłowych. Ustal się następujące zasady zagospodarowania terenów:

- *Należy dążyć do uzupełnienia istniejących kwartałów zabudowy poprzez zwiększenie intensywności, a w następnej kolejności do realizowania zabudowy na terenach jeszcze niezainwestowanych.*
- *Funkcje należy realizować w oparciu o ustalenia dotyczące terenów zabudowy usługowej i terenów zabudowy przemysłowej.*

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 3,0;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 15%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 4;*
- *wysokość zabudowy: do 18 m (nie dotyczy obiektów technologicznych i kominów);*
- *powierzchnia nowych działek: min. 800 m².*

2.1.8 OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²

Tereny zabudowy usług wielkopowierzchniowych zlokalizowane są głównie w centrum miasta. W ramach tej zabudowy dopuszcza się realizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 3,5;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 10%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 3;*
- *wysokość zabudowy: do 18 m;*
- *powierzchnia nowych działek: min. 2000 m².*

2.1.9 TERENY ZWIĄZANE Z TECHNICZNĄ OBSŁUGĄ MIASTA (T)

Tereny związane z obsługą techniczną miasta zlokalizowane są w całym mieście są to głównie obiekty służące do: zaopatrzenia w wodę, oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, ciepłownictwa,

dostarczania gazu i energii elektrycznej oraz urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miasta,

- *Wprowadza się zakaz lokalizacji wszelkich obiektów nie związanych z funkcją obsługi technicznej i usług z nimi związanych.*

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 2,5;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 10%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 3;*
- *wysokość zabudowy: do 12 m (nie dotyczy obiektów technologicznych i kominów);*
- *powierzchnia nowych działek: nie ustala się.*

2.1.10 TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ (MR)

Obejmują obszar kilku pojedynczych siedlisk zlokalizowanych w strefie F. Na terenach tych adaptuje się istniejącą zabudowę zagrodową z dopuszczeniem jej rozbudowy, przebudowy i modernizacji.

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 2,0;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 30%;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks.2;*
- *wysokość zabudowy: do 10 m;*
- *powierzchnia nowych działek: min. 500 m².*

Planowana struktura funkcjonalno- przestrzenna miasta Iława wyznaczona w Studium wynika z obecnego przestrzennego rozkładu funkcji zagospodarowania terenu, a także intensywności i kierunków przekształceń zainwestowania. Strukturę zagospodarowania przestrzennego miasta oparto na podziale obszaru miasta na:

- ❖ *tereny przeznaczone pod zabudowę,*
- ❖ *tereny zieleni miejskiej i wód powierzchniowych*
- ❖ *terenów komunikacyjnych.*

2.2. TERENY KOMUNIKACYJNE

Tereny komunikacyjne obejmuje system komunikacji miasta, na który składają się: tereny dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych dróg publicznych. Do terenów komunikacyjnych zalicza się także tereny kolejowe (KK), tereny zabudowy garażowej (KG) oraz tereny parkingów (KP), a także tereny pod projektowane drogi publiczne (KDpr) i rezerwę terenu pod obwodnicę miasta (KDr).

2.2.1. TERENY ZABUDOWY GARAŻOWEJ (KG)

Obejmują tereny rozmieszczone na terenie całego miasta, głównie w sąsiedztwie terenów zabudowy wielorodzinnej z usługami.

- *Na terenach przeznaczonych pod zabudowę garażową należy dążyć do łączenia obiektów garażowych w grupy obiektów.*

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 1,0;*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: nie ustala się;*
- *ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 1;*
- *wysokość zabudowy: do 5 m;*
- *powierzchnia nowych działek: nie ustala się.*

2.2.2. TERENY PARKINGÓW ORAZ POLITYKA PARKINGOWA

Zasady polityki parkingowej winny uwzględniać dobre udostępnienie samochodem całego miasta, włącznie z zapewnieniem właściwej liczby i organizacji miejsc do parkowania. Przy programowaniu inwestycji należy stosować następujące wskaźniki postojowe:

- ❖ *min. 1,1 miejsca/ 1 lokal - dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami,*
- ❖ *min. 2 miejsca / 1 lokal, segment, budynek mieszkalny - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami,*
- ❖ *min. 30 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej - dla terenów zabudowy usługowej,*
- ❖ *min. 20 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej dla terenów zabudowy usług publicznych,*

- ❖ *min. 30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych - dla terenów zabudowy przemysłowej, przemysłowo - usługowej i technicznej obsługi miasta.*
- ❖ *min. 30 miejsc postojowych / 100 miejsc konsumpcyjnych / 100 miejsc noclegowych / 100 użytkowników - dla terenów zabudowy usług z zakresu turystyki, sportu i rekreacji.*
- ❖ *Miejsca parkingowe dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową należy realizować w ilości oraz na zasadach określonych w przepisach odrębnych.*

Na rysunku studium wskazuje się ogólnodostępne miejskie parkingi, ponadto dopuszcza się wydzielanie nowych terenów pod parkingi ogólnodostępne stosownie do potrzeb mieszkańców. Uzupełnieniem parkingów mogą być tereny zieleni urządzonej oraz obiekty małej architektury.

Wskazana jest realizacja miejsc postojowych w liniach rozgraniczających ulic w formie zatok i pasów postojowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi.

2.2.3. POZOSTAŁE TERENY KOMUNIKACYJNE

Studium wyznacza również tereny przeznaczone pod dalszy rozwój systemu komunikacji w Iławie. Zagospodarowanie na terenach kolejowych (KK), terenach projektowanych dróg publicznych (KDpr) oraz terenach rezerwy pod obwodnicę miasta (KDr) powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych i liniach kolejowych, w szczególności w oparciu o warunki techniczne regulujące powstawanie takich obiektów.

2.3. TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ I WÓD POWIERZCHNIOWYCH 2.4. System terenów zieleni

~~Na terenie miasta Iława powstanie system terenów zieleni, w którego skład wchodzić będą:~~ *Mając na celu zapewnienie odpowiedniej jakości życia mieszkańców, a także zachowanie ład przestrzenny i jakości krajobrazu w mieście, określa się następujące rodzaje terenów zieleni miejskiej i wód powierzchniowych:*

- ❖ ~~tereny publicznej zieleni urządzonej i rekreacyjnej (ZP),~~
- ❖ ~~tereny publiczne sportowo-rekreacyjne,~~
- ❖ ~~tereny cmentarzy (ZC),~~

- ❖ tereny zieleni nieurządzonej (ZN),
- ❖ tereny ogrodów działkowych (ZO),
- ❖ *tereny lasów (ZL),*
- ❖ *tereny wód powierzchniowych (WS).*

System ten tworzyć będzie strukturę zieleni miejskiej połączoną z obszarami zieleni leśnej.

2.3.1. ~~2.4.1.~~ TERENY PUBLICZNEJ ZIELENI URZĄDZONEJ I REKREACYJNEJ (ZP)

Tereny publicznej zieleni urządzonej i rekreacyjnej będą elementem dopełniającym system przestrzeni publicznych tereny przeznaczone pod zabudowę, w celu poprawy warunków jakości życia mieszkańców miasta. Ich lokalizację wskazuje się na obszarach o niekorzystnych warunkach do zabudowy, głównie w otoczeniu rzeki Iławki i jezior w sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod zabudowę związaną z mieszkalnictwem, a także zabudowę usług z zakresu turystyki, sportu i rekreacji. Tereny zieleni planuje się powiązać z systemem ścieżek rowerowych, a także wprowadzić możliwość lokalizacji drobnych obiektów usługowych.

Ustala się następujące zasady zagospodarowania:

- *tereny zieleni urządzonej i rekreacyjnej powinny stanowić uzupełnienie i wzbogacenie terenów przeznaczonych pod zabudowę,*
- *tereny te powinny być urządzane w szczególności w sąsiedztwie wód powierzchniowych, a także wśród kwartałów zabudowy mieszkaniowej jako element pozytywnie wpływający na jakość życia mieszkańców,*
- *należy kontynuować powiązanie terenów zieleni urządzonej z systemem ścieżek rowerowych, ciągów pieszych oraz pieszo - jezdnych,*
- *na terenach zieleni urządzonej dopuszcza się lokalizowanie drobnych usług funkcjonalnie związanych z tymi terenami oraz zabudowy z zakresu turystyki, sportu i rekreacji,*
- *na terenach zieleni urządzonej graniczącej z terenem Powiatowego Szpitala im. Władysława Biegańskiego dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych.*

Wskaźniki zagospodarowania terenu:

- *intensywność zabudowy: maks. 0,2,*
- *wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: min. 70%,*

- ilość kondygnacji nadziemnych: maks. 2,
- wysokość zabudowy: do 10 m,
- powierzchnia nowych działek: nie ustala się.

2.4.2. Tereny publiczne sportowo-rekreacyjne

Tereny zlokalizowane są w zachodniej części miasta. Obecnie znajdują się tam: stadion i inne obiekty sportowe, szkoła, restauracja oraz obiekty towarzyszące. Pozostałe, niezagospodarowane przestrzenie wykorzystane będą do lokalizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych.

2.3.2. ~~2.4.4.~~ TERENY ZIELENI NIEURZĄDZONEJ (ZN)

Są to tereny otwarte nie nadające się pod zabudowę ze względu na ich cechy ekofizjograficzne, składające się na system ekologiczny miasta. *Tereny zieleni nieurządzonej stanowią głównie obszary dominacji łąk, zakrzaczeń, zadrzewień oraz gruntów ornych. Tereny te należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu. Dopuszcza się zagospodarowanie rekreacyjne tych terenów, m. in. pod trasy rowerowe, miejsca wypoczynku, zielone boiska i place zabaw.*

2.3.3. ~~2.4.3.~~ TERENY CMENTARZY (ZC)

Na terenie miasta występują 3 cmentarze, w tym jeden zlokalizowany w centrum miasta. Gospodarowanie tym elementem systemu terenów zieleni będzie polegało na zachowaniu istniejących cmentarzy jako trwałego i nienaruszalnego elementu tożsamości historyczno-kulturowej miasta. *Wokół cmentarzy wyznaczono strefy ochrony sanitarnej w odległościach 50 m oraz 150 m. Realizację nowych inwestycji w ustalonych strefach należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.*

2.3.4. ~~2.4.5.~~ TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH (ZO)

~~W granicach miasta znajdują się obecnie tereny ogrodów działkowych, położone na terenach atrakcyjnych inwestycyjnie. Kierunkiem działań w stosunku do tych obszarów będzie przekształcanie ich w obszary zabudowy mieszkaniowej.~~

~~Studium wskazuje obszar lokalizacji ogrodów działkowych w północnej części miasta. Zlokalizowane równomiernie na terenie całego miasta. Zagospodarowanie terenów ogrodów działkowych należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźniki zagospodarowania terenu:~~

- *min. 70% obszaru należy pozostawić jako teren biologicznie czynny.*

2.3.5. TERENY LASÓW (ZL)

Tereny lasów obejmują lasy państwowe, komunalne i prywatne. Tereny te należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu z zaleceniem zagospodarowania rekreacyjnego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, miejsca wypoczynku. Na terenach tych należy przestrzegać przepisów odrębnych o lasach.

2.3.6. TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Obejmują wody powierzchniowe jezior i rzeki położonych w granicach miasta Iława, a także wody kanału Tynwałd oraz rozproszonych niewielkich oczek wodnych. Tereny wód powierzchniowych stanowią naturalny czynnik wpływający korzystnie na warunki zagospodarowania turystycznego, sportowego i rekreacyjnego w mieście, w związku z czym należy dążyć do wykorzystania potencjału tych zasobów.

Ustala się następujące zasady wykorzystania tych terenów:

- *Wszelkie zagospodarowanie tych terenów może polegać na powszechnym, zwykłym lub szczególnym korzystaniu z wód.*
- *Należy dążyć do sportowego i rekreacyjnego wykorzystania terenów wód powierzchniowych w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców i z tego zakresu.*
- *Zaleca się w szczególności budowę obiektów związanych z wypoczynkowym wykorzystaniem wód: przystani, pomostów, marin, organizację kąpielisk, torów sportów wodnych itp., oraz udrożnianie szlaków kajakowych wraz z wyposażeniem w niezbędną infrastrukturę.*
- *Gospodarowanie wodami powierzchniowymi powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego, a także w poszanowaniu naturalnych zasobów środowiska.*
- *Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu należy przestrzegać zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.*

2.4. ~~2.5.~~ TERENY WSKAZANE DO OBJĘCIA ZAKAZEM I OGRANICZENIAMI ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Wskazuje się następujące ograniczenia w lokalizacji zabudowy:

- ~~❖ Z tytułu przepisów o ochronie środowiska, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od linii energetycznych wysokiego i średniego napięcia;~~
- ~~❖ Z tytułu przepisów określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, należy przyjąć stosowną strefę kontrolną dla gazociągów wybudowanych po 11 grudnia 2001 r., dla starszych, zgodnie z rozporządzeniami: Ministra Górnictwa z dnia 18.08.1978r., Ministra Przemysłu z dnia 24.06.1989r. oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14.11.1995r.~~
- ~~❖ Z tytułu przepisów kolejowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od terenów kolejowych określonej w tych przepisach;~~
- ~~❖ Z tytułu przepisów drogowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w odległości określonej w tych przepisach;~~
- ~~❖ Z tytułu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych: grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego i torfowisk nie wskazane są w studium pod zainwestowanie;~~
- ~~❖ Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze: wokół terenów cmentarzy powinien być wyznaczony obszar ochronny o stosownej szerokości, jak również ograniczenie lokalizacji ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją, przechowywaniem żywności;~~
- ~~❖ Z tytułu przepisów ustawy Prawo Wodne: pasy ochronne o szerokości 1,5 m wzdłuż cieków wodnych, w celu konieczności umożliwienia wypełnienia ustawowych obowiązków przez właścicieli wód.~~

W studium wskazuje się tereny podlegające ograniczeniom i zakazom zabudowy, wynikającym z przepisów odrębnych oraz uwarunkowań środowiskowych, przyrodniczych, kulturowych, a także wynikających z lokalizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz komunikacji. Wskazuje się następujące ograniczenia w lokalizacji zabudowy:

- ❖ ograniczenia wynikające z uwarunkowań środowiskowych, przyrodniczych i kulturowych:*
 - na obszarach objętych prawnymi formami ochrony przyrody ustala się obowiązek realizowania nowych inwestycji zgodnie z nakazami i zakazami wynikającymi z przepisów odrębnych dotyczących tych obszarów,*

- *zagospodarowanie terenów wokół cmentarzy podlega ograniczeniom w zagospodarowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi,*
 - *ograniczeniom w zabudowie podlegają grunty rolne i leśne chronione na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych, inwestowanie na tych gruntach powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi,*
 - *ograniczeniom w zabudowie podlegają tereny w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych zgodnie z przepisami z zakresu prawa wodnego.*
- ❖ *ograniczenia wynikające z rozmieszczenia istniejącej i planowanej infrastruktury technicznej:*
- *ustala się strefę ochronną o szerokości 15 m od skrajnego przewodu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110kV, w której dopuszcza się lokalizowanie zabudowy oraz zieleni wysokiej przy uwzględnieniu odległości od sieci wynikających z przepisów odrębnych.*
 - *dla sieci gazowych zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują odpowiednie strefy kontrolowane, w których zakazana jest lokalizacja obiektów budowlanych i zieleni wysokiej oraz podejmowania działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego pracy.*
 - *dla lokalizacji ujęć wód podziemnych ustanowione są bezpośrednie strefy ochronne ujęć wody zgodnie z dokumentami ustanawiającymi te strefy,*
 - *ograniczeniom w zabudowie podlegać będą tereny w miejscach przekroczenia poziomów hałasu (w stosunku do odpowiedniej kategorii zabudowy), o których mowa w przepisach odrębnych,*
 - *ograniczeniom w zabudowie podlegać będą tereny w sąsiedztwie linii kolejowej oraz dróg publicznych zgodnie z przepisami odrębnymi.*

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Podstawowym kierunkiem działań planistycznych mających na celu ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturalnego powinno być zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych. Dzięki temu możliwy będzie rozwój miasta oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Kierunki ochrony środowiska wyznaczają w dużej części odrębne przepisy prawne, dotyczące poszczególnych form ochrony przyrody, jak również ocena stanu i zasobów przyrodniczych, ~~które należy objąć ochroną.~~

3.1. OBSZARY OBJĘTE PRAWNĄ OCHRONĄ NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego

~~Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego (pow. 25 045 ha) z otuliną (pow. 18 038 ha) utworzony został w 1993 r. Granica parku i otuliny obejmuje północną część miasta Iława. Celem Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych Pojezierza Iławskiego, zachowanie różnorodności biologicznej ekosystemów. Park i jego otulina położone są w granicach dwóch województw: warmińsko-mazurskiego i pomorskiego; obejmuje fragmenty gmin: Starego Dzierzgonia, Susza, Iławy, Miasta i Gminy Zalewo i miasta Iławy.~~

W północnej części miasta Iława położony jest fragment obszaru Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego. Cały park obejmuje obszar o powierzchni 25 045 ha, w tym: 22 404,7 ha położony na terenie gmin: Iława (miasto), Iława, Zalewo i Susz w powiecie Iławskim, w województwie warmińsko-mazurskim oraz 2 640,3 ha w gminie Stary Dzierzgoń w powiecie sztumskim, w województwie pomorskim. W celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi funkcjonuje otulina o powierzchni 16 419,1 ha, położona na terenie gmin: Iława (miasto), Iława, Zalewo i Susz w województwie warmińsko-mazurskim.

Park Krajobrazowy został powołany Rozporządzeniem Nr 120 Wojewody Olsztyńskiego i Wojewody Elbląskiego z dnia 17 maja 1993 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym zawierającym opisy granic Parku oraz granic otuliny parku jest Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego. Dodatkowo uwzględnić należy także Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego - wprowadzającego zmianę jednego z paragrafów rozporządzenia z 2005 r.

Park chroni najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowo tereny Pojezierza Iławskiego. Granica parku obejmuje najbardziej urozmaicone krajobrazowo tereny z dużym udziałem zwartych kompleksów leśnych (subkontynentalne grądy i bory mieszane) i silnie rozwiniętą siecią hydrograficzną.

Flora parku charakteryzuje się wysoką różnorodnością. Całkowitej ochronie podlega 29 gatunków, m.in.: wawrzynek wilczełyko, wroniec widlasty, widłak goździsty, goździk pyszny, grzybień biały i północny, grązel żółty, rosiczka okrągłolistna oraz szereg storczyków np.: kukułka plamista, kukułka krwista, kruszczyk szerokolistny. Najcenniejszymi wśród zbiorowisk leśnych są zespoły uzależnione od wysokiego poziomu wód gruntowych.

Przedstawicielami fauny są liczne kręgowce:

- ❖ 11 gatunków płazów (wszystkie chronione),
- ❖ 5 gatunków chronionych gadów (żmija, zaskroniec, padalec, jaszczurka zwinka, żyworódka),
- ❖ 135 lęgowych gatunków ptaków (116 chronionych);
- ❖ 32 gatunki ssaków, w tym 5 chronionych.

Na obszarze parku występują 3 rezerваты przyrody ("Jezioro Czerwica", "Jezioro Gaudy", "Jasne"), a kolejne 3 są planowane ("Rezerwat przyrody Buczyna na Łaniochu", "Rezerwat przyrody Piotrkowskie Bagno", "Rezerwat przyrody Witoszewskie Grądy"). Ponadto zlokalizowanych jest tu 58 pomników przyrody ożywionej.

Ogólne zasady ochrony parków krajobrazowych zawarte zostały w ~~„Ustawie o ochronie przyrody” z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami)~~ w przepisach odrębnych z zakresu ochrony przyrody. Natomiast szczegółowe zapisy dotyczące ochrony Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego i jego otuliny określa plan ochrony, zatwierdzony Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 37 z dnia 27 września 2005 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urzędowy Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 140, poz. 1649).

Ustalenia zawarte w planie ochrony są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego *i były dotychczas zachowane w poprzednich dokumentach planistycznych.*

Obszar Chronionego Krajobrazu (OCHK)

Przez teren miasta Ława przebiegają granice 2 obszarów chronionego krajobrazu, tj.:

- ❖ OCHK Pojezierza Ławskiego - część A
- ❖ OCHK Doliny Dolnej Drwęcy (wzdłuż Ławki i wokół jez. Dół),

Powołanie OCHK nie wyklucza działalności człowieka na obszarze chronionym, jednakże musi być ona uwarunkowana potrzebami przyrody. OCHK może objąć swym zasięgiem inne formy ochrony przyrody, np. użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych i in.

~~Zgodnie z art. 23.1 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami) OCHK „obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.”~~

Szczegółowe zapisy dotyczące ochrony obszarów chronionego krajobrazu określone są Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 31 z dnia 23 kwietnia 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego (część A i część B) - Dz. Urzędowy Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 71 z dn. 07.05.2008r., poz. 1357.

~~Na obszarze Obszaru Chronionego Krajobrazu wprowadzone są następujące zakazy:~~

- ~~❖ zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;~~
- ~~❖ realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;~~
- ~~❖ likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;~~

- ~~❖ wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;~~
- ~~❖ wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;~~
- ~~❖ dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;~~
- ~~❖ likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;~~
- ~~❖ lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.~~

~~Zakaz lokalizowania obiektów budowlanych nie dotyczy obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej (pod warunkiem dotyczącym wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy).~~

W odniesieniu do OCHK Doliny Dolnej Drwęcy szczegółowe zapisy odnośnie tego obszaru zawiera Uchwała nr XVIII/437/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy.

Natura 2000

Północna część miasta znajduje się w obszarze europejskiej sieci Natura 2000 „Lasy Iławskie” na podstawie Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej. Obszar został powołany rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. Nr 229 poz.2313 ze zm.).

Dodatkowo w w/w północnej strefie wyznaczono na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana

jako dokument nr C(2010) 9669(2011/64/UE) (data publikacji - 2011-02-08, oznaczenie dziennika L33 str.146) wyznaczono obszar specjalnej ochrony siedlisk PLH280053 Ostoja Iławska.

Natomiast zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. nr 92, poz. 88 z późn. zm.) zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody na obszarach tych zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczony został obszar Natura 2000. Działania ochronne powinny mieć na celu zachowanie w należytym stanie zasobów przyrody, przy czym przepisy unijne nie precyzują sposobów, w jaki efekt ochrony ma być osiągnięty. Podstawową zasadą obowiązującą na obszarach objętych siecią Natura 2000 powinno być zachowanie równowagi pomiędzy ochroną przyrody a gospodarką. Dodatkowo na Obszarach Specjalnej Ochrony szczególnej ochronie podlega przestrzeń życiowa ptaków.

Ponadto, państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są do zachowania, utrzymania i odtwarzania siedlisk przez utrzymywanie, zagospodarowywanie, odtwarzanie i tworzenie biotopów, oraz unikanie zanieczyszczania i pogarszania stanu siedlisk w obszarach chronionych i poza nimi. Wybór form i metod ochrony pozostaje w gestii krajów członkowskich.

"Zielone Płuca Polski"

Obszar miasta Iława znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Obszar ten objął teren Polski północno - wschodniej o nieskażonej przyrodzie i bogatych walorach krajobrazowych. Głównym celem porozumienia, w sprawie ochrony „ZPP” jest naturalna potrzeba ochrony dziedzictwa przyrodniczego i integracja środowiska z rozwojem gospodarczym i postępem cywilizacyjnym. Istotą porozumienia „Zielone Płuca Polski” jest przyjęcie idei i zasad ekorozwoju jako podstawowego kierunku bytu gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Rozwój społeczno-gospodarczy realizowany ma być (jest)

w zrównoważeniu z rozbudowywanym, regionalnym systemem ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych o randze europejskiej. Zgodnie z dokumentem „Porozumienia w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego bioróżnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej” (2004) główne cele zrównoważonego rozwoju obszaru to:

- ❖ *ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,*
- ❖ *wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,*
- ❖ *pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,*
- ❖ *wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone Płuca Polski w przestrzeni europejskiej,*
- ❖ *doskonalenie i promocję produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,*
- ❖ *uwzględnienie arealu i funkcji Zielonych Płuc Polski w polityce przestrzennej i regionalnej Państwa,*
- ❖ *podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca Polski wśród mieszkańców regionu, Polski i Europy.*

ECONET

Miasto Iława znajduje się w zachodniomazurskim obszarze węzłowym o znaczeniu międzynarodowym w sieci ekologicznej ECONET - Polska; w hierarchii sieci ekologicznej jest to obszar o randze najwyższej. *Miasto Iława od strony zachodniej oraz południowej (obszary leśne na pograniczu miasta i gminy Iława) otoczone jest terenami zakwalifikowanymi jako korytarze ekologiczne o w/ w randze.*

Ochrona gatunkowa

Na zachód od wyspy Wielka Żuława występuje ochrona strefowa dla rzadkich ptaków drapieżnych.

~~Na podstawie art. 45 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami), ochrona gatunkowa „ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.”~~

Lasy ochronne

Na obszarze miasta Ława część kompleksów leśnych stanowią lasy, które Zarządzeniem nr 76 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21.05.2007 r. uznane zostały za ochronne.

Za lasy ochronne uznane zostały z racji tego, iż:

- ❖ pełnią funkcje wodochronne,
- ❖ znajdują się w granicach administracyjnych miast.

Łączna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 182,2333 ha.

Strefa ochronna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych

Na podstawie dokumentacji hydrologicznej, wykonanej w maju 1996 i zatwierdzonej przez Ministra OŚZNiL 25.06.1998 r. (szczegóły patrz roz. 4.2.6), dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 210 „Ława” zaproponowano obszar ochronny, który w drodze rozporządzenia ustanawia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Strefy ochronne ujęć wody

Dla 8 studni ujęcia komunalnego wód podziemnych ustanowiono decyzją Starosty Ławskiego OŚR.6226/2/2003 z dnia 9.05.2003 r. strefy ochrony bezpośredniej.

Korytarze ekologiczne- lokalne

Rzeka Ławka oraz jeziora występujące na obszarze miasta Ława: Jeziorak Mały, Jeziorak, Ławskie i Dół tworzą korytarze i ciągi ekologiczne, które ze względu na ich znaczenie klimatyczne, hydrologiczne i biologiczne należy zachować.

3.2. OBSZARY OBJĘTE INNYMI PRAWNYMI FORMAMI OCHRONY

Tabela 1 Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

<u>Obszary chronione z tytułu przepisów prawa – Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych</u>	
Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas bonitacyjnych IV oraz grunty rolne stanowiące użytki rolne klas bonitacyjnych V i VI	Wskazane użytkowanie rolnicze. Zmiana użytkowania dopuszczalna jedynie w uzasadnionych przypadkach. Wymagana jest zgoda marszałka województwa, stosownie do przepisów Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na

wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego	zmianę przeznaczenia obszaru o zwartej powierzchni powyżej 1ha.
Trwale użytki zielone wykształcone na glebach pochodzenia organicznego	Tereny wymagają na ogół okresowej regulacji stosunków wodnych. Należy unikać melioracji polegających tylko na odwadnianiu. W skazane użytkowanie rolnicze. Zmiana użytkowania dopuszczalna jedynie w uzasadnionych przypadkach. Wymagana jest zgoda marszałka województwa, stosownie do przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na zmianę przeznaczenia obszaru o zwartej powierzchni powyżej 1 ha.
Grunty leśne	Należy ograniczać przeznaczenie na cele nieleśne, ograniczać szkodliwą działalność powstającą w skutek działalności nieleśnej oraz poprawiać wartość użytkową i zapobiegać obniżeniu produktywności. Zmiana użytkowania wymaga zgody, stosownie do przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ministra właściwego do spraw środowiska w przypadku gruntów leśnych Skarbu Państwa, a w przypadku pozostałych gruntów leśnych marszałka województwa.
Obszary chronione z tytułu przepisów prawa—Ustawa Prawo Wodne	
Obszary zagrożone powodzią	<p>Na obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią zgodnie z przepisami Prawo Wodne zakazuje się wykonywania urządzeń wodnych i wznoszenia obiektów budowlanych, sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód lub służące do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk, zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.</p> <p>Na obszarze potencjalnego zagrożenia powodzią zabrania się prowadzenia działań mogących naruszyć strukturę wału przeciwpowodziowego.</p>
Wody podziemne	Na podstawie dokumentami hydrologicznej, wykonanej w maju 1996 i zatwierdzone przez Ministra OŚZNIŁ 25.06.1998r. dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 210 „Iława” zaproponowano obszar ochronny, który w drodze rozporządzenia ustanawia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. W obrębie obszaru ochronnego wyznaczony został obszar o zaostrzonych rygorach, tam, gdzie wody podziemne narażone są na bezpośrednie zanieczyszczenie utwory o dużej przepuszczalności (brak izolacji lub częściowa) i łatwej akumulacji zanieczyszczeń (ryny polodowcowe) gdzie

	<p>czas przenikania pionowego zanieczyszczeń nie przekracza 25 lat.</p> <p>Dla 8 studni ujęcia komunalnego wód podziemnych ustanowiono decyzją Starosty Ławskiego OŚR.6226/2/2003 z dnia 9.05.2003 r. strefy ochrony bezpośrednią.</p>
<p><u>Obszary chronione z tytułu przepisów prawa – Ustawa o lasach</u></p>	
<p>Lasy ochronne</p>	<p>Lasy ochronne podlegają ochronie na podstawie przepisów ustawy o lasach. Chronione są ze względu na pełnioną funkcję (lasy glebochronne, wodochronne, lasy stanowiące drzewostany nasienne). Status lasów ochronnych wyklucza prowadzenie produkcyjnej działalności leśnej na ich obszarze.</p>

3.3. ~~PROJEKTOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY~~

Na terenie miasta Ława występują obszary i obiekty, które z racji posiadanych walorów zasługują na ochronę prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Są to:

- ❖ ~~obszar chronionego krajobrazu (OCHK),~~
- ❖ ~~rezerwaty przyrody,~~
- ❖ ~~zespoły przyrodniczo krajobrazowe,~~
- ❖ ~~użytki ekologiczne,~~
- ❖ ~~pomniki przyrody.~~

Rezerwat przyrody

~~W granicach administracyjnych miasta Ława znajduje się niewielki fragment projektowanego rezerwatu przyrody „Krzywy Róg” obejmującego zbiorowiska olsowe, szuwarowe i zarośla. Wg badań prowadzonych w latach 1997/98 przez grupę prof. Fałtynowicza z Uniwersytetu Gdańskiego na obszarze tym nie istnieją podstawy fitosocjologiczne do utworzenia rezerwatu.~~

Użytki ekologiczne

~~W granicach administracyjnych miasta projektowany jest użytek ekologiczny – niewielkie jezioro śródleśne w oddz. 103i (Nadleśnictwo Ława, obręb Ława) o pow. 0,57 ha z bardzo cenną entomofauną (owady), otoczone borem bagiennym.~~

Zgodnie z ~~Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami)~~ użytki ekologiczne, to „zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej [...]” (art. 42)

Dla użytku ekologicznego mogą być prowadzone następujące zakazy (art. 45):

- ~~1. zakaz niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;~~
- ~~2. zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;~~
- ~~3. zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby;~~
- ~~4. zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;~~
- ~~5. zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;~~
- ~~6. zakaz wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;~~
- ~~7. zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi;~~
- ~~8. zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;~~
- ~~9. zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;~~
- ~~10. zakaz zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;~~
- ~~11. zakaz umieszczania tablic reklamowych.~~

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- ~~1. „prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;~~
- ~~2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;~~
- ~~3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;~~

4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych."

3.2. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH

Perspektywa rozwoju Iławy wiąże się z koniecznością zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego z ochroną środowiska przyrodniczego. Oznacza to zachowanie zasobów i ochronę jakości środowiska poprzez określenie zasad ich zagospodarowania. Zasady te łączą interes publiczny i prywatny z funkcjami przyrodniczymi. Do głównych celów polityki zagospodarowania przestrzennego miasta w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania funkcji przyrodniczej należą:

- ❖ utrzymanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, pełniących ważne funkcje klimatyczne (wymiany i regeneracji powietrza), biologiczne i hydrologiczne (zasilania i retencji wód powierzchniowych i podziemnych) jako systemu przyrodniczego*
- ❖ zapewnienie powiązań terenów zieleni miejskiej i wód powierzchniowych w ramach ciągów przyrodniczych krajowych i ponadregionalnych,*
- ❖ wyeksponowanie w strukturze miasta obszarów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,*
- ❖ ochrona istniejącej zieleni miejskiej oraz urządzenie nowych terenów zieleni,*
- ❖ poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona zasobów wodnych,*
- ❖ dbałość o jakość powietrza atmosferycznego poprzez utrzymanie odpowiednich standardów jego jakości, ograniczenie „niskiej emisji” oraz emisji z sektora komunikacyjnego oraz utrzymanie odpowiednich standardów jakości powietrza,*
- ❖ zapobieganie przekształcaniu i degradacji powierzchni ziemi,*
- ❖ ochrona przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.*

W związku z wyżej określonymi celami ustanawia się następujące zasady z zakresu ochrony środowiska i elementów przyrodniczych:

- ❖ na terenie miasta zakazuje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w rozumieniu przepisów odrębnych,*

- ❖ *prowadzenie wszelkich działań inwestycyjnych powinno odbywać się w oparciu o przepisy odrębne z zakresu ochrony środowiska i przyrody, zwłaszcza z przestrzeganiem zapisów sformułowanych w dokumentach ustanawiających formy ochrony przyrody oraz planach ich ochrony,*
- ❖ *zakaz dokonywania trwałych zmian stosunków wodnych, a w szczególności prowadzenia odwodnień i innych robót powodujących trwale obniżenie poziomu wód podziemnych lub ograniczenie zasilania poziomów wodonośnych, cieków i zbiorników wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i racjonalna gospodarka wodna jak i ochronie przeciwpowodziowej,*
- ❖ *zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe, za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym, z utrzymaniem, budową, odbudową i modernizacją urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców.*

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. ~~Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego znajdujące się w granicach miasta Iława~~

Obecnie do rejestru zabytków wpisane są 24 obiekty:

- ~~1. Układ urbanistyczny Starego Miasta, decyzja z 30.12.1957r.,~~
- ~~2. Bryła kościoła p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, wraz z pozostałościami, od strony fasady, oryginalnego ogrodzenia w formie trejażu, ul. Kardynała Wyszyńskiego 2, decyzja znak: IZAR(JD) 4100/5-16/06 z 28.06.2006r.,~~
- ~~3. Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego łącznie z wyposażeniem wnętrza oraz fragmentem murów miejskich, ul. Kościelna 1, decyzja znak: L.IV 2 10/19 z 16.09.1919r.,~~
- ~~4. Mury obronne, decyzja z 7.03.1961r.,~~
- ~~5. Ratusz, ul. Niepodległości 13, decyzja znak: PSOZ-IZN 5310/151/91 z 09.11.1991r.,~~
- ~~6. Budynek dworca kolejowego, ul. Dworcowa 3, decyzja znak: IZAR(JD) 1100/5-66-06 z 16.08.2006r.,~~
- ~~7. Szkoła, ul. Kościuszki 2, decyzja znak: KL 5310 133/87 z 18.03.1987r.,~~
- ~~8. Dom, ul. Kościuszki 6, decyzja znak: KL 5310 130/87 z 18.03.1987r.,~~

9. ~~Kamienica wraz z otoczeniem obejmującym działkę, ul. Kościuszki 14, decyzja znak: IZAR(JD) 1100/5 61/06 z 17.11.2006r.,~~
10. ~~Dom, ul. Kościuszki 15, decyzja znak: KL 5100 131/87 z 18.03.1987r.,~~
11. ~~Kamienica z oficyną, ul. Kościuszki 27, decyzja znak: IZAR(JD) 1100/5 65/06 z 17.11.2006r.~~
12. ~~Dom, ul. Niepodległości 4B, decyzja znak: KL 5310 131/87 z 18.03.1987r.~~
13. ~~Hala miejska, ob. Kinoteatr „Pasja”, ul. Niepodległości 13B, decyzja znak: SOZ 4627A IZN 5340 190/2002 z 30.12.2002r.,~~
14. ~~Willa, ul. Sienkiewicza 10 decyzja znak: KL 5340 132/87 z 18.03.1987r.,~~
15. ~~Stajnia wozownia, ul. Jana III Sobieskiego 10, decyzja znak: PSOZ IZN 5340/234/93 z 11.10.1993r.,~~
16. ~~Budynek produkcyjny gazowni, ob. Cerkiew, ul. Jagiellończyka 18a, decyzja znak: PSOZ IZN 5340/269/93 z 02.11.1993r.,~~
17. ~~Wodociągowa wieża ciśnień, ul. 1 Maja, decyzja znak: KL 5340 135/87 z 18.03.1987r.,~~
18. ~~Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Broniewskiego, decyzja znak: PSOZ IZN 5340/661/98 z 28.12.1998r.,~~
19. ~~Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Kolejowa, decyzja znak: PSOZ IZN 5340/662/98 z 28.12.1998r.,~~
20. ~~Bryła i elewacje budynku administracyjnego dawnej rzeźni miejskiej, ul. Dąbrowskiego 11, decyzja znak: IZAR(JD) 4100/5 97/07/08 z 22.02.2008r.~~
21. ~~Budynek plebanii, ul. Kościelna 1, decyzja znak: IZAR(JD) 4100/5 93/07/08 z 01.02.2008r.,~~
22. ~~Budynek mieszkalny kamienica, ul. Niepodległości 4, decyzja znak: IZAR(JD) 4100/5 94/07/08 z 22.02.2008r.,~~
23. ~~Budynek mieszkalny willa, ul. Ostródzka 2, decyzja znak: IZAR(JD) 4100/5 96/07/08 z 22.02.2008r.,~~
24. ~~Bryła i elewacje budynku administracyjnego stacji uzdatniania wody, ul. Wodna 2, decyzja znak: IZAR(JD) 4100 5 98/07/08 z 04.02.2008r.,~~
25. ~~Dawny młyn, obecnie budynek magazynowo usługowy ul. Sobieskiego 12, decyzja znak: IZAR(JD) 4100/5 95/07/08 z 18.02.2008r.~~

W odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymaga uzyskania zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków w przypadku:

- ❖ prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;

- ❖ ~~wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku;~~
 - ❖ ~~przewodzenia badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;~~
 - ❖ ~~przewodzenia badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;~~
 - ❖ ~~przewodzenia badań archeologicznych;~~
 - ❖ ~~przemieszczania zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;~~
 - ❖ ~~trwałego przeniesienia zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;~~
 - ❖ ~~dokonywania podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;~~
 - ❖ ~~zmiany przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;~~
 - ❖ ~~umieszczania na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z wyłączeniem znaków informujących o tym, że zabytek podlega ochronie po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków;~~
 - ❖ ~~podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru;~~
 - ❖ ~~poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania~~
- ~~Granice stref ochrony konserwatorskiej obiektów wpisanych do rejestru zabytków są granice przedmiotowych nieruchomości.~~

4.2. ~~Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków~~

~~Gminna ewidencja zabytków zawiera 19 wpisów:~~

- ~~1. Układ urbanistyczny Starego Miasta,~~
- ~~2. Bryła kościoła p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, wraz z pozostałościami, od strony fasady, oryginalnego ogrodzenia w formie trejażu, ul. Kardynała Wyszyńskiego 2,~~
- ~~3. Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego łącznie z wyposażeniem wnętrza oraz fragmentem murów miejskich, ul. Kościelna 1,~~
- ~~4. Mury obronne,~~
- ~~5. Ratusz, ul. Niepodległości 13,~~
- ~~6. Budynek dworca kolejowego, ul. Dworcowa 3,~~

7. ~~Szkoła, ul. Kościuszki 2,~~
8. ~~Dom, ul. Kościuszki 6,~~
9. ~~Kamienica wraz z otoczeniem obejmującym działkę,~~
10. ~~Dom, ul. Kościuszki 15,~~
11. ~~Kamienica z oficyną, ul. Kościuszki 27,~~
12. ~~Dom, ul. Niepodległości 4B,~~
13. ~~Hala miejska, ob. Kinoteatr „Pasja”,~~
14. ~~Willa, ul. Sienkiewicza 10,~~
15. ~~Stajnia wozownia, ul. Jana III Sobieskiego 10,~~
16. ~~Budynek produkcyjny gazowni, ob. Cerkiew, ul. Jagiellończyka 18a,~~
17. ~~Wodociągowa wieża ciśnień, ul. 1 Maja,~~
18. ~~Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Broniewskiego,~~
19. ~~Wodociągowa wieża ciśnień, ul. Kolejowa.~~

~~Przystawione wyżej obiekty objęte są równocześnie ochroną z tytułu wpisu do rejestru zabytków.~~

~~Poza czynnościami prawnej ochrony zabytków wynikającej z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w przedmiocie obiektów wpisanych do rejestru zabytków, należy wprowadzić instrumenty ochrony w odniesieniu do planowania przestrzennego w postaci stref ochrony konserwatorskiej określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Strefy te powinny być ustalane stosownie do potrzeb i rangi wartości chronionych tych obiektów oraz ich przestrzennie identyfikowalnych zespołów. Przyjęte w obecnie obowiązującym planie miejscowym miasta Ławy strefy ochrony konserwatorskiej należy poddać daleko idącej rewizji, ponieważ nie mają one właściwego uzasadnienia, tak materialnego, jak i prawnego.~~

4.3. Stanowiska archeologiczne

~~W granicach miasta Ława znajdują się 24 stanowiska archeologiczne o dużej wartości poznawczej, figurujące w bazie AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski) Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie.~~

~~Tabela 9. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Ława~~

	Nr stanowiska na obszarze	Obszar AZP
1	12	27-52
2	11	27-52
3	10	27-52
4	6	27-52
5	9	27-52
6	8	27-52
7	2	27-52
8	23	27-52
9	18	27-52
10	17	27-52
11	16	27-52
12	15	27-52
13	14	27-52
14	1	27-52
15	20	27-52
16	19	27-52
17	3	28-53
18	4	28-53
19	2	28-53
20	1	28-53
21	39	28-53
23	34	28-53
23	35	28-53
24	36	28-53

Źródło: Informacje uzyskane z WOUZ w Olsztynie, Delegatura w Elblągu. Obszary te pokazano na załączniku graficznym do studium.

Studium wskazuje wyżej wymienione stanowiska archeologiczne do objęcia ochroną konserwatorską w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy.

4.1. OBSZARY I OBIEKTY ZABYTKOWE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

4.1.1. ZABYTKI NIERUCHOME WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ścisłej ochronie prawnej podlegają m.in. obiekty wpisane do rejestru zabytków. Na terenie miasta Iława znajduje się 28 obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego.

Tabela 1 Wykaz zabytków nieruchomych z terenu Miasta Iława wpisanych do rejestru zabytków

lp.	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków, data wpisu do rejestru zabytków
1.	-----	układ urbanistyczny Starego Miasta	początek XIV w.	A-464, 30.12.1957 r.
2.	-----	pozostałości murów obronnych	połowa XIV w.	A-541, 07.03.1961 r.
3.	Broniewskiego, nr działki geod. 1/24	wieża ciśnień kolejowa	1871 r.	A-4095, 28.12.1998 r.
4.	Dąbrowskiego 11	bryła i elewacja budynku administracyjnego dawnej rzeźni miejskiej	1905 r.	A-4500, 22.02.2008 r.
5.	Dworcowa 3	budynek dworca w zespole stacji kolejowej	1905 r.	A-4429, 16.08.2006 r.
6.	Dworcowa 3	zespół peronów z wiatami i tunelami	1905 r.	A-4578, 31.08.2011 r.
7.	Kolejowa	wieża ciśnień kolejowa	1942 r.	A-4096, 28.12.1998 r.
8.	Kościelna 1	kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego, łącznie z wyposażeniem wnętrza oraz fragmentami murów miejskich	1317 - 1325 r.	A-52, 16.09.1949 r.
9.	Kościelna 1	budynek plebanii, murowany	koniec XIX - początek XX w.	A-4497, 1.02.2008 r.
10.	Kościuszki 2	budynek szkolny, murowany	1899 r.	A-1956, 18.03.1987 r.
11.	Kościuszki 6	budynek mieszkalny, murowany	1910 r.	A-1950, 18.03.1987 r.
12.	Kościuszki 14	kamienica murowana wraz z otoczeniem obejmującym działkę	przełom XIX i XX w.	A-4358, 17.11.2006r.
13.	Kościuszki 15	kamienica murowana	2. połowa XIX w.	A-1955, 18.03.1987 r.
14.	Kościuszki 24	zespół młyna wodnego wraz z zabudową w postaci budynku produkcyjnego, budynku mieszkalnego z wyposażeniem technicznym budynku produkcyjnego oraz otoczeniem	koniec XIX - początek XX w.	A-4596, 17.07.2012 r.
15.	Kościuszki 27	budynek mieszkalny, wielorodzinny,	początek XX w.	A-4356, 17.11.2006 r.
16.	1 Maja	wieża ciśnień wodociągowa	początek XX w.	A-1954, 18.03.1987 r.
17.	Niepodległości 4	kamienica murowana	koniec XIX w.	A-4502, 22.02.2008 r.
18.	Niepodległości 4b	oficyna murowana	koniec XIX w.	A-1931, 18.03.1987 r.
19.	Niepodległości 13	budynek ratusza, murowany	1910 - 1912 r.	A-3762, 09.11.1994

20.	Niepodległości 13b	budynek hali miejskiej, obecnie kino	koniec XIX w.	A-4242, 30.12.2002 r.
21.	Ostródzka 2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	A-4501, 22.02.2008 r.
22.	Sienkiewicza 10	willa murowana	koniec XIX w.	A-1939, 18.03.1987 r.
23.	Sobieskiego 10	stajnia - wozownia murowana	koniec XIX w.	A-3576, 11.10.1993 r.
24.	Sobieskiego 14, dz. geod. nr 229/5 i 229/9	budynek dawnego młyna, ob. budynek usługowy wraz z najbliższym otoczeniem	koniec XIX w.	A-4499, 18.02.2009 r.
25.	Jagiellończyka 18a	budynek technologiczny w zespole gazowni miejskiej, obecnie cerkiew grekokatolicka p.w. św. Jana Teologa	1899 r.	A-3612, 02.11.1993 r.
26.	Wodna 2	bryła i elewacja budynku administracyjnego stacji uzdatniania wody	1905 r.	A-4498, 04.02.2008 r.
27.	Wyszyńskiego 2	bryła kościoła p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z pozostałościami oryginalnego ogrodzenia w formie trejażu od strony fasady	1933 r.	A-4475, 28.06.2006 r.
28.	Wyszyńskiego 31	budynek dawnego urzędu prowiantowego, murowany	koniec XIX w.	A-4581, 18.10.2011 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie

4.1.2. ZABYTKI NIERUCHOME UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Na terenie miasta Iława zlokalizowane są obiekty „nierejestrowe”, wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Wykaz obiektów dostępny jest w siedzibie wojewódzkiego konserwatora zabytków (WKZ). Ze względu na cenne walory krajobrazowe, przyrodnicze i historyczne, zarządzeniem Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do wojewódzkiej ewidencji zabytków, włączono aleje przydrożne. Aleje przydrożne znajdujące się w granicach miasta Iława, wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków przedstawia tabela 3.

Tabela 2 Wykaz zabytków nieruchomych na terenie miasta Iława wpisanych do ewidencji zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego.

L.p.	Adres	Obiekt	Datowanie
1.	Andersa 3	zespół budynków koszar Yorkkaserne, obecnie zespół budynków Powiatowego Szpitala im. Władysława Biegańskiego	2. połowa XIX w.
2.	Asnyka	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
3.	Barlickiego 9	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
4.	Barlickiego 9	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.

5.	Broniewskiego, nr działki geod. 8-1/24	wieża ciśnień kolejowa II	1871 r.
6.	Broniewskiego 1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
7.	Broniewskiego 1	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
8.	Bulwar Jana Pawła II	część historycznej fosy oraz skwer przed hala miejska	XIV – XIX w.
9.	Bydgoska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
10.	Chelmińska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
11.	Chodkiewicza	budynek kawiarni kąpieliska miejskiego, ob. restauracja i hotel Kormoran	1927 r.
12.	Dąbrowskiego 13	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
13.	Dąbrowskiego 15	budynek lecznicy, murowany	lata 20.-30. XX w.
14.	Dąbrowskiego 18	budynek przepompowni, murowany	1903 r.
15.	Dąbrowskiego 22A	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
16.	Dworcowa 1A	budynek poczty kolejowej w zespole stacji kolejowej	1905 r.
17.	Dworcowa	budynek strażnicy kolejowej w zespole budynków stacji kolejowej	1905 r.
18.	Gdańska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
19.	Gdańska 12	budynek mieszkalny	początek XX w.
20.	Grunwaldzka 1	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	1914 r.
21.	Grunwaldzka 6	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
22.	Grunwaldzka 8	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
23.	Grunwaldzka 10	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
24.	Grunwaldzka 11	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
25.	Grunwaldzka 13	budynek administracyjny (koszarowiec), murowany	2. połowa XIX w.
26.	Jagiellończyka 1	budynek poczty, murowany	1916 r.
27.	Jagiellończyka 2	stróżówka murowana	1916 r.
28.	Jagiellończyka 18	budynek administracyjny, murowany w zespole gazowni, ob. mieszkalny w zespole sakralnym	1897 – 1898 r.
29.	Jagielly, nr działki geodezyjnej 7-20	wiadukt kolejowy murowany, z umocnieniami w formie dwóch postenstandów	1905 r.
30.	Jagielly 1	budynek mieszkalny wielorodzinny	początek XX w.
31.	Jagielly 2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
32.	Jagielly 2	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek

			XX w.
33.	Jagielly 2	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
34.	Jagielly 3	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
35.	Jagielly 5	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
36.	Jagielly 7	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
37.	Jagielly 7	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
38.	Jasielska 1	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
39.	Jasielska 1E	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
40.	Jasielska 2	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
41.	Jasielska 3	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
42.	Jasielska 4	budynek administracyjny, murowany w zespole koszar artyleryjskich	koniec XIX w.
43.	Kopernika 9	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
44.	Kościelna	teren cmentarza przykościelnego	XIV w.
45.	Kościelna 1	budynek magazynowy, murowano-drewniany przy murze miejskim	koniec XIX w.
46.	Kościuszki 1	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	początek XX w.
47.	Kościuszki 4	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	początek XX w.
48.	Kościuszki 5	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
49.	Kościuszki 7	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	początek XX w.
50.	Kościuszki 9A	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
51.	Kościuszki 16	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	początek XX w.
52.	Kościuszki 17	kamienica murowana	koniec XIX – początek XX w.
53.	Kościuszki	jaz piętarczy „Iława” na rzece Iławka propozycja	koniec XIX – początek XX w.
54.	Kościuszki 25	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	pierwsze dziesięciolecie XX w.
55.	Kościuszki 29	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
56.	Kościuszki 31	kamienica murowana	początek XX w.
57.	Kościuszki 35	kamienica murowana	początek XX w.
58.	Kresowa	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
59.	Królowej Jadwigi 20	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
60.	Królowej Jadwigi 22	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.

61.	Królowej Jadwigi 24	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
62.	Królowej Jadwigi 26	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	początek XX w.
63.	Królowej Jadwigi 28	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	początek XX w.
64.	Królowej Jadwigi 30	kamienica murowana	początek XX w.
65.	1 Maja 3	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
66.	1 Maja 5	budynek mieszkalny, wielorodzinny, murowany	1929 r.
67.	1 Maja 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
68.	1 Maja 17	budynek mieszkalny, murowany	lata 30. XX w.
69.	1 Maja 19/21	budynek mieszkalny, murowany	lata 30. XX w.
70.	1 Maja 25	budynek mieszkalno-usługowy, murowany	lata 30. XX w.
71.	Maczka	układ zabudowy ulicy	lata 20.-30. XX w.
72.	Mazurska 2	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
73.	Mazurska 4	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
74.	Mazurska 7	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
75.	Mazurska 10	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
76.	Mickiewicza 17	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
77.	Mickiewicza 26	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
78.	Mickiewicza 34	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	lata 20.-30. XX w.
79.	Mickiewicza 35	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
80.	Mierosławskiego 3	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
81.	Mierosławskiego 10	historyczna część zespołu szkół technicznych	lata 20.-30. XX w.
82.	Mierosławskiego 12/12A	zespół budynków przychodni, murowany	początek XX w.
83.	Niepodległości 4A	oficyna murowana	koniec XIX w.
84.	Niepodległości 5	budynek banku, murowany	lata 20. XX w.
85.	Niepodległości	cmentarz ewangelicki, dawny, ob. park	XVIII – początek XX w.
86.	Niepodległości	rzeźby w parku przy amfiteatrze	XVIII w.
87.	Nowomiejska 1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
88.	Nowomiejska 1	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.
89.	Nowomiejska 19	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
90.	Ostródzka 8	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.

91.	Ostródzka 15	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
92.	Ostródzka 25	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
93.	Ostródzka 26	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
94.	Ostródzka 27	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
95.	Ostródzka 28	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
96.	Ostródzka 32	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
97.	Ostródzka 33	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
98.	Ostródzka 34	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
99.	Ostródzka 35	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.
100.	Ostródzka 40	budynek mieszkalny, murowany	lata 20.-30. XX w.
101.	Ostródzka 43/45	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
102.	Ostródzka 47/49	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
103.	Ostródzka	cmentarz ewangelicki, ob. komunalny	XIX w.
104.	Ostródzka - w kierunku wsi Kamień Duży	aleja przydrożna – część w granicach miasta Iława	początek XX w.
105.	Plażowa 5	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
106.	Plażowa 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
107.	Podleśna	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
108.	Polna 2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.
109.	Polna 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.
110.	Polna 6	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
111.	Polna 23	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
112.	Sienkiewicza	zespół szkół wraz z otoczeniem	lata 20. XX w.
113.	Sienkiewicza 24	budynek przystani, ob. bar Omega	lata 20. XX w.
114.	Sienkiewicza 28	budynek dworu, murowany	koniec XIX – początek XX w.
115.	Skłodowskiej	układ zabudowa ulicy	lata 20. XX w.
116.	Skłodowskiej 11	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
117.	Skłodowskiej 11A	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
118.	Skłodowskiej 13	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
119.	Słoneczna	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
120.	Smolki	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
121.	Smolki 2	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
122.	Smolki 3	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
123.	Smolki 5	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.

124.	Smolki 31	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
125.	Sobieskiego	wiadukt kolejowy nad ulica	XIX w.
126.	Stacyjna 2	budynek mieszkalny, murowany	lata 20. XX w.
127.	Stacyjna 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
128.	Stacyjna 6	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
129.	Szeroka	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
130.	Toruńska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
131.	Toruńska 12	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	koniec XIX w.
132.	Towarowa 1	magazyn kolejowy, murowany	około 1905 r.
133.	Truskawkowa 1	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
134.	Wąska	układ zabudowy ulicy	lata 20. XX w.
135.	Wąska 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
136.	Wiejska 2A	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
137.	Wodna 2	budynek trafo oraz magazynu w zespole stacji uzdatniania wody	1905 r.
138.	Wodna 2	budynek gospodarczy oraz magazynu w zespole stacji uzdatniania wody	1905 r.
139.	Wojska Polskiego	wiadukt kolejowy nad droga, murowany	koniec XIX w.
140.	Wojska Polskiego 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
141.	Wojska Polskiego 8	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.
142.	Wojska Polskiego 24A	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.
143.	Wojska Polskiego 35	zespół zabudowy kolejowej (lokomotywnia)	koniec XIX w.
144.	Wojska Polskiego	schron przeciwlotniczy	1938 r.
145.	Wyszyńskiego 1	domek dróżnika, murowany	1905 r.
146.	Wyszyńskiego 2	budynek mieszkalny, murowany (plebania)	lata 30. XX w.
147.	Wyszyńskiego 25/27	budynek mieszkalny wielorodzinny, murowany	początek XX w.
148.	Wyszyńskiego 31	spichlerz/magazyn murowany	koniec XIX – początek XX w.
149.	Wyszyńskiego 34	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
150.	Wyszyńskiego 47	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.
151.	Wyszyńskiego	cmentarz rzymskokatolicki, ob. komunalny	XIX w.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie

Tabela 3 Wykaz alei przydrożnych na terenie miasta Iława wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Odcinek
-----	-------------	----------------	---------

1.	droga wojewódzka 521N	Kwidzyn - Prabuty - Susz - Iława	na całej długości (w graniach miasta)
2.	droga powiatowa 1329N	Boreczno - Urowo - Sąpy - Makowo - Tynwałd - Wola Kamińska - Kamień Duży - Iława	nasadzenie na odcinku Makowo - Iława (w graniach miasta)

Źródło: Załącznik do Zarządzenia Nr 60/2015 W-M WKZ z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie włączenia do wojewódzkiej ewidencji zabytków ankiet inwentaryzacyjnych alei przydrożnych położonych przy drogach powiatowych i wojewódzkich położonych na obszarze woj. warmińsko-mazurskiego.

4.1.3. ZABYTKI NIERUCHOME UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Miasto Iława posiada sporządzony dokument Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ), w związku z tym ochronie konserwatorskiej podlegają oprócz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, także zabytki z wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne. W gminnej ewidencji zabytków przeważającą część stanowią zabytki budownictwa murowanego w typie miejskim i wiejskim, obiekty użyteczności publicznej, a także obiekty sakralne. Tabela 4 przedstawia zestawienie zabytków nieruchomych "nierejestrowych" ujętych w gminnej ewidencji zabytków miasta Iława.

4.1.4. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

W granicach miasta Iława znajduje się 24 35 stanowisk archeologicznych o dużej wartości poznawczej, figurujące w bazie AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski) Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie. Tabela 5 przedstawia wykaz nieruchomych zabytków archeologicznych znajdujących się na terenie miasta Iława, które podlegają ochronie archeologicznej. Dwa ze stanowisk archeologicznych (wyróżnione w tabeli pogrubioną czcionką) objęte są ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków:

- Iława, nawarstwienia kulturowe Starego Miasta - nr rej. C-161 z 31.08.1992 r.;
- Iława, grodzisko średniowieczne - nr rej. C-134 z 3.11.1986 r.

Położenie stanowisk archeologicznych przedstawiono na załącznikach graficznych Studium.

Tabela 4 Wykaz nieruchomych zabytków archeologicznych (AZP) z terenu Miasta Iławy.

L.p.	Obszar AZP	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w wojewódzkim rejestrze	Charakter stanowiska/ Chronologia
1.	27-52	XVI	1		1/ osada, średniowiecze
2.	27-52	XVII	2		1/ osada?, średniowiecze 2/ osada?, okres nowożytny

3.	27-52	XVIII	6		1/ osada?, średniowiecze
4.	27-52	XIX	8		1/ ślad osadnictwa, pradzieje 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 3/ osada?, średniowiecze
5.	27-52	XX	9		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 3/ ślad osadnictwa, średniowiecze
6.	27-52	XXI	10		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, pradzieje
7.	27-52	XXII	11		1/ osada, okres wpływów rzymskich? 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
8.	27-52	XXIII	12		1/ ślad osadnictwa, pradzieje 2/ ślad osadnictwa, średniowiecze
9.	27-52	XXIV	13		1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
10.	27-52	XXV	14		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
11.	27-52	XXXIII	15	C-134	1/ grodzisko, średniowiecze
12.	27-52	XXVI	16		1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 2/ osada?, średniowiecze
13.	27-52	XXVII	17		1/ osada, średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
14.	27-52	XXVIII	18		osada, pradzieje
15.	27-52	XXIX	19		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
16.	27-52	XXX	20		1/ osada?, wczesne średniowiecze 2/ osada, średniowiecze, 3/ cmentarzysko, późne średniowiecze
17.	27-52	XXXI	31		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
18.	27-52	XXXII	32		1/ osada?, średniowiecze
19.	27-52	XXXIV	67		1/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
20.	27-53	XV	28		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
21.	28-52	II	31		1/ osada?, wczesne średniowiecze (inf. archiwalna)
22.	28-52	III	32		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia (inf. archiwalna)
23.	28-52	IV	33		1/ cmentarzysko, okres wpływów rzymskich (inf. archiwalna)
24.	28-52	V	34		1/ ślad osadnictwa, chronologia starożytna
25.	28-52	VI	35		1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze 2/ ślad osadnictwa, chronologia, nieokreślona
26.	28-52	VII	36		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
27.	28-52	VIII	37		1/ osada?, średniowiecze
28.	28-52	IX	38		1/ ślad osadnictwa, chronologia starożytna, 2/ ślad osadnictwa, średniowiecze
29.	28-52	I	39	C-161	1/ Osada miejska, od XIV w. Nawarstwienia kulturowe w obrębie starego miasta
30.	28-53	X	1		1/ ślad osadnictwa, średniowiecze
31.	28-53	XI	2		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia 2/ osada, średniowiecze 3/ ślad osadnictwa, nowożytność
32.	28-53	XII	3		1/ osada?, średniowiecze

33.	28-53	XIII	4		1/ osada, średniowiecze
34.	28-53	XIV	5		1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie

4.1.5. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Na obszarze miasta Iława obowiązują następujące strefy ochrony konserwatorskiej układów urbanistycznych oraz ekspozycji:

- a) strefa „A” – obszar pełnej ochrony konserwatorskiej obejmujący obszar Starego Miasta oraz fosy staromiejskiej z przyległym terenem
- b) strefa „B” – obszar obejmujący substancję zabytkową pochodzącą z I połowy XX wieku, stanowiącą układy zabudowy śródmiejskiej oraz zespoły zabudowy jednorodzinnej;
- c) strefa „W” – obszar pełnej ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony obszarów stanowisk archeologicznych;
- d) Strefa „K” – obszar ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym;
- e) Strefa „E” – obszar ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony obszarów ekspozycji stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu lub obiektów zabytkowych.

4.2. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Dla miasta Iława ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- ❖ ochronie podlegają obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków, która zawiera również obiekty i obszary ujęte w rejestrze zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- ❖ w przypadku obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, wojewódzkiej ewidencji zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków prowadzenie wszelkich działań inwestycyjnych w obiektach i obszarach objętych ochroną oraz w ich otoczeniu musi być zgodne z przepisami odrębnymi,
- ❖ wszystkie inwestycje budowlane oraz działania mogące prowadzić do zmiany wyglądu budynków lub obszarów wpisanych do rejestru zabytków historycznych lub mogące naruszać ich ekspozycję, w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic i reklam muszą być zgodne z przepisami odrębnymi,

- ❖ *w odniesieniu do zabytków archeologicznych ochronie podlegają nawarstwienia kulturowe Starego Miasta, a wszelkie prace ziemne podejmowane na ich terenie należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- ❖ *w odniesieniu do zabytkowych parków i cmentarzy ochroną należy objąć drzewostan, elementy małej architektury, nagrobki, kaplice, ogrodzenia, a także kompozycję przestrzenną (aleje, układ kwater),*
- ❖ *wszelkie prace inwestycyjne dotyczące zabytkowych parków i cmentarzy należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- ❖ *w obrębie cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego (alei, układu kwater), ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury tj. ogrodzenia, kaplice;*
- ❖ *w celu ochrony zabytków oraz zabytkowych układów urbanistycznych wyznacza się na terenie miasta Iława strefy ochrony konserwatorskiej, w granicach których obowiązują ograniczenia w zakresie prowadzonych działań o charakterze inwestycyjnym.*

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Obecnie Iława stanowi węzeł drogowy o znaczeniu regionalnym, jak i ponadregionalnym. Głównymi elementami systemu komunikacyjnego miasta są: magistralna linia kolejowa E - 65 oraz droga krajowa nr 16.

~~Według programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” planowana jest modernizacja linii E-65 na odcinku Warszawa – Gdynia. Ponadto, lista indykatoryjna Programu operacyjnego wymienia modernizację linii kolejowej nr 353 Poznań - Iława - Olsztyn - Korsze - Skandawa. Realizacja powyższych inwestycji będzie miała wpływ na podniesienie standardu połączenia kolejowego miasta Iława z innymi ośrodkami na terenie województwa i kraju.~~

Istotny element stanowi również planowana modernizacja drogi krajowej nr 16. Zapisy w dokumentach strategicznych postulują podniesienie jej do rangi klasy S na odcinku Ostróda - Augustów. Natomiast od Ostródy, zgodnie z dokumentami strategicznymi, głównym korytarzem drogowym w województwie warmińsko-mazurskim relacji wschód-zachód ma być powiązanie z Ostródy do Torunia drogą krajową nr 15, która połączy się z ~~projektowaną~~ autostradą A-1. Elementem łączącym Iławę z wyżej opisanym układem komunikacyjnym ~~będzie jest~~ droga wojewódzka nr 536 relacji Iława-Samplawa. ~~na której~~

~~modernizację zostały zabezpieczone środki finansowe w RPO W- armia i Mazury. Obecnie jest to droga klasy G.~~

Zrealizowanie wyżej opisanych inwestycji drogowych spowoduje, że Ława uzyska bardzo korzystną lokalizację w układzie komunikacyjnym dróg krajowych. Taki stan rzeczy może zatem podważyć zasadność budowy obwodnicy miasta Ława w ciągu drogi krajowej nr 16. W przypadku niezrealizowania zamiaru opisanej wyżej modernizacji drogi krajowej nr 15, wariant budowy obwodnicy miasta Ława w ciągu drogi krajowej

nr 16 musi zostać utrzymany.

Nadrzędnym celem polityki rozwoju systemu komunikacji, opartym na zasadzie zrównoważonego rozwoju, jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, z jednoczesnym ograniczaniem konfliktów przestrzennych oraz uciążliwości dla środowiska. Celami szczegółowymi są:

- ❖ *ściśle skoordynowanie systemu komunikacji z polityką przestrzenną miasta w celu ograniczenia transportochłonności całego układu komunikacyjnego,*
- ❖ *usprawnienie funkcjonowania transportu przy rosnącym poziomie motoryzacji,*
- ❖ *zapewnienie spójności powiązań dróg publicznych na terenie miasta z układem dróg o znaczeniu ponadlokalnym,*
- ❖ *skrócenie czasów połączeń lokalnych,*
- ❖ *poprawa warunków parkowania, zwiększenie ilości ogólnodostępnych parkingów,*
- ❖ *racjonalizacja kosztów rozbudowy systemu ulicznego miasta poprzez optymalne wykorzystanie istniejącego układu,*
- ❖ *dalsze rozwijanie komunikacji zbiorowej oraz promowanie ruchu pieszego i rowerowego, jako alternatywy dla ruchu samochodowego,*
- ❖ *ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko i warunki życia mieszkańców przez redukcję oddziaływania hałasu i spalin oraz zmniejszenie niedogodności związanych z zatłoczeniem systemu.*

5.1. SIEĆ DROGOWA

W celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania miejskiej sieci drogowej niezbędne są działania mające na celu utrzymanie, bądź poprawę stanu nawierzchni dróg. Dzięki podniesieniu standardu dróg obszar gminy będzie lepiej dostępny komunikacyjnie. Na drogowy układ komunikacyjny miasta składają się obecnie: droga krajowa, 2 drogi wojewódzkie, 17 13 dróg powiatowych oraz drogi gminne.

Główne zmiany w istniejącym układzie komunikacyjnym mogą być spowodowane modernizacją drogi krajowej nr 16 do parametrów technicznych klasy GP (główna ruchu przyspieszonego) oraz budową obwodnicy miasta Ława. W następstwie realizacji obwodnicy miasta Ława oraz pozostałych zmian w układzie komunikacyjnym, dotychczasowa droga krajowa nr 16 na terenie miasta straci w ciągu ulic: Ostródzkiej, Kościuszki, Niepodległości status drogi nadrzędnej i stanie się drogą w układzie podstawowym.

~~Przewidywane jest również dokończenie budowy obwodnicy wewnątrzmięskiej miasta tzw. „małej obwodnicy”, która łączyć będzie ulicę Lubawską z ulicą Dąbrowskiego.~~

W celu uporządkowania placu dworcowego oraz jego otoczenia, powstanie komunikacyjny węzeł integracyjny, który będzie spełniał przede wszystkim funkcje usługowe oraz miejsca obsługi pasażerów. Wyznaczenie takiego terenu pozwoli na zagospodarowanie terenu wokół dworca zakładając maksymalną separację ruchu kołowego od pieszego. Planowane jest również stworzenie terenów dla obiektów obsługi ruchu drogowego w rejonie węzła.

Docelowy układ drogowy mają wyznaczać:

UKŁAD NADRZĘDNY:

Układ nadrzędny miasta Ława wyznaczać będzie obwodnica w ciągu drogi krajowej nr 16.

UKŁAD PODSTAWOWY:

Układ podstawowy będzie miał na celu połączenie miasta z układem nadrzędnym. Będą go wyznaczać następujące drogi: *droga krajowa nr 16 w jej obecnym przebiegu*, wszystkie drogi wojewódzkie i powiatowe oraz następujące drogi miejskie:

- ❖ obwodnica wewnątrzmięska miasta, tzw. Północna Obwodnica Ławy;
- ❖ ~~droga poprowadzona od komunikacyjnego węzła integracyjnego wzdłuż linii kolejowej w kierunku Olsztyna, która również poza granicami miasta połączy się z DK 16;~~
- ❖ ~~droga most drogowy łączący wyspę Wielką Żuławę ze stałym lądem (poprzez ulicę Sienkiewicza).~~

Dopełnieniem układu podstawowego będzie UKŁAD UZUPEŁNIAJĄCY, który wyznaczać będą pozostałe ulice miejskie *i drogi wewnętrzne*.

Pozostałe wskazania studium w kwestii rozwoju układu drogowego:

- ❖ Dla drogi krajowej nr 16 należy zarezerwować pas terenu o szerokości minimum 35 m w liniach rozgraniczających, ze zwiększoną rezerwą terenu na skrzyżowania,
- ❖ Należy zarezerwować pas terenu szerokości 100 m pod obwodnicę Ławy,
- ❖ Budynki mieszkalne, zamieszkania zbiorowego (hotele, pensjonaty) oraz użyteczności publicznej powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego poziomu hałasu i wibracji, określonego w przepisach *odrębnych* o ochronie środowiska.
- ❖ Normatywne odległości pomiędzy węzłami i skrzyżowaniami należy projektować z zachowaniem warunków technicznych określonych w ~~Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie~~ *przepisach odrębnych z zakresu warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi;*
- ❖ *Konsekwentna realizacja systemu ścieżek pieszo-rowerowych (ze szczególnym uwzględnieniem ciągów pieszo-rowerowych na trasie dworzec PKP – osiedle Lipowy Dwór oraz wzdłuż dróg wojewódzkich w kierunku miejscowości ościennych), mających na celu zmniejszenie natężenia ruchu kołowego oraz propagowanie zdrowego stylu życia.*

5.2. TRANSPORT KOLEJOWY

Ławski węzeł kolejowy ma charakter tranzytowy, ponieważ leży na trasach szlaków i jest jednocześnie punktem wyjściowym i końcowym dla kilku szlaków. Ranga węzła jako czynnika rozwojowego Ławy wzrosłaby w przypadku realizacji głównego połączenia Olsztyna z Gdańskiem i Warszawą przez Ławę. Układ kolejowy w Ławie tworzą: linia magistralna, stanowiąca element nadrzędnej sieci kolejowej województwa oraz linie: I-rzędna i II-rzędna (nieczynna). W zakresie komunikacji kolejowej przewidywane są następujące zmiany:

- ❖ ~~modernizacja linii magistralnej nr 9 (E 65) relacji: Gdańsk – Ława – Warszawa – Żylina, która umożliwi rozwijanie średniej prędkości 160 km/h,~~

- ❖ modernizacja linii I-rzędnej nr 353 relacji: Poznań - Iława - Olsztyn - Korsze -Skandawa, która umożliwi rozwijanie średniej prędkości 120 km/h,
- ❖ *budowa usprawnień dla osób niepełnosprawnych - budowa pochylni na przystanku kolejowym Miasto - Iława.*

Pozostałe wskazania studium w kwestii rozwoju układu kolejowego:

- ❖ Budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty rekreacyjno-sportowe, budynki związane z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego natężenia hałasu, określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- ❖ ~~Na gruntach położonych w sąsiedztwie linii kolejowej drzewa lub krzewy mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru kolejowego,~~
- ❖ ~~Roboty ziemne mogą być wykonywane w odległości nie mniejszej niż 4 m od granicy obszaru kolejowego,~~
- ❖ ~~Wykonanie robót ziemnych w odległości od 4 do 20 m od granicy obszaru kolejowego powinno być każdorazowo uzgadniane z zarządcą infrastruktury,~~
- ❖ Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli to nie jest sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych.
- ❖ *Lokalizacja obiektów budowlanych, drzew i krzewów oraz prowadzenie robót ziemnych powinna odbywać się z zachowaniem odległości od terenów i obszarów kolejowych określonych w przepisach odrębnych.*

5.3. SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ

Miasto zasilane jest wodą z sześciu studni głębinowych o głębokości około 300 mb oraz dwóch rezerwowymi o głębokości 100 mb. Liczba studni oraz ich stan znacznie przewyższają obecne potrzeby miasta. Z sieci wodociągowej korzysta ~~31 270 osób,~~ czyli 97% mieszkańców Iławy. A przeciętny mieszkaniec

miasta zużywa rocznie 37,2 30 m³ wody. Stan techniczny sieci jest dobry, a odcinki o złym stanie technicznym są sukcesywnie wymieniane. Odcinki wodociągów o złym stanie występują przy ulicach ~~ulicy Niepodległości, Kościuszki, 1-go Maja~~ oraz w strefie wiaduktu drogowo-kolejowego (ul. Lubawska).

Rozwój sieci wodociągowej będzie się odbywać poprzez zaopatrywanie nowych terenów w urządzenia i sieci wodociągowe oraz uzupełnienia i modernizację istniejącej sieci.

Główne kierunki rozwoju sieci wodociągowej:

- ❖ ~~Spięcie sieci wodociągowej od Ostródzkiej do ulicy Dąbrowskiego,~~
- ❖ ~~Spięcie sieci wodociągowej od ulicy Dobrawy do ulicy Piaskowej,~~
- ❖ ~~Rozbudowa sieci wodociągowej w kierunku powstającego osiedla przy ulicy Piaskowej,~~
- ❖ ~~Rozbudowa sieci wodociągowej w kierunku Placu Gdańskiego,~~
- ❖ ~~Rozbudowa sieci wodociągowej w kierunku zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej powstającej przy ulicy Matejki.~~
- ❖ *Spięcie sieci wodociągowej od ulicy Ziemowita do ulicy Dobrawy,*
- ❖ *Spięcie sieci wodociągowej od ulicy Ostródzkiej do ulicy Lubawskiej,*
- ❖ *Spięcie sieci wodociągowej od ulicy Lipowy Dwór do ulicy Zalewskiej.*

5.4. SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ

Miasto Iława jest obecnie prawie w całości skanalizowane. Do pełnego skanalizowania miasta pozostały jeszcze obszary znajdujące się przy ulicach: Kolejowej, Warsztatowej, Towarowej, oraz części ulic: Lubawskiej, Wojska Polskiego, Lipowy Dwór. Ścieki sanitarne odprowadzane są rurociągami grawitacyjnymi do 7 21 pompowni osiedlowych przy ulicach Dąbrowskiego, Mickiewicza, Biskupskiej, Kwidzyńskiej, Wodnej, Wojska Polskiego, Niepodległości, Sosnowej, Bulwarze Jana Pawła II, Królowej Jadwigi, Mieszka I (2 pompownie), Barlickiego, Zielonej, Konstytucji 3-go Maja, Księżnej Dobrawy, Zalewskiej, Świerkowej, Lipowy Dwór, Sienkiewicza oraz przy bazie wioślarskiej. ~~a następnie~~ *Następnie odprowadzane są* do pompowni centralnej, skąd tłoczone są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Dziarnach. Główne kolektory są w stanie przyjąć jeszcze znaczne ilości ścieków.

Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej będzie się odbywać poprzez zaopatrywanie nowych terenów *przeznaczonych pod zabudowę* w urządzenia i sieci kanalizacyjne oraz uzupełnienia i modernizację istniejącej sieci.

Główne kierunki rozwoju sieci kanalizacyjnej:

- ❖ doprowadzenie miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej do wszystkich obiektów w Iławie, w tym na wyspę Wielka Żuława oraz do terenów nowego zainwestowania,
- ❖ podłączenie wszystkich obiektów w mieście do sieci kanalizacji sanitarnej, w tym ścieków technologicznych z ZPZ „Iława”,
- ❖ eliminacja zrzutu ścieków technologicznych i socjalnych z Zakładu Taboru (PKP) do wód powierzchniowych,
- ❖ identyfikacja wszystkich dzikich podłączeń ścieków sanitarnych do kanalizacji deszczowej i ich likwidacja.

Do pełnego skanalizowania pozostają obszary znajdujące się przy ulicach Kolejowej, Towarowej i Lipowy Dwór.

5.5. SIEĆ KANALIZACJI DESZCZOWEJ

~~Zlewnie odbiorników wód opadowych tworzące system kanalizacji deszczowej na terenie miasta Iława:~~

- ~~1. Separatory oczyszczające wody opadowe odprowadzane do jeziora Jeziorak Mały.
—— wylot przy zbiegu ulic Sobieskiego i Mickiewicza – separator Unicon 160/1600,
—— wylot przy ul. Biskupskiej – separator Unicon 20/200,
—— wylot przy ul. Mickiewicza – separator Unicon 90/900,
—— wylot przy ul. Królowej Jadwigi – separator Unicon 90/900,
—— wylot przy Al. Pojednania – separator Unicon 20/200,
—— wylot przy Tawernie p. Dzika – separator Unicon 20/200.~~
- ~~2. Separatory oczyszczające wody opadowe odprowadzane do jeziora Jeziorak Duży.
—— wylot przy ul. Chodkiewicza – separator Unicon 40/400
—— wylot przy ul. Kajki – separator Purator 40/400,
—— wylot przy hangarach na łodzi „Skarbek” – separator Unicon 40/400,
—— wylot przy ul. Sikorskiego – separator STEJAX OZ 50/500,
—— wylot przy ul. Sikorskiego – separator STEJAX OZ 30/300.~~
- ~~3. Separatory oczyszczające wody opadowe odprowadzane do rzeki Tynwałd.
—— wylot przy ul. Wiśniowej – separator Ecopur 60/600,~~

— wylot przy ul. Produkcyjnej – separator Ecopur 40/400,

— wylot przy ul. Owocowej – separator Unicon 20/200.

4. ~~Separatory oczyszczające wody opadowe odprowadzane do rzeki Iławka:~~

— wylot przy ul. Ostródzkiej (zajazd) – separator Unicon 60/600,

— wylot przy Al. J. Pawła II (Ekodrób) – separator Unicon 40/400,

— wylot przy Al. J. Pawła II (Ogrody) – separator Unisep 20/200,

— wylot przy dojeździe na cmentarz od ul. Ostródzkiej – separator Unicon 40/400.

Miejska sieć kanalizacji deszczowej obejmuje 5 zlewni:

- ❖ zlewnia południowa - Strugi Radomno (Rowu Marzyńskiego), jez. Mulek, stawów na południu,
- ❖ zlewnia j. Mały Jeziorak,
- ❖ zlewnia rzeki Iławki i j. Iławskiego (Małego),
- ❖ zlewnia j. Jeziorak,
- ❖ zlewnia Strugi Tynwałd (kanału Iławskiego).

Planuje się sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta.

5.6. GOSPODARKA ODPADAMI

Do końca kwietnia 2007 roku odpady gromadzone były na składowisku odpadów komunalnych znajdującym się przy ul. Składowej *Komunalnej* zajmującym powierzchnię 9,4 ha. Obecnie obszar składowiska ~~przygotowywany jest do rekultywacji, która przewidziana jest na lata 2008-2010. został~~ *zrekultywowany.*

W celu rozwiązania problemów związanych z gospodarką odpadami, ~~planowane jest stworzenie utworzono~~ *zakładu unieszkodliwiania odpadów.* Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie *k/Ostródy* w ramach Związku Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego Czyste Środowisko, do którego należą: miasto *Iława* i gmina *Iława*, miasto *Ostróda* i gmina *Ostróda*, miasto i gmina *Olsztynek*, miasto i gmina *Miłomłyn*, miasto i gmina *Zalewo*, miasto i gmina *Morąg*, ~~miasto i gmina~~ *Lubawa*, oraz ~~gminy~~ *gmina Dąbrówno, gmina Grunwald, gmina Łukta, gmina Małdyty, gmina Jonkowo, miasto i gmina Miłakowo, Miasto Nowe Miasto Lubawskie, gmina Nowe Miasto Lubawskie, gmina Kurzętnik, gmina Godkowo.*

~~Obecne rozwiązania mają charakter tymczasowy.~~ *Na terenie miasta, przy ul. Komunalnej zlokalizowana jest stacja przeladunkowa, w ramach której funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania*

Odpadów Komunalnych w Iławie. Segregowane w Iławie odpady wywożone są na składowisko znajdujące się w miejscowości Rudno k. Ostródy. Tam też, w ramach Związku Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego Czyste Środowisko, zlokalizowany będzie jest zakład unieszkodliwiania odpadów, który będzie oddany do użytku w drugiej połowie roku 2008. W Rudnie zlokalizowana jest Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), obsługująca miasto Iława. Przydzielona jest ona do Zachodniego Regionu gospodarki odpadami, zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022, przyjętym Uchwałą Nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016r.

Biorąc pod uwagę zapisy w *Planie Gospodarki Odpadami dla Związku Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego "Czyste Środowisko"* ~~planie gospodarki odpadami dla miasta Iławy~~ określono między innymi następujące cele, kierunki i zadania w zakresie gospodarki komunalnej, których realizatorem będzie także miasto Iława, z uwagi na przynależność do związku:

- ❖ Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania,
- ❖ Współpraca w tworzeniu systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym, ~~w tym budowy zakładu zagospodarowania odpadów (sortownia, kompostownia, składowisko~~
~~o funkcji ponadlokalnej),~~
- ❖ Utrzymanie kontroli nad zakładem przetwarzania odpadów komunalnych,
- ❖ Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- ❖ Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- ❖ Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych,
- ❖ Popularyzacja redukcji w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych,
- ❖ ~~Wspieranie modernizacji składowiska odpadów komunalnych, które nie spełnia wymogów ochrony środowiska, a będzie użytkowane do czasu wprowadzenia rozwiązań ponadlokalnych,~~
- ❖ ~~Prowadzenie działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnego, lokalnego składowiska odpadów komunalnych,~~

- ❖ Opracowanie i stworzenie gminnego systemu przeciwdziałania powstawaniu nielegalnych składowisk odpadów,
- ❖ Organizowanie wśród mieszkańców miasta kampanii na rzecz minimalizacji ilości powstających odpadów,
- ~~❖ Udział w ponadlokalnych związkach zajmujących się gospodarką odpadami,~~
- ❖ Utworzenie zorganizowanego systemu odbioru odpadów z jednostek pływających,
- ❖ Popularyzacja organizacji systemu odbioru odpadów nad wodami, na terenach leśnych oraz przy szlakach komunikacyjnych,
- ❖ Zorganizowanie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych,
- ❖ Utworzenie lub udział w tworzeniu zbiornic padłych zwierząt,
- ❖ Organizowanie kampanii reklamowo - promocyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z azbestem,
- ❖ Monitoring usuwania oraz prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest znajdujących się na terenie miasta,
- ❖ Opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest na poziomie miasta.

~~Miasto Iława objęte jest Planem Gospodarki Odpadami miasta Iławy na lata 2004-2007 z uwzględnieniem lat 2008-2011.~~

5.7. GAZOWNICTWO

Miasto Iława zasilane jest przez stację redukcyjno- pomiarową I⁰ o przepustowości 3000 m³/h, która zlokalizowana jest w miejscowości Nowa Wieś i łączy gazociąg magistralny wysokiego ciśnienia DN 125 z miejską siecią gazowniczą.

Ponadto na terenie miasta znajdują się stacje redukcyjne II⁰:

- > przy ul. Jagiellończyka o przepustowości - 1500 m³/h
- > przy ul. Wojska Polskiego o przepustowości - 1500 m³/h
- > przy ul. ~~Ostródzkiej~~ Zielonej o przepustowości - 320 m³/h

Rozwój sieci i urządzeń gazowych, tzn. budowa nowych lub przebudowa istniejących sieci oraz stacji redukcyjnych, jest uzależniona głównie od zapotrzebowania wynikającego ~~ze szczegółowego~~ z przyszłego zagospodarowania terenów miasta i przyłączeniem do sieci gazowniczej nowych podmiotów. *Jednakże*

działania władz miasta Iława powinny być ukierunkowane na zgazyfikowanie jak największych obszarów miasta oraz zapewnienia odpowiedniej dystrybucji gazu. Wykorzystanie gazu ziemnego zdecydowanie zmniejszyłoby poziom zanieczyszczeń atmosfery i poprawiło bilans energetyczny. Realizacja sieci gazowych powinna przebiegać zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.8. ELEKTROENERGETYKA

Miasto zasilane jest *napowietrznymi oraz kablowymi* liniami elektroenergetycznymi o napięciach 15 kV i 0,4 kV z rozdzielni 110/15 kV, zlokalizowanej przy ul. 1. Maja. *Na terenie miasta zlokalizowane są także odcinki elektroenergetycznej linii wysokiego napięcia 110 kV.*

W zakresie rozwoju oraz utrzymania sieci elektroenergetycznych na terenie miasta planowane są do realizacji zadania o znaczeniu ponadlokalnym określone w pkt. 7 Studium.

Dodatkowo planowane są następujące działania z zakresu rozbudowy i modernizacji systemu elektroenergetycznego:

- ❖ powiązanie linii 15 kV Wylęgarnia i Miasto 2 z GPZ Iława oraz Miasto 1 i Lipowy Dwór z GPZ Iława Wschód - budowa sześciopółowego węzła 15/15 kV ze sterowaniem radiowym, budowa ok. 67 m kabli SN, budowa 30m kabla nN - ul. Niepodległości dz. 220,*
- ❖ przebudowę stacji transformatorowej SN/nN z napowietrznej na kontenerową w Iławie ul. Biskupska dz. 95 i 100,*
- ❖ budowę powiązania GPZ Iława z linią SN 15 kV Stradomno Kisielice - budowa linii kablowej SN w Iławie ul. 1-go Maja dz. 148/2 w kierunku miejscowości Wikielec,*
- ❖ rozbudowę sieci elektroenergetycznej SN i nN w obrębie strefy ekonomicznej przy GPZ Iława Wschód - ul. Piaskowa i Przemysłowa.,*
- ❖ budowę sieci elektroenergetycznej SN w przypadku zagospodarowania terenu wyspy Wielka Żuława ul. Chodkiewicza i Sienkiewicza.*

W celu poprawy pewności zasilania w energię elektryczną obszarów niezainwestowanych dopuszcza się również inne działania z zakresu budowy, modernizacji oraz wymiany sieci i urządzeń elektroenergetycznych w zakresie niskich i średnich napięć, zarówno w wykonaniu napowietrznym, jak i kablowym w zależności od potrzeb oraz realizację nowych sieci elektroenergetycznych w wykonaniu

kablowym lub napowietrznym, stacji transformatorowych w wykonaniu słupowym lub wewnętrznym, pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi.

Nowopowstające sieci średniego i niskiego napięcia należy w pierwszej kolejności lokalizować w ciągach komunikacyjnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Dla projektowanych i istniejących linii WN, SN i nN, zarówno napowietrznych, jak i kablowych strefy ochronne ustala się z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących norm, przepisów i zasad branżowych. Dopuszcza się zmniejszenie stref ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W wyżej wymienionych strefach ochronnych dopuszcza się zabudowę oraz lokalizację zieleni wyłącznie w przypadku spełnienia warunków określonych w przepisach odrębnych z zakresu elektroenergetyki i prawa budowlanego.

Iława posiada Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zaktualizowany na lata 2016-2031.

~~Fragmenty sieci w gorszym stanie technicznym, jak również stacje transformatorowe są sukcesywnie poddawane zabiegom modernizacyjnym.~~

~~Rozwój sieci i urządzeń energetycznych, tzn. budowa nowych lub przebudowa istniejących sieci oraz stacji transformatorowych, jest uzależniona głównie od zapotrzebowania wynikającego ze szczegółowego zagospodarowania terenów miasta i przyłączaniem do sieci energetycznej nowych podmiotów. Główne kierunki rozwoju sieci elektroenergetycznej:~~

- ~~❖ Budowa Głównego Punktu Zasilania na terenie bezpośrednio przyległym do terenu miasta Iławy,~~
- ~~❖ Stworzenie warunków poprzez wydzielenie pasów drogowych, dla wyprowadzeń kablowych sieci 15 kV z nowego GPZ do terenów rozwojowych miasta.~~

~~Iława posiada plan zaopatrzenia w energię elektryczną, który został przyjęty uchwałą Nr XII/117/2003 Rady Miejskiej z dnia 04 września 2003 r. w sprawie uchwalenia planu zaopatrzenia w energię elektryczną.~~

5.9. SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Z centralnego ogrzewania korzysta 9000 gospodarstw domowych oraz obiekty użyteczności publicznej, co stanowi 80% zapotrzebowania miasta na ciepło. Pozostałe budynki są ogrzewane indywidualnie, przeważnie piecami węglowymi. Ponadto w mieście pracują również lokalne kotłownie zaopatrujące w ciepło większe zakłady przemysłowe, spalając różnego typu opał. Posiadają one charakter

energetyczny

i przygotowują ciepło dla potrzeb centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej oraz dostarczają ciepło technologiczne. Miasto zaopatrywane jest w ciepło z dwóch źródeł:

- Ciepłownia Nr 1 przy ul. Wojska Polskiego (kotły opalane są mieszaniną miazgi węglowej, odpadów drewnopochodnych i biomasy),
- Ciepłownia Nr 2 przy ul. Ostródzkiej (kotły opalane są biomasą i miazgą węglową)

W zakresie infrastruktury ciepłowniczej przewidywane są następujące inwestycje:

- ❖ Remont sieci ciepłowniczej,
 - ❖ ~~Budowa elektrociepłowni przy Ciepłowni Nr 1, (wykonane)~~
 - ❖ ~~Spięcie sieci magistralnej Ciepłowni nr 1 z Ciepłownią Nr 2 (rezygnacja) lub rozbudowa Ciepłowni Nr 2 o następny kocioł 5-7 MW, (odsunięcie w czasie w wyniku budowy elektrociepłowni)~~
 - ❖ ~~Likwidacja dużej wymiennikowni grupowej wraz z przyłączem napowietrznym „co” i zastąpienie wyodrębnionymi przyłączami do poszczególnych spółek kapitałowych IZNS Iława ul. Grunwaldzka.~~
- Wymienione inwestycje pozwolą na zrealizowanie planów przyłączenia do Miejskiej Sieci

Ciepłowniczej kilkunastu obiektów na terenie Iławy, między innymi:

1. Osiedla Piastowskiego (ok. 20 budynków w obrębie ul. Zielonej dla IBP oraz SM „Przyszłość”),
2. Zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Ostródzkiej,
3. Budynków mieszkalnych jednorodzinnych na osiedlu Ostródzkim,
4. Zespołu budynków wielorodzinnych przy Placu Gdańskim,
5. Budynków jednorodzinnych przy na Osiedlu „Gajerek”,
6. Budynków biurowych oraz warsztatowych firmy „Eko” oraz „Spomer”,
7. Budynków jednorodzinnych przy ul. Radomskiej, Boczno-Górnej, Pieniężnego,
8. Budynków jednorodzinnych przy ul. Polnej,
9. Budynków wielorodzinnych przewidzianych na zapleczu ul. Polnej,
10. Projektowanego hotelu przy ul. Dąbrowskiego,
11. ~~Projektowanego hotelu przy ul. Konstytucji 3 Maja,~~
12. Budynków jednorodzinnych przy na Osiedlu Lipowy Dwór,
13. Budynków wielorodzinnych ul. Piaskowa,

14. Projektowanego zakładu produkcji metalu przy ul. Piaskowej,
15. ~~Projektowanych budynków wielorodzinnych przy ul. Jagiellończyka i Kościuszki,~~
16. ~~Budynków wielorodzinnych (mieszkaniaowo usługowych) przy ul. Sienkiewicza.~~

Pozostałe obszary miasta nie objęte miejską siecią ciepłowniczą będą korzystać z alternatywnych źródeł ciepła tj. gaz przewodowy lub indywidualne źródła ogrzewania.

Realizowane inwestycje

- na ul. Długiej, Poprzecznej, usługowa (budynki jednorodzinne - redukcja niskiej emisji)
- budynki między ul. Mieszka I a ul. Ostródką.

~~Dla Iławy został sporządzony plan zaopatrzenia w ciepło, który został przyjęty uchwałą Nr XVIII/189/2000 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 25 lutego 2000 r. w sprawie uchwalenia planu zaopatrzenia w ciepło.~~

Uchwałą Nr XXVIII/256/16 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29 sierpnia 2016 r. przyjęto aktualizację założeń do plany zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Iławy na lata 2016-2031.

5.10. ENERGETYKA ODNAWIALNA

Na terenie miasta powinno się przewidzieć realizację kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych w szczególności związanych z realizacją budownictwa pasywnego lub energooszczędnego, a także oświetlenia oraz oznakowania miasta. Działania takie służyć będą zmniejszeniu zapotrzebowania na energię z konwencjonalnych źródeł energii. Na obszarze miasta nie przewiduje się wyznaczenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

5.11. TELEKOMUNIKACJA

Teren miasta Iława posiada bardzo dobrze rozwiniętą, nowoczesną sieć telekomunikacyjną, opartą na centrali automatycznej.

Obszar miasta w całości pokryty jest siecią telefonii komórkowej. Pomimo bardzo wysokiego poziomu rozwoju telekomunikacji nadal należy dążyć do zwiększenia dostępu do szerokopasmowego Internetu poprzez budowę nowych oraz rozbudowę i modernizację istniejących sieci teleinformatycznych.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym określonych w Studium stanowi zadania własne gminy. Zadania te powinny być określone w wieloletnich programach inwestycyjnych miasta i finansowane z udziałem środków budżetu miasta. Inwestycjami celu publicznego o znaczeniu lokalnym są zadania i cele zapisane w strategicznych dokumentach miasta, jak ~~Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Iława na lata 2008-2015, Strategia Rozwoju Iławy na lata 2004-2015, Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Iława, czy Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko - Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Lokalny Program Rewitalizacji, Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Iławy, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko - Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego.~~

Powyższe dokumenty wymieniają między innymi następujące zadania:

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ:

- ~~❖ Pełne zamknięcie obwodnicy wewnętrznej miasta budowa tzw. „małej obwodnicy północnej”;~~
- ~~❖ Zagospodarowanie działek celem aktywizacji gospodarczej os. Ostródzkie — budowa ul. Ziemowita wraz z uzbrojeniem — kanalizacja sanitarna, deszczowa, oświetlenie;~~
- ~~❖ Budowa drogi wraz z uzbrojeniem od ulicy Dąbrowskiego do kompleksu bazy wioślarskiej i przystani żeglarskiej;~~
- ~~❖ Budowa drogi wraz z uzbrojeniem pod budownictwo mieszkaniowe przy ul. Odnowiciela~~
- ~~❖ Budowa ul. Piastowskiej~~
- ~~❖ Modernizacja układu komunikacyjnego w ciągu obwodnicy południowej;~~
- ~~❖ Budowa komunikacyjnego węzła integracyjnego;~~
- ~~❖ Budowa dróg wraz z uzbrojeniem w rejonie Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej;~~
- ~~❖ Budowa drogi do terenów należących do Zakładu Przemysłu Ziemniaczanego „IŁAWA” S.A.~~

TURYSTYKA, KULTURA I SPORT:

- ❖ ~~Zagospodarowanie turystyczne brzegów rz. Iławki i j. Jeziorak;~~
- ❖ ~~Budowa Centrum Turystyczno-Rekreacyjnego w Iławie;~~
- ❖ ~~Budowa sceny i zadaszania amfiteatru;~~
- ❖ ~~Budowa ekologicznej przystani nad j. Jeziorak;~~
- ❖ ~~Budowa portu jachtowego;~~
- ❖ ~~Modernizacja plaż miejskich;~~
- ❖ ~~Budowa muzeum ziemi iławskiej;~~
- ❖ ~~Budowa ciągu pieszego i rowerowego od ulicy Kopernika do dworca PKP;~~
- ❖ ~~Zagospodarowanie placu Starego Miasta;~~
- ❖ ~~Budowa ścieżek rekreacyjnych w lesie miejskim z dojściem i dojazdem od strony ul. 1 Maja;~~
- ❖ ~~Budowa kompleksu sportowego przy ul. Sienkiewicza.~~

OŚWIATA I WYCHOWANIE:

- ❖ ~~Zagospodarowanie terenu wokół Gimnazjum nr 2 wraz z budową boiska wielofunkcyjnego i piłkarskiego;~~
- ❖ ~~Zagospodarowanie terenu wokół Gimnazjum nr 1 wraz z budową boiska wielofunkcyjnego;~~
- ❖ ~~Remont Gimnazjum nr 1.~~

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA:

- ❖ Rekultywacja składowiska odpadów;
- ❖ Doprowadzenie sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej do terenów po tartaku przy ul. Sienkiewicza;
- ❖ Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Łąkowej;
- ❖ Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Lipowej i Lipowy Dwór;
- ❖ Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i kolektora tłoczego przy ul. Zalewskiej;
- ❖ Przebudowa kanalizacji sanitarnej deszczowej i wodociągowej przy ul. Konstytucji 3 Maja, Dąbrowskiego i Narutowicza;
- ❖ Budowa kanalizacji sanitarnej od ul. Piaskowej do ul. Ziemowita;
- ❖ Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie ulic Wojska Polskiego, Broniewskiego;
- ❖ Doprowadzenie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej do wyspy Wielka Żuława;

- ❖ Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe (tereny nad rzeką Iławką oraz pomiędzy rzeką Iławką a jeziorem Dół).
- ❖ *Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Ostródzko - Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego:*
 - *poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej OIOF, w tym modernizacja dróg gminnych i powiatowych,*
 - *wspieranie projektów przebudowy przejazdów kolejowych w centach miast oraz rozwoju infrastruktury kolejowej,*
 - *budowa nowych i przebudowa istniejących ścieżek i dróg rowerowych oraz rowerowych szlaków turystycznych,*
 - *budowa i modernizacja ciągów pieszych oraz budowa infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo pieszych (wiaduktów, przejść podziemnych, sygnalizacji świetlnej i oświetlenia ulicznego),*
 - *tworzenie projektów na potrzeby uzbrojenia terenów mieszkaniowych,*
 - *budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i wodociągowych,*
 - *udostępnianie obiektów samorządowych na potrzeby rozwoju sieci teleinformatycznych,*
 - *modernizacja obiektów sportowych,*
 - *tworzenie i utrzymywanie ciągów wodnych możliwych do wykorzystania do celów komunikacyjnych,*
 - *rozbudowa i modernizacja budynków szkolnych,*
 - *rozwój i odnowa terenów zielonych budowa obiektów małej architektury.*
- ❖ *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Iława:*
 - *kompleksowa rewitalizacja ul. Jasielskiej,*
 - *adaptacja dawnego Domu Weterana na cele kulturalno-edukacyjne,*
 - *utworzenie Parku tematycznego jako atraktora turystycznego,*
 - *Utworzenie Centrum Rehabilitacji przez Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego,*
 - *Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego z Ośrodkiem Opieki Długoterminowej przez Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego,*
 - *Modernizacja budynków szkolnych na cele oświatowe przy ul. Mierosławskiego 10.*

- ❖ *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko - Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego:*
 - *termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych budynków mieszkalnych,*
 - *montaż kolektorów słonecznych na Centrum Rekreacyjno- Turystycznym w Iławie,*
 - *budowa kompleksu rekreacyjno- sportowego przy ul. Sienkiewicza w Iławie,*
 - *modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego,*
 - *zagospodarowanie terenów przy dworcu PKP i PKS w ramach tworzenia transportu intermodalnego w Iławie,*
 - *budowa ścieżek i szlaków rowerowych.*
- ❖ *Do pozostałych inwestycji z zakresu celi publicznych o znaczeniu lokalnym przewidzianych do realizacji na terenie Miasta Iława należą:*
 - *zagospodarowanie skweru przy ul. Królowej Jadwigi,*
 - *budowa Galerii Jazzowej na placu pomiędzy Samorządową Szkołą Podstawową nr 3 a ratuszem,*
 - *utworzenie centrum rekreacji i aktywności fizycznej w strefie granicznej miasta przy ulicy 1 Maja,*
 - *rekreacyjne zagospodarowanie Wyspy Młyńskiej,*
 - *utworzenie Strefy Małego Iławianina na cyplu nad rzeką Iławką,*
 - *rewitalizacja hali sportowo - widowiskowej.*

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW RZĄDOWYCH

~~Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa między innymi: Zadania służące realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym wynikają z uwarunkowań zawartych w następujących dokumentach:~~

- *Program operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020;*
- *Program operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020;*
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020;*

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko -Mazurskiego przyjęty Uchwałą Nr VII/164/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 maja 2015r., który zakłada:

- Modernizację drogi krajowej nr 16 do parametrów klasy GP, budowa obejść miejscowości miasta Iława, Modernizację drogi wojewódzkiej nr 536 Iława – Samplawa,
- Modernizację linii magistralnej E 65 Gdańsk – Iława – Warszawa – Zebrzydowice – Żylna
- Modernizację I rzędnej linii Poznań – Skandawa,
- Modernizację dróg układu uzupełniającego do wymaganych klas technicznych, Ochronę czystości wód powierzchniowych na obszarze zlewni pojeziernej,
- Poszerzenie rozpoznania dorobku kulturowego na terenie województwa i uporządkowanie ewidencji,
- Wzmocnienie potencjału usługowego subregionalnych i ponadlokalnych ośrodków rozwoju w zakresie: edukacji, ochrony zdrowia, kultury, obsługi biznesu.

Wyżej wymienione dokumenty przyjęte przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa uwzględniają następujące zadania z zakresu gospodarki przestrzennej służące realizacji celów publicznych:

- ❖ Program operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020:
 - rozwój sieci szerokopasmowych;
- ❖ Program operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020:
 - przebudowa i modernizacja sieci kolejowych włączonych w transeuropejską sieć transportową (TEN-T),
- ❖ Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020:
 - wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich,
 - inwestycje na drogach wojewódzkich w ramach dowiązania do sieci TEN- T.

Plan Zagospodarowania Województwa Warmińsko - Mazurskiego przewiduje do realizacji następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- *rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 521 na odcinku Susz - Iława (zrealizowane na terenie miasta Iławy),*
- *rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 536 na odcinku Iława - Samplawa wraz z ulicą Lubawską w Iławie (zrealizowane na terenie miasta Iławy),*
- *modernizacja linii kolejowej E65/C-E 65 na odcinku Warszawa - Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSM-R, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego,*
- *Rozbudowa systemu zdalnej diagnostyki dla automatyki kolejowej i rozjazdów na liniach kolejowych E 65/C-E65,*
- *modernizacja linii kolejowych do odpowiednich prędkości przewozowych, 161-200 km/h na linii Gdańsk - Warszawa oraz 101-120km/h na linii Inowrocław - Korsze (zrealizowane na terenie miasta Iławy),*
- *przebudowa linii 110kV Iława - Iława Wschód - Lubawa - Ostróda -Gietrzwałd na dwutorową,*
- *przebudowa linii 110kV Iława - Nowe Miasto Lubawskie,*
- *modernizacja linii 110kV Iława - Pern,*
- *ochrona cennych zasobów przyrodniczych na terenie parków krajobrazowych Pomorza, Kujaw, Warmii i Mazur przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów. Powstanie małej infrastruktury turystycznej w celu skanalizowania ruchu turystycznego i stworzenie warunków do uprawiania turystyki nieinwazyjnej na obszarach chronionych (Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich).*

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Studium ustala następujące obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²:

- ~~❖ Tereny oznaczone na rysunku studium jako: „Obszary rozwoju nowej zabudowy” oraz obszary oznaczone symbolami: IVB, IVC, VB, VC i VIG pod lokalizację w/ w obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².~~
- ❖ *Tereny odpowiednie do rozmieszczenia takich obiektów zostały wyznaczone na rysunku studium w jednostkach A, B oraz G.*

Lokalizacje przestrzeni publicznych

Na terenie miasta Ława wskazano dwa obszary przestrzeni publicznej. Ze względu na cechy funkcjonalno-przestrzenne są to miejsca o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia, a także sprzyjającymi nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Przestrzenie publiczne zlokalizowano j.n.:

- ❖ w ciągu ulic Andersa, Sobieskiego, Niepodległości prowadzących od dworca głównego w kierunku centrum miasta. W otoczeniu w/w należy lokalizować obiekty usług miastotwórczych, w tym usług publicznych.
- ❖ w ciągu szlaku pieszo - rowerowego wraz pasmem zieleni urządzonej na północno-wschodnim brzegu jez. Mały Jeziorak, w otoczeniu którego należy utrzymać lokalizację usług publicznych.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

~~W związku z przyjętą w studium polityką przestrzenną, powstała konieczność rewizji dotychczasowo obowiązującego Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Iławy uchwalonego Uchwałą Nr XVII/155/99 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29.12.1999r. (Dz. Urzędowy Województwa Warmińsko Mazurskiego Nr 87 z dnia 31.12.1999r., poz. 1538).~~

Sporządzanie planów miejscowych z tytułu zadań własnych gminy powinno odbywać się w odniesieniu do:

a) ~~„Obszarów rozwoju nowej zabudowy” w związku z uzbrajaniem terenu na cele zorganizowanych inwestycji budowlanych;~~

b) ~~„Obszarów strukturalnych przekształceń zabudowy”~~

~~Na pozostałych terenach gmina może sporządzać miejscowe plany, o ile będzie tego wymagał interes publiczny.~~

Zmian przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych należy dokonywać zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w trybie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

10.1. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

~~Powierzchnia użytków rolnych w mieście w 2016 r. wyniosła 614 ha, z czego powierzchnia gruntów ornych stanowiła 384 ha, pastwisk 123 ha, łąk 83 ha. Powierzchnia pozostałych użytków rolnych wyniosła 24 ha. Powierzchnia użytków rolnych na terenie miasta stale maleje. W ciągu ostatnich lat zmniejszyła się powierzchnia gruntów ornych z 512 ha w 2000r. do 482 ha w 2005r. Jest to trend, który będzie się utrzymywał w dalszym ciągu ze względu na rozwój miasta.~~

~~Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że Miasto z zasady nie jest i nie powinno być miejscem rozwoju gospodarki rolnej. Istniejąca tendencja prowadzi raczej Kierunki zagospodarowania przestrzennego powinny prowadzić do przekształcania gruntów rolnych w granicach miasta w tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej przemysłowej. Część terenów użytkowanych dotychczas rolniczo nieobjęta wskazaniem pod zabudowę może dalej pozostawać w tym użytkowaniu, jako element systemu ekologicznego miasta.~~

10.2. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

~~Lasy zajmują 296,9 ha, co daje 13,6 % powierzchni miasta. Powierzchnia lasów w Ławie w 2016 r. wyniosła 311 ha, co stanowi 14 % powierzchni miasta.~~ Dominujące typy lasów na terenie Ławy to: subatlantycki nizinny las grądowy i łęg jesionowo-olchowy. Lasy ochronne (wodochronne i położone w granicach administracyjnych miasta) zajmują około 89,3 % powierzchni ogólnej lasów. Lasy posiadają duże i średnie potencjały: faunistyczny, florystyczny, produkcji tlenu i regeneracji powietrza oraz retencji wody, a także średnie potencjały: rekreacyjny i mikroklimatyczny.

Leśna przestrzeń produkcyjna powinna spełniać funkcje: rekreacyjną, ekologiczną oraz gospodarczą. Proponuje się zagospodarowanie obszaru lasu znajdującego się w zachodniej części miasta jako parku leśnego, uwzględniając funkcje rekreacyjne i dydaktyczne.

11. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

~~Potencjalne zagrożenie powodziowe na obszarze miasta Ława występuje przede wszystkim na terenach zalewowych rzeki Ławki. Szczególnie narażone są obszary położone między jez. Jeziorak i jazem przy ul. Kościuszki, dla których stan alarmowy wynosi 99,72 m n.p.m. Narażony jest również obszar położony po obu stronach kanału Ławskiego. Jednak zasięg tych zagrożeń nie obejmuje terenów zabudowanych, jak i wskazanych pod zabudowę w rozumieniu przepisów Prawa Wodnego.~~

~~Studium nie wyznacza obszarów bezpośredniego zagrożenia powodziowego. Obszary potencjalnego zagrożenia powodziowego wyznaczane powinny być w oparciu o „Studium ochrony przeciwpowodziowej”.~~

~~Na terenie miasta Ława nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.~~

Państwowy Instytut Geologiczny w ramach realizacji Projektu Systemu Ochrony Przeciwoświsowej (SOP) przygotował wstępne informacje dotyczące problematyki ruchów masowych na obszarze Polski pozakarpackiej. Na mapach poszczególnych województw, w tym województwa warmińsko - mazurskiego zostały przedstawione zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych oraz dotychczas udokumentowane osuwiska, badane na przestrzeni ostatnich 30-40 lat. W ten sposób zostały wskazane rejony, gdzie nie wyklucza się możliwości rozwoju ruchów masowych. Prace terenowe na tych obszarach, zakończone opracowaniem map osuwisk i terenów zagrożonych w skali 1 : 10 000 oraz

wypełnieniem kart rejestracyjnych, będą prowadzone w trakcie realizacji kolejnych etapów Projektu SOPO (lata 2006-2022 -zakładany termin wykonania na terenie powiatu iławskiego - po 2023 r.).

Na Przeglądowej Mapie Osuwisk i Obszarów Predysponowanych do Występowania Ruchów Masowych w Województwie Warmińsko - Mazurskim zaprezentowano jedynie ogólne i wstępne dane informujące o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych w poszczególnych powiatach pozakarpaccich, nie potwierdzone zwiadem terenowym. Jednak na podstawie analizy tej mapy należy zakładać, że na terenie miasta Iława nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Na terenie miasta Iława nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią generowanego przez wody małych cieków wodnych. Na terenie miasta nie występują obszary zagrożone powodzią oraz lokalnymi podtopieniami. Nie zmienia to faktu położenia na obszarze miasta kilku cieków wodnych które w sytuacjach **ekstremalnych stanów pogodowych**, jak bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu, mogą stanowić zagrożenie lokalnych podtopień. Zapobieganie ekstremalnym stanom pogodowym jest niemożliwe, a likwidacja skutków jest kwestią organizacyjną.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach miasta nie występują obiekty i obszary, dla których w złożu kopaliny wyznacza się filar ochronny. W związku z tym Studium nie określa się takich obszarów w rozumieniu przepisów geologicznych i górniczych.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY

Na obszarze miasta Iława nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych, w tym obowiązujące na nich ograniczenie ~~prowadzenia działalności gospodarczej~~, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony byłych hitlerowskich obozów zagłady. ~~ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113 poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).~~

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, LUB REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

~~Obszarami wymagającymi przekształceń są tereny oznaczone na rysunku studium jako: „obszary strukturalnych przekształceń zabudowy” i oznaczone na rysunku studium kolorem żółtym. Obszary te opisane są w punkcie nr 2 opracowania.~~

~~W granicach miasta Iława terenami wymagającymi rewitalizacji będą są obszary wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji. W wyniku prac nad dokumentem zaproponowano rewitalizację całego obszaru miasta. W pierwszej kolejności jednak, będą podlegać rewitalizacji obszary najbardziej zdegradowane, wyznaczone w ramach konsultacji społecznych.~~

~~Na terenie miasta znajduje się obszar wymagający rekultywacji – składowisko odpadów. Obecnie obszar składowiska przygotowany jest do rekultywacji, która przewidziana jest na lata 2008-2010.~~

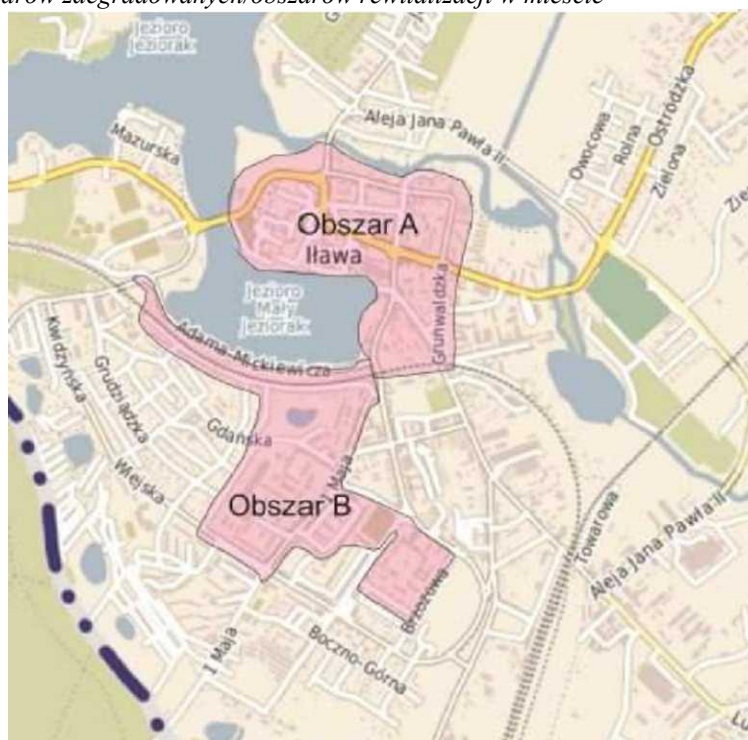
~~Na terenie miasta znajdują się dwa obszary zrekwitywowane - teren byłego wysypiska odpadów oraz teren wyrobiska. Studium nie wyznacza terenów do rekultywacji.~~

14.1. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Uchwałą nr XXIIIX/211/2016 z dnia 31 marca 2016 r. przyjęto Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Iławy do roku 2023, który został zmieniony uchwałą XXIX/258/2016 z dnia 8 września 2016 r. Dokument ten wyznacza dwa obszary zdegradowane - obszar A oraz obszar B. Na obu obszarach zdegradowanych zostały zdiagnozowane takie same negatywne zjawiska, w szczególności: duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej, długotrwałe bezrobocie, niska aktywność gospodarcza oraz duży odsetek budynków wybudowanych przed 1989 rokiem. Obszary zdegradowane stanowią jednocześnie obszary wyznaczone do przeprowadzenia rewitalizacji. Rys. 1 przedstawia lokalizację wyznaczonych obszarów zdegradowanych /obszarów rewitalizacji.

Rysunek 1 Położenie obszarów zdegradowanych/obszarów rewitalizacji w mieście

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Iławy do roku 2023

Oba obszary zdegradowane/obszary rewitalizacji swoim zasięgiem obejmują tereny kluczowe dla zintegrowanego rozwoju miasta Iława. Poniższa tabela 6 przedstawia wykaz ulic wchodzących w całości lub w części w poszczególne obszary zdegradowane /obszary rewitalizacji.

Tabela 5 Wykaz ulic wchodzących w skład obszarów zdegradowanych/ obszarów rewitalizacji.

<i>OBSZAR A</i>	<i>OBSZAR B</i>
<i>wykaz ulic wchodzących w całości w skład obszaru</i>	
<i>Aleja pojednania</i>	<i>Ul. Adama Asnyka</i>
<i>ul. Gabriela Narutowicza</i>	<i>Ul. Brodnicka</i>
<i>ul. Grunwaldzka</i>	<i>Ul. Gen. Władysława Andersa</i>
<i>ul. Kazimierza Jagiellończyka</i>	<i>Ul. Jana Kasprowicza</i>
<i>ul. Konstytucji 3 Maja</i>	<i>Ul. Jasielska</i>
<i>ul. Kościelna</i>	<i>Ul. Kętrzyńska</i>
<i>ul. Ludwika Mierosławskiego</i>	<i>Ul. Nowomiejska</i>
<i>ul. Marii Konopnickiej</i>	-----
<i>ul. Metropolity Andrzeja Szeptyckiego</i>	-----
<i>ul. Niepodległości</i>	-----
<i>ul. Obrońców Westerplatte</i>	-----
<i>ul. Piotra Skargi</i>	-----
<i>wykaz ulic wchodzących w części w skład obszaru</i>	
<i>ul. Jana III Sobieskiego (20%)</i>	<i>ul. 1 Maja (60%)</i>
<i>ul. Tadeusza Kościuszki (30%)</i>	<i>ul. Adama Mickiewicza (90%)</i>
<i>ul. Jarosława Dąbrowskiego (10%)</i>	<i>ul. Gdańska (40%)</i>
<i>Bulwar im. Jana Pawła II (70%)</i>	<i>ul. Wiejska (50%)</i>
-----	<i>Bulwar im. Jana Pawła II (30%)</i>

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Iławy do roku 2023.

Głównym celem procesów rewitalizacyjnych jest "Rozwój oparty na komunikacji", który realizowany będzie w oparciu o cztery cele strategiczne: komunikację przestrzenną, komunikację społeczną, komunikację międzypokoleniową oraz komunikację przyszłości. Działania rewitalizacyjne z zakresu poprawy jakości przestrzeni będą obejmować głównie zadania z zakresu poprawy układów

komunikacyjnych, poprawy atrakcyjności osiedleńczej obszarów rewitalizowanych, projektowaniu atrakcyjnych terenów zieleni oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Decyzją Nr ~~62~~ Ministra Infrastruktury z dnia ~~26 września 2005 r.~~ ³ Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz.U. Nr 11 z dn. 14.10.2005 r.) (Dz.Urz.MR.2014.25) tereny kolejowe, przez które przebiega międzynarodowa trasa kolejowa E65, w granicach działek ewidencyjnych: ~~6-1, 7-1/1, 8-1/39, 10-156, 11-284/1, 11-82~~ uznane zostały w granicach miasta Iława za tereny zamknięte w rozumieniu przepisów geodezyjnych i kartograficznych.

~~W/w tereny zamknięte nie posiadają obowiązujących stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.~~

W granicach terenów zamkniętych obowiązują przepisy odrębne, m.in przepisy o ochronie informacji niejawnych, prawa geodezyjnego i kartograficznego, o gospodarce nieruchomościami czy przepisy prawa budowlanego. Zgodnie z przepisami odnoszącymi się do terenów zamkniętych, ich granice wyznaczono na załącznikach graficznych studium. Tereny zamknięte obejmują następujące działki ewidencyjne: 6-1, 7-1/20, 8-1/41, 8-1/42, 8-1/43, 8-1/44, 8-1/45, 8-1/46, 8-1/47, 8-1/54, 8-1/55, 8-1/68, 899, 10-156, 11-82/6, 11-284/1.

16. Obszary problemowe

~~W granicach miasta obszary problemowe, w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie występują.~~

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

Miasto Iława od 4 listopada 2013 roku należy do Ostródzko- Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Uchwałą nr XIV/124/15 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 21 września 2015 r. przyjęto dokument pt.: "Zintegrowana Strategia Rozwoju Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025" wyznaczający kierunki wspólnych działań dla jednostek leżących w granicach obszaru funkcjonalnego. Zgodnie z typologią obszarów funkcjonalnych, OIOF jest obszarem funkcjonalnym wymagającym

restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej. Celem jego utworzenia jest podjęcie między JST ścisłej współpracy w określonych dziedzinach, zmierzającej do rozwoju gospodarczego i społecznego całego obszaru. W skład tego obszaru funkcjonalnego wchodzi miasta: Ostróda i Iława, gminy wiejskie: Ostróda i Iława oraz miejsko-wiejskie: Miłomłyn i Morąg, a także powiat ostródzki na terenie gmin tworzących OIOF. Głównymi priorytetami działania OIOF, obok działań związanych z rozwojem gospodarczym i poprawy jakości życia mieszkańców, są także działania z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej. Strategiczne cele z zakresu zagospodarowania przestrzennego zdefiniowane w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszaru Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego zostały opisane w rozdziale 6.

17. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

❖ Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów w tym wynikające z audytu krajobrazowego

Głównym celem Studium jest sformułowanie polityki przestrzennej miasta wraz z rozpoznaniem walorów środowiskowych, problemów związanych z zagospodarowaniem przestrzennym a także potrzeb ludności zamieszkujących tę przestrzeń.

Posługując się dokumentacją strategiczną obejmującą rozwój na poziomie lokalnym, powiatowym, wojewódzkim oraz krajowym dokonano analizy uwarunkowań zewnętrznych oraz wewnętrznych miasta Iława.

Podstawowymi kierunkami zmian układu przestrzennego terenu są: przekształcenia struktury urbanistycznej, poprawa istniejącego zagospodarowania, rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej, zagospodarowanie obszaru w sąsiedztwie jeziora Jeziorak oraz wyspy Wielka Żuława. Prace modernizacyjne związane będą z układem komunikacyjnym, rozbudową terenów zieleni urządzonej powiązaną z trasami rowerowymi oraz przebudową sieci infrastruktury technicznej.

Uwzględniając szereg uwarunkowań związanych z istniejącym stanem zagospodarowania oraz przepisy odrębne wyszczególniono siedem głównych jednostek urbanistycznych. Każdej z nich przypisano kierunki rozwoju wraz z określeniem zasady i wskaźników zagospodarowania. Jednostki te oznaczone zostały symbolami literowymi od A do G.

Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych jednostek:

- jednostki A i G obejmują centralną część miasta Iława. Charakteryzują się największym stopniem intensywności zabudowy. Koncentrują się tu tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego oraz usług wraz z usługami publicznymi;
- jednostka C pełni funkcję turystyczno-rekreacyjną. Skupiają się tu największe tereny zieleni oraz wód powierzchniowych. Centrum jednostki stanowi wyspa Wielka Żuława. Wyodrębniona została również niewielka powierzchnia terenów funkcji zabudowy mieszkaniowej;
- jednostki B, D oraz E charakteryzują się występowaniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Dodatkowo w jednostce B zostały określone obszary usługowe;
- jednostka F obejmuje najbardziej zróżnicowany pod względem funkcji obszar miasta Iława. Infrastrukturalna granica w postaci linii kolejowej oddziela teren przeznaczony pod zabudowę związaną z produkcją oraz działalnością gospodarczą.

❖ **Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym wyłączone obszary spod zabudowy.**

Rozkład funkcjonalno-przestrzenny oraz intensywność i kierunek zmian miasta Iława wyznaczony został na podstawie istniejącego rozmieszczenia zagospodarowania terenów. Analiza objęła tereny przeznaczone pod zabudowę, tereny zieleni miejskiej i wód powierzchniowych oraz tereny komunikacyjne.

W studium wyznaczono dziesięć kategorii terenów przeznaczonych pod zabudowę. Są to tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, usługowej, usług publicznych, obiektów handlowych wielkopowierzchniowych, usługowej związanej z turystyką, sportem i rekreacją, przemysłowej, przemysłowo-usługowej, zagrodowej oraz terenów związanych z techniczną obsługą miasta.

W studium określono, iż planowana zabudowa powinna być zgodna z zasadami zagospodarowania przestrzennego, przy czym należy utrzymać i uzupełniać obecną strukturę przestrzenną terenów. W pierwszej kolejności zabudowę powinno się realizować na terenach wyposażonych w istniejące sieci infrastruktury technicznej. Poniżej przedstawiono opis poszczególnych terenów wyznaczonych w studium.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU) usytuowane są na terenie całego miasta Iława, a także na jego obrzeżach. Tereny te należy wyposażyć również w obiekty sportowe i rekreacyjne, a także wzbogacić w funkcje usług nieuciążliwych obsługujących te tereny.

Na terenach zabudowy usługowej (U) zlokalizowanych na obszarze całego miasta realizuje się usługi publiczne jak i komercyjne. Uciążliwości wynikająca z zabudowy usługowej należy ograniczyć do jego granic terenu.

Tereny zabudowy usług publicznych (Up) koncentrują się w centrum miasta oraz jego ścisłym sąsiedztwie. Tereny usług publicznych z zakresu nauki, oświaty oraz ochrony zdrowia rozmieszczone są równomiernie na obszarze całego miasta w celu zaspokojenie potrzeb zamieszkującej ludności. W ramach tej funkcji, dopuszczone zostało lokalizowanie drobnych usług nieuciążliwych.

Obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² skoncentrowano głównie w centralnym obszarze miasta.

Tereny zabudowy usług z zakresu turystyki, sportu i rekreacji (UT) usytuowano głównie w sąsiedztwie zbiorników wodnych oraz terenów zielonych. Ich celem jest zaspokojenie potrzeb powiązanych z wypoczynkiem, sportem i rekreacją. Obsługa ruchu turystycznego powinna bazować na rozwoju usług hotelarskich, gastronomicznych, informacyjnych naukowych oraz kulturalno-naukowych.

Tereny zabudowy przemysłowej (P) obejmujące obiekty przemysłowe, produkcyjne, składowe oraz magazynowe zlokalizowane są w bardzo bliskim sąsiedztwie systemów komunikacji, co ma pozytywnie wpływać na rozwój i potencjał miasta.

Zabudowa przemysłowo-usługowa (PU) skupiona jest w bezpośrednim sąsiedztwie terenów związanych z przemysłem w rejonie miasta, na którym planuje się utworzenie dzielnicy przemysłowej. Bliskie sąsiedztwo z taranami przemysłowymi ma wpływać na szybki rozwój miasta.

Tereny związane z techniczną obsługą miasta (T) położone są na terenie całego miasta. Są to głównie obiekty służące zaopatrzeniu w wodę, oczyszczaniu ścieków, gospodarowaniu odpadami, ciepłownictwu, dostarczaniu gazu oraz energii elektrycznej oraz obiekty infrastruktury technicznej i komunikacji.

Tereny zabudowy zagrodowej (MR) obejmują kilka nielicznych siedlisk położonych w strefie F, przy czym dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i modernizację budynków.

W skład terenów komunikacji wchodzi: system komunikacji miasta oraz tereny zabudowy garażowej, parkingi oraz obszary przeznaczone pod projektowane drogi i rezerwę gruntów pod obwodnicę miasta. Obejmują swoim zasięgiem cały obszar miasta.

Tereny zieleni miejskiej i wód powierzchniowych zostały określone w celu zagwarantowania jakości życia mieszkańców na odpowiednim poziomie. Wyznaczono tereny zieleni urządzonej i rekreacyjnej (ZP), cmentarzy (ZC), zieleni nieurządzonej (ZN), ogrodów działkowych (ZO), lasów (ZL), wód powierzchniowych (WS).

Tereny zieleni urządzonej i rekreacyjnej są częścią dopełniającą tereny zabudowy, w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Lokalizacje tych terenów wskazana została głównie w otoczeniu rzeki Iławki i jezior.

Tereny zieleni nieurządzonej ze względu na cechy ekofizjograficzne nie są odpowiednie, aby wykorzystywać je pod zabudowę. Stanowią obszary łąk, zadrzewień, zakrzaczeń oraz gruntów ornych.

Na obszarze miasta zlokalizowane są 3 cmentarze, które zaleca się zachować. Na ich obszarze zabrania się lokalizowanie nowej zabudowy oraz dopuszcza modernizację istniejących budynków.

Ogrody działkowe położone są równomiernie na terenie całego miasta w każdej z wyszczególnionych stref. Kształtowanie zagospodarowania powinno odbywać się na zasadach przepisów odrębnych.

Obszar lasów obejmuje grunty prywatne, komunalne oraz państwowe. Zaleca się zagospodarowanie na ich terenie ścieżek, tras rowerowych i miejsc wypoczynkowych.

Obszar terenów wód powierzchniowych obejmuje wody powierzchniowej jezior, rzeki w granicy miasta Iława oraz kanału Tynwałd a także rozporoszonych oczek wodnych. Tereny te pozytywnie wpływają na rozwój turystyczny miasta i należy dążyć do wykorzystania ich zaspokajając tym potrzeby mieszkańców.

W studium, na podstawie przepisów odrębnych oraz uwarunkowań środowiskowych, przyrodniczych i kulturowych zostały wskazane tereny podlegające ograniczeniom i zakazom zabudowy. Dotyczą one obszarów prawnie chronionych, sąsiadujących z cmentarzami, zabudowy gruntów rolnych i leśnych oraz obszarów bliskim położeniu istniejącej i planowanej infrastruktury.

❖ *Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów: ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.*

Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych jest podstawowym kierunkiem działań planistycznych związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska. Często są one określone, jako odrębne przepisy prawne i dotyczą poszczególnych form ochrony przyrody.

Na terenie miasta Iława zlokalizowany jest fragment Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, który chroni najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym tereny. Na obszarze parku zostały wydzielone 3 rezerwy przyrody („Jezioro Czerwica”, „Jezioro Gaudy”, „Jasne”) a kolejne 3 są planowane. Wyróżniono również 58 pomników przyrody ożywionej.

Kolejną formą ochrony na terenie miasta Iława jest Obszar Chronionej Krajobrazu, którego 2 granice przebiegają przez obszar Iławy. OCHK dopuszcza działalność człowieka na danym obszarze, jednak jest ona uwarunkowana potrzebami przyrody.

Część północną miasta obejmuje Natura 2000 - „Lasy Iławskie”. Ograniczeniem na obszarze jest podejmowanie działań mogących znacząco pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych a także wpłynąć na występujące tam gatunki. Podstawową zasadą obowiązującą na obszarze jest zachowanie równowagi pomiędzy ochroną przyrody a gospodarką.

„Zielone Płuca Polski” obejmuje tereny o nieskażonej przyrodzie i bogatych walorach. Miasto Iława znalazło się w granicach tej formy ochrony przyrodniczej. Jej celem jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego oraz zintegrowanie rozwoju gospodarczego oraz postępu cywilizacji ze środowiskiem.

Miasto w części zachodniej i południowej zakwalifikowane zostało jako korytarz ekologiczny w obszarze węzłowym sieci ekologicznej ECONET - Polska.

Ochronie gatunkowej na zachodzie wyspy Wielka Żuława podlegają rzadkie ptaki drapieżne. Wyróżnione zostały także lasy ochronne, pełniące funkcje wodochronne oraz te położone w granicach administracyjnych miast. Strefą ochronną ujęć wody objęto 8 studni. Ponadto wydzielony został lokalny korytarz ekologiczny obejmujący obszar jeziora Jeziorak Mały, Jeziorak, Iławskie i Dół.

Rozwój miasta Iława związany jest z koniecznością zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego z ochroną środowiska przyrodniczego.

Celem polityki z zakresu ochrony środowiska jest utrzymanie ciągłości przestrzennej i eksponowanie obszarów cennych przyrodniczo, zapobieganie degradacji ziemi oraz tworzenie powiązań terenów zieleni i wód powierzchniowych.

❖ **Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków dób kultury współczesnej.**

Na terenie miasta Iława wyróżnia się: 28 obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko mazurskiego, 2 aleje wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków, 152 obiekty wpisane

do Gminnej Ewidencji Zabytków. Dodatkowo zostało określonych 35 stanowisk archeologicznych, figurujących w bazie (Archeologiczne Zdjęcie Polski) Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

W studium zostały opisane zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, które określają, jakie obiekty i obszary podlegają ochronie, ustalono zakaz dokonywania zmian w budynkach historycznych, mogących wpłynąć na utratę wartości zabytkowej, objęto ochroną kształt, rodzaj pokrycia dachu, artykulację i sposób opracowywania elewacji w zabytkach architektury, objęcie ochroną drzewostanu, elementów małej architektury, nagrobków, kaplic, ogrodzeń na terenie zabytkowych parków i cmentarzy.

❖ **Kierunki rozwoju systemów komunikacji infrastruktury technicznej.**

Iława stanowi węzeł drogowy o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym. Główną częścią systemu miasta są: magistralna linia kolejowa E-65 oraz droga krajowa nr 16. Realizacja zamierzonych modernizacji i inwestycji drogowych pozwoli na uzyskanie korzystniejszej lokalizacji w odniesieniu do układu komunikacyjnego dróg krajowych. Zadaniem polityki rozwoju systemu komunikacji jest stworzenie warunków do sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się zarówno osób jak i towarów.

Na obecny drogowy układ komunikacyjny składa się droga krajowa, 2 drogi wojewódzkie, 13 dróg powiatowych oraz drogi gminne. Podniesienie standardu dróg sprawi, że gmina stanie się bardziej dostępna komunikacyjnie.

Transport kolejowy ma charakter tranzytowy. Spowodowane jest to jego położeniem na trasach szlaków. Układ kolejowy Iławy tworzy linia magistralna oraz linie: I-rzędna relacji: Poznań - Iława - Olsztyn - Korsze - Skandawa i II-rzędna (nieczynna).

Miasto zaopatrywane jest w wodę z 6 studni głębinowych oraz dwóch rezerwowych. Ich ilość przewyższa obecne zapotrzebowanie miasta. Stan sieci wodociągowej jest w dobrym stanie, z wyjątkiem ulicy 1-go Maja. Dalszy rozwój sieci będzie polegać na uzbrajaniu nowych terenów w urządzenia sieci oraz modernizację obecnych.

Sieć kanalizacji sanitarnej jest bardzo dobrze rozwinięta i obejmuje prawie całe miasto. Istnieje 7 pompowni osiedlowych, które połączone są oczyszczalnią ścieków. Dalszy rozwój będzie odbywał się poprzez zaopatrzenie nowych terenów w urządzenia kanalizacyjne oraz modernizację istniejących. W sieci kanalizacji deszczowej istnieją 4 separatory oczyszczające wody opadowe.

Działania z zakresu gospodarki odpadami realizowane są przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie koło Ostródy. Na terenie miasta przy ul. Komunalnej zlokalizowana jest stacja przeładunkowa, w której istnieje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Iławie. Głównymi zadaniami polityki z tego zakresu jest minimalizacja odpadów, współpraca w tworzeniu systemów o układzie ponadlokalnym oraz modernizacja istniejących technologii na bardziej nowoczesne i skuteczne.

Miasto zasilane jest w gaz przez stację redukcyjno-pomiarową I^o oraz 3 stacje redukcyjne II°. Dalsza modernizacja i budowa sieci jest zależna od przyszłego zapotrzebowania miasta. W celu poprawy zasilania obszarów obecnie niezainwestowanych dopuszcza się budowę, modernizację oraz wymianę sieci i urządzeń. Nowe sieci zaleca się lokalizować w pierwszej kolejności w ciągach komunikacyjnych.

Centralne ogrzewanie zaopatruje 80% ogólnego zapotrzebowania, pozostała część ogrzewana jest w sposób indywidualny, zazwyczaj piecami węglowymi. W mieście istnieją również lokalne kotłownie zaopatrujące w ciepło zakłady przemysłowe. W studium zawarto, iż na terenie miasta zaleca się zastosować realizację kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych, co wpłynie na zmniejszenie zapotrzebowania na energię z konwencjonalnych źródeł energii.

Bardzo dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna pokrywa całą powierzchnię miasta. Należy jednak stale powiększać dostęp do szerokopasmowego Internetu.

❖ **Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.**

W studium określono, iż realizacja inwestycji celu publicznego stanowi zadania własne gminy. Powinny być one uwzględnione w wieloletnich programach inwestycyjnych miasta i finansowane w udziale środków miasta

❖ **Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami plany zagospodarowania przestrzennego województwa i ustalenia programów rządowych.**

Zadania dotyczące realizacji celów publicznych na poziomie ponadlokalnym wynikać powinny z uwarunkowań zawartych w programach operacyjnych a także Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przyjętego Uchwałą Nr VII/164/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 maja 2015r.

- ❖ **Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego plany zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.**

Tereny odpowiednie do lokalizacji obiektów wielkopowierzchniowych zostały wyznaczone w strefach funkcjonalnych A, B oraz G. Dla terenów przestrzeni publicznej wskazane zostały 2 obszary cechujące się szczególnym znaczeniem dla mieszkańców.

- ❖ **Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.**

Obecnie na terenie miasta Iława obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego z dnia 11 maja 2012 r. (Uchwała nr XXII/228/12 Rady Miejskiej w Iławie) wraz z jego zmianą z dnia 31 sierpnia 2015 r. (Uchwała nr XIII/119/15 Rady Miejskiej w Iławie) obejmujący swoim zasięgiem obszar całego miasta. W przypadku zmian obowiązującego planu zmian przeznaczania gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne należy wykonywać w trybie zgodnym z przepisami odrębnymi.

- ❖ **Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.**

Zagospodarowanie przestrzenne powinno prowadzić do zmiany gruntów rolnych na terenie miasta Iława w tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub przemysłowej.

Tereny lasów zajmują ok. 13,6% powierzchni miasta. Lasy podlegające formom ochrony zajmują 89,3% powierzchni ogólnej lasów. Leśna przestrzeń produkcyjna powinna pełnić funkcję rekreacyjną, ekologiczną oraz gospodarczą.

- ❖ **Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.**

Na podstawie wstępnych informacji Państwowego Instytutu Geologicznego zakłada się, iż na terenie miasta nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. Nie występują również obszary o szczególnym zagrożeniu powodzią spowodowanego przez wody cieków wodnych, tereny zagrożone powodzią oraz lokalnymi podtopieniami.

- ❖ **Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochrony.**

Na terenie miasta nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznaczony został filar ochrony.

- ❖ **Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.**

Na obszarze nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

- ❖ **Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji lub remediacji.**

Tereny wymagające rewitalizacji wyznaczone zostały w Lokalnym Programie Rewitalizacji. W granicach miasta znajdują się dwa obszary zrehabilitowane.

- ❖ **Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.**

Terenami zamkniętymi w rozumieniu przepisów geodezyjnych i kartograficznych zostały określone tereny kolejowe, przez które przebiega międzynarodowa trasa kolejowa E65.

- ❖ **Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.**

Miasto Iława należy do Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego, co określa je, jako obszar wymagający restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji. Celem jest podejmowanie działań prowadzących do rozwoju gospodarczego i społecznego obszaru.

18. BILANS TERENÓW

Na potrzeby i możliwości rozwoju miasta Iława mają wpływ uwarunkowania wynikające zarówno z sytuacji zewnętrznej, jak i wewnętrznej. Na uwarunkowania zewnętrzne składa się m.in. pozycja miasta w otoczeniu regionalnym i subregionalnym pod względem jego funkcji oraz szeroko pojętej ogólnej atrakcyjności. Natomiast na sytuację wewnętrzną, która warunkuje potrzeby i możliwości rozwoju miasta, składa się szereg czynników, m.in. demograficznych, społecznych, środowiskowych, ekonomicznych, a także finansowych oraz związanych z istniejącym i planowanym zagospodarowaniem terenu miasta oraz jego wyposażeniem w sieci uzbrojenia terenu oraz stan rozwoju systemu komunikacyjnego.

Na ostateczny kształt polityki przestrzennej Miasta Iława w zakresie kierunków rozwoju przestrzennego miały wpływ następujące czynniki:

- wynik analizy demograficznej gminy przeprowadzonej na początkowym etapie prac nad opracowaniem niniejszego dokumentu,
- analizy środowiskowe ,
- analizy ekonomiczne oraz możliwości finansowe gminy,

- analizy społeczne obejmujące określenia zachowań i trendów w społeczeństwie w zakresie inwestowania w gminach miejskich,
- rozstrzygnięcia w sprawie przyjęcia lub odrzucenia przez organ sporządzający studium wniosków wniesionych przez mieszkańców gminy na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Iława.

Określony na podstawie powyższych analiz, obecny i prognozowany stan różnorodnych uwarunkowań był podstawą do określenia kierunków rozwoju przestrzennego miasta. Wszelkie rozstrzygnięcia dotyczące kształtowania polityki przestrzennej dokonano przyjmując za ich podstawę ład przestrzenny i zrównoważony rozwój, a także przestrzegając konstytucyjnej zasady ochrony własności i proporcjonalności.

18.1. WIELOASPEKTOWA OCENA SYTUACJI MIASTA

Potrzeby i możliwości wynikające z pozycji miasta - powiązania zewnętrzne:

- ❖ znaczna ranga miasta w ujęciu regionalnym,
- ❖ ważny ośrodek w hierarchii województwa, jeden z głównych elementów osadniczej sieci regionu o znacznych powiązaniach funkcjonalnych,
- ❖ członkostwo w Ostródzko - Iławskim Obszarze Funkcjonalnym. **Potrzeby i możliwości wynikające z sytuacji społecznej:**
- ❖ zasoby i warunki mieszkaniowe na poziomie niższym od średniej krajowej i europejskiej pod względem liczby mieszkań i powierzchni użytkowej mieszkań, w tym mieszkań komunalnych,
- ❖ wewnętrzna niespójność miasta pod względem jakości życia - występowanie obszarów zdegradowanych wymagających rewitalizacji,
- ❖ dostateczna dostępności do służby zdrowia na obszarze miasta,
- ❖ odpowiednie nasycenie obszaru miasta usługami publicznymi.

Potrzeby i możliwości wynikające z sytuacji ekonomicznej:

- ❖ występowanie obszarów wymagających działań naprawczych z zakresu rewitalizacji,
- ❖ dominacja przemysłu spożywczego oraz przemysłu lekkiego na obszarze miasta,

- ❖ konieczność wzmocnienia bazy gospodarczej miasta poprzez wykorzystanie potencjału terenów należących do Warmińsko - Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej położonych na terenie miasta,
- ❖ stały rozwój oferty inwestycyjnej miasta poprzez uruchamianie kolejnych terenów do zainwestowania pod zabudowę przemysłowo - usługową.

Potrzeby i możliwości wynikające z procesów i prognoz demograficznych:

- ❖ wewnętrzna oraz zewnętrzna suburbanizacja - odpływ ludności z centrum miasta na tereny dzielnic o charakterze podmiejskim z dominacją zabudowy jednorodzinnej, działania należy kierkować na zatrzymanie suburbanizacji zewnętrznej poza granice miasta,
- ❖ prognozowany spadek liczby ludności o umiarkowanej skali,
- ❖ prognozowane zmiany w strukturze wiekowej mieszkańców - zwiększenie liczby osób w wieku powyżej 65 lat, niezbędne są działania z zakresu planowania przestrzennego umożliwiające zmiany niekorzystnych trendów w strukturze wiekowej.

Potrzeby i możliwości wynikające z procesów i prognoz demograficznych:

- ❖ korzystne uwarunkowania ekofizjograficzne miasta - obecność jezior, rzeki i kanału oraz znacznych obszarów terenów leśnych w granicach miasta, decydujące o bardzo dużym potencjale turystycznym miasta,
- ❖ brak zagrożenia powodziowego na obszarze miasta,
- ❖ bardzo duże zasoby wód podziemnych jako gwarancja zaspokojenia potrzeb w zakresie zaopatrzenia w wodę mieszkańców Iławy,
- ❖ nieznaczny udział gruntów chronionych w ogólnej powierzchni miasta.

Potrzeby i możliwości wynikające z procesów i prognoz demograficznych:

- ❖ bardzo korzystne położenie miasta w sieci komunikacyjnej regionu i kraju,
- ❖ planowana budowa obwodnicy miasta,
- ❖ dostatecznie ukształtowany system drogowy z perspektywą dalszego rozwoju,
- ❖ duży potencjał dla rozwoju funkcji przemysłowo - usługowych w związku z przebiegającą przez teren miasta linią kolejową,
- ❖ uporządkowane i stale rozwijane systemy infrastruktury technicznej, zapewniające właściwą obsługę terenów przeznaczonych pod zabudowę, nie stanowiące bariery rozwojowej,

- ❖ *realizowane oraz planowane działania modernizacyjne nie wymagające określania zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego miasta*
- ❖ *dążenie do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii słonecznej.*

Uwarunkowania wynikające z sytuacji planistycznej:

Wpływ na możliwości rozwoju Iławy ma również sytuacja planistyczna, której głównym wyznacznikiem jest pełne pokrycie obszaru miasta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązujący plan miejscowy w sposób odpowiedni, wyznaczył tereny przeznaczone pod zabudowę. W obowiązującym miejscowym planie struktury przestrzenne związane z poszczególnymi funkcjami zabudowy zostały określone w oparciu o uwarunkowania fizjograficzne miasta w sposób uporządkowany i zalecany do dalszego utrzymania. Zmiany wprowadzone w studium wynikają z konieczności ograniczenia funkcji uciążliwych na terenie Iławy, polegającej m.in. na wprowadzeniu zieleni izolacyjnej na stykach funkcji w celu ograniczenia uciążliwości. Zmiany mają przede wszystkim na celu korekty funkcji, nie zaś przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę.

18.2. SYNTEZA PRZEPROWADZONYCH ANALIZ

Analiza opracowań prognostycznych dotyczących demografii wykazuje, że liczba ludności na terenie miasta wykazuje tendencję malejącą. Według danych GUS w ciągu kolejnych 30 lat liczba ludności w mieście zmniejszy się o ok. 5 %. Na podstawie analizy demograficznej można stwierdzić, że wyznaczanie nowych kierunków zabudowy w Mieście Iława jest nieuzasadnione. Jednak kształtując politykę przestrzenną Miasta należy uwzględnić wielofunkcyjny charakter miasta. Miasto Iława zalicza się do grupy gmin o znacznym udziale funkcji przemysłowo - usługowej i stanowi lokalny ośrodek usługowy oraz ośrodek zatrudnienia dla mieszkańców okolicznych terenów. Jednocześnie zasoby środowiska naturalnego determinują turystyczny charakter miasta.

Mieszany, wielofunkcyjny charakter jednostki skutkuje występowaniem znacznego popytu na tereny mieszkaniowe (związane z zatrudnieniem) oraz tereny usługowe (związane w dużej mierze z obsługą ruchu turystycznego). Duże zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe, zwłaszcza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej ujawniło się w trakcie analizy wniosków złożonych przez mieszkańców Miasta w odpowiedzi na zawiadomienie w sprawie zmiany SUIKZP. Zróżnicowanie

funkcjonalnej Miasta determinuje charakter procesów inwestycyjnych, które w sposób równomierny dalszego rozwoju wszystkich funkcji zabudowy w mieście. Należy zauważyć, iż zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe koncentruje się głównie w granicach lub bliskim sąsiedztwie istniejących zwartych struktur zabudowy, co jest zjawiskiem korzystnym.

18.3. OGÓLNE ZAŁOŻENIA

Zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określa się maksymalne w skali miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę w odniesieniu do perspektywy rozwojowej w okresie 30 lat (do 2046 roku) oraz możliwość zwiększenia tego zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz, o nie więcej niż 30 % ze względu na niepewność procesów rozwojowych. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę określono w stosunku do terenów przeznaczonych pod zabudowę, zgodnie z klasyfikacją tych terenów określoną w niniejszym Studium. Jednakże ze względu na czytelność przeprowadzonych analiz poszczególne rodzaje zabudowy połączono w grupy funkcjonalne. Zapotrzebowanie na nową zabudowę określono w stosunku do następujących funkcji zabudowy:

- ❖ tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU),
- ❖ tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami (MWU),
- ❖ tereny zabudowy usługowej - jako połączenie terenów zabudowy usługowej (U), terenów zabudowy usług publicznych (Up) oraz obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (Uc),
- ❖ tereny zabudowy usługowej z zakresu turystyki, sportu i rekreacji (Ut),
- ❖ tereny zabudowy przemysłowo - usługowej - jako połączenie terenów zabudowy przemysłowej (P) i terenów zabudowy przemysłowo - usługowej (PU).

W przypadku terenów związanych z techniczną obsługą miasta (T) uznano, iż obecnie wyznaczone tereny zaspokajają obecne i przyszłe zapotrzebowanie w kontekście zapewnienia pełnej technicznej obsługi miasta. Studium zakłada również utrzymanie obecnie funkcjonujących obszarów zabudowy zagrodowej (MR), bez ich dalszego rozwoju.

18.4. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ

Jak wynika z przeprowadzonych analiz demograficznych, społecznych, ekonomicznych oraz analiz wniosków mieszkańców, maksymalne w skali Miasta zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne z podziałem na rodzaje zabudowy (wyrażone w m² powierzchni użytkowej w zaokrągleniu do pełnych tysięcy) zgodnym z przyjętym w ogólnych założeniach bilansu w podziale na grupy funkcjonalne, wynosi: dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami - ok. 1988000 m², dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami - ok. 712000 m², dla zabudowy usługowej - ok. 29000 m², dla zabudowy usługowej z zakresu turystyki, sportu i rekreacji - ok. 299000 m², a dla zabudowy przemysłowo - usługowej - ok. 1980000 m². Uwzględniając niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, zapotrzebowanie to wynosi odpowiednio: ok. 2580000 m², ok. 934000 m², ok. 378000 m², 388000 m², 2576000m².

18.5. CHŁONNOŚĆ TERENÓW O WYKSZTAŁCONEJ STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ TERENÓW W GRANICACH OBOWIĄZUJĄCYCH MPZP

Powierzchnia Miasta Iława wynosi ok. 2188 ha. Obszar miasta w całości pokryty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Plan ten przeznaczają ok. 879 ha pod różnorodne funkcje zabudowy (wymienione w założeniach bilansu). W obliczeniach uwzględniono, iż z założenia miasto jako jednostka powinno stanowić obszar zwartej zabudowy. W przypadku miasta Iława uznano, iż tereny o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej tożsame są z terenami, na których zostały zrealizowane ustalenia obowiązującego miejscowego planu. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należało obliczyć chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej, kolejno chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach, a następnie zsumować otrzymane wyniki. W mieście Iława obliczenia chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę dokonano w oparciu o chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę w obecnie obowiązującym miejscowym planie, przyjmując odpowiednie wskaźniki stopnia zrealizowania tego planu oraz uwzględniając możliwość uzupełnienia zabudowy na terenach o wykształconej strukturze przestrzennej objętych miejscowym planem.

Udział poszczególnych funkcji zabudowy w terenach przeznaczonych pod zabudowę tymi funkcjami w miejscowym planie (860 ha) przedstawia się następująco : ok. 39 % (332 ha) tej powierzchni stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, ok. 14 % (122 ha) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami, ok. 10 % (86 ha) tereny zabudowy usługowej, ok. 12 % (100 ha) tereny zabudowy usług z zakresu turystyki, sportu i rekreacji oraz ok. 29% (220 ha) tereny zabudowy przemysłowo - usługowej. Dla poszczególnych funkcji zabudowy oszacowano stopień zrealizowania ustaleń miejscowego planu, tym samym określając powierzchnie terenów możliwych do dalszego zainwestowania, wliczając w nią zarówno tereny zupełnie niezainwestowane, jak i powierzchnię możliwą do uzupełnienia zabudowy. Obliczone wartości pozwoliły na oszacowanie chłonności tych terenów pod względem możliwości lokalizacji zabudowy. Maksymalna chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach przyjmuje następujące wartości (w m² powierzchni użytkowej w zaokrągleniu do pełnych tysięcy): tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami - ok. 1990000 m², tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami - ok. 808000 m², tereny zabudowy usługowej - ok. 52000 m², tereny zabudowy usługowej z zakresu turystyki, sportu i rekreacji - ok. 400000 m², zabudowa przemysłowo -usługowa ok. 4080000 m². Łączna maksymalna chłonność terenów pod zabudowę z ww. grup funkcjonalnych w Mieście Iława wynosi ok. 7330000 m²p.u.

18.6. PODSUMOWANIE BILANSU

Porównanie maksymalnej chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w rozbiciu na grupy funkcjonalne zabudowy (przyjęte do obliczeń w ogólnych założeniach bilansu) z maksymalnym zapotrzebowaniem na nową zabudowę, wykazuje, że oferowana chłonność terenów w większości funkcji zaspokaja zapotrzebowania na nową zabudowę. Jednakże uwzględniając niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o nie więcej niż o 30%, bilans wykazał niewielkie niedobory terenów pod zabudowę w rozbiciu na poszczególne funkcje zabudowy. W związku z faktem, iż obecnie wyznaczone tereny pod zabudowę w miejscowym planie zaspokajają podstawowe zapotrzebowanie na tereny pod zabudowę, w niniejszym studium dokonano niewielkich korekt przebiegu granic terenów przeznaczonych pod zabudowę wynikających z uwarunkowań wewnętrznych oraz wniosków złożonych przez mieszkańców. W ogólnym ujęciu utrzymano dotychczasowe tereny przeznaczone w miejscowym

planie pod zabudowę, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb miasta w zakresie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną związanych z realizacją zadań własnych gminy w zakresie polityki komunalnej. Wpływ na utrzymanie terenów przeznaczonych pod zabudowę na poziomie wyznaczonym w obowiązującym miejscowym planie miało również utrzymanie dotychczasowej oferty inwestycyjnej miasta pod względem terenów zabudowy przemysłowej w związku ze stale polepszającą się dostępnością komunikacyjną Iławy. Chcąc uniknąć generowania wysokiej nadpodaży terenów możliwych do zabudowy w Mieście Iława, ograniczono wyznaczanie terenów pod rozwój zabudowy adekwatnie do wykazanego zapotrzebowania. W zakresie terenów zieleni urządzonej i rekreacyjnej dopuszczono na tych terenach zabudowę, jednakże pozostaje to bez wpływu na realne zapotrzebowanie i chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zabudowa dopuszczona na terenach zieleni rekreacyjnej i urządzonej ma jedynie charakter towarzyszący funkcji podstawowej.

Jak wynika z analizy ekonomicznej, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej związanych z utrzymanymi terenami przeznaczonymi pod zabudowę zaspokoją w przyszłości potrzeby z tego zakresu. Plany finansowania wykonania niezbędnych sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej zostały określone w gminnych programach i strategiach.

Powierzchnie oraz procentowe udziały poszczególnych funkcji zagospodarowania w powierzchni całego miasta jako podsumowania ustaleń niniejszego studium w zakresie polityki przestrzennej przedstawia tabela 7.

Tabela 6 Powierzchnia i udziały funkcji zagospodarowania w ogólnej powierzchni miasta

FUNKCJA ZAGOSPODAROWANIA	POWIERZCHNIA (ha)	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA (%)
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI	345	16%
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z USŁUGAMI	156	7%
TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ, USŁUG PUBLICZNYCH ORAZ OBSZARY ROZMIESZCZENIA	76	3%

<i>OBIKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2</i>		
<i>TERENY ZABUDOWY USŁUG Z ZAKRESU TURYSTYKI, SPORTU I REKREACJI</i>	<i>97</i>	<i>4%</i>
<i>TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWO - USŁUGOWEJ</i>	<i>206</i>	<i>9%</i>
<i>TERENY ZWIĄZANE Z TECHNICZNĄ OBSŁUGĄ MIASTA</i>	<i>11</i>	<i>1%</i>
<i>TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ</i>	<i>2</i>	<i>0%</i>
<i>TERENY ZABUDOWY GARAŻOWEJ I PARKINGÓW</i>	<i>11</i>	<i>1%</i>
<i>TERENY KOMUNIKACYJNE (W TYM TERENY KOLEJOWE)</i>	<i>221</i>	<i>10%</i>
<i>TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ I REKREACYJNEJ</i>	<i>58</i>	<i>3%</i>
<i>TERENY ZIELENI NATURALNEJ</i>	<i>184</i>	<i>8%</i>
<i>TERENY CMENTARZY</i>	<i>18</i>	<i>1%</i>
<i>TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH</i>	<i>83</i>	<i>4%</i>
<i>TERENY LASÓW</i>	<i>356</i>	<i>16%</i>
<i>TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH</i>	<i>365</i>	<i>17%</i>
<i>ŁĄCZNIE</i>	<i>2188</i>	<i>100%</i>

Źródło : Opracowanie Własne

19. SPIS TABEL

<i>Tabela 1 Wykaz zabytków nieruchomych z terenu Miasta Iława wpisanych do rejestru zabytków.....</i>	<i>67</i>
<i>Tabela 2 Wykaz zabytków nieruchomych na terenie miasta Iława wpisanych do ewidencji zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego.....</i>	<i>69</i>
<i>Tabela 3 Wykaz alei przydrożnych na terenie miasta Iława wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków.....</i>	<i>74</i>
<i>Tabela 4 Wykaz nieruchomych zabytków archeologicznych (AZP) z terenu Miasta Iławy.....</i>	<i>75</i>
<i>Tabela 5 Wykaz ulic wchodzących w skład obszarów zdegradowanych/ obszarów rewitalizacji.....</i>	<i>105</i>
<i>Tabela 6 Powierzchnia i udziały funkcji zagospodarowania w ogólnej powierzchni miasta.....</i>	<i>123</i>

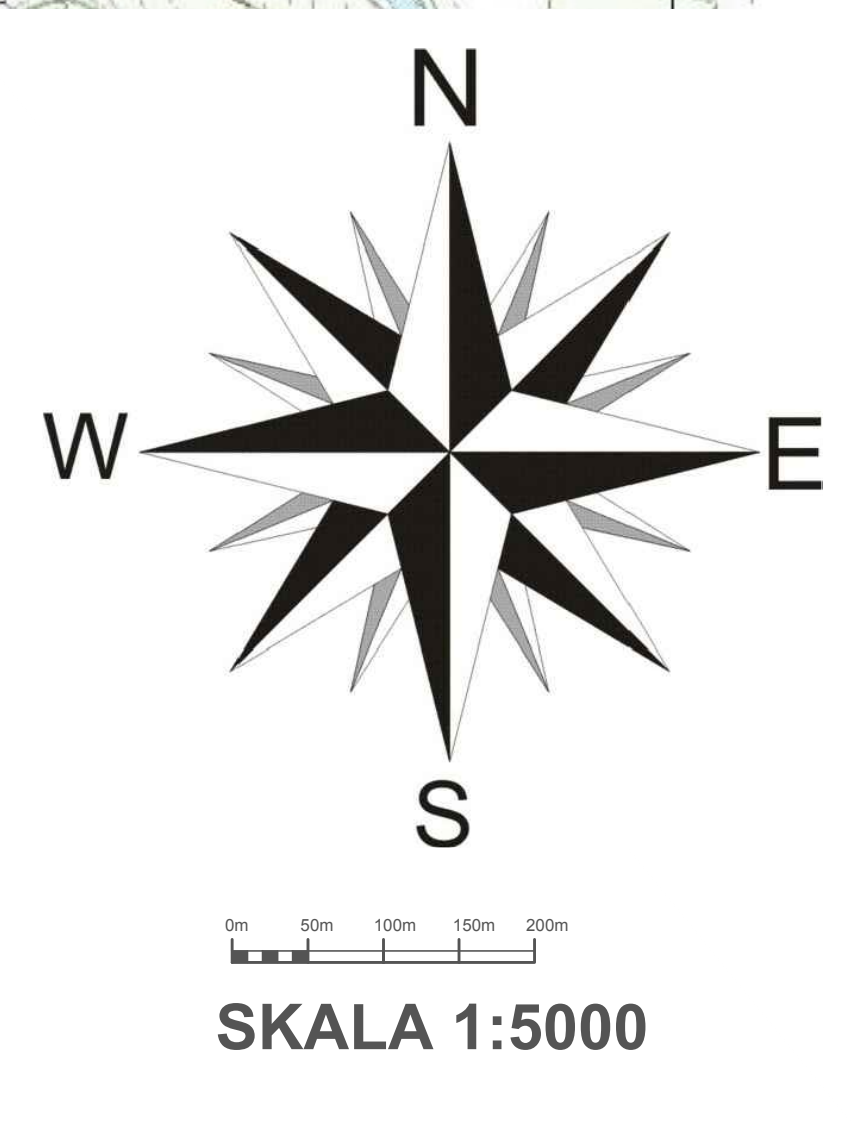
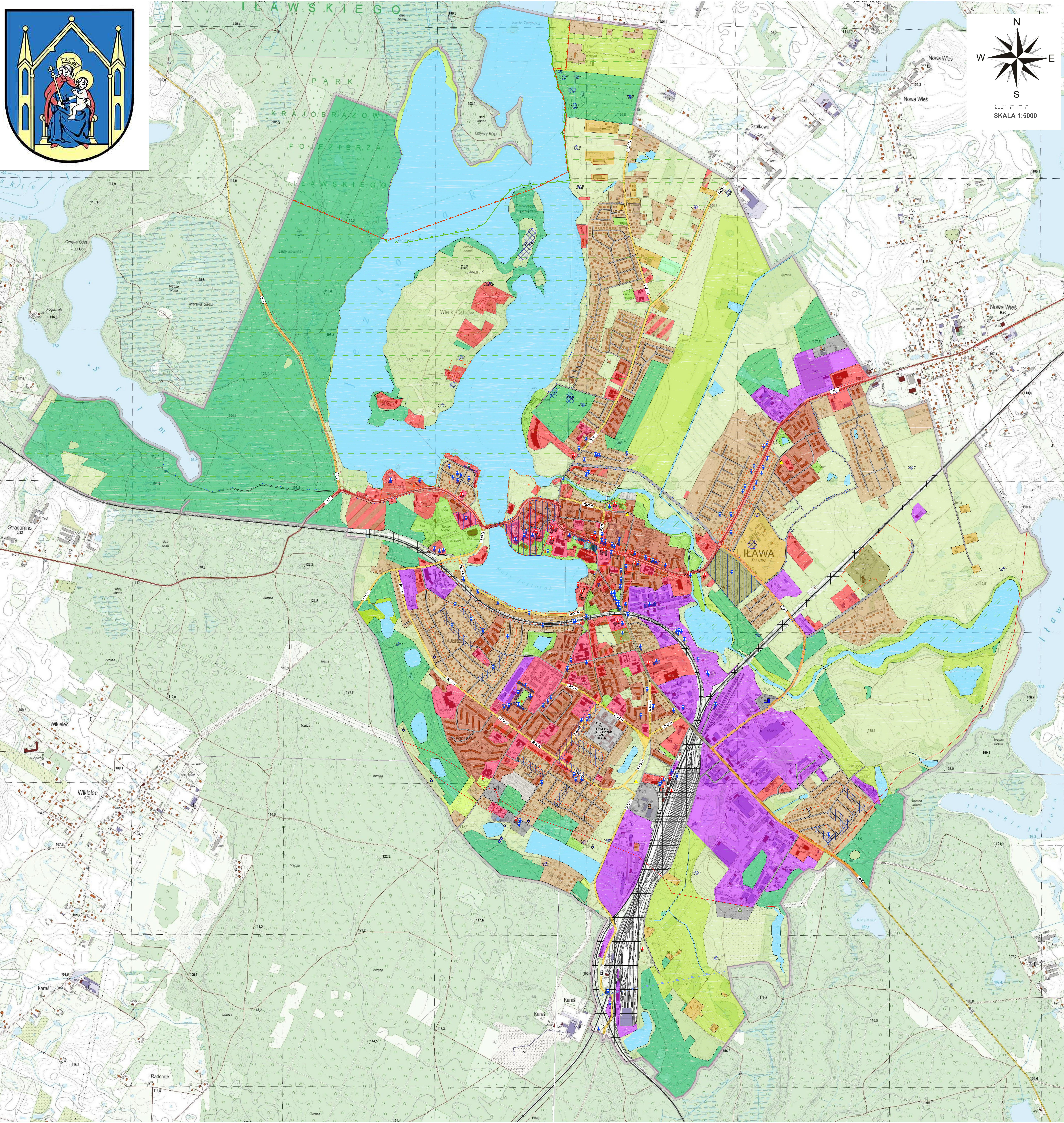
20. SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1 Położenie obszarów zdegradowanych/ obszarów rewitalizacji miasta.....</i>	<i>96</i>
--	-----------

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŁAWA

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŁAWA

SKALA 1: 5 000

- OZNACZENIA:**
- GRANICA MIASTA
 - LASY
 - SZCZĄTKI, ZAROSŁA
 - ŁĄKI PASTWISKA
 - OBSZARY ZELENI URZĄDZONEJ
 - SADY
 - TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
 - ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH
 - TERENY ZAMKNIĘTE
- TERENY ZELENI URZĄDZONEJ**
- TERENY OGRODÓW DODATKOWYCH
 - TERENY REKREACJI I ZELENI URZĄDZONEJ
 - CEMENTARZE
- OBSZARY ZABUDOWANE**
- OBSZARY ZABUDOWY ZABUDOWEJ
 - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
 - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
 - OBSZARY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
 - OBSZARY ZABUDOWY PRODUKCJI I USŁUGOWEJ
 - OBSZARY ZABUDOWY USŁUGOWO-MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
 - OBSZARY ZABUDOWY USŁUGOWO-MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
 - OBSZARY USŁUG PUBLICZNYCH
 - OBSZARY ZABUDOWY GARAZOWEJ
 - TERENY TECHNICZNE I OBSŁUGI MIASTA
- OBSZARY OBJĘTE FORMAMI PRAWNEJ OCHRONY NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY I ŚRODOWISKA**
- GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU "POJEZIERZE ŁAWSKIE A"
 - GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU "DOLINA DOLNEJ DRWICY"
 - GRANICA PARKU KRAJOBRAZOWEGO POJEZIERZA ŁAWSKIEGO
 - OBZAR SPECJALNEJ OCHRONY "LASY ŁAWSKIE"
 - SPECJALNY OBSZAR OCHRONY "OSTRÓJA ŁAWSKA"
- OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE Z TYTUŁU PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTEK I OPIECIE NAD ZABYTEKAMI**
- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEK
 - OBIEKTY WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EVIDENCJI ZABYTEK
 - OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEK
 - OBIEKTY WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EVIDENCJI ZABYTEK
 - ALEJE PRZYRODZICZNE WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EVIDENCJI ZABYTEK
 - ALEJE PRZYRODZICZNE WPISANE DO GMINNEJ EVIDENCJI ZABYTEK
 - OBIEKTY STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEK
 - OBIEKTY STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
- GRANICE STREF KONSERWATORSKICH**
- SYMBOLS STREF KONSERWATORSKICH
- UKŁAD KOMUNIKACYJNY**
- DROGI KRAJOWE
 - DROGI WOJEWÓDZKIE
 - DROGI POWIATOWE
 - ULICE (DROGI) GMINNE
 - MOSTY I WADUKTY
 - DROGI ROZKŁADOWE
- GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**
- STUCIE MIEJSKIE
 - STACJA ŁÓDZIANA WODY
 - GŁÓWNY PUNKT ZABELANIA
 - KOTŁOWNIE MIEJSKIE
 - GŁÓWNA PRZEPROPOWNIA
 - STACJA PRZEŁADUNKOWA I PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIORY DOPADKÓW KOMUNALNYCH
 - STACJE REDUKCYJNE GAZU
 - OS NAPONOWEJ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ WYSOKIEGO NAPIĘCIA

PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI GRUNTAMI

toroz

PLUSKI UL. PŁUCZNA 19

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŁAWA
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŁAWA

AUTORZY OPRAWOWANIA	POOPIS	1:5 000
mgr inż. MACIEJ WRONKA		
mgr inż. EMILIA GALUSZKA-WRONKA		
mgr inż. MARTA WITKOWSKA		
		DATA 03.2017 r.

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XLIV/367/17

Rady Miejskiej w Iławie

z dnia 28 sierpnia 2017 r.

Wykaz uwag zgłoszonych na podstawie art. 11 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do wyłożonego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Iława

Lp.	Data wpływu uwagi	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu studium dla nieruchomości, której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie burmistrza w sprawie rozpatrzenia uwagi		Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej załącznik do uchwały nr XLIV/367/17 z dnia 28.08.2017		Uwagi
						uwaga uwzględniona	uwaga nieuwzględniona	uwaga uwzględniona	uwaga nieuwzględniona	
1.	09.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany z funkcji MWU na MNU zgodnie z obowiązującym MPZP	Okolice ul. Świerkowej i Sosnowej	MWU		+		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
2.	15.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany z funkcji MWU na MNU zgodnie z obowiązującym MPZP	Strona płn. Osiedla Słonecznego ul. Świerkowa i Sosnowa	MWU		+		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
3.	15.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy ujęcia w Projekcie Studium pasa zieleni przy przepompowni ścieków koło cmentarza	Strona płn. Osiedla Słonecznego ul. Świerkowa i Sosnowa	MWU		+		+	Pas zieleni izolacyjnej na tym terenie może zostać wprowadzony na etapie sporządzania mpzp
4.	24.05.2017	Awis s.c. Ksieniewicz Adam Waśniewski Jerzy ul. Kopernika 3 14-260 Lubawa	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie zmianę funkcji z UC oraz dla działki 256/13 z UC i MWU2 na samą zabudowę MWU	256/13, 256/17, 256/26, 256/28, 256/31, 256/32, 256/33 obręb 10	MWU		+		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
5.	24.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy ujęcia w Projekcie Studium pasa zieleni przy przepompowni ścieków koło cmentarza	Strona płn. Osiedla Słonecznego ul. Świerkowa i Sosnowa	MWU		+		+	Pas zieleni izolacyjnej na tym terenie może zostać wprowadzony na etapie sporządzania mpzp

6.	24.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany z funkcji MWU na MNU zgodnie z obowiązującym MPZP	Okolice Świerkowej i Sosnowej	MWU			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
7.	26.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany zapisu w MPZP dopuszczającego usługi na piętrze	3/38, 3/36, 3/37 obręb 10	MNU			+	+	Szczegółowe zasady dotyczące określania sposobu użytkowania obiektów budowlanych realizuje się na etapie sporządzania MPZP
8.	29.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy połączenia ulicy Piastowskiej jako przedłużenie aż do ronda na końcu ul. Piaskowej	Piastowska/ Piaskowa	P			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława. Uwaga możliwa do uwzględnienia na etapie sporządzania MPZP
9.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie zmiany funkcji z „zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” na „usługi turystyczno-rekreacyjne”	33/3 obręb 5	UT			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
10.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy wrysowania układu komunikacyjnego dla osiedla „Żołnierzy Wyklętych”	216/144 obręb 7 Teren byłych Zakładów Przemysłu Ziemiaczanego – osiedle „Żołnierzy Wyklętych”	MNU			+	+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych realizuje się na etapie sporządzania MPZP
11.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	Ogrodowa 12	KDpr			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
12.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	Wojska Polskiego 15	KDpr			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
13.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	304, 305 obręb 10 (Wojska Polskiego 17 i 17A)	KDpr			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
14.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	Wojska Polskiego 19	KDpr			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
15.	30.05.2017	Starostwo Powiatu Iławskiego ul. gen. Wł. Andersa 2a 14-200	1. Teren Szpitala winien być uwzględniony;	ul. gen. Wł. Andersa	OBSZAR POZA GRANICAMI OPRACOWANIA STUDIUM			+	+	Uchwała Rady Miejskiej w Iławie nr XVIII/170/15 z dnia 14 grudnia 2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium nie obejmuje terenu szpitala w

										Ilawie.
			2. Brak kontynuacji koncepcji obwodnicy wewnętrznej;	Ulice Biskupia, Wiejska, Skłodowskiej i Ogrodowa	TERENY DRÓG			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Ilawa
			3. Brak powiązań z układem ulic miejskich teren F;	Tereny pomiędzy rzeką Ilawką a jeziorem Ilawskim Dużym	MNU, MWU, Up, UT			+	+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych określa się na etapie sporządzania MPZP.
			4. Teren F oparty o jedne sięgacz ul. Piaskowej, brak korytarza dla GPZ	Teren pomiędzy rzeką Ilawką a ulicą Piaskową	MNU, MWU, P, PU, U, UT, ZC, KP			+	+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych określa się na etapie sporządzania MPZP. Korytarze techniczne dla sieci SN są określane na etapie sporządzania MPZP. GPZ znajduje się poza granicami miasta Ilawa. Dla sieci WN wrysowano korytarz technologiczny.
			5. Teren F w kierunku południowym od Lubawskiej oparty o jeden sięgacz ul. komunalnej	Ulice Lubawska i Komunalna	U, PU, P			+	+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych określa się na etapie sporządzania MPZP.
			6. Brak ciągów pieszo-rowerowych od dworca do Osiedla Lipowy Dwór	Dworzec, Sobieskiego, Jagiellończyka przez rzekę Ilawkę	TEREN DRÓG	+			+	
			7. Brak tras rowerowych w kierunku wsi Dziarny, Radomno, Wikielec	Wzdłuż dróg wojewódzkich	TEREN DRÓG	+			+	
			8. Brak ochrony zieleni poprzez zachowanie zespołu zieleni parkowej przy ul. Sobieskiego	Sobieskiego, Królowej Jadwigi	MNU, MWU, U			+	+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Ilawa
			9. Brak ochrony zieleni poprzez zachowanie zieleni osiedlowej parkowej	Ulice: Księżnej Dobrawy, Gospodarska i Ziemowita, Szeroka, Skłodowskiej, Żeromskiego-Broniewskiego, Nowomiejskiej, Osiedle Żołnierzy Wyklętych	MNU, MWU, U, PU Up			+	+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania zieleni miejskiej określa się na etapie sporządzania MPZP jako funkcję uzupełniającą terenów funkcjonalnych

			10. Brak zieleni izolacyjnej przy zakładach Animex	Rejon zakładów Animex, ul. Ziemowita	P, MWU, MNU, Up			+		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania zieleni izolacyjnej, urządzonej określa się na etapie sporządzania MPZP jako funkcję uzupełniającą terenów funkcjonalnych
			11. Brak mostu na wyspę Wielka Żuława	Jezioro Jeziorak	WS			+		+	Uwaga możliwa do uwzględnienia na etapie sporządzania MPZP
			12. Brak toru wioślarskiego	Jezioro Jeziorak	WS			+		+	Szczegółowe zasady dotyczące zagospodarowania terenów funkcjonalnych określa się na etapie sporządzania MPZP
			13. Brak oznaczenia parkingu przy ul. Kopernika	Kopernika	MWU			+		+	Szczegółowe zasady dotyczące zagospodarowania terenów funkcjonalnych, w tym wyznaczania terenów parkingów, określa się na etapie sporządzania MPZP.
			14. Brak zapisu zapewnienia drożności szlaku kajakowego na rzece Hławka	Okolice młyna	WS			+		+	Projekt Studium określa kierunki rozwoju funkcji turystyki, rekreacji i sportu wzdłuż rzeki Hławki. Szczegółowe zasady zagospodarowania oraz ustalenia dotyczące kierunków rozwoju funkcji dopuszczonych w Studium określa się na etapie sporządzania MPZP
			15. Dopuszczenie parkingów na obecnej zieleni przy Szpitalu	Smolki	ZP		+			+	
			16. Utrzymanie zabudowy turystycznej (F-UT1)	Okolice Świerkowej i Sosnowej	MWU			+		+	Kierunek rozwoju zgodny z polityką przestrzenną miasta Hława
			17. Brak jednoznacznego wskazania rodzaju usług na terenach MNU		MNU		+			+	Zapisy w projekcie Studium w części Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego miasta Hławy precyzują rodzaj usług możliwych do realizacji na terenach oznaczonych kierunkiem rozwoju MNU.

Lista nieuwzględnionych uwag złożonych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Iława

Lp.	Data wpływu uwagi	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu studium dla nieruchomości, której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie burmistrza w sprawie rozpatrzenia uwagi		Uwagi
						uwaga uwzględniona	uwaga nieuwzględniona	
1.	09.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany z funkcji MWU na MNU zgodnie z obowiązującym MPZP	Okolice ul. Świerkowej i Sosnowej	MWU		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
2.	15.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany z funkcji MWU na MNU zgodnie z obowiązującym MPZP	Strona płn. Osiedla Słonecznego ul. Świerkowa i Sosnowa	MWU		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
3.	15.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy ujęcia w Projekcie Studium pasa zieleni przy przepompowni ścieków koło cmentarza	Strona płn. Osiedla Słonecznego ul. Świerkowa i Sosnowa	MWU		+	Pas zieleni izolacyjnej na tym terenie może zostać wprowadzony na etapie sporządzania mpzp
4.	24.05.2017	Awis s.c. Ksieniewicz Adam Waśniewski Jerzy ul. Kopernika 3 14-260 Lubawa	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie zmianę funkcji z UC oraz dla działki 256/13 z UC i MWU2 na samą zabudowę MWU	256/13, 256/17, 256/26, 256/28, 256/31, 256/32, 256/33 obręb 10	MWU		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława

5.	24.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy ujęcia w Projekcie Studium pasa zieleni przy przepompowni ścieków koło cmentarza	Strona płn. Osiedla Słonecznego ul. Świerkowa i Sosnowa	MWU		+	Pas zieleni izolacyjnej na tym terenie może zostać wprowadzony na etapie sporządzania mpzp
6.	24.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany z funkcji MWU na MNU zgodnie z obowiązującym MPZP	Okolice Świerkowej i Sosnowej	MWU		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
7.	26.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy zmiany zapisu w MPZP dopuszczającego usługi na piętrze	3/38, 3/36, 3/37 obręb 10	MNU		+	Szczegółowe zasady dotyczące określania sposobu użytkowania obiektów budowlanych realizuje się na etapie sporządzania MPZP
8.	29.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy połączenia ulicy Piastowskiej jako przedłużenie aż do ronda na końcu ul. Piaskowej	Piastowska/ Piaskowa	P		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława. Uwaga możliwa do uwzględnienia na etapie sporządzania MPZP
9.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie zmiany funkcji z „zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” na „usługi turystyczno-rekreacyjne”	33/3 obręb 5	UT		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
10.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy wrysowania układu komunikacyjnego dla osiedla „Żołnierzy Wyklętych”	216/144 obręb 7 Teren byłych Zakładów Przemysłu Ziemniaczanego – osiedle „Żołnierzy Wyklętych”	MNU		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych realizuje się na etapie sporządzania MPZP
11.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	Ogrodowa 12	KDpr		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
12.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	Wojska Polskiego 15	KDpr		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława
13.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	304, 305 obręb 10 (Wojska Polskiego 17 i 17A)	KDpr		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława

14.	30.05.2017	Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy sprzeciwu w zakresie przeznaczenia części działki na teren projektowanej drogi KDpr pomiędzy ulicami Wyszyńskiego i Wojska Polskiego	Wojska Polskiego 19	KDpr		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Łława
15.	30.05.2017	Starostwo Powiatu Łławskiego ul. gen. Wł. Andersa 2a 14-200	1. Teren Szpitala winien być uwzględniony;	ul. gen. Wł. Andersa	OBSZAR POZA GRANICAMI OPRACOWANIA STUDIUM		+	Uchwała Rady Miejskiej w Łławie nr XVIII/170/15 z dnia 14 grudnia 2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium nie obejmuje terenu szpitala w Łławie.
			2. Brak kontynuacji koncepcji obwodnicy wewnętrznej;	Ulice Biskupia, Wiejska, Skłodowskiej i Ogrodowa	TERENY DRÓG		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Łława
			3. Brak powiązań z układem ulic miejskich teren F;	Tereny pomiędzy rzeką Łławką a jeziorem Łławskim Dużym	MNU, MWU, Up, UT		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych określa się na etapie sporządzania MPZP.
			4. Teren F oparty o jedne sięgacz ul. Piaskowej, brak korytarza dla GPZ	Teren pomiędzy rzeką Łławką a ulicą Piaskową	MNU, MWU, P, PU, U, UT, ZC, KP		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych określa się na etapie sporządzania MPZP. Korytarze techniczne dla sieci SN są określane na etapie sporządzania MPZP. GPZ znajduje się poza granicami miasta Łława. Dla sieci WN wrysowano korytarz technologiczny.
			5. Teren F w kierunku południowym od Lubawskiej oparty o jeden sięgacz ul. komunalnej	Ulice Lubawska i Komunalna	U, PU, P		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania wewnętrznych układów komunikacyjnych określa się na etapie sporządzania MPZP.
			6. Brak ochrony zieleni poprzez zachowanie zespołu zieleni parkowej przy ul. Sobieskiego	Sobieskiego, Królowej Jadwigi	MNU, MWU, U		+	Kierunek rozwoju wprowadzony w projekcie Studium jest zgodny z polityką przestrzenną miasta Łława
			7. Brak ochrony zieleni poprzez zachowanie zieleni osiedlowej parkowej	Ulice: Księżnej Dobrawy, Gospodarska i Ziemowita,	MNU, MWU, U, PU Up		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania zieleni miejskiej określa się na etapie sporządzania

			Szeroka, Skłodowskiej, Żeromskiego-Broniewskiego, Nowomiejskiej, Osiedle Żołnierzy Wyklętych				MPZP jako funkcję uzupełniającą terenów funkcjonalnych
		8. Brak zieleni izolacyjnej przy zakładach Animex	Rejon zakładów Animex, ul. Ziemowita	P, MWU, MNU, Up		+	Szczegółowe zasady dotyczące projektowania zieleni izolacyjnej, urządzonej określa się na etapie sporządzania MPZP jako funkcję uzupełniającą terenów funkcjonalnych
		9. Brak mostu na wyspę Wielka Żuława	Jezioro Jeziorak	WS		+	Uwaga możliwa do uwzględnienia na etapie sporządzania MPZP
		10. Brak toru wioślarskiego	Jezioro Jeziorak	WS		+	Szczegółowe zasady dotyczące zagospodarowania terenów funkcjonalnych określa się na etapie sporządzania MPZP
		11. Brak oznaczenia parkingu przy ul. Kopernika	Kopernika	MWU		+	Szczegółowe zasady zagospodarowania terenów funkcjonalnych, w tym wyznaczenia terenów parkingów, określa się na etapie sporządzania MPZP.
		12. Brak zapisu zapewnienia drożności szlaku kajakowego na rzece Iławka	Okolice młyna	WS		+	Projekt Studium określa kierunki rozwoju funkcji turystyki, rekreacji i sportu wzdłuż rzeki Iławki. Szczegółowe zasady zagospodarowania oraz ustalenia dotyczące kierunków rozwoju funkcji dopuszczonych w Studium określa się na etapie sporządzania MPZP
		13. Utrzymanie zabudowy turystycznej (F-UT1)	Okolice Świerkowej i Sosnowej	MWU		+	Kierunek rozwoju zgodny z polityką przestrzenną miasta Iława

Uzasadnienie

W celu określenia polityki przestrzennej Miasta, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, Rada Miejska podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łława.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łławy uchwalone zostało w 2008 roku. Od tego czasu ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym była kilka razy zmieniana. Nieaktualność zapisów wynikająca z niedostosowania do obowiązujących przepisów prawa oraz z dynamicznych zmian w strukturze społeczno-kulturowej, gospodarczej oraz w trendach i zjawiskach zachodzących w procesach ekonomicznych wymusiły dostosowanie zapisów obowiązującego dokumentu Studium do obecnych realiów oraz wprowadzenia zmian w polityce przestrzennej Miasta odnoszących się do ustaleń na wszystkich płaszczyznach.

W związku z opracowaniem zmiany Studium dokonano analizy i aktualizacji istniejących uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego Miasta, uwzględniono liczne wnioski do Studium oraz określono kierunki zagospodarowania przestrzennego Miasta.

W związku z powyższym sporządzono projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łława obejmujący zmiany w zapisach całego dokumentu Studium oraz przedłożono Radzie Miejskiej w Łławie do uchwalenia.

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-764964906
Imię: Wojciech Józef
Nazwisko: Szymański
Instytucja:
Województwo:
Miejscowość:
Data podpisu: 30 sierpnia 2017 r.
Zakres podpisu: Cały dokument